UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

JUDr. Mgr. Petr Košík

Patentové litigace s mezinárodním prvkem

Patent litigation with international element

Disertační práce

Školitel: Prof. JUDr. Dr. iur h. c. Jan Kříž, CSc.

Studijní program: Teoretické právní vědy

Datum uzavření rukopisu: 12. června 2019

Prohlašuji, že jsem předkládanou disertační práci vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 517 270 znaků včetně mezer.

JUDr. Mgr. Petr Košík

V Praze dne 12. června 2019

Obsah

ÚVOD 1

Motivace ... 1

Zdroje a východiska práce ... 3

Struktura, obsah a cíle práce ... 4

Základní metody práce ... 5

1. Vývoj práva k nehmotným statkům obecně a patentového práva jako součásti skupiny práv duševního vlastnictví ... 1

1.1 Obecně k vývoji patentového systému ... 1

1.2 Antická Evropa ... 2

1.3 Středověká Evropa ... 2

1.4 Itálie – patentový zákon Benátské republiky ... 3

1.5 Velká Británie – Darci v. Allin a Statute of Monopolies ... 4

1.6 USA ... 5

1.7 Francie ... 6

1.8 Nizozemí ... 7

1.9 Německo ... 7

1.10 Česká republika ... 8

2. Práva k nehmotným věcem obecně a postavení patentového práva v oblasti práv k věci nehmotné ... 9

2.1 Filozofie práva k nehmotným statkům (práva duševního vlastnictví) obecně a patentovému právu zvláště ... 9

2.2 Rozdělení věcí na věci hmotné a věci nehmotné ... 11

2.2.1 Úvod – mezinárodní souvislosti ... 11

2.2.2 Věc hmotná a nehmotná v českém právním řádu ... 13

2.3 Pojem vlastnického práva ve vztahu k vlastnictví věci bez hmotné podstaty ... 17

2.4 Vlastnické právo k věci nehmotné v České republice ... 20

3. Prameny patentového práva a s patentovým právem souvisejícího mezinárodního práva soukromého ... 24

3.1 Prameny práva ... 24

3.2 Mezinárodní úmluvy o právu duševního vlastnictví jako součást vývoje práva duševního vlastnictví a jejich rozdělení. ... 29

3.2.1 Mezinárodní smlouvy bilaterální 31
3.2.2 Mezinárodní smlouvy multilaterální 31
3.2.3 Mezinárodní smlouvy otevřeného, polootevřeného a uzavřeného charakteru 32
3.2.4 Mezinárodní smlouvy globálního a regionálního charakteru 35
3.3 Mezinárodní úmluvy upravující oblast práva duševního vlastnictví 37
3.3.1 Mimoevropské mezinárodní smlouvy a z nich vzešlé systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví 39
3.3.2 Evropské mezinárodní smlouvy a z nich vzešlé systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví 42
3.4 Mezinárodní smlouvy upravující normy mezinárodního práva soukromého, včetně přesahu k právu duševního vlastnictví (a patentovému právu) 50
3.5 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého ve vybraných zemích důležitých pro významnější patentové spory. 64
3.5.1 Úvod 64
3.5.2 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Evropské unii. 68
3.5.3 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v České republice. 77
3.5.4 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Německu 80
3.5.5 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého ve Francii 84
3.5.6 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Nizozemí 88
3.5.7 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého ve Velké Británii. 91
3.5.8 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v USA 96
3.5.9 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Japonsku 100
3.5.10 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Koreji 104
3.5.11 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Číně 108
3.5.11 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Ruské federaci 113
3.6 Shrnutí týkající se právních úprav patentového práva a mezinárodního práva soukromého vybraných zemí. 118

4. Struktura práva duševního vlastnictví, postavení práv průmyslových a práva patentového v rámci struktury práva, a patent na vynález. 122
4.1 Definování oblasti práva duševního vlastnictví a průmyslových práv, jejíž další podskupinou je právo patentové. 122
4.2 Patentové právo jako součást průmyslových práv 125
4.3 Patentové právo a rozdělení patentů 127

5. Porušení práva chráněného patentem a spor o patent (patentové litigace)..... 129
5.1 Úvod..... 129
5.2 Spory o platnost patentu (spory o patentovatelnost)..... 130
5.3 Patentovatelnost ve vybraných zemích – Patent na vynález..... 131
5.3.1 Novost, vynálezecká činnost a průmyslová využitelnost jako obecná kritéria patentovatelnosti, mezinárodní a teritoriální charakteristiky…131
5.3.2 Mezinárodní smlouvy, jejichž součástí je také úprava ... patentovatelnosti (TRIPS a Evropská patentová úmluva)..... 131
5.3.3 Patentovatelnost v právních úpravách vybraných zemí Evropské Unie 133
5.3.4 Patentovatelnost v USA 135
3.3.5 Patentovatelnost v zemích Dálného východu (Japonsko, Korea, Čína). 137
5.3.6 Patentovatelnost v Rusku..... 137
5.3.7 Shrnutí problematiky patentovatelnosti 137

6. Princip teritoriality a registrační princip 140
6.1 Princip teritoriality 140
6.2 Registrační princip 144

7. Spory z porušení patentu 147
7.1 Přímé porušení patentu 147
7.2 Nepřímé porušení patentu 148
7.3 Vyčerpání práv 149

8. Určení pravomoci a příslušnosti soudů v patentových sporech s mezinárodním prvkem a podmínky řízení a výběr hmotného práva 152
8.1 Úvod..... 152
8.2 Pravomoc a příslušnost soudů a výběr hmotného práva 154
8.3 Evropská unie..... 155
8.4 Česká republika..... 158
8.5 Německo 160
8.6 Francie..... 162

8.7 Holandsko ... 163
8.8 Velká Británie ... 165
8.9 USA ... 166
8.10 Japonsko ... 167
8.11 Korea ... 171
8.12 Čína ... 173
8.13 Rusko ... 176
8.14 Shrnutí části zabývající se procesní jurisdikcí vybraných zemí a kolizními ustanoveními pro volbu hmotného práva ... 177

9. Patentové strategie ve vztahu k patentovým litigacím ... 180

Závěr ... 183
Seznam zkratek ... 191
Seznam použitých zdrojů ... 194
Příloha č. 1 ... 224
Příloha č. 2 ... 235
Příloha č. 3 ... 238
Příloha č. 4 ... 238
Příloha č. 5 ... 239
Příloha č. 6 ... 239
příloha č. 7 ... 240
příloha č. 8 ... 241
příloha č. 9 ... 242
příloha č. 10 ... 242
příloha č. 11 ... 243
příloha č. 12 ... 244
příloha č. 13 ... 245
Příloha č. 14 ... 247
příloha č. 15 ... 248
příloha č. 16 ... 249
příloha č. 17 ... 250
příloha č. 18 ... 251
příloha č. 19 ... 252
příloha č. 20 ... 253
příloha č. 21 ... 254
příloha č. 22 ... 255

Patentové litigace s mezinárodním prvkem, abstrakt v Českém jazyce a 3 klíčová slova v českém jazyce 256

Patent litigation with international element, abstrakt in English with 3 keywords in English 258

ÚVOD

Motivace

Je ochrana duševního vlastnictví dobrem, nebo zlem? Pokud vynálezce přinese nový nápad, má právo na odměnu, nebo je mu odměnou skutečnost, že posune společenský vývoj dopředu? Západní společnost, která je historicky a filozoficky ovlivněna křesťanstvím (ve vztahu k židovství), dospěla k závěru, že ochrana jakéhokoliv vlastnictví je na místě. Následně se ochrana jakéhokoliv vlastnictví v současnosti projevuje po celém světě. Ochrana vlastnictví, včetně vlastnictví duševního jako výsledku nějaké činnosti (v širším smyslu a patentová ochrana jako užší vymezení části duševního vlastnictví) a v této souvislosti také odměna vynálezce vychází z Bible, konkrétně z Nového zákona, kde se uvádí, že „hoden jest dělník mzdy své“ [1]. Mzda dělníka (vynálezce) souvisí s tím, že s vývojem vynálezu jsou spojeny náklady (obvykle ve formě času a financí). Patentová ochrana (a tedy ochrana nároku původce vynálezu - ochrana majetkových nároků vynálezce) filozoficky a teologicky vychází již z biblického Desatera, které uvádí výraz „nepokradeš“ [2]! Tento imperativ je významem obecným pro jakoukoliv krádež, jak ve vztahu k věci s hmotnou podstatou, tak podstatou nehmotnou, a to přesto, že v období mezi 15. - 11. stoletím před naším letopočtem [3] otázka nehmotných statků (snad s výjimkou Božího požehnání) s ohledem na technický a společenský vývoj společnosti známa ani být nemohla. S krádeží souvisí také to, že vynálezce do vývoje vynálezu vložil čas a peníze, a tedy s vývojem měl určité náklady, a pokud výsledek jeho činnosti někdo jiný jen zkopíroval, může vyrábět rovnou levněji, když neměl náklady spojené s vývojem. Z vývoje ochrany práv duševního vlastnictví je možné zjistit, že úplné počátky tohoto práva spadají do období okolo roku 500 před naším letopočtem a zásadní vývoj proběhl v roce 1475. Od uvedeného roku 1475 pak dochází k vývoji práva ochrany duševního vlastnictví, a zvláště patentového práva jako jeho součásti, nejprve pozvolně a následně poměrně značně dynamicky. Základní zásady patentového práva pak až do dnešní doby zůstaly nezměněny.

V současné době dochází k obrovskému nárůstu patentových soudních sporů (patentových litigací), někdy označované jako „patentové války“, které se staly určitou bolestí a zároveň určitým fenoménem dnešní doby. Patentovými válkami pak jsou spory

---

1 Lukášovo evangelium, kapitola 10, verš 7; BIBLE, Česká biblická společnost, Praha 1995, ISBN 80-85810

2 Druhá kniha Mojžíšova (Exodus), kapitola 20, verš 15; BIBLE, Česká biblická společnost, Praha 1995, ISBN 80-85810

3 Do uvedeného období biblický exodus vkládá Josef Bica ve své Bakalářské práci z Husitské Teologické fakulty University Karlovy s názvem Biblický a mimobiblický pohled na exodus, rok 2014, s. 8 - 9

mezi vlastníky patentů a těmi, kdo mají zájem na výsledcích vynálezecké činnosti participovat. Vyvolání patentového sporu je často více obchodní taktikou, než skutečným patentovým sporem, což se v plné síle projevuje u sporů Apple vs. Samsung. Konkrétně se v současnosti jedná o celou řadu samostatných soudních sporů a nespočet sporů správních. Tyto spory jsou vedeny v 10 různých jurisdikcích, na čtyřech různých kontinentech. V tomto „patentovém souboji" byla tou první společností, která žalobu podala, společnost Apple proti Samsungu, a to dne 15. 4. 2011, když tato žaloba byla podána v USA. O týden později zažalovala společnost Samsung společnost Apple v Koreji, Japonsku a v Německu.

O tomto druhu „válek" se vyjádřil Tim Cook, CEO společnosti Apple slovy, že jde o *„pain in the ass"*[4] a v dnešní době jde o globální fenomén. Největší a nejznámější spory patentových litigací jsou vedeny v USA, Evropě, Japonsku, Koreji, Tchaj-wanu a v Číně. Nejznámějšími spory jsou již uvedený spor Apple vs. Samsung, Apple vs. HTC, LG vs. Sony, Qualcomm vs. Apple a celá řada dalších sporů. Nejedná se však o fenomén nový, prvními "vlaštovkami" patentových válek byly spory Isaac Singer vs. Elias Howe z roku 1854, a významným sporem (patentovou válkou) byl spor Roberta Kearnse s Fordem a Chryslerem z let 1978 – 1992 (velice dobře zpracován ve filmu Boj o patent z roku 2008)[5].

Z uvedeného seznamu známých patentových sporů je zřejmé, že jde často o spory, které mají přeshraniční přesah. Pokud jde o spory z registrace patentu (respektive spory o platnost/neplatnost patentu), není mezinárodní prvek relevantní. Spor o platnost (registraci) patentu bude probíhat podle principu teritoriality. Pokud však půjde o řízení, jehož předmětem bude porušení patentu (a s tím spojené bezdůvodné obohacení či náhradu škody), zde již mezinárodní prvek je relevantní. Zde je na místě připomenout, že se jedná o vztahy přesahující oblast jednoho státu a mají vztah k zahraniční. Jako příklad může posloužit spor Apple vs. Samsung a jejich spory (nejen soudní). Společnost Apple je společností, která je registrována v USA, stát Kalifornie[6], a společnost Samsung je společnost, která je registrována v Koreji[7]. Pokud tedy mezi sebou tyto společnosti vedou soudní spory jedná se spory s mezinárodním prvkem. Tato práce se zabývá jak spory o platnost patentu, tak spory z patentových nároků a to v poměrně širokém rozsahu.

---

4 [6. 4. 2019] https://www.youtube.com/watch?v=bgdQJZjeF0E

5 V angličtině Flash of Genius https://www.csfd.cz/film/233669-boj-o-patent/prehled/

6 [27. 4. 2019] https://www.sec.gov/cgi-bin/browse-edgar?action=getcompany&CIK=0000320193&owner=exclude&count=40

7 [27. 4. 2019] http://www.info-clipper.com/en/company/south-korea/samsung-corporation-co-ltd.krdbdq0hv.html?retry=1

Obsahem této práce je srovnání právní úpravy patentové ochrany jak ve vztahu k udělení patentu, tak ve vztahu z nároků z porušení patentu, a to v rozsahu srovnání významných zemí z hlediska patentování a tedy také z hlediska vedení soudních sporů (jak sporů o platnost patentu, tak sporů o náhrady z porušení patentu). Práce je v místech, kde to bylo možné doplněna také vybranými soudními spory, jejichž demonstrace umožňuje porozumění přístupům odlišných zemí.

Zdroje a východiska práce

Jsem rád, že jsem se danou problematikou mohl zabývat na Právnické fakultě University Karlovy a jejím Ústavu práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního, pod vedením Prof. JUDr. Dr. iur. h.c. Jana Kříže, CSc., když dobré jméno této university, tohoto ústavu a zejména Prof. Kříže mi umožnilo strávit sedmiměsíční výzkumný pobyt na Institute of Intellectual Property v Tokiu, kde jsem sepsal a následně prezentoval svoji výzkumnou práci na téma „The Positive Impact of Intellectual Property Harmonization on Diversity of National Regulations of International Private Law" (Pozitivní dopad harmonizace práva duševního vlastnictví na různorodost národních právních úprav mezinárodního práva soukromého). Na závěr výzkumného pobytu v Japonsku jsem výsledky svého výzkumu prezentoval oborníkům na oblast patentového práva v Japonsku. Skutečnost, že jsem se problematikou vztahu mezinárodního práva soukromého ve vztahu k patentovému právu zabýval na Ústavu práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního, mi dále umožnilo strávit jeden měsíc na Bejing Foreing Studies University, kde jsem se zabýval zejména problematikou Čínského přístupu k problematice ochrany práv duševního vlastnictví, a kde se mi dostalo alespoň základního přehledu o čínském právu a čínském soudnictví, zejména ve vztahu k patentovým sporům. V úvodu bych také chtěl poděkovat JUDr. Tomáši Dobřichovskému, Ph.D., řediteli Ústavu práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního, za jeho pomoc, zejména pak při aplikaci výzkumných výstupů z uvedených pobytů. Dále je tato práce také ovlivněna mým pobytem na University of Washington v Seattle. Na University of Washington moji další práci ovlivnila Prof. Toshiko Takenaka, Ph.D., ve spolupráci se kterou jsem dílčí výstupy této práce přednášel na University of Strasbourg - Centre for International Intellectual Property Studies (v rámci semináře CASRIP, pořádaného právě ve spolupráci s University of Washington) a na KEIO university v Tokiu, fakultě právnické v rámci semináře vedeného právě Prof. Takenakou.

Z uvedeného je patrné, že problematika vztahu mezinárodního práva soukromého a patentového práva je dynamicky se rozvíjející aktuální tématikou, kterou se zabývají odborníci na tuto problematiku napříč celým (průmyslově a ekonomicky rozvinutým) světem.

Struktura, obsah a cíle práce

Práce se úvodu nejprve zabývá vývojem práva duševního vlastnictví a patentového práva, když historický, a s tím spojený filozofický a sociologický vývoj má přímý vztah k současnému patentovému právu. Zejména rozdílný historický a filozofický vývoj se odráží na odlišném aplikačním přístupu patentového práva a mezinárodního práva soukromého v jednotlivých státech, a to přes to, že díky celé řadě mezinárodních smluv je problematika patentového práva (ve vztahu k mezinárodnímu právu soukromému) unifikována. Práce se dále zabývá filozofií rozdělení práv na práva s hmotnou podstatnou a práva s podstatou nehmotnou. Následně si klade za cíl vyrovnat se základními mezinárodními smlouvami, které se k problematice patentového práva vztahují, a které také z hlediska právně teoretického rozděluje. Hlavní částí této práce je srovnání jednotlivých pramenů práva, a to jak práva patentového, tak mezinárodního práva soukromého ve vybraných zemích včetně již zmíněných mezinárodních smluv. V rámci svého výzkumu dané problematiky v jednotlivých zemích jsem práci (v rámci výsledků výzkumné činnosti) obohatil o některá významná soudní rozhodnutí, která jsou v práci interpretována jak ve vztahu k praktické využitelnosti, tak ve vztahu již zmíněných specifik zemí, kterými se tato práce zabývá, vycházejících z různého historického, filozofického a společenského vývoje, což má vztah jak k národní legislativě, tak k rozhodování samotnému.

Práce dále z hlediska teoretického rozděluje právo duševního vlastnictví a vymezuje v tomto rozdělení postavení práv průmyslových a práva patentového. Zabývá se také samotnými patentovými litigacemi za využití pramenů práva, když právě vymezení (a právní komparatistika právních systémů vybraných států) je jedním z hlavních cílů této práce. Samotné spory o patent (patentové litigace) jak z pohledu principu teritoriality (který také právně-teoreticky vymezuje), tak z hlediska sporů jak z přímého či nepřímého porušení patentu, je další, nikoliv nevýznamnou částí této práce. Bez závěrečného určení pravomoci a příslušnosti soudů v jednotlivých státech by práce nebyla kompletní.

Autor si je vědom, že téma práce je značně obsáhlé, a komplexní zpracování této problematiky by si vyžádalo značně obsáhlou monografii, když tato práce se například

nedotýká patentových litigací např. v Austrálii nebo v zemích Jižní Ameriky. Skutečnost, že došlo k úmyslnému opomenutí Austrálie (a s ní související oblast Pacifiku) a Jižní a Střední Ameriky je dáno právě náročností a obsáhlostí tématu, s přihlédnutím ke skutečnosti, že práce má za cíl se zaměřit na země, kde se spory o patent (patentové litigace) s přihlédnutím k přeshraničnímu prvku vedou nejčastěji.

Hlavním cílem této práce je porovnání vybraných institutů se snahou o praktickou demonstraci těchto institutů.

Základní metody práce

Základní metodou práce je právní komparatistika s přihlédnutím k historickému, filozofickému a sociálnímu vývoji v jednotlivých zemích, ve vztahu k mezinárodnímu systému (a systému mezinárodních smluv) s přihlédnutím k jeho historii, vývoji a členění jednotlivých mezinárodních smluv, mezinárodních organizací a jednotlivých nadnárodních teritorií.

1. Vývoj práva k nehmotným statkům obecně a patentového práva jako součásti skupiny práv duševního vlastnictví

1.1. Obecně k vývoji patentového systému

Systém ochrany práv duševního vlastnictví se poprvé objevuje již v antické Evropě okolo roku 500 před naším letopočtem.

Současné pojetí ochrany duševního vlastnictví tak, jak je většinou světa akceptováno, historicky vychází z kombinace evropského a amerického přístupu. Historicky první soudní spory o duševní vlastnictví a ochranu hospodářské soutěže (která s duševním vlastnictvím do jisté míry souvisí) pocházejí z Anglie okolo roku 1600. Příkladem je dodnes významný spor Darci vs. Allin z roku 1599, jehož text je přílohou č. 1. Další historicky významné spory mimo Velkou Británii pocházejí z USA, a až mnohem později (v podstatě až po druhé světové válce) se významným „sudištěm" v oblasti patentových sporů stává evropský kontinent, a později také Japonsko. V poslední době doslova proběhla „revoluce" v soudnictví zabývajícím se právem duševního vlastnictví (a v podstatě stále probíhá) v Číně. Čína navíc jako ekonomicky a geopoliticky významná země usiluje o to, aby v oblasti patentové ochrany a patentových sporů stala výrazným hráčem, se kterým je nutné počítat a kterého není radno podceňovat. Dalším silným hráčem v oblasti patentového soudnictví (a soudnictví, pokud jde o práva duševního vlastnictví vůbec) se stala Jižní Korea. V současnosti v některých zemích Evropské unie probíhá další (byť poněkud zdlouhavý, a v posledním vývoji s ohledem na Brexit a očekávané rozhodnutí Německého ústavního soudu [8] poněkud nejistý) pokus o vybudování významné supranacionální patentové instituce, kterou představuje posílená spolupráce v oblasti patentového práva. Některé země se k tomuto projektu záměrně nepřipojily (Polsko, Španělsko) a některé země, které se původně nepřipojily své rozhodnutí zrevidovaly a zákonné normy ve vztahu k jednotnému evropskému patentu již ratifikovaly, a to navzdory tomu, že se původního vyjednávání neúčastnily (Itálie). Naopak Ústavní soud Maďarska dospěl k závěru, že připojení se k uvedené nadnárodní spolupráci v oblasti patentové ochrany odporuje maďarské Ústavě, a Maďarsko, přestože se původně k projektu připojilo, svůj postoj zrevidovalo. Uvedené představuje snahy o vznik

[8] Německý Ústavní soud podle zprávy ze dne 13. 6. 2017 pozastavil implementaci legislativy týkající se balíčku jednotného evropského patentu. Jedná se o věc vedenou před německým Ústavním soudem pod sp. zn. 2 BvR 739/17. Více viz:
[cit. 22. 8. 2017] http://patentblog.kluweriplaw.com/2017/06/27preparatory-committee-regrets-delay-german-ratification-unified-patent-court-agreement/

Jednotného evropského patentu a Unitárního patentového soudu. S komplikovaným a zároveň unifikujícím vývojem patentového práva také souvisí celá řada mezinárodních smluv, a to od Pařížské unijní úmluvy z roku 1883, až po dohodu TRIPS a Dohodu o Unitárním (jednotném) patentovém soudu. Výše uvedená dlouhá cesta ukazuje na vhodnost seznámit se na začátku s historickým vývojem práv k nehmotným statkům, kdy patentové právo je částí týkající se těchto nehmotných statků.

1.2 Antická Evropa

Ve vývoji práva evropského kontinentu hrálo klíčovou roli římské právo, které je základem právní kultury většiny evropských zemí. Druhým evropským (a také světovým) významným právním systém je anglo-americký právní systém (common law) v Evropě reprezentovaný Anglií[9]. Římské právo, jako základ moderního evropského práva, právo duševního vlastnictví a patentové právo nikterak neupravovalo a jako institut jej neznalo. **Prvním** antickým obecně známým privilegiem, kterým ochrana nehmotného práva bez debat je (tedy duševního vlastnictví) a které je zároveň možno v obecných rysech považovat za **patent**, je privilegium udělené někdy **okolo roku 500** před naším letopočtem **v řecké kolonii jižní části italského poloostrova Sybarius**. Privilegium představuje ochranu nového pokrmu, kdy kuchaři (respektive hostinci, kde je pokrm připravován) je poskytnuta roční lhůta, po kterou je pokrm chráněn a nikomu není dovoleno připravovat shodný pokrm[10]. Na druhou stranu tehdy nebyla vyžadována novost (byť pokrm novým v daném místě bezpochyby byl), výsledek vynálezecké činnosti a průmyslová využitelnost (užitečnost). Uvedené představuje moderní prvky patentovatelnosti, které však pocházejí již ze středověké Itálie (jak bude uvedeno v kapitole 3.4).

1.3 Středověká Evropa

Systém monopolů (obdobně jako byl udělen monopol v antickém období ve městě Sybarius), udržovaný jednotlivými cechy, ve své podstatě fungoval až do sedmnáctého století. Jednalo se o systém, ve kterém stát nebo panovník udělil určitý monopol (nebo licenci) pro výrobu, obchod nebo dovoz určitého zboží. Za určitou, byť poměrně vzdálenou obdobu, by se dalo považovat například právo várečné. Právo várečné

---

9 V tomto ohledu nelze říci, že se jedná o Velkou Británii, když například ve Skotsku je právní systém svébytnou směsí práva anglického (common law) a práva kontinentálního typu (římské právo)

10 Horáček, R. Čada, K. Hajn, P.: *„Práva k průmyslovému vlastnictví"*, 1. Vydání, C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 807179-879-7, str. 9

představovalo právo poddaných vařit pivo, což například v patnáctém století bylo sedlákům zakázáno. Uvedenou skutečnost můžeme odvodit např. z knihy Kamila Krofty Dějiny selského stavu, který uvádí *„Kdežto původně bylo sedlákům vaření piva zapovídáno proto, aby tím nevznikala újma městům, později dělo se to ve vlastním zájmu vrchností, které ve stol. XVI. stále hojněji vařívaly pivo ve svých panských pivovarech. Tu pak vrchnosti jaly se nutiti své poddané, aby odbírali pivo toliko z panských pivovarů.“*[11] Jednalo se tedy o určitý systém teritoriálně omezeného monopolu, obdobně jako to je následně v případě patentového práva.

Jak bylo uvedeno výše, uvedený systém individuálních monopolů nebo licencí přetrvával až do 17. století a souvisel s rozvojem a udržením cechů, když těm, kdo nebyli členy určitých cechů, byla jakákoliv činnost spojená s výrobou a prodejem zboží (chráněného cechem) zakázána. Jednalo se o ochranu trhu svého druhu, a dá se říci, že také znalosti nutné k výkonu cechovního povolání byly chráněným duševním vlastnictvím. Jedná se však o vývoj, a skutečnost, že cechy chránily své teritoriálně omezené trhy a výrobu, je také možno označit za předchůdce určité regulace hospodářské soutěže, a nejen tedy za svého druhu ochránce duševního vlastnictví (o patentové ochraně se v dané situaci dá hovořit jen velmi obtížně).

1.4 Itálie – patentový zákon Benátské republiky

Pokud jde o vývoj evropské patentové legislativy, tedy v oblasti samostatných evropských zákonů v oblasti patentového práva, je pro evropský kontinent (a potažmo také pro celý svět) významné datum 14. 3. 1475, kdy byl vydán první patentový zákon s atributy moderního patentového práva. Jednalo se o **„Patentový zákon“, Benátské republiky**. Tento zákon položil základy patentového práva. Stanovil, že udělení patentu není možné, pokud nejsou splněny **podmínky užitečnosti, novosti a nezřejmosti**, což jsou podmínky, které jsou pro patentovatelnost vynálezu (v obecné rovině) vyžadovány i dnes. Dále Patentový zákon Benátské republiky výslovně uváděl teritoriální a časovou omezenost uděleného patentu, obsahoval také mechanismy pro vymáhání a také pro nápravu. Privilegium obdobné patentu bylo možné získat i před rokem 1475, ale získání tohoto privilegia nebylo nikterak snadné. V Benátkách například byl udělen v roce 1416 jeden patent, mezi lety 1443 – 1456 pak bylo uděleno šest patentů, v roce 1460 jeden patent na vynález, stejně jako v roce 1469, v prvních letech od roku 1470 pak patenty tři. Uvedené patenty byly udělovány benátskou Velkou radou. V letech 1474 – 1550, tedy po vzniku

[11] Krofta, Kamil. Dějiny selského stavu. Praha, 1949, s. 112

patentového zákona a institucionalizaci patentového práva, bylo uděleno více než 100 patentů[12].

1.5 Velká Británie – Darci v. Allin a Statute of Monopolies

Další významnou zemí z hlediska evropského vývoje patentového práva je Velká Británie, která se v průběhu 15. a 16. století snažila o obchodní a ekonomický růst, a také o příliv znalostí a zkušeností ze zahraničí. V tomto období došlo anglickou královskou korunou k velice aktivnímu udělení dovozních koncesí a monopolistických privilegií[13]. Dále v této době došlo k udělení značného množství patentů, přičemž tehdejší význam slova patent zcela neodpovídal současnému pojetí. Současné pojetí patentu je mnohem restriktivnější[14]. Uvedená situace dospěla až k soudnímu sporu, který je znám jako Case of Statute of Monopolies nebo jako *Darcy v. Allin*[15], je z roku 1599 a tento případ je pod číslem 75 ER 1131 veden u britské Sněmovny lordů. Posuzovaná věc se týkala licence na dovoz a prodej všech typů hracích karet a jejich marketingu pro celou Velkou Británii. Žalovaný, kterým byl Thomas Allin z Londýna, vyráběl a prodával své vlastní hrací karty a Edward Darcy jej žaloval z důvodu prevence hospodářské soutěže. Zmíněná licence na dovoz a prodej hracích karet byla udělena na dobu 12 let[16]. V tomto rozhodnutí je použita argumentace Major ad minus, a u argumentace Major je uvedena skutečnost, že patent na všeobecné zboží (či lépe řečeno obecně určený okruh zboží) překáží partikulárním obchodům, které jsou (nebo které by mohly či měly být) v souladu s právem. Pokud jde o argumentaci minus, je v tomto rozhodnutí výslovně uvedeno, že patent je udělen na celou skupinu zboží, a závěrem tento patent může některým legálním partikulárním obchodům překážet[17]. Soud v této věci dospěl k závěru, že uvedený monopol pro dovoz, výrobu a prodej hracích karet byl neplatný. Toto soudní rozhodnutí také vedlo k tomu, že ve Velké Británii byl v roce **1624** vydán právní předpis upravující hospodářskou soutěž, udělování licencí (monopolů) a patentové právo. Tento zákon se jmenoval **Statute of Monopoly** a zavádí princip **„first to invent"** (první je vynálezce), který dává právo na

12 Nard, Craig Allen a Morriss Andrew P. *Constitutuionalizing Patents: From Venice to Philadelphia*, Review of Law and Economic 2:2, 2006, Case Western Reserve University, Clevland, OH, USA, str. 234-236

13 Nard, Craig Allen a Morriss Andrew P. *Constitutuionalizing Patents: From Venice to Philadelphia*, Review of Law ans Economic 2:2, 2006, Case Western Reserve University, Clevland, OH, USA, str. 260

14 Dent, Chris, „Generally Inconvenient": *The 1624 Statute of Monopolies as political compromise*, Melbourne University Law Review, vol. 33, Melbourne 2009, Victroria, Australia, str. 417

15 text tohoto rozhodnutí v anglickém jazyce je v příloze č. 1 této disertační práce

16 74 Eng. Rep. 1131 1378-1865, Darcy Against Allin, str. 1131

17 74 Eng. Rep. 1131 1378-1865, Darcy Against Allin, str. 1136

patent tomu, kdo věc první vynalezne, na rozdíl od principu **„first to file"** (prvním je ten, kdo patent první přihlásil). Princip first to file se až do 16. 3. 2013 používal v USA, nyní se v USA používá kombinovanější model „first inventor to file" (první vynálezce, který se první přihlásí – změna v této oblasti byla v USA provedena zákonem podepsaným dne 16. 9. 2011, s platností, jak je uvedeno výše od 16. 3. 2013)[18]. Patent pak byl podle Statute of Monopoly udělován na dobu 14ti let[19].

1.6 USA

Vznik USA se deklaruje od vyhlášení nezávislosti ve Philadelphii 4. 7. 1776[20]. První patentový zákon byl podepsán necelé čtyři roky poté, což je důkaz samostatné funkčnosti nově vzniklého státu. První patentový zákon USA byl podepsán právním prezidentem USA Georgem Washingtonem 10. 4. 1790, který je přílohou č. 2. Podle tohoto zákona se uděloval patent na vynález nebo zlepšení na užitné umění, výrobu, motory stroje nebo zařízení[21]. Hodnotilo se, zda vynález nebo objev je dostatečně využitelný a důležitý pro to, aby patent na tento vynález byl udělen[22]. Uvedený zákon navazoval na Ústavu USA,[23] která v Hlavě I. odstavci 7 chrání práva duševního vlastnictví tedy jak autorská práva, tak také právo vynálezců. O tři roky později tedy v roce 1793 došlo k nahrazení původního patentového zákona novým patentovým zákonem, který byl následně nahrazen patentovým zákonem z roku 1836. Moderní patentový zákon ve znění pozdějších dodatků pochází z roku 1952.

Z USA máme po Velké Británii také první známé (významné) soudní spory v oblasti patentového práva. Prvním z nich je spor *Tyler v. Tuel*, což je rozhodnutí Nejvyššího soudu USA ze dne 1. 2. 1810 vydané podle patentového zákona z roku 1793. Spor se týkal geograficky omezeného patentového práva a problematiky možnosti podat žalobu. Případ *Tyler v. Tuel* představuje první zveřejněné rozhodnutí Nejvyššího soudu USA v oblasti patentového práva. Po změně patentového zákona v roce 1836 (a následně 1952)

---

18 Leahy-Smith America Invents Act (AIA) podepsaný prezidentem Barakem Obamou dne 16. 9. 2011, publikován pod číslem 112-29-SEPT. 16, 2011, jako zákon, kterým se doplňuje a mění zákon 35 USC (Patentový zákon), k dispozici na: [cit. 22. 10. 2016] https://www.uspto.gov/sites/default/files/aia_implementation/20110916-pub-l112-29.pdf

19 Statute od Monopolies čl. 6

20 text Deklarace nezávislosti s datem podpisu (4. 7. 1776) lze nalézt např. na webové stránce [cit. 22. 10. 2016] http://www.ushistory.org/DECLARATION/document/ nebo obtížně čitelný naskenovaný dokument na webové stránce https://www.archives.gov/founding-docs/declaration

21 sekce 1, řádek 6-7, US Patentového zákona z roku 1790

22 sekce 1, řádek 12-13, US Patentového zákona z roku 1790

23 text ústavy USA k dispozici např. na [cit. 22. 10. 2016] https://www.senate.gov/civics/constitution_item/constitution.htm

se v současnosti jedná o obsolentní rozhodnutí. Jednalo se o první rozhodnutí v oblasti patentového práva, které následovala celá řada dalších rozhodnutí, a které v dnešní době pokračují tzv. patentovými válkami, zejména pokud jde o mobilní telefony a tablety. Příkladem může být celá řada sporů mezi společnosti *Apple Inc. a společností Samsung*, kde je možno příkladem odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu USA z 12. 12. 2016 (No. 15-777 zveřejněno jako 580 U.S. _____ 2016)[24]. V uvedené věci na straně žalobce vystupuje Samsung Electronics Co., Ltd. a na straně žalované Apple Inc.

1.7 Francie

Pokud jde o zbytek evropského kontinentu, můžeme se zabývat jen těmi nejvýznamnějšími patentovými systémy a vývojem patentového systému v České republice, která však z hlediska evropského (potažmo světového) patentového práva bohužel významnou zemí není. Zcela jistě ke zdržení v oblasti vývoje práva duševního vlastnictví (a patentového práva) také došlo z důvodu vleklého náboženského konfliktu na evropské půdě. Nástup a rozmach protestantské kritiky církve a její moci, jež byly provázeny stoletím válek, kdy se habsburské impérium i papežský stolec snažily potřít odpor vůči své autoritě, a protestanti naopak odolávali při obraně nové víry. Tyto zmatky vyvrcholily v období, jemuž dalo potomstvo název třicetiletá válka (1618-1648)[25]. V období třicetileté války vylidněné válčící kontinentální evropské státy měly jiné starosti než právě právo duševního vlastnictví. Navíc tento konflikt postihl téměř celou střední část Evropy. První zemí, kde po ukončení třicetileté války dochází k vývoji v oblasti práva duševního vlastnictví (a tedy také patentového práva), je Francie. Ve Francii třicetilité válce předcházelo v rozmezí let 1562 - 1580 období vnitřních náboženských konfliktů (občanská válka) mezi katolíky a kalvinistickými protestanty, zvanými hugenoti[26]. Po ukončení třicetileté války pak francouzský král Ludvík XIV. zrušil Edikt nantský vydaný 13. 4. 1598 francouzským králem Jindřichem IV[27]. Za vlády Ludvíka XIV. pak začalo docházet k pozvolnému rozvoji práva duševního vlastnictví. V roce 1666 byla zřízena Francouzská akademie věd (Institut de France, Académie des sciences)[28]. Tato akademie byla zřízena podle italského vzoru

---

24 rozhodnutí je k dispozici na www stránce [cit. 23. 10. 2016] https://www.supremecourt.gov/opinions/16pdf/15-777_7lho.pdf

25 Kissinger, H.: *„Uspořádání světa"*, Prostor, Praha 2016, ISBN 978807260335, str. 31 - 32

26 Kudrna, J., Hošek, R., Hruška, B.: a kol.: *„Dějiny Francie"*, Nakladatelství Svoboda, Praha 1988, str. 204 - 213

27 Čornej, P. a kol.: *„Dějiny Evropské civilizace I."*, Paseka Praha a Litomyšl 1995, ISBN 80-7185-474-3, str. 332

28 [cit. 23. 10. 2016] http://www.academie-sciences.fr/en/

a s touto akademií král konzultoval patentové přihlášky, které byly zkoumány, zda se jedná, nebo nejedná o vynález, a také zda tento vynález je nový a užitečný. Speciální patentoví examinátoři parlamentu se zajímali o hodnotu vynálezu a parlament samotný (nicméně v dané době ve Francii hovoříme o absolutistické monarchii) se nejvíce zajímal o případný obchodní úspěch patentu a o daňový přínos. Od roku 1730 vláda začala při udělování patentů spolupracovat s obchodní komorou. Patenty byly tehdy udělovány na dobu 15 let. Uvedený stav bez legálního rámce trval až do Velké francouzské revoluce (1789 – 1799), kdy byl pod vlivem patentového vývoje v USA[29] přijat **„Loi du 7 janvier 1791 une loi qui accorde un droit de propriété aux inventes et leur permet d'obtenir un brevet keur garantissant le monopole de fabrication de leur invention pendant quinze ans.“**[30].

1.8 Nizozemí

Po období napoleonských válek (které byly sérií válečných konfliktů v období mezi lety 1803 – 1815) byl po 26 letech přijat v Evropě, tentokráte v Nizozemí, další patentový zákon. Tento patentový zákon se stal účinným v roce 1817, avšak již v roce 1869 byl tento zákon zrušen. Uvedený patentový zákon stanovoval poplatek za udělení patentu ve výši 750 guldenů a byl platný pět až patnáct let. Patentové právo bylo v Nizozemí obnoveno v roce 1912 a v současnosti je Nizozemí jednou z nejvýznamnějších zemí, pokud jde o patentové spory.

1.9 Německo

V současné době je právě Německo nejvýznamnějším evropským hráčem na poli patentové ochrany. Uvedené je zvýrazněno skutečností, že německý Mnichov je hlavním sídlem EPO (Evropské patentové organizace), dalším hlavním sídlem této organizace je Nizozemský Rijswik, spolu s dalšími místy, kde EPO má své kanceláře (Berlín a Vídeň). Mnichov je v současnosti také sídlem Německého patentového úřadu. Patentový zákon byl v Německu vydán až po politickém sjednocení Německa pod Ottou von Bismarckem, které proběhlo v roce 1871. Tento patentový zákon byl vydán v roce 1877, a podle tohoto

---

29 Patentový zákon ze dne 10. 4. 1790, přijatý prvním kongresem USA
zákon je dostupný na www stránkách:
[cit. 22. 10. 2016] http://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=llsl&fileName=001/llsl001.db&recNum=232 (přístup dne 2. 4. 2019)

30 Košík, P.: *The Positive Impact of Intellectual Property Harmonization on Diversity of National Regulations of International Private Law*, Institute of Intellectual Property, Tokio 2014 str. 1

patentového zákona Německo přijalo princip „first to file“, který byl v roce 1936 po nástupu Nacionálního socialismu změněn na princip „first to invent“. Systém „first to invent“ je v Německu užíván dosud.

1.10 Česká republika

Po roce 1918, kdy došlo ke vzniku samostatného Československa nově vzniklý stát zákonem č. 303/1919 Sb., převzal dosavadní právní úpravu. Uvedený zákon je nazýván recepční normou a v oblasti patentového práva to znamenalo převzetí zákona č. 30/1887 ř.z., což byl tehdejší patentový zákon. Vzhledem ke skutečnosti, že tato práce se zabývá pouze Českou republikou, ponechá stranou Uherský patentový zákon z roku 1885, který platil pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. V Rakousku uvedený patentový zákon č. 30/1887 ř.z. nahradil dřívější císařský patent z roku 1832. Patentové právo na území rakouského císařství tedy historicky předešlo Německý patentový zákon. Do dnešního dne byl na území ČR po roce 1918 patentový zákon několikrát změněn. Prvním novým patentovým zákonem byl zákon č. 6/1957 Sb., který byl nahrazen dvojicí zákonů č. 34/1952 Sb., a č. 43/1957 Sb. Uvedená dvojice zákonů byla nahrazena zákonem č. 84/1972 a po opuštění socialistického tábora došlo také v roce 1990 ke změně patentového zákona, a to tak, že současný patentový zákon č. 527/1990 Sb., zákon o vynálezech a zlepšovacích návrzích svojí strukturou odpovídá modernímu patentovému zákonu.

2 Práva k nehmotným věcem obecně a postavení patentového práva v oblasti práv k věci nehmotné

2.1 Filozofie práva k nehmotným statkům (práva duševního vlastnictví) obecně a patentovému právu zvláště.

Společnost se v průběhu doby vyvíjí, a zároveň se společenským a sociálním vývojem také dochází k vývoji v oblasti techniky. Technický vývoj zároveň ovlivňuje vývoj sociální (a společenský). S uvedeným souvisí vývoj ochrany práv k hmotným věcem a vznik práv k nehmotným statkům. Společnost z hlediska historického vývoje nejprve chrání práva k věcem, na které si bylo možné sáhnout, a teprve s rozvojem společnosti (a také s rozvojem techniky) dochází k potřebě upravit také vztahy k věcem, na které „si sáhnout" není možné, přesto zde jsou. U věcí, na které „není možné si sáhnout," jde například nejprve o elektřinu, a teprve následně jde o například o právo k postavám knihy, nebo právo k vynálezu, ke jménu společnosti (firmy), a nakonec o zcela virtuální vlastnictví (např. bitcoin, nebo vlastnictví postaviček v počítačové hře). Obecnou ochranu vlastnického práva nalézáme např. v jednom z nejstarších náboženských textů – v Bibli, konkrétně ve Starém zákoně, kde je výslovně uvedeno, **„nepokradeš"** [31]. Římské právo, na jehož základech je postaveno právo většiny zemí světa (druhým nejrozšířenějším právním systémem je systém anglo-americký) chránilo vlastnické právo k věci, jež toto právo definovalo jako hmotný celek, který má samostatnou existenci, ať už je živý (otrok, zvířata), nebo neživý (ostatní věci). Podle římského práva hlavním znakem věci je její *hmotná podstata*, pokud pak někteří právníci uvádějí i „res incorporales" – *věci nehmotné (netělesné)*, bylo to považováno jen za jistou manýru, která kopíruje pojmy stoických filozofů. Res incorporales jsou např. podle Gaia věci, jejichž podstatou je nehmotné právo (např. pozůstalost, ususfructus aj.), faktem ovšem zůstává, že i *každé právo musí mít v poslední instanci objekt hmotný*, v Římě dokonce po dlouhá staletí bzl *objekt hmotný v penězích vyjádřitelný*, protože každá ochrana práva státním orgánem (tedy soudním řízením) se realizovala cestou odsouzení rušitele práva k peněžité sumě určitého objemu (tzv. princip pekurinární kondemnace). Opravdu nehmotné hodnoty, které nominují moderním právním řádům, např. právo autorské, patentní, honební atd., nebyly římskému právu známy [32]. Nicméně v pozdější době (rok 1845) je již v literatuře v USA věc definována jako předmět s hmotnou podstatou, tak také jako předmět bez hmotné podstaty. Např. E. P. Hurlbut definuje věci

---

31 Exodus 20,15

32 Kincl, J. Urfus, V. Skřejpek, M., *Římské právo,* Praha: C.H.Beck 1995, ISBN 80-7179-031-1, str. 83

s hmotnou podstatou jako nemovitosti (půda) a movitosti, a dále definuje věci bez hmotné podstaty, a to jako ideje, jejichž bezprostřední výsledek jako intelektuální a citové činnosti je ztělesněn v jazykové formě[33].

Časopis Respekt v rámci zájmu veřejnosti o nehmotná práva (která mohou být zajímavým způsobem také monetizována[34]) uveřejnil článek, který uvádí následující: *„Intelektuální vlastnictví, copyright, tedy jistota, že váš báječný nápad nikdo neukradne a nevydělá na něm místo vás jmění, je dávno pryč. Může za to čínská velkovýroba a zjišťují to velké firmy i malé start-upy. Například Jekutiel Šerman, izraelský podnikavec, vymyslel pouzdro na mobilní telefon, které se zmáčknutím tlačítka změní na selfie tyč, obzvláště legrační součást dnešních turistických atrakcí. Vzal úspory, půjčil si peníze i od rodiny, pokusil se docela zdařile o reklamu - a začal svou kickstarterovou kampaň. Dárcům/kupcům nabízel produkt za čtyřicet dolarů a pomalu sbíral příspěvky. Ještě ale nevybral ani podstatnou část potřebné částky, když se na čínském serveru AliExpress (patřícímu čínské velkofirmě Alibaba) objevily úplně identické výrobky. Někdo v Číně zkrátka prohlížel kickstarter, objevil zábavnou věc, o níž by mohl být zájem, která se dá snadno okopírovat - a udělal to. To je samozřejmě ohavné a zavrženíhodné, ale Šermanovi dárci si začali klást docela logickou otázku: proč to Šermanovi tak trvalo, když Číňané to měli raz dva? A především, proč za to Šerman chtěl čtyřicet dolarů, když Číňanům stačí deset? Nejprve čínští výrobci viděli západní zboží. Velmi brzy ho byli schopní levně a nekvalitně okopírovat. Odtud telefony Nokla místo Nokia, boty Adidos místo Adidas a později aPod místo iPod. Bylo možné je koupit, ale přece jen: mít Noklu nebylo úplně to samé jako Nokii a z Adidosů mohly dost bolet nohy. Úspěch, sofistikovanost a rostoucí počet čínských továrníků ovšem tuhle první fázi překonaly. Je fakt, že krást nápady se nemá. Ovšem čínská kultura ke kopírování idejí nemá tak odtažitý vztah. A za druhé jsou Číňané pragmatičtí, nesentimentální a bezohlední obchodníci“*[35]. Podle uvedeného článku autor, který je v této věci zároveň vlastníkem duševního vlastnictví jako nehmotného práva (tedy vynálezce pouzdra na mobilní telefon, které se může změnit na selfie tyč), investoval svůj čas, své znalosti a své schopnosti do nějakého projektu. Projekt v první fázi může (ale také nemusí) mít hmotný výsledek. Výsledek autorova snažení je následně (nebo může být) konkurentem okopírován a vyroben levněji. Důvodem nemusí být (jak je v článku uvedený čínský příklad) nižší náklady na zaměstnance a na výrobu, ale důvodem pro stanovení nižší ceny je také fakt, že konkurent neměl náklady spojené s vynalezením (a uvedením do praxe) toho kterého konkrétního výrobku. Uvedené jednání (alespoň v západní civilizaci) je v rozporu s dobrými mravy, nicméně je častým jevem, a mimo jiné také z tohoto důvodu

---

33 Hurlbut, E.P., *Essays on Human Rights an Their Political Guaranties*, New York (USA): Fowlers and Wells 1845, s. 198

34 zpeněžena

35 [cit. 23. 10. 2016] https://www.respekt.cz/denni-menu/zapadu-zbyva-slozitost-a-luxus-na-ostatni-veci-je-tu-cina

duševní vlastnictví je společností chráněno. Pokud jde o nehmotné statky, vývoj jde v současnosti ještě dále. Dnes je možné hovořit o tom, že již je technicky možné dosáhnout virtuálního vlastnictví (tedy je možné vlastnit něco, co v reálném světě, jak jej známe, vlastně neexistuje). Příkladem virtuálního vlastnictví mohou být nástroje a „peníze" hráčů v počítačových hrách. Tyto nástroje, byť fyzicky neexistují, se dají koupit nebo prodat za peníze reálné - tedy fyzicky existující peníze, nebo se také dají ukrást. Předmětem této práce není výslovně virtuální vlastnictví, ale vlastnictví duševní. Duševní vlastnictví, narozdíl od vlastnictví virtuálního, již může být, ale také být nemusí, vyjádřeno v hmatatelné formě, jako je například literární dílo. Kniha sama může být, a je předmětem, vlastnických vztahů, avšak právo k jejímu obsahu, například fiktivní postavě, kterou autor vymyslel a která je ztělesněna např. Sherlockem Holmesem nebo Harry Potterem, nebo celou říší a tvory, jak je vymyslel a popsal J.R.R. Tolkien ve svých dílech, představuje právo k věci nehmotné také. Stejně tak u předmětu našeho zájmu, tedy u patentu je předmětem práva idea (tedy to co je ve své podstatě neuchopitelné), byť právě u patentu tato idea musí mít hmotný výsledek představující např. fungující stroj, konkrétní lék atd. Zároveň patent je vtělen do určité technické dokumentace, ale pokud někdo patent poruší nebo ukradne (porušuje) to, co není hmotně vyjádřitelné (byť to také zhmotní do konkrétní podoby). Dříve, než se posuneme přímo k problematice litigací, patentového a mezinárodního práva (se všemi nezbytnými souvztažnostmi), je vhodné se na úvod alespoň krátce zamyslet nad filozofií práva duševního vlastnictví obecně, a patentového práva zvláště. Zamyslíme se nad rozdělením věci, nad věcí hmotnou a věcí nehmotnou a nad samotným pojetím vlastnického práva. S tím také souvisí teoretické zamyšlení nad umístěním práva duševního vlastnictví a patentového práva v systému práva jako takového.

2.2 Rozdělení věcí na věci hmotné a věci nehmotné

2.2.1 Úvod – mezinárodní souvislosti

Právo duševního vlastnictví je již ze své podstaty (a ze svého názvu) oblastí práva zabývající se vztahy k nehmotným statkům. V této souvislosti se nejprve budeme zabývat pojem věci nehmotné (a souvisejícím pojmem věci hmotné) a dále pojmem vlastnictví. Uvedení do problematiky, skrze rozdělení věci na věci hmotné a nehmotné a vymezení pojmu vlastnictví, je, především s ohledem na specifičnost, vývoj a úpravu nehmotných práv, důležité. Patentové právo je podskupinou práv duševního vlastnictví a každý stát si ve smyslu teritoriální svrchovanosti upravuje svůj právní řád sám (princip teritoriality popsaný

v kapitole 8.1), tedy pokud se dobrovolně neomezil připojením se k některé mezinárodní úmluvě nebo nadnárodnímu, teritoriálně omezenému a polouzavřenému celku, jehož příkladem může být Evropská unie. Právo evropského společenství (Evropské unie) je označováno za supranacionální právní systém[36]. Uzavřením mezinárodní smlouvy, a to jak bilaterální (kapitola 5.2.1), tak multilaterální (kapitola 5.2.2), či připojením se k nadnárodnímu celku, dochází k určité unifikaci nejrůznějších právních institutů (v našem případě práva duševního vlastnictví nebo jeho podskupiny patentového práva a mezinárodního práva soukromého). Právní řády po celém světě jsou značně diverzifikovány a každý stát si své právní vztahy, s ohledem na jeho sociálním historický a filozofický vývoj, na svém území upravuje sám. Dá se předpokládat, že různé státy budou mít ke své právní úpravě odlišné přístupy, a nejen v rovině zákonné (spočívající v odlišném jazykovém vyjádření a různých „číslech zákonů a paragrafů"), ale také v oblasti výkladu těchto právních norem. Odlišnost jednotlivých právních úprav vychází z různých druhů právního uspořádání, které je položeno na základě odlišného historického, sociálního a filozofického vývoje jednotlivých zemí nebo regionů. Příkladem tohoto právního uspořádání může být kontinentálně-evropské právo (založené na římském právu) a tzv. anglo-americké právo (tzv. common law). Ukázkou dalšího právního systému je arabské právo (v uvedeném smyslu se jedná o tzv. právo sharia, které je právním systémem založeným přímo na náboženství), právní systémy založené na náboženství v minulosti rozhodně nebyly něčím výjimečným, *(a tato práce se zabývá mimo jiné právem japonským a čínským, které v minulosti také byly postaveny na náboženském základě*), nespadá přesto do žádné z výše uvedených kategorií, které představují světově nejrozšířenější právní systémy. Jiným druhem práva je právo založené na místních zvyklostech, typicky právo jednotlivých afrických kmenů. Japonské právo, které spolu s čínským právem v minulosti tvořilo svébytný systém, se dnes blíží právu kontinentálně evropskému, a to přes skutečnost, že konkrétně Japonsko po druhé světové válce bylo v letech 1945 – 1954 pod okupační správou USA[37]. Souostroví Rjúkú (Okinawa) bylo pod okupační správou USA až do roku 1972. Přes okupační správu USA je Japonsko právním systémem spíše kontinentálně-evropského typu, a nikoliv anglo-americkým právním systémem, jak by se dalo očekávat. Nobushige Hozumi, profesor občanského práva na tokijské univerzitě, japonský právní

---

36 Právo Evropského společenství za supranacionální bylo označeno mj. již v roce 1982 tehdy J. H. H. Weiler použil tento výraz v jeho studii Supranational law and the supranational system: Legal structure and political proces in the European Community; uložené v European University Institute, Badia Fiesolana - Via dei Roccettini 9, I-50014 San Domenico di Fiesole (FI) - Italy

37 Reischauer, E. O. Craig, A. M., *Dějiny Japonska,* Praha: Nakladatelství Lidové Noviny 2009, ISBN 978-80-7106-513-5, str. 269 - 279

systém považuje vysloveně za kontinentálně-evropský[38]. René David v publikacích *Traité centenaire de driot comparé* a *Major Legal Systems in the World Today* považuje japonský právní systém za systém blížící se kontinentálně-evropskému systému, avšak s prvky práva dálného východu a práva čínského, s prvky náboženského a tradičního práva[39]. Přes disproporci obou názorů (a zároveň na jejich základě) je japonské právo považováno za právo postavené podle kontinentálně-evropského vzoru a mající také značnou část jeho filozofie, byť se japonský výklad v některých situacích může lišit od výkladu ostatního „západního" světa[40], a v takových případech je právě tento specifický přístup terčem kritiky ostatních zemí. Čínský právní systém také v minulosti tvořil samostatný a svébytný právní systém, který byl založen na konfucianismu. Současný čínský právní systém byl v jisté fázi svého vývoje ovlivněn socialistickým právem,[41] a to zejména sovětskými ideály[42]. Nyní dochází k dalšímu rozvoji čínského práva, zejména v souvislosti s ekonomickým rozvojem Číny. Přesto vliv socialistického zákonodárství (a vlády jedné strany /Komunistické strany Číny/[43]) v Číně zůstává. Na druhou stranu čínské právo duševního vlastnictví se přibližuje evropskému a americkému modelu[44]. Nicméně pokud jde o samotný proces a vymáhání práv duševního vlastnictví, je situace poněkud komplikovanější. Pro další práci s pojmem nehmotné věci tato práce (pokud nebude uvedeno jinak) bude operovat s českou právní úpravou. Samotné srovnání pojmu věci nehmotné, jak je upravena v různých právních řádech a systémech, by si vyžádalo samostatnou poměrně obsáhlou studii.

2.2.2 Věc hmotná a nehmotná v českém právním řádu

Obecný zákoník občanský z roku 1811[45] rozděluje ve své hlavě druhy práva na práva v **objektivním** a **subjektivním smyslu**. Pokud jde o vlastnictví v objektivním

---

38 Hiroshi, O., *Japanese Law*, Oxford: Oxford University press 2012, ISBN 9780199642069, str. 3

39 Hiroshi, O., *Japanese Law*, Oxford: Oxford University press 2012, ISBN 9780199642069, str. 3

40 Příkladem odlišné interpretace je případ z oblasti paralelních dovozů zvaný *BBS CASE. Jedná se o rozhodnutí Japonského Nejvyššího soudu ze dne 1. července 1997, č. 1995(O)1988*, které je kritizováno napříč světem. Příkladem kritiky je např. článek napadaný Haysem, T., "CASE NOTE BBS KRAFTFAHRZEUGTECHNIK AG V RACIMEX JAPAN KK; JAP AUTO PRODUCTS KK (Case No. H-7 (O) 1988, dated 1 July 1997) JAPAN OPENS THE DOOR TO PARALLEL IMPORTS OF PATENTED GOODS", dostupné na:
[cit. 2. 2. 2017] https://law.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0005/1679999/Hays.pdf

41 Chen, A. H. Y., *Toward a legal Enlightenment: Discissions in Contemporary China on the Rule of Law,* Pacific Basin Law Journal, Volume 17, Issue 2-3, University of California, 1999, str. 125-127

42 Potter, P. B., *The Chinese Legal System, Globalization and local legal culture,* London and New York, Routledge 2001, str. 4

43 Preambule Ústavy Čínské lidové republiky z roku 1982, která je po několika novelizacích platná dosud, hned 4x uvádí vývoj a podstatnou úlohu Komunistické strany Číny (dále jen „KSČ"). Dále v čl. 1 uvádí diktát pracujícího lidu a neměnnost socialistického zřízení.

44 Potter, P. B., *The Chinese Legal System, Globalization and local legal culture,* London and New York, Routledge 2001, str. 4

45 Zákon č. 946/1811 ř.z., Obecný zákoník občanský ze dne 1. června 1811 (dále jen „Obecný zákoník občanský")

smyslu, v § 353 uvádí, že vše, co někomu náleží, všechny jeho **hmotné** nebo **nehmotné věci**, slují jeho vlastnictví. Dále pak § 292 definuje rozdělení věcí hmotných a nehmotných tak, že věci hmotné jsou takové, které lze vnímat smysly; ostatní jsou nehmotné: např. právo loviti, rybařiti a všechna jiná práva. Pokud se zabýváme pojmem věci hmotné a nehmotné, je také na místě výše uvedené dát do souvztažnosti s § 285 Obecného zákoníku občanského, který hovoří o věci v právním slova smyslu. Podle uvedeného ustanovení § 285 Obecného zákoníku občanského **věcí v právním smyslu** je vše, co je rozdílné od osoby a slouží k potřebě lidí. Prof. Dr. Jan Krčmář v jeho učebnici Právo občanské z roku 1936 uvádí že, poměr mezi § 285 a § 292 lze sotva pokládati za nepochybný. Vším způsobem bude míti za to, že to, co nemá povahy úkojného prostředku, není ani věcí podle § 292. Za to, hledíc k § 303, jenž lidskou činnost počítá k věcem cenitelným, může býti pochybno, zdali v § 292 je zachována směrnice § 285, podle něhož věcí je jen to, co jest od člověka rozdílno. Je-li pak lidská činnost věcí, je dále pochybno, sluší-li ji počítati k věcem hmotným. Prvé alternativě by svědčil doslov § 292, ale četné texty občanského zákoníku, jednající o věcech hmotných (srv. i příklady v záphal. Zák. I. 12), svědčí, že se tam hmotnými věcmi vyrozumívají kusy, **t.j. prostorově ohraničené části živé i neživé přírody mimo člověka**, pokud arci, jak plyne z § 285, mají povahu úkojných prostředků; srov. Sedláček na u. m. pozn. Technickými vynálezy nové doby vznikly nové úkojné prostředky, rozdílné od věcí hmotných, které z hlediska právního řádku sluší rovnat věcem hmotným ve smyslu výše položeném, sem náleží zejména elektřina. Elektřina není věcí hmotnou způsobu výše uvedeného, nýbrž přírodní silou tedy nejspíše vlastností věci. Proto nebyla z počátku považována za věc hmotnou, nýbrž annex buď věci hmotné (nosiče, vodiče, celého zařízení), nebo člověka (jako nástroj). Ukázalo se však, že toto nazírání nevyhovuje, jednak proto, že něco, co podle nazírání hospodářského je hlavní, se považovalo za vedlejší (hlavní věc je elektřina a nikoliv drát), jednak proto, že je možno užití elektřiny bez doteku nosiče *(actio in distans)*, a že oprávněnému může být způsobena škoda na elektřině bez poškození vodiče (odvedením). Když pak byly vynalezeny přístroje, kterými množství elektřiny rozváděné spotřebitelům se měří zcela jako voda a plyn, dospělo se k tomu, že se díváme v právu na elektřinu jako na statek, který se posuzuje podle obdoby látek plynných (srv. Tilsch č. 175 ad 1.)[46]. **Prof. Krčmář** v závěru části týkající se rozdělení práv na práva hmotná a nehmotná **uvádí, že toto rozdělení se nezdá býti příliš důležitým**. V té době již však existoval systém mezinárodních smluv týkajících se práv duševního vlastnictví jako např. Pařížská úmluva na ochranu

[46] Krčmář, J., *Právo občanské I. Výklady úvodní a část všeobecná, III. doplněné vydání.* Praha: Všehrd, 1936, s. 173 - 174

průmyslového vlastnictví z roku 1883, Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl z roku 1886 nebo Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek z roku 1891. Navíc po rozpadu monarchie byl v Praze od roku 1919 jak Patentový úřad, tak také Patentový soud, oba založeny Zákonem č. 305/1919 Sb. jenž se týká prozatímních opatření na ochranu vynálezů, ze dne 27. 5. 1919[47]. Tento zákon pouze upravil podání patentů a zřídil Český patentní úřad a Patentní soud se sídlem v Praze. Jednalo se o určitou recepční normu, neboť dosavadní úpravu, představující Zákon ze dne 11. 1. 1897, z. ř. č. 30 (až na změny související se vznikem nového samostatného státu), ponechal v platnosti[48]. V tomto ohledu s názorem prof. Krčmáře nelze souhlasit, neboť již tehdy patentové právo, jakožto součást práva duševního vlastnictví v užším smyslu, představovalo svébytnou součást práva, která do dnešní doby narostla na významu. Nicméně uvedené je hodnoceno s odstupem 80ti let technicky a technologicky poměrně dramatického vývoje, kdy navíc uvedené v poslední době zejména v Evropské unii v souvislosti se vznikem ochranné známky Evropské unie, v souvislosti s reformou evropského autorského práva (zejména pak „práva na síti“) a v souvislosti se vznikem jednotného Evropského patentového soudu a jednotného evropského patentu, nabývá na významu. V České republice historicky další vývoj rozvinutí práva duševního vlastnictví moc nepřál. Občanský zákoník z roku 1950 definuje věci a práva v §§ 23 - 29. Samotná definice věci je pak v § 23, podle kterého věci v právním smyslu jsou ovladatelné hmotné předměty a přírodní síly, které slouží lidské potřebě[49]. Občanský zákoník akcentoval dobu vzniku a vliv sovětského socialistického práva jako svébytného právního systému. Vynález v době socialistické, centrálně plánované ekonomiky, byl chráněn tzv. autorským osvědčením, které mohl získat jen původce, a bylo nepřevoditelné. Autorské osvědčení zakládalo právo všech tzv. socialistických organizací na volné využití vynálezu, původce pak měl právo na odměnu, která však obvykle nevybočovala ze socialistického příjmového rámce. Tato nevýlučná „ochrana“ postrádala motivaci (především finanční) k inovacím a byla v r. 1990 změněna na výlučnou, trvající 15 let od původní přihlášky vynálezu[50]. Ani donedávna platný, a pro právní vztahy podle něj založený, používaný Občanský zákoník[51]

---

47 Podle čl. 1 zákona č. č. 305/1919 Sb. jenž se týká prozatímních opatření na ochranu vynálezů: Pro veškeré území státu československého zřizuje se patentní úřad a patentní soud, oba se sídlem v Praze.

48 Podle čl. 2 zákona č. č. 305/1919 Sb. jenž se týká prozatímních opatření na ochranu vynálezů: Zákon ze dne 11. ledna 1897, z. ř. č. 30, ponechává se v platnosti s těmito změnami a rozšiřuje se zároveň jeho platnost na veškeré území státu československého

49 Zákon č. 151/1950 Sb., Občanský zákoník

50 Hendrych, D., *Právnický slovník, 3 vydání, 2009,* ISBN 978-80-7400-059-1, zdroj systém právních informací Beck-online.cz,

51 Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“)

vymezující věci a práva v §§ 118 - 121, pojem nehmotné právo nevymezoval. Ke změně v této souvislosti došlo až v souvislosti s rekodifikací občanského práva, a to Občanským zákoníkem (v současnosti často označovaným jako Nový občanský zákoník, který je často i v běžné právní praxi označován jako NOZ, správné označení tohoto zákona je však dle doporučení Nejvyššího soudu „o.z."), který v § 496 odst. 1 a 2 vymezuje věci hmotné a nehmotné. Podle tohoto ustanovení, hmotná věc je ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu[52]. Nehmotné věci jsou práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty[53]. Hmotnou věcí je kniha nebo vozidlo, plyn stlačený v zásobníku, voda v nádobě, nehmotnou věcí je právo na plnění (pohledávka), oprávnění odpovídající služebnosti, ale i sama služebnost, ochranná známka, obchodní tajemství atd.[54]. Výhodou, a zároveň problémem u nehmotných statků je potencionální ubikvita, což představuje určitou odlišnost (respektive určité specifikum) při vymáhání práv u hmotných věcí. Potenciálně ubikvitní věci je možné využívat po celém světě, aniž by se tím zasáhlo do fyzické podstaty práva umístěného na jiném místě. Příkladem může být z hlediska českého práva problematický (nebo spíše až na některé výjimky většinou zemí celého světa neuznávaný) softwarový patent[55] [56]. V USA softwarovým patentem chráněný produkt se sice, právě s ohledem na potencionální ubikvitu, může nacházet na území USA, ale může být využíván na druhém konci světa (např. v českém obývacím pokoji). Dále pokud jde o patent (který není software patentem), je-li mu dán určitý substrát (tímto substrátem může být papír nebo elektronická podoba), může být využit na druhém konci světa, aniž by k tomu bylo nutné jakékoliv další zařízení. Jiným příkladem může být stahování filmů a písní. Zde je příklad potencionální ubikvity zcela evidentní. Film uložený na serveru je možné „stáhnout" nebo zhlédnout (v případě streemovacích služeb, jejichž příkladem může být VOYO, NETFLIX, YOUTUBE a další) kdekoliv. V případě jeho „stáhnutí" by se dokonce dalo říci, že vlastníkovi práv neubude. Nejde o skutečnost přesunu věci (v tomto případě filmu), ale o vznik další kopie. Potencionální ubikvita je na jednu stranu výhodou nehmotných práv, na druhou stranu přináší celou řadu problémů spojených s ochranou nehmotných statků a vymáháním práv s těmito statky spojenými

52 § 496 odst. 1 o.z.

53 § 496 odst. 2 o.z.

54 Dvořák, J. Švestka, J. Zuklínová, M. a kol., *Občanské právo hmotné, Svazek 1. Díl první: Obecná část.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, ISBN 978-80-7552187-3, str. 374

55 čl. 52 odst. 2 písm. c) EPÚ: za vynálezy ve smyslu odstavce 1 se nepovažují zejména: plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, jakož i programy počítačů;

56 Software patent je možné získat v USA nebo v Indii, většina ostatních zemí se přiklání k názoru, že softwarová ochrana prostřednictvím autorského práva je dostatečná a není zapotřebí přikročit k jeho ochraně prostřednictvím software patentu. Odlišnou podkapitolou s velice blízkým vztahem k software patentu je počítačem implementovaný vynález, který udělit lze.

(což může představovat okopírování patentu a jeho použití v jiném výrobku bez souhlasu vlastníka patentu). Jak je uvedeno v kapitole 8.1 této práce, každý stát si své právní instrumenty upravuje zcela samostatně a jejich úprava může být odlišná. Tuto podkapitolu je možné uzavřít tak, že v České republice (a byť to v této kapitole rozepsáno není) a také ve většině zemí světa existuje rozdělení věcí na věci hmotné a věci nehmotné. Patent je příkladem věci nehmotné, jehož výhodou a problémem zároveň je potencionální ubikvita. Dalším bodem je pojem vlastnického práva a s tím související problematika, zda je možné mít vlastnické právo nebo mít právo držby k věci nehmotné.

2.3 Pojem vlastnického práva ve vztahu k vlastnictví věci bez hmotné podstaty

V kontinentálně-evropském právním systému se pojem vlastnického práva objevuje již v římském právu. Uvedený kontinentálně-evropský právní systém, který je založen na římském právu, má stejně jako anglo-americký právní systém některé kořeny, které se vztahující k biblickým a křesťanským základům. Mezi tyto základy patří Desatero, které se na prvních místech zabývá otázkou náboženství a vztahu k Bohu [57]. Nicméně jako nejzákladnější hebrejská (a posléze také křesťanská) norma obsahuje také část týkající se majetku a etického vztahu k majetku (jako jeho ochranu)[58]. Dále se ochrana majetku v Bibli objevuje v 22. kapitole Druhé knihy Mojžíšovy od prvního do dvanáctého verše. Jedná se o oddíl, který je nazván krádeže a zpronevěry. Z uvedeného se dá odvozovat, že i judaismus (a z něho vzešlé křesťanství) kladl na vlastnické právo a jeho ochranu zvláštní důraz. Křesťanství pak je společensko-náboženstvo-právním základem dnešní moderní evropské společnosti. Pojetí vlastnického práva však rozpracovala jiná společnost, původně položená na pohanských (nebo polyteistických) základech. Touto společností je římské

[57] Exodus 20, 1-11, Bůh vyhlásil všechna tato přikázání: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného boha mimo mne. Nezobrazíš si Boha zpodobením ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazuji milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách. V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.

[58] Exodus 20, 15 a 17, Nepokradeš, Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

impériu, římské právo je základem moderního evropského práva (které ovlivňuje většinu právních systémů po celém světě). Římské pojetí vlastnického práva je vyjádřeno jako všeobecné právní panství nad věcí. Předmětem vlastnictví byly pouze věci hmotné. Vlastník hmotné věci ji především fakticky ovládá – drží, dále ji užívá, a to buď běžným způsobem, pak hovoříme o prostém užívání, nebo ji užívá tak, že těží její plody – v tomto případě hovoříme o tom, že vlastníkovi je vyhrazeno používání věci; důsledkem jeho mocenského vztahu k věci je i to, že může věc zničit. Pozdější právnická terminologie, navazující na římskoprávní prameny, vyjádřila tyto hlavní projevy vlastníkova působení na věc latinskými výrazy: ius possidendi, ius utendi, ius fruendi a ius abutendi[59]. Vlastnictví bylo v římském právu vymezeno pouze pro věci hmotné, problematika vlastnictví k nehmotným statkům (jako například k literárním dílům) nebyla tímto právem řešena. Důvodem je skutečnost, že právo k nehmotným statkům jako samostatné právní odvětví se začalo rozvíjet až později. Teoreticko-právními otázkami týkajícími se podstaty vlastnického práva se tehdejší právníci nikterak zvlášť nezabývali, nicméně předmětem jejich zájmu byla problematika omezení vlastnického práva.

Vlastnické právo, jako jedna z nejzákladnějších částí občanského práva, má také ústavněprávní základy a základy z oblasti základních lidských práv a svobod. Zde můžeme nahlédnout do období Velké francouzské revoluce (která probíhala v letech 1789 - 1799), kdy bylo dne vydáno Prohlášení práv člověka a občana. Uvedené Prohlášení práv člověka a občana se tím hned ve svém článku II.[60] zabývá. V tomto článku je vlastnictví (tedy právo vlastnit) uvedeno na druhém místě hned za svobodou. V uvedeném je možné spatřovat význam vlastnického práva. Význam tohoto práva je také možné spatřovat také ve skutečnosti, že vlastnictví je nejen vymezeno jako základní právo, ale také stručně upraveno v článku XVII[61] tohoto Prohlášení práv člověka a občana. Dalším takovým historickým fundamentálním dokumentem je americká Listina práv (angl. Bill of rights) včetně jejích jednotlivých dodatků. Americkou Listinu práv přednesl prvnímu kongresu James Madison v roce 1789 a nabyla platnosti 15. 12. 1791. Majetkové právo (resp. vlastnické právo) spolu s dalšími právy je částí pátého (ratifikovaného) dodatku[62] k Ústavě USA. Tento dodatek je součástí Listiny práv a byl spolu s ostatními prvními deseti dodatky navržen dne 25. 9. 1789

---

59 Kincl, J. Urfus, V. Skřejpek, M., *Římské právo,* Praha: C.H.Beck 1995, ISBN 80-7179-031-1, str. 154

60 čl. II. Prohlášení práv člověka a občana ze dne 26. 8. 1789: účelem každého politického společenství je zachování přirozených a nezadatelných práv člověka. Tato práva jsou: svoboda, **vlastnictví**, bezpečnost a právo na odpor proti útlaku.

61 čl. XVII. Prohlášení práv člověka a občana ze dne 26. 8. 1789: protože vlastnictví je nedotknutelným a posvátným právem, nikdo ho nemůže být zbaven kromě případu, kdy by to vyžadovala zákonně zajištěná veřejná nezbytnost, a pod podmínkou spravedlivého a předchozího odškodnění.

62 K dnešnímu dni se jedná o dvacet sedm dodatků k ústavě USA. Prvních deset dodatků jsou známy jako Listina práv (Bill of rights)

a ratifikován dne 15. 12. 1791. Pátý dodatek je poměrně obsáhlý a uvádí, že „Na každého občana, který se má zodpovídat z hrdelního zločinu nebo jiného těžkého zločinu, musí být podána řádná žaloba ze strany velké poroty - výjimkou tu mohou být případy občanů sloužících v činné službě v pozemních nebo námořních ozbrojených silách nebo v domobraně, a to v době války nebo vážného ohrožení veřejné bezpečnosti; nikdo nesmí být dvakrát trestán ohrožením života nebo zdraví pro týž poklesek; nikdo nesmí být nucen svědčit sám proti sobě; **nikdo nesmí být zbaven** života, svobody nebo **majetku bez řádného soudního procesu; soukromý majetek může být vyvlastněn pouze za náhradu.**". Výslovně pak o právu na majetek jako o základním ústavním právu (USA) rozhodl Nejvyšší soud USA v rozhodnutí *Joseph Lee JONES et ux., Petitioners, v. ALFRED H. MAYER CO. et al.*[63] V tomto rozsudku soudce Stewart výslovně deklaroval, že „Všichni občané Spojených států amerických mají stejná práva, ve všech státech a teritoriích (USA) jako mají bílí občané právo dědit, nakupovat, pronajímat a vlastnit osobní majetek[64]. Přestože uvedené rozhodnutí pochází z roku 1968, je významnou částí tohoto rozhodnutí mimo jiné také rasismus a rasová segregace (respektive právo na majetek osoby jiné barvy pleti).

Z výše uvedeného je zřejmé, že právo vlastnit majetek je jedním ze základních práv každé osoby, které byly osobnostní práva přiznány. V České republice je vlastnické právo také jedním ze základních lidských práv. Právo vlastnit majetek je součástí ústavního pořádku ČR a konkrétně je vymezeno v čl. 11 Listiny základních práv a svobod[65],[66]. Ze samotného textu LZPS je patrna inspirace jak francouzským Prohlášením práv člověka a občana, tak Listinou základních práv USA. Právo na majetek je také chráněno Listinou

---

63 Rozhodnutí Nejvyššího soudu USA 88 S.Ct. 2186, ve věci Joseph Lee JONES et ux., Petitioners, v. ALFRED H. MAYER CO. et al.č. 645., rozhodnuté 17. června 1968 (dále jen „Jones v. Alfred H. Meyer")

64 Nad rámec této práce autor uvádí, že uvedené rozhodnutí Jones v. Alfred H. Meyer má také souvztažnost k 13tému dodatku týkajícímu se zrušení otroctví (navrženým dne 31.1. 1865, ratifikovaným dne 6. 12. 1865).

65 Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1992 Sb. ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky, změněné zákonem č. 162/1998 Sb. (dále jen „LZPS")

66 Čl. 11 LZPS odst. 1) Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje; odst. 2) Zákon stanoví, který majetek nezbytný k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smí být jen ve vlastnictví státu, obce nebo určených právnických osob; zákon může také stanovit, že určité věci mohou být pouze ve vlastnictví občanů nebo právnických osob se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice; odst. 3) Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých, anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem; odst. 4) Vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu; odst. 5) Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

základních práv Evropské Unie[67]. V čl. 17 Listiny základních práv EU je uvedeno nejen právo vlastnit majetek, ale také je zde výslovně chráněno duševní vlastnictví[68].

Na základě výše uvedeného je majetek, respektive vlastnické právo je v demokratických zemích chráněno, jako jedno ze základních práv. Základy této ochrany vlastnického práva jdou do poměrně hluboko do minulosti a právo vlastnit majetek (a jeho ochrana) je součástí základních státních (nebo ústavních) dokumentů těchto států. Dokonce supranacionální útvar (Evropská unie) uvedenou skutečnost uvádí na jednom z předních míst Listiny základních práv EU. Uvedená Listina chrání jak vlastnictví (tedy vlastnictví věci hmotné, a to jak věci movité, tak věci nemovité), tak také duševní vlastnictví (tedy vlastnické právo k věci nehmotné, tedy k věci bez hmotné podstaty). Mezi nehmotné věci také patří patentové právo, jako část průmyslových práv. Průmyslová práva pak tvoří užší část práv k nehmotným statkům, jak je uvedeno v kapitole 6.1 a 6.2.

2.4 Vlastnické právo k věci nehmotné v České republice

Práva k nehmotným statkům (tedy právo duševního vlastnictví a zejména autorské právo) v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku[69] zejména spolu s právem obchodních společností a družstev jako zvláštní soukromé právo obchodních korporací, právem pracovním jakož i mezinárodním právem soukromým, lze počítat ke zvláštním (speciálním) soukromým právům a zákonům, resp. zákoníkům[70]. Aktuální o.z. výslovně rozděluje věci na hmotné a nehmotné[71]. Nehmotná věc (nehmotný statek), tedy také duševní vlastnictví, do jehož vymezení také patří mj. patent je věcí v právním slova smyslu a vlastnické právo k takové *nehmotné* věci představuje **ABSOLUTNÍ MAJETKOVÉ PRÁVO**. Absolutní majetková práva jsou o.z. vymezena v části třetí v §§ 976 – 1720. Z teoretického i praktického hlediska se však vždy bude lišit vlastnictví ke věci hmotné od vlastnictví k věci nehmotné, a že právní režim těchto věcí nebude stejný[72]. V minulosti však byla situace jiná, např. v římském právu vlastnictví představovalo právní panství, které bylo

---

67 Listina základních práv Evropské unie (2010/C 83/02) (dále jen Listina základních práv EU)

68 čl. 17 Listiny základních práv EU odst. 1 Každý má právo vlastnit zákonně nabytý majetek, užívat jej, nakládat s ním a odkazovat jej. Nikdo nesmí být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu, v případech a za podmínek, které stanoví zákon, a při poskytnutí spravedlivé náhrady v přiměřené lhůtě. Užívání majetku může rovněž být upraveno zákonem v míře nezbytné z hlediska obecného zájmu; odst. 2 Duševní vlastnictví je chráněno

69 Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, (dále jen „o.z.“).

70 Dvořák, J. Švestka, J. Zuklínová, M. a kol., *Občanské právo hmotné, Svazek 1. Díl první: Obecná část.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, ISBN 978-80-7557-187-3, str. 43 - 44

71 § 1011 o.z. – Vše co někomu patří, všechny jeho věci, hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím

72 Spáčil, J. a kol.: *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013, str. 138 - 139

všeobecné, přímé, výlučné a jeho předmětem mohly být pouze věci hmotné[73]. Vlastník věc fakticky ovládal. Důvodem zřejmě byla skutečnost, že právo duševního vlastnictví v podobě, v jaké jej známe dnes prakticky neexistovalo. V současnosti je právo duševního vlastnictví považováno za majetkové právo v celé řadě zemí. Pokud jde o aplikaci majetkového práva k duševnímu vlastnictví z hlediska právní teorie a filozofie, Jeremy Waldron v knize *A Companion to Philosophy of law and Legal Theory* uvedený rozdíl mezi vlastnickým právem k hmotné věci a vlastnickým právem k duševnímu vlastnictví demonstruje na příkladu vlastnického práva k automobilu. Vlastník automobilu (tedy vlastník věci hmotné a tedy fyzicky uchopitelné), má odlišná práva než vlastník práva duševního vlastnictví (a tedy věci fyzicky neuchopitelné). Jedná se sice o stejný druh práva (vycházející ze stejného pramene), ale jedná se o majetkové právo s odlišnými aspekty[74]. Také ochrana vlastnického práva a její vymáhání má v různých zemích různá specifika, jímž je nezbytné nakládání s právy bez hmotné substance přizpůsobit. Stejně tak je nezbytné přizpůsobit případný soudní spor o vymáhání práv postavených právě na základě duševního vlastnictví.

Právo duševního vlastnictví, jakožto vlastnické právo je právem absolutním. S duševním vlastnictvím jsou však také spojena **RELATIVNÍ MAJETKOVÁ PRÁVA**, které mohou představovat např. licenční smlouvy v o.z. zmíněné v ustanovení §§ 2358 - 2389. Pojem relativních majetkových práv je v o.z. novou právní terminologií (i když právní teorie oba pojmy, jak absolutní, tak relativní majetková práva, znala) a tato nová právní terminologie je dána právě O.z. Stejný okruh práv byl v předchozím Občanském zákoníku (Zákon č. 40/1964 Sb., dále jen „Obč. zák.“) označován za práva závazková nebo pojmem římskoprávním práva obligační. Jedná se tedy o závazkové právo, jak uvádí Karel Eliáš, podle kterého systematika o.z. odpovídá členění tohoto zákoníku na obecnou část, rodinné právo, část upravující absolutní práva majetková, tedy práva věcná a právo dědické, a na část věnovanou relativním majetkovým právům tedy právu závazkovému[75]. Uvedené právo (relativní majetkové právo, tedy obligační právo) vzniká jak na smluvním základě (tedy obligacio ex contractu), tak na mimosmluvním základě – tedy z porušení závazku (tedy obligacio ex delictu) a Občanský zákoník také relativní majetková práva řadí mezi závazky, zejména smlouvy a dále upravují práva a povinnosti stran[76].

---

73 Kincl, J. Urfus, V., Skřejpek, M.: *Římské právo. 2. Vydání,* Praha: C. H. Beck, 1995, ISBN 80-7179-031-1, str. 153

74 Paterson, D. ed., *A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory. Second edition,* Chichester, West Sussex, United Kingdom: Blackwell Publishing ltd., 2010, ISBN 140517009, str. 9

75 Eliáš, K., *Teoretické i praktické otázky rekodifikace českého občanského práva*, Právní Fórum 2006, číslo 3, str. 18-23 (zdroj čerpán v právnické databázi ASPI, kde je uveden pod číslem LIT35830CZ)

76 Rozsudek Krajského soudu v Brně čj. 33 A 11/2004-60

Výše uvedené rozdělení práv na absolutní majetková práva a relativní majetková práva má také odraz v problematice patentových sporů, respektive sporů, jejichž základem je patentové právo. Je respektován většinou zemí světa, a to přestože patentové právo je silně založeno na principu teritoriality popsaném v kapitole 8.1. Pokud jde o absolutní majetkové právo, jde tedy o samotné vlastnické právo jak ke statku hmotnému, tak ke statku nehmotnému. V případě nehmotného statku se tedy jedná o ochranu věci potenciálně ubikvitní, avšak nehmatatelné (tedy ne - hmotné). Zde se v případě litigačního řízení budou strany sporu pohybovat především v oblasti principu teritoriality a práva země, kde je daný patent registrován. Spory ve vztahu k absolutnímu majetkovému právu budou především spory o platnost patentu, případně spory o užívání práv chráněných patentem a jejich zastavení, nebo spory z bezdůvodného obohacení (či náhradu škody) vzniklé užíváním patentu. V těchto sporech (s mezinárodním prvkem) z absolutních majetkových práv bude použito vždy hmotné i procesní právo (včetně věcné a místní příslušnosti soudu) podle principu teritoriality, tedy podle práva země, kde je patent registrován. Obecně není přípustné, aby o platnosti patentu či jeho existenci vůbec v teritoriu dané země rozhodovala země odlišná než stát, kde je patent registrován. Určitým nesouladem s uvedeným (alespoň podle některých názorů) může v budoucnu být nadnárodní Unitární patent (jehož vznik však v poslední době není vůbec jistým) udělený v rámci posílené patentové spolupráce některých (většiny) zemí Evropské unie. Pravomoc uvedeného nadnárodního (supranárodního/supranacionálního) soudu je širší (než jen rozhodování o platnosti/neplatnosti či existenci/neexistenci patentu) a podle čl. 12 Dohody o jednotném patentovém soudu má jednotný patentový soud pravomoc rozhodovat o:

a) žalobách týkajících ze skutečného nebo hrozícího porušování patentů a dodatkových ochranných osvědčení a související právní prostředky na jejich ochranu, včetně protižalob týkajících se licencí;
b) žalobách na prohlášení o neporušení patentů a dodatkových ochranných osvědčení;
c) žalobách na předběžná nebo ochranná opatření a soudní zákazy;
d) žalobách na zrušení patentů a na prohlášení neplatnosti dodatkových ochranných osvědčení;
e) protižalobách týkajících se zrušení patentů a prohlášení neplatnosti dodatkových ochranných osvědčení;

f) žalobách týkajících se škod nebo náhrad souvisejících s prozatímní ochranou zajištěnou na základě zveřejněné evropské Patentové přihlášky;
g) žalobách týkajících se využívání vynálezu před udělením patentu nebo práva založeného na předchozím využívání vynálezu;
h) žalobách na zaplacení náhrady za licence podle článku 8 Nařízení (EU) č. 1257/2012,
i) žalobách týkajících se rozhodnutí Evropského patentového úřadu přijatých při plnění úkolů uvedených v článku 9 Nařízení (EU) č. 1257/2012.

Jednotný patentový soud se tedy bude zabývat jak absolutními majetkovými právy k patentu, tak relativními majetkovými právy k patentu. Jedná se ale spíše o výjimku. Relativní majetkové spory z patentových práv jsou spory vzešlé z patentového základu, které již nejsou vázány výhradně na princip teritoriality. Jedná se o spory, kde již je možné, aby rozhodoval soud jiný, obvykle se bude jednat o soud sídla žalovaného nebo o soud místa spáchání deliktu. Uvedené však může být problematické z hlediska vymáhání práv, kdy například Čína nevykoná rozhodnutí zahraničního soudu, pokud žalovaným bude čínská osoba (ať již právnická nebo fyzická). Příkladem relativních majetkových práv založených na patentech a patentovém právu mohou být licenční smlouvy a spory z licenčních smluv, nebo spory z bezdůvodného obohacení z neoprávněně užívaného patentu. V případě uvedených sporů z relativních majetkových práv, zejména z licenčních smluv nebo sporů o náhradu škody z neoprávněně užívaného patentu některé státy, v některých případech, také hodnotí jako předběžnou otázku, otázku platnosti patentu[77]. Spory s mezinárodním prvkem z relativních majetkových práv se řeší podle obecných principů mezinárodního práva soukromého. V těchto sporech z relativních majetkových práv již je možná volba práva a vedení sporu samotného není striktně vázáno na zemi, kde je patent udělen. K řešení sporů vzniklých z patentového práva je pak nezbytné vycházet jak z mezinárodních, tak národních pramenů práva podle oblasti, kterou upravují.

[77] Příkladem, kdy soud jednoho státu v rámci předběžné otázky také posuzoval platnost patentu ve státě jiném je japonské rozhodnutí ve věci *Fujimoto v Neuron Co. Ltd* (označované jako *Card reader case*). Jedná se o rozhodnutí japonského Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2002, číslo rozhodnutí 2000 (Ju) č. 580.

3. Prameny patentového práva a s patentovým právem souvisejícího mezinárodního práva soukromého

3.1 Prameny práva

Prameny práva se obvykle rozumí formy objektivního práva[78]. Pokud jde o období vývoje římského práva, které je základem kontinentálního právního systému, je nutné rozlišovat období republiky nebo období císařství. Pokud jde o historické prameny práva, je možné zobecnit a dělit na prameny vzniklé za republiky a prameny vzniklé za císařství. V době římského práva (jak za republiky, tak za císařství) se za prameny práva především považovaly:

- zákony *(leges)* přijaté sněmovním shromážděním *(comitia curiata* nebo *centuriata)*. Pokud jde o *comitia curiata (kurijní shromáždění)* zde jednotlivé kurie vystupovaly jako hlasovací jednotky, každá kurie měla jeden hlas, který po debatě a hlasování uvnitř kurie vyhlašoval „curio". Rozhodovala prostá nadpoloviční většina, tedy hlas více jak patnácti kurií. Jednání lidového shromáždění řídil obvykle „král", účast brali pouze muži, vojenské služby schopní[79]. *Comitia centuriata* se organizovala podle majetkové diferenciace římského obyvatelstva, původně to však byla zřejmě jen shromáždění vojenská, tj. do setnin (centurií / centum – představuje sto mužů) rozdělená pěší armáda, která vykonávala některá oprávnění politická[80].
- lidové hlasování *(plebiscita)*, které od *lex Hortensia*[81] zavazovalo všechen lid. Původně se jednalo o *concilia plebis*, plebejské hromady, patriciům nepřístupné. Původně také plebiscita zavazovala pouze plebeje a teprve později (jak je uvedeno výše od lex Hortensia) jim bylo přiznána závaznost obecná[82].
- usnesení senátu *(senatus-consulta)*, která zvláště v období vzestupu císařství měla sílu zákona
- císařská rozhodnutí (rozhodnutí císařského soudu), které měla působnost královských zákonů *(leges regiae)* nebo práva přijatého sněmovním shromážděním *(comitia curiata)* pokud se jednalo o:
  - dopis, příkaz, nebo odpověď – pokud šlo o oznámení císařovi vůle různým autoritám *(epistolae, mandata, rescripta),*

78 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 807179028-1, str. 129
79 Kincl, J. Urfus, V. Skřejpek, M., *Římské právo,* Praha: C.H.Beck 1995, ISBN 80-7179-031-1, str. 2
80 Kincl, J. Urfus, V. Skřejpek, M., *Římské právo,* Praha: C.H.Beck 1995, ISBN 80-7179-031-1, str. 4
81 lex Hortensia, je zákon týkající se rovnoprávnosti plebejských shromáždění. Zákon je z období 289 – 286 před naším letopočtem (Schuler, A. A.: *texts and Commentary for the study of Roman law: Mechanisms and development* (1936), str. 193)
82 Kincl, J. Urfus, V. Skřejpek, M., *Římské právo,* Praha: C.H.Beck 1995, ISBN 80-7179-031-1, str. 6

- císařská soudní rozhodnutí *(decreta),*
- zákonné proklamace *(edicta).*[83]

Římské právo je kulturním a historickým základem evropského práva (a tedy i práva mimoevropských zemí, které jsou evropským právem ovlivněny / nebo které se evropským právem ovlivnit nechaly). Pokud jde o současné prameny práva, Viktor Knap rozděluje druhy pramenů práva na:

- *právo psané*, což je také právní norma a právní předpis, ve kterém je dána hypotéza, dispozice a většinou také sankce. Pokud jde o sankci, pak tato v právní normě nemusí být vůbec (potom se jedná o normu imperfektní), a nebo sankce může být vyjádřena v jiné právní normě, než je vyjádřena hypotéza a dispozice. Psaným právem tedy jsou zákony a jiné normativní právní akty [84]. Ve vztahu k patentovému právu a mezinárodnímu právu soukromému jsou prameny práva vnitrostátní právní předpisy, které také zahrnují vnitrostátní transkripci (do vnitrostátního platného práva) mezinárodních smluv, které jsou pak samostatným pramenem práva jako právo smluvní;
- *právo smluvní*, jako pramen práva, představuje především právo mezinárodní. V oblasti mezinárodního práva je psané právo vytvářeno mezinárodními smlouvami (§ 38 odst. 1 Statutu Mezinárodního soudního dvora). Mezinárodní smlouvy jsou v současné době v řadě států i pramenem vnitrostátního práva (jak je uvedeno výše u otázky transkripce mezinárodních smluv), kdy např. v ČR jsou podle Čl. 10 a Čl. 10a (pokud jde o právní normy EU) Ústavy mezinárodní smlouvy součástí právního řádu a mají přednost před zákonem[85]. Uvedené se dotýká také oblasti práva duševního vlastnictví, neboť součástí právních řádů většiny zemí světa jsou mezinárodní úmluvy, které se týkají práv duševního vlastnictví nebo práv průmyslového vlastnictví či práva patentového;
- *soudcovské právo,* není vydáváno zákonodárnými orgány, ale vzniká tehdy, kdy soud právo nevykládá, ale dochází k jeho tvoření. Jedná se o institut common law, kdežto v kontinentálně evropském systému (založeném na římském právu) soudcům není dovoleno rozhodovat o věcech, které jim byly předloženy k rozhodnutí, způsobem normativním a normativním – Code civil z roku 1804. V Rakouském ABGB je v § 12 výslovně uvedeno, že „…. soudcovské rozsudky vydané v jednotlivých právních rozepřích nemají nikdy mít moci zákona; nelze jich vztahovat na jiné případy nebo na

---

83 Standarts, T. C.: *Institutes of Justinian with English Introduction, translation, and notes*, (1876), str. 38
84 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 807179028-1, str. 131
85 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 807179028-1, str. 132

jiné osoby“[86]. Na tomto místě je však nezbytné dodat, že v současné době judikatura, v kontinentálně evropském právním systému, má poměrně značnou váhu. Uvedená váha judikatury je dána především konstantností rozhodování soudů, a pokud tedy soudy budou rozhodovat v typově obdobných věcech, v rámci zachování předvídatelnosti rozhodnutí, s odkazem na dřívější rozhodnutí, budou rozhodovat obdobně;

- *obyčejové právo* je druh práva, které se obvykle stanoví jako právo nepsané, což však nemusí být plně vypovídající. Psané právo vyjádřené v normativním právním aktu, který má svoji hypotézu, dispozici a mělo by obsahovat také sankci bývá vtělené do textu zákona. Obyčej je jednání, které je praktikováno od nepaměti a je společností považováno za právně závazné. Na tomto místě obyčejové právo má dva základní definiční znaky, a to obecné přesvědčení o závaznosti obyčeje (opinio necessitatis, opinio iuris) a dlouhodobé faktické zachovávání obyčeje (usus longaevus, longa consetudo). Dalšími definičními znaky právního obyčeje jsou jeho: obecnost, jíž se obyčej liší od místní či profesionální zvyklosti; skutečnost, že je závazný ze své vlastní právní síly, nikoliv proto, že jeho dodržování vyžaduje zákon a vynutitelnost dodržování obyčeje, zejména soudy[87]. Pokud jde o dlouhodobé faktické zachování obyčeje, například ve Velké Británii místní obyčeje musí být pradávné, a podle dodnes platného zákona z roku 1265 je podmínkou pradávnosti skutečnost, že tyto obyčeje byly zachovávány ještě před rokem 1189. Tedy i dnes ve Velké Británii (Anglii), aby jednání mohlo být uznáno za pradávné, musí pocházet z doby před rokem 1189. Výše bylo uvedeno, že pokud jde o neplatnost obyčejového práva, nebývají kodifikovány státem, nicméně často bývají sepsány právními autoritami a státní moc z těchto soukromých kodifikací vychází. Příkladem může být sepsání obyčejů Viktorinem Kornelem ze Všehrd, nebo „Tripartita“ uherského právníka Štěpána z Vrbovce (Verböczy) z roku 1514 [88]. Ve vztahu k obyčejovému právu je vhodné také připomenout obchodní zvyklosti, které se od obyčejového práva liší, především dlouhodobým zachováváním[89]. S obyčejovým právem také souvisí právo mezinárodní, když obyčeje na tomto poli jsou vtisknuty do mezinárodních smluv. V oblasti patentového práva jde o například o koncensus, že patent je udělován nejčastěji na 20

---

86 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 807179028-1, str. 133

87 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 807179028-1, str. 134 - 135

88 Boguszak, J. Čapek, J. Gerloch, A.: *Teorie práva, druhé přepracované vydání,* ASPI, Praha 2004, ISBN 80-7357-030-0, str. 50 - 52

89 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 807179028-1, str. 137

let, jak je tomu například v České republice[90] nebo v případě patentu získaného na základě Evropské patentové úmluvy[91]. Odlišnosti jsou například v Jamaice, kde jde o 14 let, Jordánsko, kde jde o 16 let, severní Korea, kde jde o 15 let[92]. Dalším konsenzem vzešlým z právního obyčeje (i když jak již bylo uvedeno výše, v minulosti vtěleného do patentového zákona Benátské republiky) je skutečnost, že pro udělení patentu se musí jednat o vynález, který je nový, který je výsledkem vynálezecké činnosti a který je průmyslově využitelný;

- *obecní zásady právní*, jsou mimo jiné také samostatným pramenem mezinárodního práva, což je např. expresis verbis uvedeno v čl. 38 odst. 1 písm. c) Statutu mezinárodního soudního dvora[93]. U tohoto pramene práva Ignaz Seidl-Hohenveldern uvádí, že v případě aplikace obecných zásad právních v mezinárodním právu se jedná o obecné zásady právní uznané ve vnitrostátním právu civilizovaných národů[94]. Viktor Knap uvádí, že ve vnitrostátním právu jsou obecné zásady právní uváděny jen zřídka a jako typický příklad uvádí § 7 ABGB. Dále Viktor Knap do oblasti aplikace obecných zásad právních zahrnuje také přirozené spravedlnosti *(natural justice)* a těmito základními zásadami jsou zejména:
    a) nikdo nemůže být soudcem ve své věci,
    b) nikdo nemůže být souzen, aniž by byl slyšen,
    c) každý má právo být seznámen s obviněním, resp. s nárokem vůči němu vzneseným, a s jeho důvody,
    d) rozhodnutí mají být rozumně odůvodněna,
    e) tresty nemají být nepřiměřené, mají odpovídat okolnostem případu, tj. závažnosti porušení práva[95];
- *spravedlnost a rozum (eqvita a racio)* představují subsidiární prameny práva v angloamerickém typu právní kultury, kde mají vztah k právu soudcovskému,

---

90 § 21 zákona č. 527/1990 Sb., zákon o vynálezech a zlepšovacích návrzích.

91 čl. 63 odst. 1 Evropské patentové úmluvy, publikované jako SDĚLENÍ Ministerstva zahraničních věcí, kterým se nahrazují sdělení Ministerstva zahraničních věcí vyhlášená pod č. 69/2002 Sb. m. s. o přijetí Úmluvy o udělování evropských patentů (Evropská patentová úmluva), č. 4/2006 Sb. m. s. a č. 6/2006 Sb. m. s. o přijetí změn a doplňků Úmluvy o udělování evropských patentů (Evropské patentové úmluvy)

92 Jakl, L. Přádná, Z.: *Mimoevropské systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví*, Praha: Metropolitní Univerzita Praha, 2009, ISBN 97880-86855-47-9, str. 82 - 88

93 Čl. 38 odst. 1 Statutu mezinárodního soudního dvora. Dvůr, jehož úkolem je rozhodovat podle mezinárodního práva spory, které jsou mu předloženy, aplikuje a) mezinárodní úmluvy, ať obecné či partikulární, stanovící pravidla výslovně uznaná státy ve sporu; b) mezinárodní obyčej, jakožto důkaz obecné praxe uznávané za právo; c) obecné zásady právní uznávané civilizovanými národy; d) s výhradou ustanovení článku 59 soudní rozhodnutí a učení nejkvalifikovanějších znalců veřejného práva různých národů jakožto podpůrný prostředek k určování právních pravidel.

94 Seidl-Hohenveldern, Ignaz.: *Mezinárodní právo veřejné*, CODEX, Praha 1999, ISBN 80-85963-82-5

95 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 80-7179-028-1, str. 137,

a objevují se také jak v mezinárodním právu, tak také v právu evropském[96]. Ekvita je v čl. 38 odst. 2 Statutu mezinárodního soudního dvora uznána jako pramen mezinárodního práva[97]. Viktor Knap u ekvity (eqvita) odkazuje na švýcarský občanský zákoník a jeho § 1, podle kterého švýcarský soudce rozhoduje, jako by byl zákonodárce. Dále Viktor Knap zmiňuje rakouský ABGB, kde podle jeho § 7 rakouský soudce rozhoduje podle přirozených zásad právních, kdy uvedené podle § 16 ABGB vychází ze zásady „samého rozumu". Rozum pak bývá za pramen práva uznáván v právu anglickém, a to ve vztahu k soudním precedentům[98];

- *učené knihy a expertízy. Jurisprudence.* Právní věda učené knihy a expertízy představuje jako subsidiární pramen mezinárodního práva, což je výslovně uvedeno v čl. 38 odst. 1 písm. d) Statutu mezinárodního soudního dvora[99]. Dále pokud jde o jurisprudenci jako právní vědu, má vliv na vývoj práva a jeho aplikaci, když příkladem mohou být komentáře sepisované právními autoritami – často soudci nejvyšších soudů, kteří dané věci rozhodují. Komentáře jako vědecká díla (jak je uvedeno výše - často sepsané soudci) zároveň představují vodítko interpretace jednotlivých právních norem. V minulosti např. v Anglii nejstarší právnická díla jsou považována za pramen práva[100]. Ve vztahu k učeným knihám není bez významu také náboženská literatura, kdy příkladem může být v minulosti Bible, kde pro izraelský národ celá Třetí kniha Mojžíšova (Leviticus) a Čtvrtá kniha Mojžíšova od začátku až do 10. kapitoly představují přímé právní předpisy. Dále biblické Desatero ve Druhé knize Mojžíšově 20, 1-17 představovalo právní základ vznikající evropské právní kultury a často se v minulosti místní vládci právě této normy dovolávali. V současnosti je náboženská literatura právním pramenem práva v islámském světě, kde příkladem může být království Saúdské Arábie.

---

96 Gerloch., A.: *Teorie práva*, 6. Aktualizované vydání, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Praha 2000, 2001, 2004, 2007, 2009, 2013, ISBN 978-80-7380-454-1, str. 78,

97 Čl. 38 odst. 2 Statutu mezinárodního soudního dvora, Toto ustanovení se nedotýká pravomoci Dvora rozhodovat ex aequo et bono, jestliže strany s tím souhlasí.

98 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 80-7179-028-1, str. 138,

99 Čl. 38 odst. 1 Statutu mezinárodního soudního dvora, Dvůr, jehož úkolem je rozhodovat podle mezinárodního práva spory, které jsou mu předloženy, aplikuje a) mezinárodní úmluvy, ať obecné či partikulární, stanovující pravidla výslovně uznaná státy ve sporu; b) mezinárodní obyčej, jakožto důkaz obecné praxe uznávané za právo; c) obecné zásady právní uznávané civilizovanými národy; d) s výhradou ustanovení článku 59 soudní rozhodnutí a učení nejkvalifikovanějších znalců veřejného práva různých národů jakožto podpůrný prostředek k určování právních pravidel.

100 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 80-7179-028-1, str. 138,

3.2 Mezinárodní úmluvy o právu duševního vlastnictví jako součást vývoje práva duševního vlastnictví a jejich rozdělení.

Jedním z pramenů práva duševního vlastnictví v širším rozsahu, práva patentového jako podskupiny práva duševního vlastnictví pak v rozsahu užším, jsou mezinárodní smlouvy. Vývoj v oblasti mezinárodní spolupráce v oblasti patentového práva (a spolupráce v justiční oblasti), je spojen s vývojem v oblasti mezinárodního práva, a to jak v oblasti mezinárodního práva veřejného, tak mezinárodního práva soukromého. Patentové právo je také silně spojeno s principem teritoriality (tento princip bude podrobněji rozveden níže v kapitole 8.1). Stručně je možno princip teritoriality objasnit tak, že každý stát právo na svém území reguluje samostatně. Vzhledem ke skutečnosti, že patentové právo je právo, které je uděleno (a následně chráněno) státem pro jeho území (teritorium), pak také tento stát postupuje podle svých vlastních pravidel. Tato pravidla (pro udělení a následně také pro vymáhání) jsou pak do jisté míry mezinárodně unifikována celou řadou mezinárodních smluv nebo pravidel či návrhů (proposal). Tyto návrhy jsou vytvořeny mezinárodními organizacemi a představují např. principy ALI[101], CLIPS[102] nebo Joint Japan-Korean proposal[103] (dříve do roku 2010 Japonsko používalo své Japan

---

101 Princip teritoriality je v ALI vymezen v § 301. Teritoriality principů (The Americam Law Institute) – Duševní vlastnictví: zásady upravující soudní příslušnost, volbu práva a rozhodování v mezinárodních sporech (dále jen „ALI Principles“) uvedené ustanovení § 301 ALI Proposials zní následujícím způsobem:

(1) S výjimkou případů uvedených v §§ 302 a 321-323, je rozhodným právem pro určení existence, platnosti, trvání, atributů a porušení práv k duševnímu vlastnictví a prostředky nápravy jejich porušení jsou:
   a) pro registrovaná práva
   b) pro ostatní práva duševního vlastnictví, právo každého státu, ve kterém je ochrana požadována

(2) Právo použitelné na mimosmluvní závazky vyplývající z nekalé soutěže je právo každého státu, ve kterém došlo k přímé a podstatné škodě, nebo takovou škodu může mít za následek, bez ohledu na stát nebo státy, v nichž došlo k jednání vedoucím ke vzniku škody.

102 Evropský projekt CLIPS princip teritoriality ztělesnil v části 4 s názvem výlučná příslušnost, kde článek 2:401 uvádí Registraci a neplatnost

(1) Ve sporech jejichž předmětem je rozhodnutí o udělení, registraci, platnosti, opuštění nebo zrušení patentu, ochranné známky, průmyslového vzoru nebo jakéhokoliv jiného duševního vlastnictví chráněného na základě registrace, soudy státu, kde bylo právo registrováno nebo je považováno za registrované podle jednání mezinárodní smlouvy, mají výlučnou příslušnost.

(2) Odstavec 1 nebude aplikován v případě, pokud platnost nebo registrace je hodnocena v kontextu jiného nároku, nebo vzájemného návrhu. Rozhodnutí z takového sporu však nebude postihovat platnost nebo registraci a práva z platnosti nebo registrace vyplývající ve vztahu k třetím osobám.

103 Část 4 Joit Japanese-Korean proposal, článek 209: Výlučná mezinárodní příslušnost ve sporech vycházejících z registrace a platnosti registrovaných práv duševního vlastnictví

(1) Jakýkoliv spor vycházející ze získání, registrace, popíráním nebo zrušení a platnosti práv duševního vlastnictví je výlučně řešen ve státu registrace.

(2) Ustanovení předchozího odstavce se neaplikuje tam, kde spor vychází k kontextu předběžné nebo náhodné otázky. Rozhodnutí řešící tyto otázky nemá vliv na pozdější nároky.

proposals[104] - známé též jako Waseda proposial). Dále je možné princip teritoriality přímo nalézt také v nařízení Brusel I[105].

Mezinárodní smlouvy dotýkající se patentového práva ve své podstatě moderní patentové právo sjednocují, a to navzdory uvedenému principu teritoriality. Právní úprava ve většině států právě díky mezinárodním smlouvám je přizpůsobena mezinárodním standardům vyplývajícím z nejrůznějších mezinárodních smluv, kterých je daný stát členem. V oblasti patentového práva u některých smluv, kde příkladem může být Patent Cooperation Treaty (PCT), se jedná o téměř celý svět. Mezinárodní smlouvy je možné rozdělit na mezinárodní smlouvy multilaterální a bilaterální, mezinárodní smlouvy globálního nebo regionálního charakteru a mezinárodní smlouvy otevřeného, polootevřeného charakteru (nebo polouzavřeného charakteru) a mezinárodní smlouvy uzavřené.

Příkladem multilaterální smlouvy, zároveň globálního a otevřeného charakteru v oblasti práva duševního vlastnictví jsou níže uvedená Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví, Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl, Patent Cooparation Treaty (PCT) a řada dalších.

Příkladem mezinárodní smlouv polootevřeného charakteru (daného požadavkem být členem daného regionu) jsou např. Euroasijský patentový systém, dohody afrického kontinentu ARIPO a OAPI, dohoda států perského zálivu GCC (Cooperation Council of the Arab States of the Gulf). Dalším (narozdíl od uvedeného euroasijského patentového systému – který představuje spolupráci většiny států bývalého sovětského svazu a zahrnující státy Evropy a Asie).

---

104 Článek 103: žaloby týkající se Existence, Registrace, Platnosti nebo Vlastnictví práv duševního vlastnictví

(1) Japonské soudy mají mezinárodní jurisdikci ohledně žalob týkající se existence, registrace, platnosti nebo vlastnictví práv duševního vlastnictví získaných podle japonského práva (zahrnující právo duševního vlastnictví je uděleno podle japonského práva na základě ustanovení mezinárodní smlouvy).

(2) Japonské soudy mají mezinárodní jurisdikci ohledně žalob týkající se existence, registrace, platnosti nebo vlastnictví práv duševního vlastnictví získaných podle japonského práva (zahrnující právo duševního vlastnictví je uděleno podle zahraničního práva na základě ustanovení mezinárodní smlouvy), které jsou poskytnuté k potvrzení před japonskými soudy.

(3) Rozhodnutí týkající se neplatnosti práv duševního vlastnictví udělené podle zahraničního práva jsou platné pouze mezi stranami sporu.

105 Nařízení Brusel I. oddíl 6 Výlučná příslušnost, článek 24 odst. 4, podle kterého bez ohledu na bydliště stran mají výlučnou příslušnost tyto soudy členského státu: pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost patentů, ochranných známek a průmyslových vzorů nebo jiných podobných práv, která vyžadují udělení nebo zápis, bez ohledu na to, zda je tato otázka uplatněna prostřednictvím žaloby, nebo námitky, soudy členského státu, v němž bylo požádáno o udělení tohoto nebo zápis nebo kde byly uděleny nebo zapsané na základě právního aktu Unie nebo mezinárodní smlouvy.

Ryze evropským příkladem mezinárodních smluv regionálního (ze své podstaty polootevřeného) charakteru je Evropská patentová úmluva (zakládající spolupráci v mezinárodní organizaci s názvem Evropská patentová organizace – EPO). Příkladem uzavřených mezinárodních smluv jsou pak (již ze své podstaty) smlouvy bilaterální.

3.2.1 Mezinárodní smlouvy bilaterální

Dvoustranné neboli bilaterální mezinárodní smlouvy mají ze své podstaty (a z logiky věci samé) povahu uzavřenou. Jedná se o smlouvy uzavřené mezi dvěma státy za účelem úpravy jejich vzájemných vztahů, a přes značné množství multilaterálních smluv v oblasti práv duševního vlastnictví, lze v této oblasti tyto smlouvy nalézt také. Ukázkou bilaterální mezinárodní smlouvy, které je účastna Česká republika, je Dohoda o ochraně a podpoře investic uzavřená mezi Českou republikou a Argentinou[106]. Pokud jde o přímou ukázku bilaterální úmluvy ve vztahu k právu duševního vlastnictví ve vztahu k České republice, jedná se o Vzájemné prohlášení o ochraně původcovského práva uzavřená mezi ČR a USA[107]. Jak bude uvedeno níže, v případě jednotlivých vybraných zemí, pokud jde o bilaterální úmluvy (které mají alespoň partikulární vztah k oblasti práva duševního vlastnictví, potažmo k právu patentovému), jedná se zejména o smlouvy o ochraně a podpoře investic. Mimo ochrany a podpory investic se bilaterální mezinárodní smlouvy často vztahují k oblasti občanských a obchodních styků a v oblasti uznávání a výkonu soudních rozhodnutí ve věcech občanskoprávních[108]. Dalším druhem bilaterálních mezinárodních smluv jsou smlouvy dotýkající se oblasti trestní spolupráce a smlouvy o vydávání zločinců[109]. Posledním důležitým druhem bilaterálních mezinárodních smluv jsou smlouvy vztahující se k daním (smlouvy o zamezení dvojího zdanění)[110].

3.2.2 Mezinárodní smlouvy multilaterální

Zdeněk Kučera ve své učebnici Mezinárodní právo soukromé uvedl následující přehled jak bilaterálních, tak multilaterálních mezinárodních smluv[111]:

---

106 Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 297/1998 Sb. ze dne 27. 9. 1966

107 vládní vyhláška č. 50/1927 Sb., ze dne 27. dubna 1927 o ochraně půdského práva v poměru k Spojeným Států,

108 Úmluva vydaná ve sbírce zákonů pod č. 23/1929 Sb., uzavřená mezi republikou Československou a Švýcarskem o uznáním a výkonu soudních rozhodnutí ze dne 21. 12. 1926

109 Např. sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 65/1993 Sb., o podpisu Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých vztahů v občanských a trestních věcech.

110 Např. vyhláška ministra zahraničních věcí č. 46/1979 Sb., o Smlouvě mezi Československou socialistickou republikou a Japonskem o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu.

111 Kučera, Z. Pauknerová, M. Růžička, K. Mezinárodní právo soukromé, 8. vydání, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2015, ISBN 978-80-7380-550-0, str. 58

- Smlouvy o právních stycích (právní pomoci) a o výkonu soudních rozhodnutí.[112]
- Úmluvy unifikující kolizní normy.[113]
- Úmluvy unifikující hmotněprávní přímé normy.[114]
- Smlouvy v oboru rozhodčího řízení.[115]
- Smlouvy v oblasti obchodu a hospodářských styků.[116]
- Smlouvy upravující soukromoprávní poměry ze smluv o přepravě v oblasti mezinárodní přepravy.[117]
- **Smlouvy v oblasti práv autorských a průmyslových.[118]**
- Úmluvy o diplomatických a konzulárních stycích a dále také dvoustranné konzulární úmluvy.[119]

Multilaterální smlouvy jsou smlouvy, které mají více než dva účastníky (smlouvy o dvou účastnících jsou výše uvedené smlouvy bilaterální). Multilaterální smlouvy upravující oblasti práv autorských a průmyslových jsou jen jednou z oblastí celé řady výše uvedených (hlavních) oblastí.

3.2.3 Mezinárodní smlouvy otevřeného, polootevřeného a uzavřeného charakteru

Druhů mezinárodních smluv je celá řada. Některé nového účastníka nepřipouštějí (což jsou již ze své podstaty smlouvy bilaterální, upravující vztahy mezi dvěma státy – dvěma účastníky), jiné mezinárodní smlouvy nové účastníky připouštějí s určitými omezeními (příkladem může být geografické omezení, nebo omezení například pokud se jedná o stát exportující ropu, užívající atomovou energii a podobně) nebo bez omezení

---

112 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Haagská úmluva o civilním řízení v ČR publikována jako vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 72/1966 Sb.,

113 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Haagská úmluva o právu použitelném pro dopravní nehody v ČR publikována jako vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 130/1976 Sb.,

114 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží v ČR publikována jako sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb.,

115 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Newyorská úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů v ČR publikována jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 74/1959 Sb.,

116 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Marrákešská Dohoda o zřízení světové obchodní organizace (WTO) v ČR publikována jako vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb., součástí této dohody je Dohoda o obchodních aspektech práv k duševního vlastnictví (TRIPS)

117 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Varšavská úmluva o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké dopravě v ČR publikována jako zákon č. 243/1933 Sb., tímto zákonem se propůjčuje vnitrostátní účinnost uvedené Varšavské úmluvy

118 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ve znění pozdějších novel uvedené mezinárodní smlouvy v ČR publikována jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 133/1980 Sb., novelizovanou vyhláškou č. 19/1985 Sb.,

119 Příkladem uvedené mezinárodní smlouvy je Vídeňská Úmluva o diplomatických stycích v ČR publikována jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 157/1964 Sb.,

(typicky mezinárodní smlouvy globálního charakteru jako jsou Haagské úmluvy /např. doručování soudních i mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanskoprávních[120], či v oblasti práv duševního vlastnictví Pařížská úmluva/).

Mezinárodní smlouvy otevřeného charakteru jsou ty, které umožňují kterémukoliv státu, pokud se zněním smlouvy souhlasí, se k této smlouvě připojit. Maximálně si při přistoupení ke smlouvě si nově přistupující stát může vyjednat nějaké výjimky.

Mezinárodní smlouvy polootevřeného/polouzavřeného charakteru jsou mezinárodní smlouvy, které přece jen jsou otevřeny dalším členům, nicméně u přistupujících států jsou jistá omezení. Příkladem může být Dohoda o jednotném patentovém soudu [121] nebo Evropská patentová úmluva [122] . Dohoda o jednotném patentovém soudu představuje omezení, že členem této dohody (a členem posílené spolupráce v rámci jednotného evropského patentu) se může stát pouze země, která je členem Evropské unie. Žádný jiný stát, stojící mimo EU, se členem dohody stát nemůže. Otázkou do budoucna je, zda konkrétně tato dohoda umožňuje, aby součástí po Brexitu zůstala Velká Británie, která jako členský stát EU dohodu podepsala a dne 26. 4. 2018[123] ratifikovala. Na druhou stranu se některé členské státy EU rozhodly k této smlouvě nepřistoupit. Státům, které se rozhodly k této smlouvě nepřistoupit, nic nebrání k této smlouvě přistoupit v budoucnu. Příkladem je Itálie, která na začátku deklarovala, že k Dohodě o jednotném patentovém soudu (a tedy k jednotnému evropskému patentu) nepřistoupí, avšak změnila názor a dne 10. 2. 2017 dohodu o jednotném patentovém soudu ratifikovala[124]. Ve Španělsku se o přistoupení k jednotnému evropskému patentu diskutuje, avšak Španělé se stále přiklání k názoru, že připojit se k jednotnému evropskému patentu pro ně není výhodné[125]. Dalším státem, který deklaruje svůj odmítavý postoj k jednotnému evropskému patentu (a s tímto souvisejícím Jednotným patentovým soudem) je Polsko, ke kterému se později (pro rozpor s národní ústavou) připojilo Maďarsko. Evropská

120 Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanskoprávních ze dne 15. listopadu 1965 je součástí českého právní řádu jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 85/1982 Sb., ze dne 22. 6. 1983 „dále jen „Haagská úmluva o doručování".

121 Publikována v úředním věstníku EU rok 2013, C 175, [cit. 9. 2. 2018] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2013:175:FULL&from=en

122 Úmluva o udělování Evropských patentů (Evropská patentová úmluva) z 5. října 1973 revidovaná aktem revidujícím článek 63 EPÚ z 29. listopadu 2000 publikována jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 86/2007 Sb. m. s., kterým se nahrazují sdělení Ministerstva zahraničních věcí vydaná pod č. 69/2002 Sb. m. s., o přijetí Úmluvy o udělování evropských patentů (dále jen „EPC")

123 [cit. 9. 2. 2018] https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2013001&DocLanguage=en

124 [cit. 9. 2. 2018] https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2013001&DocLanguage=en

125 Ke španělské diskusi např. [cit. 9. 2. 2018] http://patentblog.kluweriplaw.com/2017/03/08/detrimental-spain-stay-outside-unitary-patent-system/

patentová úmluva představuje další mezinárodní smlouvu polootevřeného charakteru, když tato smlouva má charakter geografického vymezení, což samo o sobě vyplývá z preambule této mezinárodní úmluvy, která zní *„Smluvní státy, VEDENY SNAHOU posílit spolupráci mezi evropskými státy v oblasti ochrany vynálezů, VEDENY SNAHOU, aby tuto ochranu bylo možno získat v těchto státech jediným nařízením o udělení patentu a zavedením určitých jednotných pravidel upravujících patenty takto udělené, VEDENY SNAHOU uzavřít za tímto účelem úmluvu, kterou se zřizuje Evropská patentová organizace a která představuje zvláštní úmluvu ve smyslu článku 19 Úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví, podepsané v Paříži 20. března 1883 a naposled revidované 14. července 1967, a Smlouvu o regionálním patentu ve smyslu článku 45 odst. 1 Smlouvy o patentové spolupráci z 19. června 1970, SE DOHODLY na …"*. Dále regionální charakter vyplývá z čl. 2 odst. 1, podle kterého *„Patent udělené podle této úmluvy se nazývají evropské patenty"* a nepřímo pak z čl. 6, kdy podle tohoto článku má organizace sídlo v Mnichově a pobočky v Haagu, a podle čl. 165 odst. 2 se ratifikační listiny ukládají u vlády Spolkové republiky Německo, a podle čl. 166 se přístupové listiny také ukládají u vlády Spolkové republiky Německo. Teritoriální vymezení pro Evropu jako kontinent je tedy v samotné preambuli, kdy se jedná o spolupráci mezi evropskými státy, a samotný patent je pak nazván evropským patentem. Již jen z logiky věci by se těžko uděloval patent, který by byl formálně pojmenován jako *„evropský patent"* s účinností např. pro Jižní Koreu, Japonsko nebo Argentinu. EPC je zároveň v čl. 4 zřizuje Evropskou patentovou organizaci[126] (dále jen „EPO"), jejímž sídlem je zvolena evropská země, konkrétně Německo. Sídelním městem EPO je Mnichov, který je zároveň také sídelním místem Německého patentového úřadu. Dalším příkladem mezinárodní smlouvy polootevřeného charakteru, která se navíc vztahuje k problematice patentové ochrany, je Smlouva o zřízení Eurasijské patentové organizace[127]. Eurasijský patent se teritoriálně vymezuje na státy bývalého Sovětského svazu. Uvedené mezinárodní organizace se samy expressis verbis nevymezují jako polootevřené, tato polootevřenost je dána především jejich regionálním charakterem. Jak je uvedeno výše, jistý nonsens by mohl spočívat v tom, pokud by o členství např. v EPO požádala Jižní Korea, Japonsko nebo Argentina. Země EPO a další země v podobě uvedeného příkladu, Jižní Koreje, Japonska nebo Argentiny se od sebe se teritoriálně, kulturně, ekonomicky i průmyslově odlišují. Uvedená odlišnost a teritoriální vzdálenost by také představovala komplikaci z hlediska patentových strategií přihlašovatelů z těchto zemí (a také z pohledu dosavadních členů, kteří spolu spolupracují právě s ohledem na teritoriální, kulturní, ekonomickou a průmyslovou blízkost). Na druhou stranu v oblasti patentové spolupráce existují

126 [cit. 9. 2. 2018] www.epo.org
127 [cit. 9. 2. 2018] https://www.eapo.org/en/documents/norm/convention_txt.html#1

mezinárodní smlouvy otevřeného charakteru globálního rozsahu, kdy příkladem takové mezinárodní smlouvy může být Smlouva o patentové spolupráci (PCT – Patent Cooperation Treaty)[128] z roku 1970 (dále jen „PCT"), jejímž členem jeden z uvedených států (Argentina) není, avšak tomuto státu není nikterak bráněno, aby se participantem na této mezinárodní smlouvě stal.

3.2.4 Mezinárodní smlouvy globálního a regionálního charakteru

Dalším členěním, které již bylo také částečně zmíněno v předchozí kapitole (ve vztahu k polootevřeným mezinárodním smlouvám), je teritoriální rozdělení mezinárodních smluv. Tento teritoriální charakter rozdělení je možné diferencovat na globální a regionální. Některé mezinárodní smlouvy globálního charakteru (ve vztahu k soukromému právu, neboť existuje celá řada mezinárodních smluv upravujících také veřejnoprávní problematiku) upravují vztahy s cizím prvkem a právo duševního vlastnictví. Mezinárodní smlouvy upravující mezinárodní právo soukromé často upravuje kolizní problematiku a dále například problematiku spolupráce např. při vymáhání práv. Mezinárodních smluv (globálního charakteru) upravující spolupráci v oblasti duševního vlastnictví je celá řada a většinu z těchto smluv (celkem 26 smluv) spravuje Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO)[129]. WIPO mezinárodní smlouvy upravující problematiku duševního vlastnictví dělí na globální systém ochrany a smlouvy zabývající se tříděním duševního vlastnictví. Jak je uvedeno výše, WIPO sice spravuje většinu smluv upravující problematiku duševního vlastnictví, nikoliv však smlouvy jediné, a dokonce se nedají tyto smlouvy označit za jediné významné. Příkladem jiné významné mezinárodní smlouvy upravující problematiku duševního vlastnictví je dohoda TRIPS, která je součástí dohod WTO[130].

---

128 Smlouva o patentové spolupráci je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována jako sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 296/1991 Sb. (dále jen „PCT")

129 Světová organizace duševního vlastnictví – World Intellectual Property Organization (WIPO) sídlí v Ženevě (dále jen „WIPO") [cit. 19. 3. 2016] www.wipo.int

130 Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o podpisu jménem České republiky Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) a mnohostranné dohody je tvoří její nedílnou součást a jsou závazné pro všechny státy WTO:

Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994,
Dohoda o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření,
Dohoda o textilu a ošacení,
Dohoda o technických překážkách obchodu,
Dohoda o obchodních aspektech investičních opatření,
Dohoda o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994
Dohoda o provádění článku VII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994
Dohoda o kontrole před odesláním,
Dohoda o pravidlech původu,
Dohoda o dovozním licenčním řízení,
Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních,
Dohoda o ochranných opatřeních,

Příkladem mezinárodní smlouvy globálního a zároveň otevřeného charakteru (v oblasti práv duševního vlastnictví) je dohoda o patentové spolupráci, PCT - patent cooperation treaty. Tato smlouva zahrnuje téměř celý svět (což je patrné z mapy v příloze č. 2) a nejvíce „bílých míst" představujících nečlenské státy PCT se nachází na jihoamerickém kontinentu. U mezinárodních smluv regionálního charakteru již byly zmíněny Eurasijský patent a EPO,

---

Všeobecná dohoda o obchodu službami,
Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS),
Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů,
Mechanismus přezkoumávání obchodní politiky,

Jakož i vícestranné obchodní dohody, které nezakládají povinnosti nebo práva pro ty členy, kteří je nepřijali. Česká republika tyto dohody k 15. dubnu 1994 nepodepsala.
S Dohodou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval.
Tato dohoda a mnohostranné dohody, které jsou k ní připojeny vstoupily v platnost v souladu se zněním článku XIV odst. 1 Dohody dnem 1. ledna 1995 a tímto dnem vstoupily v platnost i pro Českou republiku.
Současně byla přijata následná rozhodnutí ministrů, deklarace a ujednání vtahující se k výše uvedeným dohodám:

Rozhodnutí o opatřeních ve prospěch nejméně rozvinutých zemí,
Deklarace k přínosu Světové obchodní organizace k dosažení větší propojenosti ve vytváření globální ekonomické politiky,
Rozhodnutí o oznamovacích postupech,
Deklarace o vztazích Světové obchodní organizace s Mezinárodním měnovým fondem,
Rozhodnutí k opatřením, týkajícím se možných negativních vlivů reformního programu na nejméně rozvinuté země a zcela potraviny dovážející rozvojové země,
Rozhodnutí o oznámení prvého začlenění podle článku 2.6 Dohody o textilu a ošacení,
Rozhodnutí o navrhovaném ujednání o informačním systému norem WTO-ISO,
Rozhodnutí o posouzení publikace Informačního střediska ISO/IEC,
Rozhodnutí proti obcházení,
Rozhodnutí o přezkoumání článku 17.6 Dohody o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech 1994
Deklarace o řešení sporů podle Dohody o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech 1994 nebo části V Dohody o subvencích a vyrovnacích opatřeních,
Deklarace, týkající se případu, kdy má celní správa důvody pochybovat o pravdivosti nebo přesnosti prohlašované hodnoty,
Rozhodnutí o textech, týkajících se minimálních hodnot a dovozu výhradními zástupci, výhradními distributory a výhradními zprostředkovateli,
Rozhodnutí o institucionálních ujednáních k Všeobecné dohodě o obchodu službami,
Rozhodnutí o některých postupech při řešení sporů z Všeobecné dohody o obchodu službami,
Rozhodnutí o obchodu službami a životním prostředí,
Rozhodnutí o jednáních o pohybu fyzických osob,
Rozhodnutí o finančních službách,
Rozhodnutí o jednání o námořních dopravních službách,
Rozhodnutí o jednáních o základních telekomunikacích,
Rozhodnutí o profesionálních službách,
Rozhodnutí o přístupu k Dohodě o vládních zakázkách,
Rozhodnutí o uplatňování a přezkoumání ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů,
Ujednání o závazcích ve finančních službách.

České překlady Dohody a mnohostranných dohod, rozhodnutí, deklarací a ujednání se vyhlašují současně. Do anglického znění smluvních dokumentů lze nahlédnout na Ministerstvu zahraničních věcí a Ministerstvu průmyslu a obchodu.

Dále jen „dohoda WTO"

přičemž je vhodné zmínit další mezinárodní smlouvy regionálního charakteru, které představují Lusacká úmluva[131], kterou se zřizuje mezinárodní organizace ARIPO (African Regional Intellectual Property Organization)[132] a Banguiská úmluva[133], kterou se zřizuje OAPI (Organization De La Propriete Intellectuelle)[134].

Mezinárodní smlouvy globálního charakteru usilují o maximální možnou (a zároveň o maximální přijatelnou) míru unifikace mezi smluvními státy. Uvedené má celou řadu pozitivních aspektů pokud jde o právní jistotu a podobnost právních instrumentů. Na druhou stranu mezinárodní smlouvy (především globálního, ale také regionálního charakteru) přináší negativní aspekty, spočívající například v zániku regionální rozmanitosti. Mezinárodní smlouvy globálního charakteru vedou v těchto smlouvách participující členy k úpravě svých vnitrostátních právních řádů tak, aby byly v souladu s danou mezinárodní smlouvou. Pokud jde o jednotlivé mezinárodní smlouvy, je nutné zároveň uvést, že pokud se mezinárodní smlouva nestala součástí právního řádu země tak, že byla celá převzata jako součást vnitrostátního právního řádu, nemůže se jednotlivec takové smlouvy přímo dovolávat.

3.3 Mezinárodní úmluvy upravující oblast práva duševního vlastnictví

První historicky významnou mezinárodní smlouvu pro oblast práva duševního vlastnictví (a vlastně rovnou patentového práva) je Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví uzavřená v roce 1883 (dále jen „Pařížská úmluva“), která byla mnohokrát doplňována a jedná se o mezinárodní úmluvu, která ve znění nejrůznějších doplnění je dohodou stále platnou[135]. O tři roky později, tedy v roce 1886 byla uzavřena další významná mezinárodní úmluva (která nemá přímou souvztažnost s patentovým

131 The Lusaka Agreement On The Creation Of The Organization – Lusacká úmluva o zřízení mezinárodní organizace ARIPO; [cit. 19. 3. 2016] http://www.aripo.org/resources/laws-protocols/member-states-copyright-legislation-7

132 [cit. 19. 3. 2016] www.aripo.org

133 Bangui Agreement Relating to the Creation of an African Intellectual Property Organization, Constituting a Revision of the Agreement Relating to the Creation of an African and Malagasy Office of Industrial Property (Bangui (Central African Republic), March 2, 1977) – Banguiská úmluva vztahující se ke zřízení Africké organizace pro duševní vlastnictví; [cit. 19. 3. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=227

134 [cit. 19. 3. 2016] www.oapi.int

135 Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována vyhláškou ministra zahraničních věcí ministra zahraničních věcí č. 65/1975 Sb., ze dne 13. ledna 1975 o Pařížské úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, revidované v Bruselu dne 14. Prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967.

právem, ale je významným mezníkem ve vývoji práva duševního vlastnictví jako celku, jehož součástí je v užším slova smyslu také patentové právo), a to Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl[136] (dále jen Bernská úmluva). Další historickou, a zároveň stále platnou a velice důležitou mezinárodní smlouvou v oblasti práv duševního vlastnictví, je Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží z roku 1891 (dále jen „Madridská dohoda")[137]. Tato mezinárodní dohoda se (shodně jako Bernská úmluva) netýká patentů, ale stejně jako Bernskou úmluvu ji v historickém kontextu nelze opominout.

Mezi smlouvy, jež mají přímou souvislost s patentovým právem, patří v kapitole 5.2.4 zmíněná Smlouva o patentové spolupráci (PCT – Patent Cooperation Treaty)[138] z roku 1970 (dále jen „PCT"). Jedná se o skutečnou multilaterální mezinárodní smlouvu otevřenou všem zájemcům. Je jen několik málo zemí z celého světa, které nejsou členskými zeměmi. Za nejvýznamnější z těchto nečlenských zemí je možné pokládat Argentinu. Pro snadnější přehled členských (a také nečlenských) států je uvedená skutečnost demonstrována na přílohovém obrázku přílohy č. 3[139]

Z uvedeného obrázku publikovaného na webových stránkách WIPO je patrné, že nejvýznamnější země, které nejsou členy „klubu PCT", jsou země Jižní Ameriky. Vedle již zmíněné Argentiny se jedná o Uruguay, Paraguay, Bolívii, Venezuelu, Guyanu a Suriname (v Jižní Americe pak členy jsou Chile, Brazílie, Peru, Ekvádor a Kolumbie). V Africe se jedná o Demokratickou republiku Kongo, Jižní Súdán, Etiopii, Somálsko, Džibuti a Eritreu. Ze zemí tzv. Blízkého východu se jedná o Jemen, Irák, Jordánsko, Pákistán a Afghanistán. Dále z Asie není členem Barma a Bangladéš. Z výčtu zemí je patrno, že snad právě s výjimkou Argentiny se nejedná o průmyslově významné oblasti a často jde o problematické oblasti trpící konflikty (např. Jižní Súdán, Jemen a Afghánistán).

136 Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 133/1980 Sb., ze dne 8. července 1980 o Bernské úmluvě o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886, doplněné v Paříži dne 4. května 1896, revidované v Berlíně dne 13. listopadu 1908, doplněné v Bernu dne 20. března 1914 a revidované v Římě dne 2. června 1928, v Bruselu dne 26. června 1948, ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Paříži dne 24. července 1971.

137 Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží, je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 64/1963 Sb., ze dne 26. července 1963 o Madridské dohodě o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14. dubna 1891 revidované ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934 a v Lisabonu dne 31. října 1958

138 Smlouva o patentové spolupráci, je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována jako sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 296/1991 Sb. (dále jen „PCT")

139 [cit. 19. 3. 2016] http://www.wipo.int/export/sites/www/pct/en/list_states.pdf

Nelze také opomenout Úmluvu o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví ze dne 14. 7. 1967[140], kterou se zřizuje Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO).

Dalšími smlouvami v oblasti patentové spolupráce (nebo smlouvami s patenty úzce souvisejícími) jsou Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění[141], Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění[142], Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů[143], Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů[144], Ženevský akt Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů[145], Smlouva o ochraně duševního vlastnictví u integrovaných obvodů[146], Smlouva o patentovém právu (PLT)[147]. Velice důležitou mezinárodní smlouvou dotýkající se patentových práv je v kapitole 5.5.1 zmíněná Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS)[148] (dále jen „TRIPS"), u které v souvztažnosti se Světovou obchodní organizací (WTO) je smluvní stranou téměř celý svět. Patentové právo není jedinou doménou dohody TRIPS. Nicméně právě pro patentové právo tato dohoda představuje úpravu (a mantinely) určitých minimálních mezinárodních standardů.

3.3.1 Mimoevropské mezinárodní smlouvy a z nich vzešlé systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví

Mimo výše uvedených mezinárodních smluv globálního charakteru je zde celá řada mezinárodních smluv teritoriálně omezených. Některé již byly zmíněny výše v kapitole 5.2.4. Příkladem teritoriálně vymezených mezinárodních smluv jsou smlouvy ve vztahu k ochraně patentového práva v Evropě a Evropské unii. Ve vztahu k patentovým litigacím s mezinárodním prvkem je na místě se také zabývat nejen evropskými systémy právní

140 Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví. Ve sbírce zákonů je publikována jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 69/1975 Sb.; novelizované vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 80/1985 Sb., o Úmluvě o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví, podepsané ve Stockholmu dne 14. 7. 1967 (dále jen „Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví")

141 Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění, je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů byla publikována jako vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 212/1989 Sb.

142 Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována jako vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 110/1978 Sb.

143 Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 28/1981 Sb.,

144 Tato smlouva byla přijata v Londýně dne 6. 11. 1925, byla revidována v v Londýně dne 2. 6. 1934 a v Haagu dne 28. 11. 1960, Česká republika není smluvní stranou této dohody

145 Tento akt byl přijat v Ženevě dne 2. 7. 1999, Česká republika není smluvní stranou tohoto aktu

146 Tato smlouva byla přijata ve Washingtonu dne 26. 5. 1989, dosud nevstoupila v platnost.

147 Tato smlouva byla přijata v Ženevě dne 1. 6. 2000, Česká republika není smlunvím státem této dohody.

148 Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) byla sjednána v Marrákeši dne 15. 4. 1994 jako součást dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO), v České republice byla publikována ve sbírce zákonů pod č. 191/1995 Sb.,

ochrany průmyslového vlastnictví (v našem případě patentů), ale alespoň stručně také mimoevropskými.

3.3.1.1 Euroasijský patentový systém

Prvním z teritoriálně vymezených mezinárodních smluv či systémů založených na mezinárodní smlouvě polootevřeného, teritoriálního charakteru je Euroasijský patentový systém. Jedná se o mezinárodní smlouvu uzavřenou v Moskvě dne 9. září 1994 a touto smlouvou je zřízena Eurasijská patentová organizace se sídlem v Moskvě[149]. Jednacím jazykem této mezinárodní organizace je ruština[150]. Členskými státy jsou: Arménie, která smlouvu podepsala dne 9. 9. 1994, ratifikovala ji 27. 11. 1995 a v účinnosti je od 27. 2. 1996; Ázerbájdžán, který smlouvu podepsal dne 9. 9. 1994, ratifikoval ji 25. 10. 1995 a v účinnosti je od 25. 12. 1995; Bělorusko, které smlouvu podepsalo dne 9. 9. 1994, ratifikovalo ji 8. 5. 1995 a v účinnosti je od 12. 8. 1995; Gruzie smlouvu podepsala dne 9. 9. 1994, avšak dosud v Gruzii nedošlo k ratifikaci této smlouvy, a tedy ani k jejímu vstupu v platnost; Kazachstán, který smlouvu podepsal dne 9. 9. 1994, ratifikoval ji 4. 8. 1995 a v účinnosti je od 4. 11. 1995; Kyrgyzstán, který smlouvu podepsal dne 9. září 1994, ratifikoval ji 13. 10. 1995 a v účinnosti je od 13. 1. 1996; Ruská federace, která smlouvu podepsala dne 9. 9. 1994, ratifikovala ji 27. 6. 1995 a v účinnosti je od 27. 9. 1995; Tádžikistán, který smlouvu podepsal dne 9. 9. 1994, ratifikoval ji 12. 5. 1995 a v účinnosti je od 12. 8. 1995; Turkmenistán, který smlouvu nepodepsal, ale přistoupil k ní 1. 3. 1995 a v účinnosti je od 12. 8. 1995; poslední zemí je Ukrajina, která smlouvu podepsala dne 9. 9. 1994, avšak na Ukrajině do dnešního dne nedošlo k ratifikaci této smlouvy, a tedy ani k jejímu vstupu v platnost[151]. Z uvedeného seznamu členů (a zemí, které smlouvu podepsaly, ale neratifikovaly) a skutečnosti, že jednací řečí je ruština, sídlo organizace je v Moskvě, je patrné, že se jedná o nástupnickou organizaci, která zastřešuje země bývalého SSSR. Gruzie a Ukrajina smlouvu podepsaly, avšak neratifikovaly. Obě země mají velmi napjaté vztahy s Ruskou federací, což také svědčí skutečnosti, že se jedná o postsovětskou organizaci. Webové stránky organizace jsou www.eapo.org.

149 článek 2 odst. 5 Euroasijské patentové smlouvy

150 článek 2 odst. 6 Euroasijské patentové smlouvy

151 Aktuální seznam členů je dostupný na www stránkách Světové organizace duševního vlastnictví [cit. 19. 3. 2016] - World Intellectual property organization (WIPO) – (dále jen „WIPO“) http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/parties.jsp?treaty_id=228&group_id=21

3.3.1.2 Africké systémy ochrany práv duševního vlastnictví (ARIPO a OAPI).

Dalšími dvěma systémy jsou systémy africké. Jedná se mezinárodní organizace ARIPO a OAPI.

ARIPO (African Regional Intellectual Property Organization) je mezinárodní organizací konstituované na základě Lusacké dohody z roku 1976. Sídlem ARIPO je Harare – Zimbabwe a jejími členy je 19 zemí[152]. Těmito zeměmi jsou: Botswana, Gambie, Ghana, Keňa, Lesotho, Malawi, Mosambik, Namibie, Sierra Leone, Libérie, Rwanda, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Somálsko, Súdán, Svazijsko, Tanzanie, Uganda, Zambie a Zimbabwe[153]. Systém funguje v anglickém jazyce. Pravomoc a funkce úřadu ARIPO je stanovena, pokud jde o patenty, v Hararském protokolu z roku 1982 a v Banjunském protokolu, pokud jde o ochranné známky[154]. ARIPO provozuje webové stránky www.aripo.org. Druhým africkým systémem je OAPI.

OAPI (Organisation Africaine de la Propriété Intellectuelle) je frankofonní protiváhou ARIPa. Sídlo OAPI je v Yaoundé – Kamerun a jejími členy je 17 zemí. Internetové stránky úřadu jsou www.oapi.int. Pokud jde o samotnou organizaci, po počátečních organizačních formách, které započaly již v roce 1962 uzavřením Librevillské dohody mezi 12 zakladatelskými státy, byla v roce 1977 uzavřena v Bangui dohoda o vytvoření nynější Africké organizace duševního vlastnictví (mezi členské země OPAPI patří Benin, Burkina Faso, Kamerun, Středoafrická republika, Kongo, Pobřeží slonoviny, Rovníková Guinea, Gabun, Guinea, Guinea Bissau, Mali, Mauretánie, Niger, Senegal, Čad, Togo)[155].

3.3.1.3 GCC – Cooperation Council of the Arab States of the Gulf

Ke stručně vymezeným africkým systémům je na místě přidat další systém, kterým je **GCC** (Cooperation Council of the Arab States of the Gulf). Členskými státy Rady kooperace jsou Spojené arabské emiráty, Bahrajn, Saúdská Arábie, Omán, Katar a Kuvajt[156]. Uvedené státy v rámci GCC v roce 1996 odstartovaly připojení ke Světové obchodní organizaci (WTO). Tyto státy, stejně jako ostatní členské státy, se zavázaly

---

152 Jakl, L. Přádná, Z.: *Mimoevropské systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví*, Praha: Metropolitní Univerzita Praha, 2009, ISBN 978-80-86855-47-9, str. 28

153 Aktuální seznam členů je dostupný na www stránkách organizace ARIPO [cit. 20. 3. 2016] http://www.aripo.org/about-aripo/membership-member-states

154 JAKL, L. PŘÁDNÁ, Z.: *Mimoevropské systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví*, Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2009, ISBN 978-80-86855-47-9, str. 28

155 JAKL, L. PŘÁDNÁ, Z.: *Mimoevropské systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví*, Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2009, ISBN 978-80-86855-47-9, str. 26

156 Aktuální seznam členů je dostupný na webových stránkách organizace The Cooperation Council fot the Arab States of the Gulf, [cit. 21. 3. 2016] http://www.gcc-sg.org/en-us/AboutGCC/MemberStates/Pages/Home.aspx

dodržovat všechny mezinárodní úmluvy, kterými se konstituovalo zřízení WTO. Mezi tyto mezinárodní smlouvy patří také výše zmíněná dohoda TRIPS[157].

3.3.2 Evropské mezinárodní smlouvy a z nich vzešlé systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví

3.3.2.1 Evropská patentová úmluva (EPC)

Pro Evropu je velice důležitá **Evropská patentová úmluva (EPC** – European Patent Convention) z roku 1973, která je revidována aktem revidujícím článek 63 ze dne 17. 12. 1991 a revizním aktem z 29. 11. 2000[158] (dále jen „EPC"). Jedná se o teritoriálně omezenou patentovou úmluvu, kde je stanoveným teritoriem Evropa. Členem může být, jak je uvedeno výše, kterýkoliv evropský stát. Nejedná se o organizaci, která by spolupráci podmiňovala členstvím v Evropské unii, jak je tomu u posílené patentové spolupráce v rámci členů Evropské unie. Posílené patentové spolupráce se všechny členské státy EU neúčastní (této spolupráce se nechtějí účastnit Španělsko a Polsko a původně se této spolupráce nechtěla účastnit ani Itálie, která svůj postup přehodnotila a smlouvu ratifikovala). Naopak dohodu podepsalo Maďarsko, ale k ratifikaci nedošlo (a zřejmě ani nedojde), neboť maďarský Ústavní soud dospěl k závěru, že účast Maďarska na tomto systému je v rozporu s Maďarskou ústavou.

Členskými státy EPO jsou Albánie, která je členem od 1. 5. 2010; Rakousko, které je členem od 1. 5. 1979; Belgie, kterÁ je členem od 7. 10. 1977; Bulharsko, které je členem od 1. 7. 2002; Švýcarsko, které je členem od 7. 10. 1977; Kypr, který je členem od 1. 4. 1998; Česká republika, která je členem od 1. 7. 2002; Německo, které je členem od 7. 10. 1977; Dánsko, které je členem od 1. 1. 1990; Estonsko, které je členem od 1. 7. 2002; Španělsko, které je členem od 1. 10. 1986; Finsko, které je členem od 1. 3. 1996; Francie, která je členem od 7. 10. 1977; Velká Británie, která je členem od 7. 10. 1977; Řecko, které je členem od 1. 10. 1986; Chorvatsko, které je členem od 1. 1. 2008; Maďarsko, které je členem od 1. 1. 2003; Irsko, které je členem od 1. 8. 1992; Island, který je členem od 1. 11. 2004; Itálie, která je členem od 1. 12. 1978; Lichtenštejnsko, které je členem od 1. 4. 1980; Litva, která je členem od 1. 12. 1980; Luxemburg, který je členem od 7. 10. 1977; Lotyšsko, které je členem od 1. 7. 2005; Monako, které je členem od 1. 12. 1991; Makedonie, kterÁ je členem od 1. 1. 2009; Malta, která je členem od 1. 3. 2007;

---

157 Jakl, L. Přádná, Z.: *Mimoevropské systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví*, Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2009, ISBN 978-80-86855-47-9, str. 147

158 Evropská patentová úmluva (EPC) je součástí právního řádu České republiky je publikována ve sbírce zákonů jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 86/2007 Sb.

Holandsko, které je členem od 7. 10. 1977; Norsko, které je členem od 1. 1. 2008; Polsko, které je členem od 1. 3. 2004; Portugalsko, které je členem od 1. 1. 1992; Rumunsko, které je členem od 1. 3. 2003; Srbsko, které je členem od 1. 10. 2010; Švédsko, které je členem od 1. 5. 1978; Slovinsko, které je členem od 1. 12. 2002; Slovensko, které je členem od 1. 7. 2002; San Marino, které je členem od 1. 7. 2009; Turecko, které je členem od 1. 11. 2000[159]. Ze seznamu členů je patrno, že pokud jde o EPO, tato v Evropě není výběrovou organizací a opravdu téměř všechny evropské země jsou členy této mezinárodní organizace.

Evropská patentová úmluva má silný vztah k principu teritoriality, což je patrno zejména na preambuli[160] z článku 2 odst. 2 EPC[161], a ze souvisejícího článku 64 odst. 1 EPC[162].

3.3.2.2 Evropský patent s jednotným účinkem a Jednotný patentový soud (UPC)

V Evropské unii v současnosti stagnuje příprava (po období vrcholících příprav v letech 2016 - 2018) další mezinárodní smluvní spolupráce, která by měla představovat udělení patentu pro supranacionální celek, a také pro tento celek bude zřízen soud, jehož rozhodnutí budou vymahatelná v rámci všech zemí kooperujících v rámci supranacionálního celku v oblasti posílené patentové spolupráce. Tato posílená patentová spolupráce představuje tzv. patentový balíček.

Tímto patentovým balíčkem jsou:

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1257/2012**, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany[163];

---

159 Aktuální seznam členů je dostupný na webových stránkách Evropské patentové organizace (EPO) [cit. 3. 4. 2019] http://www.epo.org/about-us/organisation/member-states.html

160 Preambule EPC zní: Smluvní státy, VEDENY SNAHOU posílit spolupráci mezi evropskými státy v oblasti ochrany vynálezů, VEDENY SNAHOU, aby tuto ochranu bylo možno získat v těchto státech jediným nařízením o udělení patentu a zavedením určitých jednotných pravidel upravujících patenty takto udělené, VEDENY SNAHOU uzavřít za tímto účelem úmluvu, kterou se zřizuje Evropská patentová organizace a která představuje zvláštní úmluvu ve smyslu článku 19 Úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví, podepsané v Paříži 20. března 1883 a naposled revidované 14. července 1967, a smlouvu o regionálním patentu ve smyslu článku 45 odst. 1 Smlouvy o patentové spolupráci z 19. června 1970, SE DOHODLI na …

161 Podle čl. 2 odst. 2 EPC (**Evropský patent**) Evropský patent má v každém smluvním státě, pro který byl udělen, stejný účinek a podléhá stejnému režimu jako národní patent udělený v tomto státě, pokud tato úmluva nestanoví jinak.

162 Podle čl. 64 odst. 1 EPC (**Práva plynoucí z Evropského patentu**) S výhradou ustanovení odst. 2 poskytuje Evropský patent svému majiteli ode dne zveřejnění oznámení o jeho udělení a v každém smluvním státě, pro který byl udělen, stejná práva, jako by mu poskytoval národní patent udělený v tomto státě.

163 [cit. 3. 4. 2019] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533408147947&uri=CELEX:32012R1257

- **NAŘÍZENÍ RADY (EU) č. 1260/2012**, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany, pokud jde o příslušná ustanovení překladu[164];
- **DOHODA O JEDNOTNÉM PATENTOVÉM SOUDU** publikovaná v Úředním věstníku Evropské unie pod číslem 2013/C 175/01 (Jednotný patentový soud je dále uváděn jen jako „UPC“)[165].

S uvedeným dále souvisí:

- **ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/1753** ze dne 30. 9. 2015, kterým se potvrzuje účast Itálie na posílené spolupráci v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany;[166]
    - **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 542/2014** ze dne 15. 5. 2014, kterým se mění nařízení (EU) 1215/2012, pokud jde o pravidla použitelná pro Jednotný patentový soud a Soudní dvůr Beneluxu; Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. 12. 2012 o systému jurisdikce pro patentové spory (2011/2176(INI))[167].

Do dne 3. 4. 2019 Dohodu o jednotném patentovém soudu (dále také „UPCA“) ratifikovaly: Rakousko dne 6. 8. 2013; Belgie dne 6. 6. 2014; Bulharsko dne 3. 6. 2016; Dánsko dne 20. 6. 2014; Estonsko dne 1. 8. 2017; Francie dne 14. 3. 2014; Velká Británie dne 26. 4. 2018, a to i přes schválený Brexit; Itálie dne 10. 2. 2017, a to přestože se na počátku rozhodla tohoto projektu se vůbec neúčastnit (což také představovalo skutečnost, že se ani neúčastnila vyjednávání o posílené patentové spolupráci), a posléze svůj postoj přehodnotila; Litva tuto dohodu ratifikovala dne 11. 1. 2018; Luxemburg dne 22. 5. 2015; Malta dne 9. 12. 2014; Holandsko dne 14. 9. 2016; Portugalsko dne 28. 8. 2015, Švédsko dne 5. 6. 2014 a Finsko dne 19. 1. 2016; dosud tuto dohodu neratifikoval Kypr, Česká republika, Německo (když v Německu v červnu 2017 poté, co německý parlament UPCA ratifikoval a dohoda byla předložena k podpisu prezidentovi, zasáhl německý Ústavní soud v Karlsruhe a požádal německého prezidenta, aby tento akt nepodepisoval do doby, než

164 [cit. 3. 4. 2019] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533484205009&uri=CELEX:32012R1260

165 [cit. 3. 4. 2019] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=OJ:C:2013:175:TOC

166 [cit. 3. 4. 2019] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533484098123&uri=CELEX:32015D1753

167 [cit. 3. 4. 2019] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533485875766&uri=CELEX:32014R0542

bude rozhodnuto, zda UPCA je v souladu s německou Ústavou)[168], Řecko, Maďarsko (se zřejmě po nějakou dobu k jednotnému evropskému patentu nepřipojí s ohledem na rozhodnutí maďarského Ústavního soudu, který dospěl k závěru, že UPCA není v souladu s maďarskou Ústavou[169]), Irsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko. Polsko, Španělsko a Itálie se rozhodly k této dohodě nepřistoupit. Itálie své rozhodnutí k jednotnému evropskému patentu (a následně také soudu) se nepřipojit, jak je uvedeno výše, revidovala a ratifikovala JI dne 10. 2. 2017.

Unitární patent (nebo jednotný evropský patent) si klade za cíl stanovit jednotné podmínky (jeden patent) pro všechny členské státy „klubu posílené patentové spolupráce“[170]. Podle uvedeného tedy v zemích klubu UPC bude platit jednotný patent s jednotným účinkem a vymáhání jednotného evropského patentu bude také možné jen před supranacionálním (evropským) soudem[171], který bude mít dvě instance. Vznik Jednotného patentového soudu a jednotného patentu v rámci posílené spolupráce je problémem pro některé státy a organizace. V ČR před ratifikací varuje například Advokátní komora, která ve svém vyjádření uvádí následující: „Tato Dohoda je přelomová v tom, že poprvé v historii státních útvarů na území dnešní České republiky zavádí povinný přesun plné jurisdikce pro určitý typ civilních řízení na nadnárodní orgán, zřízený touto mezinárodní smlouvou, který bude zasedat mimo území České republiky a který nebude podléhat právnímu řádu a ústavnímu pořádku České republiky. V praxi to znamená, že jakákoli soukromá osoba z ČR, ať již právnická či fyzická, která bude chtít žalovat v souvislosti s jednotným patentem účinným na území ČR, nebo která má být žalována pro tvrzené porušení tohoto patentu na území ČR, se bude muset povinně podrobit jurisdikci Jednotného patentového soudu a nebude se moci dovolávat soudní ochrany před systémem českých soudů, zřízených a fungujících na základě Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod. Česká republika tak nebude moci zajistit zachovávání základních práv a svobod uplatňovaných v rámci civilního procesu v těchto řízeních a nebude moci sjednat svým občanům a právnickým osobám právní ochranu před postupem tohoto soudu. Jedná se o zásadní rozdíl oproti všem dosavadním mezinárodním a nadnárodním institucím soudní povahy, na něž se mohou čeští občané obracet. Žádná z těchto institucí nerozhoduje v plné jurisdikci, tj. neurčuje závazně po přezkoumání faktické a právní stránky věci práva a povinnosti účastníků ve věci samé. To doposud

168 [cit. 3. 4. 2019] http://patentblog.kluweriplaw.com/2017/11/02/german-complaint-threatens-future-unitary-patent-system/

169 [cit. 3. 4. 2019] http://ipkitten.blogspot.com/2018/07/upc-hungarian-constitutional-complaint.html

170 dále jen „klub UPC“

171 Unified Patent Court, tedy Jednotný patentový soud, dále jen „UPC“

mohly činit jen soudy České republiky. Soudy fungující v rámci Evropské unie, tj. Evropský soudní dvůr a Tribunál, rozhodují ve vztahu k soukromým osobám členských států pouze o výkladu předpisů komunitárního práva, avšak nikoli o jeho aplikaci na konkrétní případ; tyto soudy neprovádějí dokazování a nerozhodují závazně o právních poměrech českých fyzických a právnických osob[172]. S názorem Advokátní komory nelze tak zcela (nebo jinými slovy bezvýhradně) souhlasit. Český subjekt (stejně jako subjekt z kterékoliv jiné země) může být před jednotným patentovým soudem jak aktivně, tak pasivně legitimovaný, i přestože Česká republika tuto mezinárodní úmluvu neratifikuje. K uvedené situaci se můžeme dostat skrze obecné mezinárodní právo soukromé (a nebo skrze evropské mezinárodní právo soukromé), když základními kolizními určovateli jsou lex loci damni infecti[173], lex loci delicti (lex loci delicti commisi)[174] a lex loci protectionis[175]. V takovém případě, bude-li porušovatel v ČR, ale ke vzniku škody dojde v členském státu UPC, bude také osoba z ČR před tímto soudem osobou *pasivně legitimovanou*. Zároveň se osoba z České republiky může před jednotným evropským patentovým soudem stát osobou *aktivně legitimovanou*, a to tehdy, pokud se stane vlastníkem jednotného evropského patentu, když jednotný evropský patent bude udělen státy spolupracující v rámci posílené spolupráce (a udělující tento patent kterémukoliv přihlašovateli a nikoliv pouze přihlašovatelům ze zemí posílené spolupráce). Kolizní určovatel, pokud jde o příslušnost UPC, je dán čl. 33 odst. 1 písm. a) a b) Dohody o zřízení jednotného patentového soudu.

Posílená spolupráce představuje kooperaci států EU v rámci nevýlučné pravomoci Unie. Tato spolupráce musí zachovávat pravomoci států, které se této spolupráce neúčastní. Samotná posílená spolupráce je upravena v čl. 20 Smlouvy o Evropské unii[176] a v čl. 326 -

---

172 celé vyjádření České advokátní Komory je na jejích následujících webových stránkách: [cit. 5. 7. 2016] http://www.cak.cz/assets/pro-advokaty/aktuality/15-07-28--stanovisko-cak-k-dohode-o-jednotnem-patentovem-soudu.pdf

173 Právo místa vzniku škody

174 Právo místa nedovoleného jednání, deliktu

175 Právo místa ochrany práva k nehmotnému statku

176 Čl. 20 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“) Posílená spolupráce je zaměřena na to, aby podporovala cíle Unie, chránila její zájmy a posilovala její proces integrace. Tato spolupráce je kdykoli otevřena všem členským státům v souladu s článkem 328 Smlouvy o fungování Evropské unie.

2. Rozhodnutí o povolení posílené spolupráce přijme Rada až jako poslední prostředek, pokud shledá, že cílů této spolupráce nelze dosáhnout v přiměřené lhůtě Unií jako celkem, a za podmínky, že se jí účastní nejméně devět členských států. Rada rozhoduje postupem podle článku 329 Smlouvy o fungování Evropské unie.
3. Jednání Rady se mohou účastnit všichni její členové, avšak na hlasování se podílejí pouze členové Rady zastupující členské státy zúčastněné na posílené spolupráci. Pravidla hlasování jsou stanovena v článku 330 Smlouvy o fungování Evropské unie.
4. Akty přijaté v rámci posílené spolupráce zavazují pouze zúčastněné členské státy. Nepokládají se za acquis, které musí být přijato státy kandidujícími na přistoupení k Unii.

334 Smlouvy o fungování Evropské unie[177]. Pokud řízení bude probíhat mezi účastníkem ze země EU participujícím na posílené spolupráci a účastníkem ze země EU neparticipující na posílené spolupráci (když příslušnost UPC bude založena na principu obecného mezinárodního práva – již zmíněného lex loci damni, lex loci delicti a lex loci protectionis) vzniká zde otázka výkonu soudního rozhodnutí. Výkon rozhodnutí nečlenského státu, pokud jde o porušování patentu možné s ohledem na princip teritoriality, nebude pro nečlenský stát akceptovatelné (např. z důvodu výhrady veřejného pořádku) a žalobce bude muset porušování na území tohoto členského státu žalovat před národním soudem. Nicméně bude možné, aby majitel patentu žaloval subjekt z EU státu nespolupracujícím v rámci posílené spolupráce (např. subjekt z ČR) z porušení patentu na teritoriu, kde jednotný patent udělen je. V oblasti, kde je v platnosti jednotný patent (a tento je patent porušován subjektem ze státu neúčastnícím se na posílené spolupráci) výkon rozhodnutí, pokud jde o platnost patentu a s tím spojené úkony (zákaz prodeje, uvádění na trh apod.) problematický není. Pokud jde o Jednotný evropský patent, nedochází zde k porušení principu teritoriality. Problematičtější bude otázka finanční kompenzace, kterou by UPC mohl přiznat. Pokud v dané věci UPC rozhodne o finanční kompenzaci (když právě podle uvedených kolizních norem bude příslušným UPC na místo národního orgánu země posílené spolupráce) vzniká zde otázka, zda výkon rozhodnutí bude probíhat prostřednictvím norem EU či prostřednictvím obecného mezinárodního práva soukromého. Konkrétně zda uznání a výkon rozhodnutí bude probíhat prostřednictvím nařízení Evropského parlamentu a Rady č. EU/1215/2012, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských věcech (dále jen „Brusel I bis"), nebo zda se takové rozhodnutí bude provádět prostřednictvím obecných norem mezinárodního práva soukromého, což obecně představují normy zákona o mezinárodním právu soukromém (v některých zemích jsou součástí civilního kodexu a ßv jiných nikoliv), nebo bilaterálních smluv (tedy mezinárodních smluv uzavřeného charakteru) o mezinárodní právní pomoci. Cizí rozhodnutí (podle mezinárodního práva soukromého) mají v České republice účinnost, jestliže nabyla podle potvrzení příslušného cizího orgánu právní moci a byla-li uznána

177 Pokud jde o patentovou spolupráci a mezinárodní právo soukromé jsou z článků 326 - 334 Smlouvy o Fungování Evropské Unie (dále jen „SFEU") důležité články 326 a 327.
Podle čl. 326 SFEU Každá posílená spolupráce musí být v souladu se Smlouvami a právem Unie. Tato spolupráce nesmí narušovat vnitřní trh ani hospodářskou, sociální a území soudržnost. Nesmí vytvářet překážku ani diskriminaci v obchodu mezi členskými státy, ani mezi nimi vyvolávat narušení hospodářské soutěže.

Podle čl. 327 Každá posílená spolupráce musí zachovávat pravomoci, práva a povinnosti členských států, které se jí neúčastní. Tyto státy pak nebrání jejímu provádění zúčastněnými členskými státy.

českými orgány (§ 14 ZMPS[178]). Účinností rozumíme, že cizí rozhodnutí má tytéž právní účinky jako pravomocné české rozhodnutí v téže věci[179]. Samotné uznání a výkon rozhodnutí je upraven v ustanoveních § 14 - 16 ZMPS a zvláštní ustanovení ohledně uznání a výkonu rozhodnutí jsou pak upraveny v ustanovení § 17 - 19 ZMPS.

Problematika výkonu rozhodnutí UPC je otázkou dalšího vývoje, a to například právě s ohledem na rozhodnutí maďarského Ústavního soudu ohledně nesouladu přesunu části pravomocí národní rozhodovací činnosti na patentový soud. Například Maďarsko by v souvislosti s výše uvedeným rozhodnutím maďarského Ústavního soudu o skutečnosti, že působnost (a tedy také rozhodování UPC) není v souladu s maďarskou Ústavou, mohlo namítnout, že rozhodnutí UPC (a následně jeho výkon) je v rozporu s maďarským veřejným pořádkem[180]. Právě vzhledem k uvedenému by přímé uznání podle Evropského mezinárodního práva soukromého (čl. 36 Nařízení Brusel I bis[181]), s případným poukazem na nesoulad s veřejným pořádkem, mohlo být problémem. Na druhou stranu UPC bude nahrazovat rozhodování jednotlivých členských států (na místo národních soudů spolupracujících zemí v rámci posílené spolupráce) a v takovém případě by použití evropského mezinárodního práva soukromého bylo na místě. Je otázkou, jakým způsobem se praxe bude ubírat a jakým způsobem bude v tomto ohledu rozhodovat Evropský soudní dvůr. Nutno podotknout, že by se mělo jednat pouze o otázku právní, nicméně bude se zároveň jednat také o otázku politickou (zejména s ohledem na současný vývoj v některých zemích EU /Itálie, Maďarsko a do jisté míry také Česká republika/). Také pokud jde o rozhodnutí UPC a jeho případné uznání, podle čl. 45 odst. 1 nařízení Brusel I., bude zřejmě možné uznání takového rozhodnutí odmítnout s odkazem na veřejný pořádek. Nicméně odepření uznání z důvodu veřejného pořádku by mělo být využíváno ve zcela

178 § 14 zákona č. 91/2012 Sb., o Mezinárodním právu soukromém (dále jen „ZMPS“) rozhodnutí soudů cizího státu a rozhodnutí úřadů cizího státu o právech a povinnostech, o kterých by podle jejich soukromoprávní povahy rozhodovaly v České republice soudy, stejně jako cizí soudní smíry a cizí notářské a jiné veřejné listiny v těchto věcech (dále jen „cizí rozhodnutí“) mají v České republice účinnost, jestliže nabyla podle potvrzení příslušného cizího orgánu právní moci a byla-li uznána českými orgány veřejné moci.

179 Kučera, Z. Pauknerová, M. Růžička, K. Mezinárodní právo soukromé, 8. vydání, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2015, ISBN 978-80-7380-550-0, str. 376

180 Maďarský zákon XXVIII z roku 2017 o mezinárodním právu soukromém upravuje veřejný pořádek v čl. 10 § 12 a podle tohoto ustanovení maďarský veřejný pořádek je v rozporu s aplikací cizího práva podle tohoto zákona (maďarský Zákon o mezinárodním právu soukromém) a proto je třeba se vyhnout situaci, kdy cizozemské rozhodnutí odporuje základním hodnotám a ústavním principům maďarského právního systému (text maďarského Zákona o mezinárodním právu soukromém je v maďarštině k dispozici na:
[cit. 10. 5. 2018]
https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1700028.TV&timeshift=fffffff4&txtreferer=00000001.TXT

181 Podle čl. 36 odst. 1 Nařízení Brusel I bis Rozhodnutí vydaná v některém členském státě jsou v ostatních členských státech uznávána, aniž je vyžadováno zvláštní řízení.

výjimečných případech[182]. Vztahem k uznání a výkonu rozhodnutí k veřejnému pořádku a vztahem k průmyslovým právům ze zabývá rozhodnutí Evropského soudního dvora C-38/98 *Renault SA vs. Maxicar Spa.* V uvedené věci se jedná o rozhodnutí francouzského soudu, kdy průmyslové právo bylo porušováno subjektem z Francie. Situace, pokud jde o potenciální rozhodnutí UPC, by byla asi obdobná jako v případě *FCJ GRUPrax 2017, 41 – Rezeptortyrosinkinase II.* Uvedený příklad představuje rozhodnutí Německého okresního soudu Mnichov I. ze dne 20. 11. 2014, sp. zn. 7 O 13161/14 a Odvolacího zemského soudu v Mnichově ze dne 22. 10. 2015. sp. zn. 6 U 48091/14. Tato rozhodnutí byla také potvrzena Nejvyšším německým soudem dne 27. 9. 2016, sp. zn. ZR 124/15[183]. Jedná se o rozhodnutí, které má přímý vztah k České republice, když žalovaná osoba byla osobou s českým domicilem. V uvedeném případě *FCJ GRUPrax 2017, 41 – Rezeptortyrosinkinase II.* se konkrétně jednalo o patent registrovaný v Německu, který byl porušován společností z České republiky. V posuzované věci se jednalo patentovaný způsob výroby (tzv. method claim), patent byl však pouze pro Německo a nikoliv pro ČR. K obejití uvedeného došlo tím, že výrobek byl vyroben v ČR, tedy v zemi, ve které nebyla patentová ochrana poskytnuta (nebo nebyla poskytována) a následně byl takto vyrobený předmět dán k prodeji na území Německa, tedy v zemi kde patentová ochrany poskytnuta byla. Umístěním tohoto zboží na trh došlo k přímému porušení patentu. Zde se sbíhají dvě základní roviny mezinárodního práva soukromého (i evropského mezinárodního práva soukromého), a to *princip lex loci protectionis*, tedy místem registrace patentu, což bylo Německo, a princip *lex loci damni*, kdy škoda vznikla v Německu (umístěním zboží na německý trh). Český subjekt tedy mohl být pasivně legitimovaným subjektem před německým soudem. Obdobnou situaci je možné si představit, pokud by ČR dohodu UPC neratifikovala, a Německo naopak by tuto dohodu ratifikovalo. Mohlo by se jednat o jednotný evropský patent a o škodě a o platnosti patentu by rozhodoval UPC, byť by před tímto soudem jako pasivně legitimovaný subjekt vystupovala osoba (ať již právnická nebo fyzická) z neparticipující země. Vzhledem ke skutečnosti, že řízení před UPC bude probíhat podle evropských pravidel (a podle statutu UPC), je potenciální výhrada veřejného pořádku poměrně obtížně aplikovatelná, nicméně - opětovně s odkazem na výše uvedené rozhodnutí maďarského Ústavního soudu - představitelná.

182 Pauknerová, M., Evropské mezinárodní právo soukromé, 2 vydání, C. H. Beck, Praha 2013, ISBN 978-80-7400-504-6, str. 120

183 [cit. 10. 5. 2018] https://www.jurion.de/urteile/bgh/2016-09-27/x-zr-124_15/

3.4 Mezinárodní smlouvy upravující normy mezinárodního práva soukromého, včetně přesahu k právu duševního vlastnictví (a patentovému právu)

Právo duševního vlastnictví a patentové právo má velice často přeshraniční přesah, který má souvztažnost k normám mezinárodního práva soukromého. Mezinárodní právo soukromé je vnitrostátním právem jednotlivých zemí (nebo supranacionálního celku Evropské unie - to pak nese název Evropské mezinárodní právo soukromé) a upravuje občanskoprávní nebo obchodní vztahy s mezinárodním prvkem. Jedná se o právo, které upravuje pravomoc a příslušnost soudů, použitelnost právního řádu (zejména kolizními normami), případné arbitrážní řízení, a výkon rozhodnutí. Mezinárodní právo soukromé upravuje situace, kdy soukromoprávní subjekt z jednoho státu má vztah k subjektu soukromého práva z jiného státu (není zde vrchnostenský vztah). Přeshraniční přesah může být vztahem obchodním (v rámci duševního vlastnictví to může představovat například licenční smlouvu na užití patentu v druhé zemi), pracovním (v oblasti duševního vlastnictví se může jednat o zaměstnanecký vynález patentovaný v zahraničí), rodinným (který se práva duševního vlastnictví nedotýká, ale například uzavření manželství s cizincem, či vymáhání výživného v zahraničí jsou také podstatné části mezinárodního práva soukromého) atd. Tato oblast (tento druh / mezinárodní právo soukromé) upravuje přeshraniční přesahy a toto právo, je stejně jako právo duševního vlastnictví, je založeno na principu teritoriality, kdy si tyto vztahy (tedy vztahy se zahraničním prvkem) upravuje každý stát sám, nicméně státy jsou často (dobrovolně) omezeny celou řadou mezinárodních smluv. Mezinárodní právo soukromé je tedy vnitrostátním právem upraveným nejčastěji v kodexech mezinárodního práva soukromého, byť tuto problematiku některé státy upravují v rámci občanského kodexu. Konkrétně z vybraných zemí kterými se tato práce zabývá, jsou státy upravující problematiku mezinárodního práva soukromého v samostatných kodexech mezinárodního práva soukromého. Konkrétně se jedná o Evropskou unii (Brusel I., Řím I. a II. – pokud jde o vztah k právu duševního vlastnictví a potažmo patentovému právu), byť pojímat EU jako samostatný stát se může jevit poněkud problematickým. Následně se jedná o Velkou Británii, Japonsko, Čínu, Koreu, Rusko a také Českou republiku. Další státy normy mezinárodního práva soukromého upravují jako část civilního kodexu, konkrétně jde o Německo, Francii a Nizozemí. Samostatnou kapitolou je pak USA, které na federální úrovni uceleným kodexem mezinárodního práva soukromého či uceleným souborem norem mezinárodního práva

soukromého zahrnutého do nějakého federální občanského (nebo obchodního) kodexu nedisponuje.

Pro snazší spolupráci v oblasti přeshraničních přesahů byla (jak je zmíněno výše) uzavřena celá řada multilaterálních mezinárodních smluv (většinou) otevřeného charakteru. Státy při úpravě svých mezinárodních vztahů také uzavírají bilaterální smlouvy (mezinárodní smlouvy uzavřeného charakteru), které většinou upravují vzájemnou ochranu a podporu investic, případně smlouvy o volném obchodu.

Rozdělením multilaterálních mezinárodních smluv se tato práce zabývá v kapitole 3.2.2. a respektuje, jak tyto mezinárodní rozdělil Zdeněk Kučera .

1) Smlouvy o právních stycích (právní pomoci) a o výkonu soudních rozhodnutí

Česká republika není signatářem všech smluv o právní pomoci a o výkonu rozhodnutí, a pro ČR těmito smlouvami jsou:

- **Haagská úmluva o civilním řízení**, která je publikována jako Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 72/1966 Sb.,
- **Haagská úmluva o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních**, která je publikována jako Vyhláška č. 129/1976 Sb.,
- **Haagská úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních**, která je publikována jako Vyhláška č. 85/1982 Sb.,
- **Haagská Úmluva o uznávání a vykonatelnosti rozhodnutí o vyživovací povinnosti k dětem**, která je publikována jako Vyhláška č. 14/1974 Sb.,
- **Haagská Úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti**, která je publikována jako Vyhláška č. 132/1976 Sb.,
- **Newyorská úmluva o vymáhání výživného v cizině**, která je publikována jako Vyhláška č. 33/1959 Sb.,
- **Haagská Úmluva o uznávání rozvodů a zrušení manželského soužití** z 1. 6. 1970, která je publikována jako Vyhláška č. 131/1976 Sb.,
- **Ženevský protokol o doložkách o rozsudím** z 24. 9. 1925, publikovaný jako vyhláška č. 191/1931 Sb., a následně jako Vyhláška č. 178/1936 Sb., Vyhláška č. 66/1955 Sb., Vyhláška č. 67/1957 Sb. a Vyhláška č. 51/1958 Sb.,
- **Ženevská úmluva o vykonatelnosti cizích rozhodčích výroků** z 26. 9. 1927, která je publikována jako Vyhláška č. 192/1931 Sb., Vyhláška č. 177/1936 Sb., Vyhláška č. 67/1955 Sb., Vyhláška č. 66/1957 Sb. a Vyhláška č. 70/1958 Sb.,

- **Newyorská úmluva o státním občanství vdaných žen** z 20. 2. 1957, která je publikována jako Vyhláška č. 72/1962 Sb.,
- **Newyorská úmluva o souhlasu k manželství, nejnižším věku pro uzavření manželství a registraci manželství** z 10. 12. 1962, která je publikována jako Vyhláška č. 124/1968 Sb.,
- **Haagská úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí** z 25. 10. 1980, který je publikována jako Sdělení č. 34/1998 Sb.,
- **Evropská úmluva o poskytování informací o cizím právu**, podepsaná v Londýně dne 7. 6. 1968, která je publikována jako Sdělení č. 221/1998 Sb.,
- **Dodatkový protokol k Evropské úmluvě o poskytování informací o cizím právu** podepsaný ve Štrasburku dne 15. 3. 1978 publikovaný jako Sdělení č. 221/1998 Sb.,
- **Haagská úmluva o mezinárodní správě pozůstalostí** ze dne 2. 10. 1973, která je publikována jako Sdělení č. 218/1995 Sb.,
- **Haagská úmluva o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin** z 5. 10. 1961, která je publikována jako Sdělení č. 45/1999 Sb.,
- **Haagská úmluva o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení** z 29. 5. 1993 publikovaná jako sdělení č. 43/2000 Sb.m.s.,
- **Evropská úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o výchově dětí a obnovení výchovy dětí**, podepsaná v Lucemburku dne 20. 5. 1980, publikovaná jako Sdělení č. 66/2000 Sb.m.s.,
- **Evropská úmluva o předávání žádostí o právní pomoci** podepsaná ve Štrasburku dne 27. 1. 1977, která je publikována jako Sdělení č. 110/2000 Sb.m.s.,
- **Evropská úmluva o osvojení dětí** podepsaná ve Štrasburku dne 24. 4. 1967, která je publikována jako Sdělení č. 132/2000 Sb.m.s.,
- **Evropská úmluva o právním postavení dětí narozených mimo manželství** podepsaná ve Štrasburku dne 15. 10. 1975, publikovaná jako Sdělení č. 47/2001 Sb.m.s.,
- **Evropská Úmluva o výkonu práv dítěte** podepsaná ve Štrasburku dne 25. 1.1 996, publikovaná jako sdělení č.54/2001 Sb.m.s.,
- **Haagská Úmluva o mezinárodním přístupu k soudům** z 25. 10. 1980, publikována jako Sdělení č.58/2001 Sb.m.s.,

- **Haagská úmluva o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí** z 19.10. 1996, publikována jako Sdělení č.141/2001 Sb.m.s.,
- **Štrasburská občanskoprávní úmluva o korupci** z 4. 11. 1999, která je publikována jako Sdělení č. 3/2004 Sb.m.s.,
- **Dodatkový protokol k Evropské úmluvě o předávání žádostí o právní pomoc** podepsaný v Moskvě dne 4. 10. 2001, publikované jako Sdělení č. 90/2005 Sb.m.s.,
- **Štrasburská úmluva o styku s dětmi** z 15. 5. 2003, publikovaná jako Sdělení č. 91/2005 Sb.m.s.,
- **Luganská úmluva o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech** z 30. 10. 2007, text dostupný v Úř. věst. EU L 339, 21.12.2007, str. 1 - 2.

2) Úmluvy unifikující kolizní normy

- **Haagská úmluva o právu použitelném pro dopravní nehody** z 4. 5. 1971, která je publikována jako Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 130/1976 Sb.,

3) Úmluvy unifikující hmotněprávní přímé normy

- **Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží,** publikována jako Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb.,

4) Smlouvy v oboru rozhodčího řízení

- **Newyorská úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů**, z 10. 6. 1958, publikována jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 74/1959 Sb.,
- **Evropská úmluva o mezinárodní obchodní arbitráži** z 21. 4. 1961, která je publikována jako Vyhláška č. 176/1964 Sb.

5) Smlouvy v oblasti obchodu a hospodářských styků

- **Marrákešská dohoda o zřízení světové obchodní organizace (WTO)**, publikována jako Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb., součástí této dohody je **Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu**

vlastnictví (TRIPS), i když samotnou dohodu TRIPS je možné podřadit pod oblast smluv v oblasti práv průmyslových.

6) Smlouvy upravující soukromoprávní poměry ze smluv o přepravě v oblasti mezinárodní přepravy

- **Varšavská úmluva o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké dopravě**, publikována jako Zákon č. 243/1933 Sb., tímto zákonem se propůjčuje vnitrostátní účinnost uvedené Varšavské úmluvy,
- **Chicagská úmluva o mezinárodním civilním letectví** ze dne 7. 12. 1944, publikována jako Vyhláška č. 147/1947 Sb., změněná Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 14/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 13/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 15/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 16/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 17/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 20/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 21/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 18/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 19/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 22/2014 Sb.m.s., Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 23/2014 Sb.m.s.,
- **Bernská úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF)** ze dne 9. 5. 1980, publikována jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 2/1985 Sb.,

7) Smlouvy v oblasti práv autorských a průmyslových (jako součást třídění smluv mezinárodního práva soukromého)

Český úřad průmyslového vlastnictví mezinárodní smlouvy (z oblasti průmyslového vlastnictví) na svých webových stránkách[184] rozděluje na:

- ***Mezinárodní smlouvy spravované WIPO.***

  Jedná se o 26 různých smluv, které WIPO na svých webových stránkách rozděluje do tří podskupin[185] a to:

  - **Smlouvy o ochraně práv duševního vlastnictví**, kterými jsou:

184 [cit. 26. 3. 2016] http://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni.html
185 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/index.html

- **Pekingská úmluva o audiovisuálních výkonech**, která byla přijata 24. června 2012. Tato úmluva upravuje práva duševního vlastnictví umělců v audiovizuálních představeních. Česká republika není participantem úmluvy a tato smlouva dosud nevstoupila v platnost[186].
- **Bernská úmluva o ochraně děl literárních a uměleckých,** ze dne 9. září 1886, revidovaná v Berlíně dne 13. listopadu 1908 a v Římě dne 2. června 1928, a tato smlouva má 176 smluvních stran (bez dodatků)[187] publikovaná jako Vyhláška č. 286/1937 Sb., revidovaná Vyhláškou č. 84/1937 a vyhláškou č. 203/1937 Sb., Tato úmluva, přijatá v roce 1886, se zabývá ochranou děl a práv jejich autorů, kterou poskytuje tvůrcům, jako jsou autoři, hudebníci, básníci, malíři a dalším. Upravuje podmínky použití děl. Tato úmluva je založena na třech základních zásadách a obsahuje řadu ustanovení určujících minimální ochranu, která je umělcům poskytována[188].
- **Bruselská úmluva o distribuci programových přenosových signálů vysílaných družicemi,** která upravuje povinnost každého smluvního státu přijmout přiměřená opatření k zabránění neoprávněného šíření signálu přenášeného družicemi na svém území nebo z jeho území[189]. Tato úmluva má 38 smluvních stran a Česká republika není jejím participantem[190].
- **Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží,** ze dne 14. dubna 1891, revidovaná ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně 2. června 1934 a v Lisabonu dne 31. října 1958, která má 38 smluvních stran[191] a která je v České republice publikovaná jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 64/1963 Sb., tato dohoda upravuje nakládání zboží s falešným nebo klamným označením zdroje, kterým je přímo nebo nepřímo označen jako země nebo místo původu jeden ze smluvních států nebo v něm umístěné. Toto zboží má být zabaveno při

186 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/beijing/,seznam smluvních stran je možné nalézt na http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=841

187 Seznam smluvních stran je možné nalézt na: [cit. 3. 4. 2019] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=15

188 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/berne/

189 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/brussels/

190 Seznam smluvních stran je možné nalézt na: [cit. 3. 4. 2019] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=19

191 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/en/documents/pdf/madrid_source.pdf

dovozu, nebo takový dovoz musí být zakázán nebo v souvislosti s takovým dovozem musí být uplatněny jiné akce a sankce[192].

- **Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu nevidomých k autorskoprávně chráněným dílům,** přijatá 27. června 2013. Tato smlouva by měla významně přispět k postupné likvidaci tzv. „knižního hladomoru", jemuž čelí miliony nevidomých především v rozvojovém světě. Odstranění autorskoprávních překážek je jednou ze základních podmínek k dosažení tohoto cíle, které ovšem musí být provázeno dalšími, zejména finančními a technickými opatřeními[193]. Tato smlouva má 40 smluvních stran, mezi kterými je také Česká republika[194], která ji však dosud neratifikovala.
- **Nairobská dohoda o ochraně olympijských symbolů,** vzešlá z Diplomatické konference která se konala ve dnech 24. - 26. září 1981, kterou podepsalo 52 zemí včetně České republiky[195]. Všechny smluvní státy se touto smlouvou zavázaly k ochraně olympijského symbolu pěti kruhů před komerčním využitím bez autorizace Mezinárodního olympijského výboru. Jak je uvedeno, Česká republika tuto dohodu podepsala (dne 22. 12. 1981). Přestože tato dohoda není Českou republikou ratifikována, ochrana olympijské symboliky je v České republice vetknuta do Zákona č. 60/2000 Sb., o ochraně olympijských symbolik.
- **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví,** přijatá v roce 1883, která vztahuje k průmyslovému vlastnictví v širším pojetí a konkrétně se vztahuje k patentům, ochranným známkám, průmyslovým vzorům, užitným vzorům, známkám služeb, obchodním jménům, geografickým označením a hospodářské soutěži. Tato mezinárodní smlouva byla prvním důležitým krokem směřujícím k ochraně nehmotných statků (duševní práce) v jiných zemích. Počet smluvních stran činí 177[196] a tato úmluva je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována Vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 65/1975 Sb., ze dne 13. ledna 1975 o Pařížské úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, revidované v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne

192 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/madrid/

193 Popis smlouvy je na webových stránkách Českého ministerstva kultury, viz: [cit. 26. 3. 2016] https://www.mkcr.cz/marrakesska-smlouva-o-usnadneni-pristupu-nevidomych-k-autorskopravne-chranenym-dilum-prijata-717.html

194 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=843

195 [cit. 26. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=22

196 [cit. 27. 3. 2016] http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/en/documents/pdf/paris.pdf

2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967.

- **Smlouva o patentovém právu (PLT – Patent Law Treaty),** přijatá v Ženevě dne 1. 5. 2000. Tato smlouva si klade za cíl harmonizaci a zefektivnění formálních postupů s ohledem na národní a regionální patentové přihlášky a patenty. Dále si klade za cíl postupy přihlášení patentů (do zahraničí) učinit uživatelsky přívětivější[197]. Česká republika je mezi 40 státy, které tuto smlouvu podepsaly[198], avšak do dnešního dne není v České republice tato úmluva ratifikována.
- **Úmluva o ochraně výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování jejich zvukových záznamů,** přijatá v Ženevě v říjnu 1971. Tato smlouva zavazuje jednotlivé smluvní státy chránit producenty zvukových záznamů, kteří jsou příslušníky jiných smluvních států, před vyhotovováním duplikátů bez souhlasu tohoto výrobce a před dovozem těchto duplikátů, je-li výroba nebo dovoz určen k distribuci veřejnosti; a proti šíření takových duplikátů veřejnosti[199]. Tato úmluva má 79 smluvních stran[200] a je součástí českého právního řádu a ve Sbírce zákonů je publikována jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 32/1985 Sb.
- **Úmluva o mezinárodní ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací,** sjednána v Římě dne 26. října 1961, která zajišťuje ochranu výkonných umělců, zvukových záznamů pro jejich výrobce a vysílání pro organizace zabývající se vysíláním. Tato úmluva má 79 smluvních stran, mezi kterými je také Česká republika[201], kde se součástí práva se stala jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 192/1964 Sb.
- **Singapurská smlouva o známkovém právu (STLT - Singapore Treaty on the Law of Trademarks),** která byla přijata Diplomatickou konferencí v Singapuru dne 28. března 2006, jejímž cílem je vytvoření moderního a dynamického mezinárodního rámce harmonizujícího administrativní postupy při registraci ochranných známek. Na základě Smlouvy o ochraně práv z ochranných známek z roku 1994 (TLT) má Singapurská smlouva širší působnost a zabývá se nejnovějším vývojem v oblasti komunikačních technologií[202]. Tato smlouva má 48

197 [cit. 27. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/plt/
198 [cit. 27. 3. 2016] http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/en/documents/pdf/plt.pdf
199 [cit. 27. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/phonograms/
200 [cit. 27. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=18
201 [cit. 27. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=17
202 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/singapore/

smluvních stran, mezi kterými je také Česká republika[203], avšak smlouva nebyla Českou republikou dosud ratifikována, a není tak dosud součástí českého právního řádu.

S touto smlouvou souvisí také prováděcí řád k Singapurské smlouvě o známkovém právu přijatý v Singapuru dne 28. března 2006, změněný dne 29. září 2010.

- **Smlouva o známkovém právu (TLT – Trademark Law Treaty),** sjednaná v Ženevě dne 27. října 1994, jejímž cílem je standardizace a zefektivnění vnitrostátních a regionální postupů při registraci ochranných známek, čehož se dosáhne zjednodušením a sladěním určitých prvků těchto postupů, čímž se aplikace přihlášek ochranných známek do více jurisdikcí stane méně složitou a snadněji předvídatelnou[204]. Této úmluvy se účastní 54 členských států, mezi nimi je také Česká republika[205].
- **Washingtonská smlouva o ochraně integrovaných obvodů**, přijatá v roce 1989 a která má dosud pouze 10 smluvních států, mezi kterými Česká republika nefiguruje, a tato smlouva dosud není nevstoupila v účinnost[206]. Tato mezinárodní smlouva poskytuje ochranu návrhům rozložení (topografií) integrovaných obvodů[207].
- **Smlouva WIPO o autorském právu (WCT – WIPO Copyright treaty),** uzavřená v Ženevě roku 1996, která je zvláštní smlouvou uzavřenou podle Bernské úmluvy, a která se zabývá ochranou děl a práv jejich autorů v digitálním prostředí. Kromě práv přiznaných Bernskou úmluvou jim byla přiznána určitá hospodářská práva. Tato smlouva má vztah k průmyslovým právům (a potažmo také právu patentovému), zabývá se: i) počítačovými programy, bez ohledu na způsob či formu jejich vyjádření a ii) kompilací dat nebo jiného materiálu („databáze“)[208]. Zde dochází k určité disproporci, neboť ve většině zemí světa je patentová ochrana počítačového programu vyloučena, s výjimkou několika zemí, z nichž nejvýznamnější je USA, dále se tato možnost objevuje v Indii. V České republice je obsah této smlouvy inkorporován do Zákona č. 121/2000 Sb.,

203 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=30
204 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/tlt/
205 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=5
206 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=29
207 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/washington/
208 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/wct/

o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)[209]. Tato úmluva má 96 smluvních stran[210].

- **Smlouva WIPO o ochraně práv výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů (WPPT – WIPO Performances and Phonograms Treaty),** uzavřená v Ženevě roku 1996, která se zabývá právy dvou druhů příjemců, zejména v digitálním prostředí: i) umělci (herci, zpěváci, hudebníci atd.) a ii) výrobci zvukových záznamů (osoby nebo právnické osoby, které se ujaly iniciativy a jsou odpovědné za záznam zvuků)[211]. Také tato úmluva má 96 smluvních stran, mezi kterými je Česká republika[212], a také tato mezinárodní smlouva je v České republice inkorporován do autorského zákona.
- **Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví,** podepsaná ve podepsaná ve Stockholmu dne 14. července 1967, změněná dne 2. října 1979, v České republice publikována jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 69/1975 Sb. ve znění Vyhlášky č. 80/1985 Sb.

- **Globální ochranný systém**
  - **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění,** přijatá na budapešťské Diplomatické konferenci dne 28. dubna 1977. Tato úmluva se týká velice specifického tématu mezinárodního patentového procesu - a sice mikroorganismy[213]. Tato úmluva má 80 smluvních stran, mezi státy je také Česká republika[214], ve které se tato smlouva stala součástí právního řádu jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 212/1989 Sb.
  - **Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů** ze dne 6. listopadu 1925, revidovaná v Londýně dne 2. června 1934 a v Haagu dne 28. listopadu 1960. Tato dohoda upravuje mezinárodní zápis průmyslových vzorů. V roce 1925 přijatá dohoda účinně zavádí mezinárodní systém - haagský systém, který umožňuje ochranu průmyslových vzorů ve více zemích nebo regionech s minimálními formalitami[215]. Tato úmluva má 68

209 [cit. 28. 3. 2016] https://www.mpo.cz/dokument6205.html
210 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=16
211 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ip/wppt/
212 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=20
213 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/registration/budapest/
214 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=7
215 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/registration/hague/

smluvních stran, přičemž Česká republika není smluvní stranou této mezinárodní smlouvy[216].

S touto dohodou je spojen **Ženevský akt Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů** přijatý v Ženevě dne 2. července 1999, jejíž smluvní stranou Česká republika není[217], a Prováděcí řád (a posléze jeho změny) k Ženevskému aktu Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů, který je v platnosti od 1. ledna 2015.

- **Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu,** ze dne 31. října 1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14. června 1967, změněná dne 28. září 1979, která zajišťuje ochranu označení původu, tj. zeměpisné označení země, oblasti nebo lokality, které slouží k označení výrobku pocházejícího z této země, jejíž kvalita nebo vlastnosti jsou způsobeny výlučně nebo v podstatě geografickým prostředím včetně přírodních a lidských faktorů. Bulletin "Označení původu" je podle této dohody oficiální publikací lisabonského systému[218]. Tato mezinárodní smlouva (dohoda) má 28 smluvních stran, mezi státy je také Česká republika,[219] kde se stala součástí právního řádu jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 67/1975 Sb., ve znění Vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 79/1985 Sb.

  S touto dohodou souvisí prováděcí řád k Lisabonské dohodě[220] a Stockholmský akt z roku 1967, který má 27 smluvních stran[221] a Ženevský akt z roku 2015, u kterého je na webových stránkách WIPO uvedeno 0 smluvních stran, když tento akt podepsalo 16 států[222] a Ženevský akt dosud v platnost nevstoupil. Signatářem ani jednoho z aktů Česká republika není.

- **Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek,** ze dne 14. dubna 1891, revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Nice dne 15. června 1957 a ve Stockholmu dne 14. července 1967 a změněná v roce 1979. Tato dohoda zavádí madridský systém mezinárodního zápisu ochranných známek, který se touto (Madridskou) dohodou

216 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=9
217 [cit. 28. 3. 2016] http://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni/mezinarodni-smlouvy-spravovane-wipo.html
218 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/registration/lisbon/
219 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=10
220 [cit. 28. 3. 2016] http://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni/mezinarodni-smlouvy-spravovane-wipo.html
221 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ActResults.jsp?act_id=8
222 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ActResults.jsp?act_id=50

uzavřenou v roce 1891, a protokolem k této dohodě uzavřeným v roce 1989, řídí[223]. V původním znění má 55 účastnických států, mezi kterými je také Česká republika[224]. Tato úmluva je součástí českého právního řádu jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 65/1975 Sb., ve znění Vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 78/1985 Sb.

- **Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek,** sjednaný v Madridu 27. června 1989, který je na Madridskou dohodu o mezinárodním zápisu ochranných známek navázán. Tento protokol má 101 smluvních stran a Česká republika je jednou z těchto smluvních stran,[225] a je taktéž součástí českého právního řádu, a to jako Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 248/1996 Sb.m.s., změněné Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 63/2008 Sb.m.s., a Sdělením Ministerstva zahraničních věcí 64/2008 Sb.m.s.
- **Smlouva o patentové spolupráci (PCT – Patent Cooperation Treaty),** přijatá ve Washingtonu dne 19. června 1970, změněná dne 28. září 1979, dne 3.února 1984 a dne 3.října 2001. Tato úmluva značně zjednodušuje podání patentové přihlášky v dalších členských státech. Nicméně, jak je uvedeno výše, nejedná se o mezinárodní patent, ale o zjednodušení možnosti získat patent v zemích, ve kterých přihlašovatel má zájem patent získat. Jedná se tedy o shodné formality pro zahájení řízení, ale o rozpad do jednotlivých národních přihlášek po splnění úvodních formalit. Jednotlivé státy však poté mají odlišná prostředí a často je strategicky nezbytné svůj návrh poupravit pro jednotlivé země, neboť to, co je v jedné zemi patentovatelné, v jiné zemi nikoliv. Smlouva o patentové spolupráci má 152 smluvních stran, mezi státy je také Česká republika. PCT je pak součástí českého právního řádu jako Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 296/1991 Sb., ve znění pozdějších změn (dosud poslední změna byla provedena Sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 27/2018 Sb.m.s.)

  Se Smlouvou o patentové spolupráci (PCT) souvisí také prováděcí předpis k této smlouvě, který se stal součástí českého právního řádu stejným sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí, jako smlouva PCT (č. 296/1991 Sb.)

223 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/registration/madrid/
224 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=21
225 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=8)

- **Klasifikační úmluvy**
  - **Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů,** podepsaná v Locarnu dne 8. října 1968 a změněná dne 28. září 1979, která zavádí klasifikaci průmyslových vzorů (Locarnské třídění). Jedná se o vytvoření očíslovaných tříd a podtříd pro zápis průmyslového vzoru[226]. Tato dohoda má 55 smluvních států, mezi kterými je Česká republika[227]. Tato dohoda je součástí českého právního řádu jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 28/1981 Sb., ve znění Vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 85/1985 Sb.
  - **Niceská dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek,** ze dne 15. června 1957, revidovaná ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Ženevě dne 13. května 1977, změněná dne 2. října 1979, když tato dohoda zavání klasifikaci výrobků a služeb pro účely registrace ochranných známek (Niceské třídění). Úřady smluvních států při zápisu ochranných známek v úředních dokumentech a publikacích musí uvádět čísla tříd zařazení, do kterých patří zboží nebo služby, pro které je ochranná známka zapsána[228]. Tato úmluva má 85 smluvních států, mezi kterými je také Česká republika[229], kde se tato dohoda stala součástí právního řádu jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 118/1979 Sb., ve znění Vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 77/1985 Sb.
  - **Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění,** ze dne 24. března 1971, změněná dne 28. září 1979. Tato dohoda zavádí Mezinárodní klasifikaci patentů (IPC), které rozděluje technologii na osm úseků a přibližně 70 000 podskupin. Klasifikace je nezbytnou pro vyhledávání patentových dokumentů při hledání „dosavadního stavu techniky", což je nezbytné pro orgány udělující patenty, stejně tak je to důležité pro potenciální vynálezce a výzkumníky[230]. Tato dohoda má 62 smluvních stran a Česká republika je jednou z nich[231], kde se tato úmluva stala součástí právního řádu jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 110/1978 Sb., ve znění Vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 86/1985 Sb.
  - **Vídeňská dohoda o zřízení mezinárodního třídění obrazových prvků ochranných známek,** přijatá ve Vídni dne 12. června 1973 a doplněná dne

226 [cit. 28. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/classification/locarno/
227 [cit. 29. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=14
228 [cit. 29. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/classification/nice/
229 [cit. 29. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=12
230 [cit. 29. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/classification/strasbourg/
231 [cit. 29. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=11

1. října 1985, když tato dohoda zavádí klasifikaci (Vídeňské třídění) pro značky, které obsahují nebo zahrnují obrazové prvky. Příslušné úřady smluvních států musí v úředních dokumentech a publikacích týkajících se zápisů a obnovení značek uvést čísla kategorií, oddílů a zařazení, ke kterým patří obrazové prvky těchto ochranných známek[232]. Tato úmluva má 32 smluvních států, mezi kterými Česká republika není[233].

- ***Ostatní mezinárodní úmluvy***
  - **Dohoda TRIPS**, kterou je možné subsumovat jak pod mezinárodní úmluvy v oblasti obchodu a hospodářských styků, a je zmíněna v této kapitole u dohody WTO;
  - **Evropskou patentovou úmluvou (EPC)**, které byla věnována pozornost v části zabývající se regionálními mezinárodními smlouvami, v kapitole 5.4.1.1
  - **Visegrádský patentový institut (VPI)** vznikl na základě dohody ze dne 26. února 2015 přijaté v Bratislavě a smluvními stranami této dohody jsou Česká republika, Maďarsko, Polská republika a Slovenská republika. Jedná se o spolupráci v oblasti pantové ochrany, kdy smluvní státy mají zájem vytvořit určitý protipól v činnosti EPO, zejména pokud jde o funkci orgánu pro mezinárodní rešerši a orgánu pro mezinárodní předběžný průzkum v souladu se Smlouvou o patentové spolupráci, a to ve vztahu k mezinárodním patentovým přihláškám[234]. Tato dohoda se stala součástí českého právního řádu jako Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 61/2016 Sb.m.s. Visegrádský patentový institut zahájil svoji činnost 1. července 2016[235];
  - **Přístupovou smlouvu do EU[236],** zejména pak část C týkající se průmyslových práv společenství, kde je I. Ochranná známka společenství, II. Dodatková ochranná osvědčení, III. Průmyslové vzory společenství.

Uvedené rozdělení českého Úřadu průmyslového vlastnictví se jeví rozdělením smysluplným, když za nejdůležitější je možné považovat mezinárodní smlouvy spravované WIPO a ostatní. Zejména pak dohodu TRIPS je možné podřadit jak pod smlouvy v oblasti

232 [cit. 29. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/classification/vienna/
233 [cit. 29. 3. 2016] http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=13
234 Z preambule Dohody o Visegrádském patentovém institutu (přístup dne 3. 4. 2019)
235 http://www.vpi.int/index.php/cz/9-news/12-news-about-vpi (přístup dne 3. 4. 2019)
236 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12003T/TXT&from=CS (přístup dne 3. 4. 2019)

práv autorských a průmyslových (z důvodu charakteru této smlouvy), tak pod smlouvy v oblasti obchodu a hospodářských styků, a to především z důvodu, že tato smlouva je součástí dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO).

8) Úmluvy o diplomatických a konzulárních stycích a dále také dvoustranné konzulární úmluvy

- **Vídeňská úmluva o diplomatických stycích** z 18. 4. 1961, publikována jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 157/1964 Sb.,
- **Vídeňská úmluva o konzulárních stycích** z 24. 4. 1963, publikována jako Vyhláška č. 32/1969 Sb.,
- **Newyorská úmluva o zvláštních misích** z 3. 12. 1969, publikována jako Vyhláška č. 40/1987 Sb.

3.5 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého ve vybraných zemích důležitých pro významnější patentové spory.

3.5.1 Úvod

Nyní je na místě zabývat se prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého a také práva procesního v zemích, které jsou z hlediska patentových sporů nebo potenciálních patentových sporů významné. Česká republika sama o sobě není pro patentové spory významnou zemí, a to jak v oblasti sporů o platnost patentů, tak v oblasti sporů o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví, a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví. Na to, aby se významnou zemí v oblasti patentových litigací Česká republika stala, ani neaspiruje, což je mimo jiné patrné z toho, že Ministerstvo průmyslu a obchodu uspořádalo v listopadu 2017 diskuzi (kulatý stůl) se zástupci Hospodářské komory, Svazu průmyslu a dopravy, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP), Ministerstva spravedlnosti, České advokátní komory, Komory patentových zástupců a dalšími, kdy tito účastníci podpořili závěr o potřebě odkladu ratifikace Dohody o jednotném patentovém soudu (a unitárním patentu), a tedy o odkladu jeho zavedení v České republice [237]. Uvedené spíš ukazuje na uzavřenost a lokální protekcionismus českého patentového teritoria, které z hlediska velikosti trhu a z hlediska sídel společností zabývajících se vývojem, je v podstatě nevýznamné. Zvýšení významu

[237] [cit. 24. 4. 2018] https://archiv.ihned.cz/c1-66118760-ziskat-patent-na-vynalez-by-mohlo-byt-v-eu-snazsi

a atraktivity tohoto teritoria tak, aby se toto teritorium stalo technologicky (patentově nebo průmyslově-právně) zajímavým, je úkolem Vlády ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a Úřadu průmyslového vlastnictví. Tato práce je zpracovávána především z pohledu České republiky jako členské země Evropské Unie, a z tohoto důvodu má české právo v této práci velice důležité postavení a ve své podstatě hlavní roli. V první řadě se tato práce zabývá supranacionálním celkem, a to Evropskou unií, především z hlediska jednotného postupu, a poté z hlediska zemí, ve kterých jsou vedeny významné patentové spory. Těmito zeměmi jsou Německo, Francie a Velká Británie (v těchto zemích je z celé EU nejvíce patentových sporů). Nizozemí je vedle Itálie také velice významnou zemí, a kvůli jeho velikosti si právě jeho patentový systém a patentové spory vedené právě tam zaslouží pozornost. Velké patentové spory se vedou v USA, americké korporace vedou také významné patentové spory v zemích EU (a lze očekávat, že také budou vedeny před UPC). Před-závěrečnou triádou je trojice zemí Dálného východu, kterými jsou Japonsko, Čína a Korea. Poslední zemí, které tato práce bude věnovat alespoň stručnou pozornost, je Ruská federace, která představuje sice geograficky rozlehlý trh, ale ekonomicky a technologicky spíše naopak.

Pro ilustraci (významnosti vybraných evropských zemí) je možné se poohlédnout po počtu přihlášek podaných prostřednictvím EPO, včetně jejich rozčlenění na přihlášky složitých technologií v České republice, Německu, Francii, Velké Británii, Itálii a Nizozemí.

S uvedeným můžeme přihlédnout k počtu přihlášek z USA v těchto jednotlivých zemí. **V roce 2003 bylo prostřednictvím EPO podáno** v:

- České republice 112 přihlášek, 12 přihlášek složitých technologií a 41 přihlášek k patentům uděleným v USA;
- Německu 21 994 přihlášek, 3 537 přihlášek představovalo přihlášky složitých technologií a13 127 k patentům uděleným v USA;
- Francii 7 902 přihlášek, 1 908 přihlášek složitých technologií a 4 441 přihlášek představovalo přihlášky k patentům uděleným v USA;
- Velké Británii 5 555 přihlášek, 1 399 přihlášek představovalo přihlášky složitých technologií a 4 754 k patentům uděleným v USA;
- v Itálii se jednalo o 4 378 přihlášek, 489 přihlášek představovalo přihlášky složitých technologií a 2 086 přihlášek k patentům uděleným v USA;
- Nizozemí 3 459 přihlášek, 1 012 přihlášek složitých technologií a 1 777 přihlášek k patentům uděleným v USA.

V roce 2008 se pak jednalo o:

- v České republice 200 přihlášek (což představuje 19,3 přihlášek na jeden milion osob), 15 přihlášek složitých technologií (což představuje 1,5 přihlášky na jeden milion osob) a 57 přihlášek k patentům uděleným v USA (což představuje 5,6 přihlášek na jeden milion osob);
- v Německu 29 557 přihlášek (což představuje 298,7 přihlášek na jeden milion osob), 1 934 přihlášek složitých technologií (což představuje 23,5 přihlášky na jeden milion osob) a 7 766 přihlášek k patentům uděleným v USA (což představuje 94,1 přihlášek na jeden milion osob);
- ve Francii 8 557 přihlášek (což představuje 133,7 přihlášek na jeden milion osob), 1 145 přihlášek představovalo přihlášky složitých technologií (což představuje 17,9 přihlášky na jeden milion osob) a 3 759 přihlášek k patentům uděleným v USA (což představuje 44 přihlášek na jeden milion osob);
- v Velké Británii 4 411 přihlášek (což představuje 90,1 přihlášek na jeden milion osob), 482 přihlášek složitých technologií (což představuje 7,9 přihlášky na jeden milion osob) a 2 195 přihlášek k patentům uděleným v USA (což představuje 36,5 přihlášek na jeden milion osob);
- v Itálii 5 399 přihlášek (což představuje 89,7 přihlášek na jeden milion osob), 250 přihlášek představovalo přihlášky složitých technologií (což představuje 4,2 přihlášky na jeden milion osob) a 1 152 přihlášek k patentům uděleným v USA (což představuje 19,7 přihlášek na jeden milion osob);
- v Nizozemí 3 711 přihlášek (což představuje 226,2 přihlášek na jeden milion osob), 342 přihlášek představovalo přihlášky složitých technologií (což představuje 20,9 přihlášky na jeden milion osob) a 1 227 přihlášek k patentům uděleným v USA (což představuje 75,3 přihlášek na jeden milion osob)[238].

Uvedené informace, tedy jednotlivé počty podaných přihlášek v ČR, Německu, Francii, Velké Británii a Nizozemí, jsou vetknuty do tabulky, která je v příloze č. 4.

Z uvedeného je jednoznačně patrno, že nejvýznamnějšími zeměmi v počtu podaných patentů prostřednictvím EPO (což může být mírně zkreslená informace, pokud jde o absolutní počet podaných patentů) jsou nejsilnějšími zeměmi

1) Německo,
2) Francie,
3) Velká Británie

238 EUROSTAT (online data codes: tsc0009, tsiir060, pat_ep_ntec, tsc00010, put_us_ntot a tsiir070)

v uvedeném pořadí (toto pořadí je zachováno i po přepočtu počtu patentovaných vynálezů po přepočtu na jeden milion obyvatel). Z uvedeného srovnání dále silně vychází

4) Itálie,
5) Nizozemí.

Česká republika v uvedeném statistickém pojetí je spíš takovým „chudým příbuzným", státem, který z hlediska patentování není zajímavým, přičemž participací na jednotném evropském patentovém systému může dojít ke změně uvedeného. Je však také mít na zřeteli, že pouhá účast v jednotném evropském patentovém systému (bez přidané hodnoty) by pro Českou republiku mohla znamenat, že se v uvedeném systému stane pouze členem bez možnosti tento systém jakkoliv ovlivnit. V tomto ohledu je zapotřebí hledat (a nalézat) tu správnou rovnováhu, která bude pro region nejen ekonomicky, ale zároveň z hlediska národního, přínosem. Pokud jde o volbu vybraných zemí, tato práce se zabývá systémem nizozemským, který z hlediska počtu podaných přihlášek je méně významný než systém italský, kdy Nizozemí vyniká především s ohledem na množství významných případů (jedním z významných případů rozhodovaných v Nizozemí byl případ Apple vs. Samsung[239]). Dalším důvodem je například skutečnost, že italský systém je v oblasti mezinárodního práva soukromého znám spíše nechvalně skrze tzv. italské torpédo (a jeho vztahu k čl. 24 a 27 nařízení Brusel I.).

Výše uvedené představuje počet podaných patentových přihlášek, avšak nikterak nezohledňuje počty patentových sporů v jednotlivých státech, což samozřejmě může být procentuálně odlišné.

Zajímavé pro volbu států pro patentovou ochranu a z hlediska litigační strategie důležitým faktorem, včetně nároků z porušení patentu (s výjimkou domácí České republiky), je také délka řízení před soudy jednotlivých zemí EU. Pokud jde o dlouhodobě měřenou délku řízení, pak průměrná délka řízení v patentovém sporu je v(e)

- Německu
  - v případě porušení patentu 9 měsíců,
  - v případě řízení o platnost patentu je tato délka řízení 24 měsíců,
- Francii je délka řízení patentového sporu 12 měsíců,
- Nizozemí je tato délka řízení 10 měsíců
- Velké Británii 11 měsíců[240].

239 [cit. 29. 3. 2016] https://www.reuters.com/article/us-apple-samsung-dutch-idUSBRE8AR0TG20121128

240 Data dosazená do grafu pocházení z publikace: Cremes, K. Ernicke, M. Gaessler, F. Harhoff, D. Helmers, Ch. McDonald, L. Schliessler, P. Van Zeebrock, N.: *Patent litigation in Europe, Disussion Paper*

Německo je rozděleno na dva samostatné sloupce především z důvodu rozděleného řízení do dvou samostatných druhů soudních řízení, a to do řízení týkajícího se nároků z porušení patentu a řízení o platnost patentu. Každé z uvedených řízení probíhá před různými samostatnými soudy. Z uvedeného „statistického" důvodu se může zdát řízení před německým soudem nejrychlejší. Uvedené informace jsou jasně zřetelné z grafu, který je přílohou č. 6. této práce. Česká republika má stejně jako Německo pro patentové spory dvojí soudy (dvojí soudnictví). Řízení o platnost patentu je v první řadě vedeno před Úřadem průmyslového vlastnictví a následně v rámci správního soudnictví a řízení týkajícího se nároku z porušení patentu je vedeno v prvním stupni před specializovaným senátem Městského soudu v Praze (jako soudem prvního stupně).

3.5.2 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Evropské unii.

Evropská unie je celek, který je založen multilaterálními polouzavřenými mezinárodními smlouvami, které mají teritoriální charakter. Evropské právo je specifickou součástí mezinárodního práva se stále silnějšími federálními prvky, i když v poslední době jsou tyto prvky v souvislosti s Brexitem[241] buď omezovány, nebo nemají takový progres jako dosud. Zpomalení vývoje směřujícího k potenciálnímu federalismu je možné najít právě v dohodě mezi EU a Velkou Británií uzavřené na základě jednání, které probíhalo ve dnech 18. – 19. 2. 2016, jež předcházelo hlasování o Brexitu. Komplexní dohoda obsahuje garance pro nečlenské státy eurozóny, ustanovení pro zlepšení konkurenceschopnosti Unie, upřesnění výkladu pojmu **„stále užší svazek mezi národy Evropy"**, nový mechanismus zapojení vnitrostátních parlamentů a nová ochranná opatření v oblasti sociálních dávek[242]. Dnešní Evropská unie vznikla původně na základě tří regionálních smluv, které tvoří ***primární právo společenství***. Konkrétně se jednalo o Evropské společenství uhlí a oceli, které bylo založeno **Smlouvou o zřízení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO)**, tzv. Pařížská smlouva, podepsaná v Paříži 18. dubna 1951, která vstoupila

---

No. 13-072, Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung GmbH, Centre for European Economic Research, str. 4

241 Referendum o setrvání Velké Británie v EU (tzv. BREXIT) se konalo 23. června 2016 a britští voliči rozhodli o skutečnosti, že Velká Británie opustí Evropskou unii. Dosud nebyl aktivován čl. 50 lisabonské smlouvy, na základě jehož aktivace by Velká Británie měla Evropskou unii opustit. V souvislosti s Brexitem také nastaly problémy spojené s uvedením Evropského patentu, zejména pak s jeho částí spojenou s Jednotným patentovým soudem. V současnosti se řeší otázka, ve které zemi bude třetí komora UPC, která se měla nacházet v Londýně. Nejpravděpodobnějším místem, kde by tato komora mohla být umístěna je v současnosti italský Milán. Nicméně Londýn

242 [cit. 2. 4. 2016] http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-sobotka-informoval-vladu-o-dohode-eu-s-velkou-britanii--ktere-se-podarilo-dosahnout-na-evropske-rade-140635/

v platnost 25. července 1952[243]. Druhou zakládající smlouvou je **Smlouva o založení Evropského společenství (ES)**, tzv. Římská úmluva, podepsána v Římě dne 25. března 1957, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 1958[244]. Tato smlouva byla modifikována Amsterdamskou smlouvou, podepsanou v Amsterdamu 2. října 1997 a která vstoupila v platnost dne 1. května 1999[245], Niceskou smlouvou podepsanou v Nice dne 26. února 2003[246], a Lisabonskou smlouvou ze dne 13. 12. 2007, která Smlouvu o založení přejmenovává na **Smlouvu o fungování EU**[247]. Poslední z těchto zakládajících smluv je **Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euroatom)**, podepsanou spolu se smlouvou o EHS, a společně nazývané římské smlouvy. Tato smlouva byla podepsána dne 25. března 1957 a vstoupila v platnost 1. ledna 1958[248]. Na základě uvedených smluv začalo postupné rozvíjení Evropské unie jako takové, a práva Evropské unie na základě Smlouvy o EU, tzv. Maastrichtské smlouvy podepsané 7. února 1992, která vstoupila v platnost 1. listopadu 1993[249], společenství postupně začalo získávat stále více hybridní charakter.

Evropské *komunitární právo* je tvořeno dvěma úrovněmi. Je to jednak výše uvedené ***primární právo***, které představují *mezinárodní smlouvy*, uzavírané mezi členskými státy v základních (zejména institucionálních) otázkách a smlouvy mezi EU a dalšími státy, a dále pak ***sekundární právo společenství***, které je povoláno k úpravě specifických problémů jako doplněk zakládajících smluv. Členské státy ve zřizovacích smlouvách zmocnily orgány tvořit v určitých mezích právo, jež by mohlo nabýt platnosti po celé Evropě. Jedná se přitom především o úpravu abstraktních případů pomocí tzv. *nařízení* a *směrnic*. Termín zákon nebyl v této souvislosti zcela vědomě použit[250]. Nemalý význam mají také kvazi-precedentní rozhodnutí Evropského soudního dvora. Evropské právo představuje v současnosti svébytný systém práva, který zahrnuje jak právo Evropských společenství (tzv. *právo komunitární*, nadnárodní), tak také právo Evropské unie (*unijní právo* neboli právo vzniklé v rámci mezivládní spolupráce členských států Unie). Komunitární právo vzniklé jako právo Evropských společenství je založeno na třech výše uvedených základních smlouvách. V praxi se setkáváme zejména s odvozeným (sekundárním komunitárním právem Evropského společenství (právo ES), vydávaným na základě článku 249 Smlouvy

243 [cit. 2. 4. 2016] http://www.euroskop.cz/gallery/2/753-smlouva_o_esuo.pdf
244 [cit. 2. 4. 2016] http://www.euroskop.cz/gallery/2/754-smlouva_o_es.pdf
245 [cit. 2. 4. 2016] http://www.euroskop.cz/gallery/2/755-smlouva_o_es_amsterodam.pdf
246 [cit. 2. 4. 2016] http://www.euroskop.cz/gallery/2/756-smlouva_o_es_nice.pdf
247 [cit. 2. 4. 2016] http://www.euroskop.cz/gallery/54/16334-fungovani_eu.pdf
248 [cit. 2. 4. 2016] http://www.euroskop.cz/gallery/2/757-smlouva_o_euratom.pdf
249 [cit. 2. 4. 2016] http://www.euroskop.cz/gallery/2/758-smlouva_o_eu_puvodni_verze.pdf
250 Hakenberg, W., Základy evropského práva, 2. aktualizované vydání, C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 80-7179-924-6, str. 73

o založení Evropského společenství[251], ve formě a) *nařízení*, b) *směrnic*, c) *doporučení* a d) *stanovisek ES*[252].[253]

Právo společenství je autonomním právním řádem (novým řádem mezinárodního práva), který má přednost před národním právem, a který byl vědomě vytvořen členskými státy vzdáním se určitých suverénních práv. Stávající vnitrostátní právní předpisy, které jsou v rozporu s právem Společenství, nesmějí být proto v konkrétním případě aplikovány; právo Společenství má před nimi přednost. K uvedenému je nezbytné dodat, že právo ES se může „vměšovat" pouze do případů, které mají přeshraniční prvek[254]. Jednalo se o případ *Costa v. ENEL* ze dne 15. 7. 1964, č. 6/64[255], na které navazuje rozhodnutí *Simmenthal* ze dne 9. 3. 1978, č. 106/77[256]. Případ *Costa v. Enel*, představuje skutečnost, kdy jeden italský advokát se zdráhal zaplatit poplatky za elektřinu zestátněné energetické společnosti ENEL a namítal, že italský zákon o znárodnění energetické společnosti je porušením práva Společenství (zkreslování soutěže, nepřípustné podpory atd.). V této věci Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD") uvádí: „Existuje autonomní právní řád Společenství, který byl vědomě akceptován vzdáním se určitých suverénních práv. Tento právní řád Společenství má přednost před vnitrostátním zákonodárstvím, neboť by pro uskutečnění cílů společenství znamenalo nebezpečí, kdyby právo společenství mohlo v jednotlivých státech platit různě". Národní právo, které je v rozporu s právem společenství, nesmí být v jednotlivém případě použito. V případu *Simmenthal* se opět

---

251 Čl. 249 Smlouvy o založení evropského společenství,
Ke splnění svých úkolů a za podmínek stanovených v této smlouvě Evropský parlament společně s Radou, Rada a Komise vydávají nařízení a směrnice, přijímají rozhodnutí a vydávají doporučení nebo zaujímají stanoviska.
Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.
Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.
Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.
Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

252 Boguszak, J. Čapek, J. Gerloch, A.: *Teorie práva*, Praha: ASPI Publishing, 2004, ISBN 80-7357-030-0, str. 60-61

253 Košík, P.: *Průmyslová práva a mezinárodní právo soukromé v ČR,* studentská práce vydaná v rámci VIII. ročníku SVOČ, str. 16

254 Hakenberg, W., Základy evropského práva, 2. aktualizované vydání, C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 80-7179-924-6, str. 75

255 [cit. 4. 4. 2016]
http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&lg=&dates=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=26%252F62&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&etat=clot&jge=&for=&cid=697182#

256 [cit. 2. 4. 2016]
http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&lg=&dates=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=106%252F77&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&etat=clot&jge=&for=&cid=698439

jednalo o Itálii, kde byly prováděny zdravotní kontroly u hovězího masa na základě zákona, který byl vydán po úpravě právem Společenství, která takové kontroly zakazovala. ESD právní nález případu *Costa* rozšířil a dal povinnost nevydávat v budoucnosti žádný nový vnitrostátní předpis, který by se příčil stávajícímu právu Společenství[257]. Přednost před mezinárodním právem je, v publikaci Moniky Pauknerové s názvem Mezinárodní právo soukromé, nazvána **zásadou přednosti**, vytvořenou judikaturou ESD[258], což představuje rozhodnutí *Van Gend en Loos* ze dne 5. 2. 1963, č. 26/62[259], podle kterého podnik v Nizozemsku dovezl ze Spolkové republiky Německo chemické výrobky a musel za ně podle holandského zákona zaplatit zvláštní clo. Odvolával se na zakazující klauzuli čl. 12 SES („členské státy mezi sebou nezavedou žádná cla"). ESD poprvé vyslovil souhlas s effect direct daného ustanovení. Čl. 12 SES obsahuje povinnost zdržet se, která je neomezená a k její realizaci není nutný žádný zásah národního zákonodárce[260]. Právo EU tak platí přímo i pro právnické a fyzické osoby členských států, pokud je akt dostatečně konkrétní[261], což je obsahem dalšího rozhodnutí.

Pokud jde o primární Evropské právo jedním z hlavních dokumentů je uvedená SFEU[262] a její článek 118[263]. Patentové právo je s primárním právem spojeno Dohodou o Jednotném Patentovém Soudu (UPC)[264]. Dohoda o zřízení Jednotného patentového soudu (UPC) je především mezinárodní smlouvou uzavřenou mezi členskými státy mimo sekundární právo. Dalšími důležitými evropskými předpisy jsou již předpisy sekundárního

---

257 Hakenberg, W., Základy evropského práva, 2. aktualizované vydání, C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 80-7179-924-6, str. 76

258 Pauknerová, M., Evropské mezinárodní právo soukromé, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2013, ISBN 978-80-7400-504-6, str. 47

259 [cit. 2. 4. 2016] http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&lg=&dates=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=6%252F64&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&etat=clot&jge=&for=&cid=697389

260 Hakenberg, W., Základy evropského práva, 2. aktualizované vydání, C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 80-7179-924-6, str. 78

261 Pauknerová, M., Evropské mezinárodní právo soukromé, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2013, ISBN 978-80-7400-504-6, str. 47

262 Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU") je publikováno v Úředním věstníku Evropské unie C 115/47
České znění této smlouvy je k dispozici např. na www stránkách:
[cit. 4. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT

263 Čl. 118 SFEU
V rámci vytvoření nebo fungování vnitřního trhu přijmou Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem opatření o vytvoření evropských práv duševního vlastnictví, která zajistí jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví v Unii, a o zavedení centralizovaného režimu pro vydávání povolení, koordinaci a kontrolu na úrovni Unie.

264 Dohoda o Jednotném patentovém soudu (dále jen „UPC") 2013/C 175/01, je publikována v Úředním věstníku EU C 175 a dostupná na [cit. 4. 4. 2016] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:175:0001:0040:CS:PDF

práva. Ve vztahu k mezinárodnímu právu soukromému to jsou **nařízení Brusel I.**[265] a **Řím I.**[266] a **Řím II.**[267]. Brusel I. se s ohledem na Luganskou úmluvu použije také ve vztazích k Islandské republice, Norskému království a Švýcarské konfederaci[268]. Tyto normy však neřeší jen mezinárodní právo soukromé jako obecnou normu, ale také v některých oblastech řeší vztah k právu duševního vlastnictví jako celku a patentovému právu jako výseku oblasti práv duševního vlastnictví. U nařízení Brusel I. se jedná především o ustanovení článku 24 odst. 4[269], a u nařízení Řím I. se jedná o možnost volby práva (relativní subjektivní práva) vymezenou v článku 3[270] a poté o rozhodné právo při neexistenci volby práva, vymezené v čl. 4[271] a u Nařízení Řím II. se výslovně jedná o článek 8[272].

---

265 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen Brusel I.) dostupné na [cit. 4. 4. 2016] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459600684213&uri=CELEX:32012R1215

266 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (dále jen „Řím I.) [cit. 4. 4. 2016] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459600868793&uri=CELEX:32008R0593

267 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (dále jen „Řím II.) [cit. 5. 4. 2016] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459600945820&uri=CELEX:32007R0864

268 ROZHODNUTÍ RADY 2007/712/ES ze dne 15. října 2007 o podpisu Úmluvy o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech jménem Společenství

269 Čl. 24 odst. 4 Brusel I. – **Výlučná příslušnost**
Bez ohledu na bydliště stran mají výlučnou příslušnost tyto soudy členského státu: pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost patentů, ochranných známek a průmyslových vzorů nebo jiných podobných práv, která vyžadují udělení nebo zápis, bez ohledu na to, zda je tato otázka uplatněna prostřednictvím žaloby, nebo námitky, soudy členského státu, v němž bylo požádáno o udělení nebo zápis nebo kde byly uděleny nebo zapsány nebo platí za udělené nebo zapsané na základě právního aktu Unie nebo mezinárodní smlouvy.
Pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost evropského patentu uděleného členskému státu, mají výlučnou příslušnost soudy tohoto členského státu, aniž je dotčena příslušnost Evropského patentového úřadu podle Úmluvy o udělování evropských patentů, podepsané v Mnichově dne 5. října 1973;

270 Čl. 3 Řím I - **Volba práva *(Forum Shopping)***
1. Smlouva se řídí právem, které si strany zvolí. Volba musí být vyjádřena výslovně nebo jasně vyplývat z ustanovení smlouvy nebo okolností případu. Strany si mohou zvolit právo rozhodné pro celou smlouvu nebo pouze pro její část.
2. Strany se mohou kdykoli dohodnout, že se smlouva bude řídit jiným právem, než kterým se dosud řídila v důsledku předchozí volby podle tohoto článku nebo na základě jiných ustanovení tohoto nařízení. Žádná změna rozhodného práva provedená po uzavření smlouvy se nedotýká její formální platnosti podle článku 11 a ani se nepříznivě nedotýká práv třetích osob.
3. V případě, že všechny ostatní prvky pro situaci významné se v okamžiku volby nacházejí v jiné zemi než v zemi, jejíž právo bylo zvoleno, není volbou práva, kterou strany učinily, dotčeno použití ustanovení práva této jiné země, od nichž se nelze smluvně odchýlit.
4. V případě, že se všechny ostatní prvky pro situaci významné se v okamžiku volby nacházejí v jednom nebo více členských státech, není volbou jiného rozhodného práva stranami, než je právo členského státu, dotčeno použití těch ustanovení práva Společenství, případně v podobě, v jaké je provedeno v členském státě sídla soudu, od nichž se nelze smluvně odchýlit.
5. Existence a platnost souhlasu stran s volbou rozhodného práva se určuje v souladu s články 10, 11 a 13.

271 Čl. 4 Řím I. - **Rozhodné právo při neexistenci volby práva**
1. V míře, ve které nebylo právo rozhodné pro smlouvu zvoleno podle článku 3, a aniž jsou dotčeny články 5 až 8, je právo rozhodné pro následující smlouvy určeno takto: a) smlouva o koupi zboží se řídí právem země, v níž má prodávající obvyklé bydliště; b) smlouva o poskytování služeb se řídí právem země, v níž má poskytovatel služby obvyklé bydliště; smlouva, jejímž předmětem je věcné

Dále se problematikou (evropského) mezinárodního práva soukromého a práva duševního vlastnictví zabývá celá řada nařízení a směrnic. Tyto nařízení a směrnice můžeme roztřídit na právní předpisy týkající se soudní spolupráce v občanských a obchodních záležitostech a následně ochranných známek společenství, průmyslové vzory společenství, označení původu a zeměpisná označení a dodatková ochranná osvědčení pro léčiva a přípravky na ochranu rostlin. Vzhledem ke skutečnosti, že nařízení a směrnic je značné množství, a přestože tato nařízení a směrnice jsou ve smyslu čl. 10a Ústavy součástí českého právního řádu, zde vzhledem k tématu práce, kterým jsou patentové litigace, jsou v této práci uvedeny pouze ty, které mají vztah k soudní spolupráci (soudnímu řízení a výkonu rozhodnutí) a následně k patentům. Na tomto místě již není na místě zabývat se hlavními směrnicemi, a to Brusel I., Řím I. a Řím II. Dalšími směrnicemi v oblasti soudní spolupráce, ve vztahu k soudnímu řízení či rozhodčímu řízení a následně k výkonu rozhodnutí jsou:

- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1393/2007, **o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních** v členských státech EU[273].

  Tato směrnice se použije při doručování písemností v jiné členské zemi. Vztahuje se pouze na soudní písemnosti (jako je např. žaloba, předběžné opatření, předvolání účastníků, svědků, zaslání rozhodnutí apod. Tato směrnice se dále

---

právo k nemovitosti nebo nájem nemovitosti, se řídí právem země, ve které se nemovitost nachází; d) bez ohledu na písmeno c) se nájem nemovitosti uzavřený pro dočasné soukromé užívání na dobu nejvýše šesti po sobě jdoucích měsíců řídí právem země, v níž má pronajímatel obvyklé bydliště, pokud je nájemce fyzickou osobou a pokud má své obvyklé bydliště ve stejné zemi; e) franšízová smlouva se řídí právem země, v níž má osoba, jíž je franšíza udělena, obvyklé bydliště; f) smlouva o distribuci se řídí právem země, v níž má distributor obvyklé bydliště; g) smlouva o koupi zboží v dražbě se řídí právem země, v níž se dražba koná, pokud takové místo lze určit; h) smlouva uzavíraná v rámci mnohostranného systému, který sdružuje nebo umožňuje sdružování početných zájmů třetích osob na nákupu či prodeji finančních nástrojů, jak je vymezeno v čl. 4 odst. 1 bodu 17 směrnice 2004/39/ES, v souladu s pevně stanovenými pravidly a který je řízen jednotným právem, se řídí tímto právem.

2. Pokud se na smlouvu nevztahuje odstavec 1 nebo pokud by se na prvky smlouvy vztahovalo více než jedno z písmen a) až h) odstavce 1, řídí se smlouva právem země, v níž má strana, která je povinna poskytnout plnění charakteristické pro smlouvu, své obvyklé bydliště.
3. Vyplývá-li ze všech okolností případu, že je smlouva zjevně úžeji spojena s jinou zemí, než je země uvedená v odstavcích 1 nebo 2, použije se právo této jiné země.
4. Není-li možné určit rozhodné právo podle odstavce 1 nebo 2, řídí se smlouva právem země, s níž je nejúžeji spojena.

272 Čl. 8 Řím II. - **Porušení práv duševního vlastnictví**

1. Rozhodným právem pro mimosmluvní závazkové vztahy, které vznikají z porušení práva duševního vlastnictví, je právo země, pro kterou je uplatňována ochrana těchto práv.
2. Rozhodným právem pro mimosmluvní závazkové vztahy, které vznikají z porušení jednotného práva duševního vlastnictví Společenství, je v otázkách neupravených příslušným aktem Společenství právo země, ve které k tomuto porušení došlo.
3. Rozhodné právo určené podle tohoto článku nelze vyloučit dohodou podle článku 14.

273 [cit. 5. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533327215957&uri=CELEX:32007R1393

vztahuje na mimosoudní úřední písemnosti, vypracované úřední osobou jako např. notářsky ověřené listiny a jiné listiny, se kterými musí být příjemce seznámen úřední cestou.

V tomto ohledu tato směrnice bude zřejmě často používána v případě řízení před UPC, v případě, že stranami sporu budou subjekty z členských států EU. Je otázkou, jakým způsobem se bude praxe vyvíjet s ohledem na skutečnost, že podle maďarského soudu je UPCA a UPC v rozporu s maďarskou Ústavou (kapitola 3.4.1), a Polsko se Španělskem k posílené spolupráci v oblasti patentu (zatím) nepřistoupily. Dále např. Česká republika „zatím" nemá zájem se k ratifikaci připojit. Praktická otázka tedy v uvedeném ohledu bude předvolání UPC k jednání například do Mnichova, subjektu právě z Maďarska nebo Polska, kdy působnost UPC může být dána buď tím, že přihlašovatelem patentu bude subjekt z tohoto státu, nebo porušením patentu subjekt z tohoto státu způsobí škodu např. na území Německa a podle zásady lex loci damni (nebo lex loci delicti) bude ve věci příslušný právě UPC.

- NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1206/2001 **o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech**[274]. Toto nařízení se vztahuje na všechny státy s výjimkou Dánska. Pokud jde o Dánsko, mezi zeměmi EU a Dánskem (pokud mezi těmito zeměmi není sjednána bilaterální smlouva) bude použita Haagská úmluva o provádění důkazů v cizině (kapitola 5.5.1). Toto nařízení se vztahuje na občanské a obchodní věci, pokud soud členského státu v souladu s právními předpisy žádá (a) příslušný soud jiného členského státu o provedení dokazování, nebo (b) aby směl provést dokazování přímo v jiném členském státě[275]. S touto směrnicí souvisí rozsudek ESD ve věci *Lippens* ze dne 6. 9. 2013, č. C-170/11 [276], podle kterého ustanovená nařízení musí být vykládána v tom smyslu, že příslušný soud členského státu, který si přeje vyslechnout jako svědka účastníka řízení s bydlištěm v jiném členském státě, je oprávněn za účelem

---

274 [cit. 5. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533402332010&uri=CELEX:32001R1206

275 Pauknerová, M., Evropské mezinárodní právo soukromé, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2013, ISBN 978-80-7400-504-6, str. 213

276 [cit. 5. 4. 2016] http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&dates=&lg=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=C-170%252F11&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&jge=&for=&cid=786524

takového výslechu tohoto účastníka řízení předvolat a vyslechnout v souladu s právem členského státu tohoto soudu[277].

Výše uvedené v případě řízení před UPC bude v případu subjektu z Dánska (Dánsko dohodu o UPC ratifikovalo 20. 6. 2014)[278] představovat procesní komplikaci, když v tomto případu se bude muset zřejmě použít Haagská úmluva. Dánsko se minulosti ani neúčastnilo Doručování soudních písemností, ale v roce 2007 svůj názor revidovalo. V tomto ohledu bude v případě fungování UPC o to větší komplikace, neboť pokud jde o doručování písemností, použije se Nařízení 1383/2007, ale pokud jde o spolupráci při dokazování, použije se Haagská úmluva. Jakým způsobem se praxe následně vyvine (pokud UPC vůbec vznikne), je otázkou na ESD a budoucí judikaturu, nebo otázkou samostatné procesní úpravy řízení před UPC, což bude znamenat další problém se státy, které se posílené spolupráce účastnit nebudou.

- NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1346/2000 **o úpadkovém řízení**,[279] není pro účely vedení patentových sporů významné. Významnosti by mohlo nabýt pouze v případě, že by osoba spojená s patentovým sporem se dostala do úpadku.
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 805/2004, **kterým se zavádí exekuční titul pro nesporné nároky**[280]. Toto nařízení by se mělo použít pro rozhodnutí, soudní smíry a úřední listiny o nesporných nárocích a pro rozhodnutí vydaná po podání opravných prostředků proti rozhodnutím, soudním smírům a úředním listinám, které byly potvrzeny jako evropský exekuční titul. Uvedené se samozřejmě týká také patentových nároků či nároků z patentu (náhrada vzniklé škody a podobně).

Nařízení a směrnic týkající se spolupráce v soudních věcech je celá řada, jako je například NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 861/2007, **kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích**, nebo NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 4/2009, **o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti** a **haagský Protokol o právu**

277 Pauknerová, M., Evropské mezinárodní právo soukromé, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2013, ISBN 978-80-7400-504-6, str. 214

278 [cit. 5. 4. 2016] http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2013001

279 [cit. 8. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533405027401&uri=CELEX:32000R1346

280 [cit. 8. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533405225273&uri=CELEX:32004R0805

rozhodném pro vyživovací povinnost, které však s patentovou problematikou nikterak nesouvisí.

Nařízení, směrnice a další právní akty, které mají vztah k patentům jsou:

- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 816/2006 ze dne 17. 5. 2006 **o nucených licencích na patenty týkající se výroby farmaceutických výrobků na vývoz do zemí s problémy v oblasti veřejného zdraví,**[281]
- PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/636 ze dne 22. 4. 2015, **kterým se zastavuje přezkumné řízení týkající se opatření uložených samostatným celním územím Tchaj-wan, Pcheng-hu, Ťin-men a Ma-cu (dále jen „čínská Tchaj-pej") dotýkající se patentové ochrany, pokud jde o zapisovatelé kompaktní disky,**[282]
- NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 6/2002 **o průmyslovém vzoru Společenství**[283]
- NAŘÍZENÍ RADY (EHS) č. 1786/92 **o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky,**[284]
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) 1610/96 **o zavedení dodatkových osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin,**[285]
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1901/2006 **o léčivých přípravcích pro pediatrické použití** a o změně nařízení (EHS) č. 1768/92, Směrnice 2001/20/ES, Směrnice 2001/83/ES a Nařízení (ES) č. 726/2004,[286]
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 469/2009 ze dne 6. 5. 2009 **o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky** (kodifikované znění)[287].

---

281 [cit. 8. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533406229845&uri=CELEX:32006R0816

282 [cit. 15. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533487080255&uri=CELEX:32015D0636

283 [cit. 15. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533406551344&uri=CELEX:32002R0006

284 [cit. 15. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407038508&uri=CELEX:01992R1768-20090706

285 [cit. 17. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407205161&uri=CELEX:31996R1610

286 [cit. 17. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407429740&uri=CELEX:32006R1901

287 [cit. 17. 4. 2016] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407573975&uri=CELEX:32009R0469

3.5.3 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v České republice.

Pokud jde o Českou právní úpravu, v první řadě je na místě zmínit Zákon č. 91/2012 Sb., **o mezinárodním právu soukromém**[288] (dále jen „ZMP"). Do této doby byly vztahy s cizím prvkem upraveny Zákonem č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním[289] (v minulosti byl označován jako „ZMPS"). ZMPS na rozdíl od nového ZMP problematiku duševního vlastnictví výslovně neupravoval. Současný ZMP kolizní problematiku práva duševního vlastnictví upravuje pouze v jednom jediném ustanovení, a to v § 80[290]. Komentované znění tohoto zákona[291] ustanovení tohoto paragrafu označuje jako **kolizní normu** pro práva duševního vlastnictví. Principem teritoriality a problematikou fora shopping a kolizních ustanovení se tato práce bude zabývat níže. Právní úprava patentových právních vztahů (nikoliv tedy právo duševního vlastnictví) je v ČR ošetřena následujícími normami[292]:

- Zákon č. 14/1993 Sb., **o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví** (ve znění změn na základě zák. č. 250/2014 Sb.),
- Zákon č. 221/2006 Sb., **o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví,**
- Zákon č. 527/1990 Sb., **o vynálezech a zlepšovacích návrzích** (tento je vlastně patentovým zákonem pro Českou republiku),
- Zákon č. 206/2000 Sb., **o ochraně biotechnologických vynálezů,**
- Zákon č. 173/2002 Sb., **o poplatcích za udržování patentů a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin** a o změně některých zákonů Zákonem č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech,
- Zákon č. 207/2000 Sb., **o ochraně průmyslových vzorů,**
- Zákon č. 529/1991 Sb., **o ochraně topografií polovodičových výrobků,**
- Zákon č. 378/2007 Sb., **o léčivech** a o změnách některých souvisejících zákonů (ve znění změn na základě Zák. č. 250/2014 Sb.).

---

288 Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém (dále jen „ZMPS") je účinný od 1. 1. 2014, jedná se tedy o novou právní normu

289 Zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním (dále jen „Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním") je účinný od 1. 1. 2014, jedná se tedy o starou právní normu

290 Podle § 80 ZMPS Práva duševního vlastnictví se řídí právním řádem státu, který tato práva přiznává a poskytuje jim ochranu.

291 Bříza, P., Břichnáček, T., Fišerová, Z., Hrák, P., Ptáček, L., Svoboda, J.: Zákon o mezinárodním právu soukromém. Komentář 1. vydání, Praha C.H.Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-582-2, str. 405 - 467

292 Košík, P.: *Průmyslová práva a mezinárodní právo soukromé v ČR,* studentská práce vydaná v rámci VIII. ročníku SVOČ, str. 17

S uvedenými zákony také souvisí vyhlášky, které tyto zákony provádí (provádějící předpisy), jedná se konkrétně o jednu vyhlášku:

- Vyhláška č. 550/1990 Sb., **o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů** ve znění vyhlášky č. 21/2002 Sb.

Patentové právo je v ČR také upravováno celou řadu mezinárodních smluv, a to jak multilaterálních (např. ČR je signatářem smlouvy PCT), tak bilaterálních. Pokud jde o multilaterální smlouvy, pak je ČR signatářem následujících smluv administrovaných mezinárodní organizací WIPO (Světová organizace duševního vlastnictví):

- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění,** která ve sbírce zákonů byla publikována jako Vyhláška Ministerstva zahraničních věcí č. 212/1989 Sb.,
- **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva), která je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována Vyhláškou ministra zahraničních věcí ministra zahraničních věcí č. 64/1975 Sb., ze dne 13. ledna 1975 o Pařížské úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, revidované v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967.,
- **Smlouva o patentové spolupráci (PCT),** která je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována jako Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 296/1991 Sb.,
- **Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění**, která je součástí českého právního řádu. Ve sbírce zákonů je publikována jako Vyhláška Ministerstva zahraničních věcí č. 110/1978 Sb.,
- **Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**, která se součástí českého právního řádu a ve sbírce zákonů je publikována jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 69/1975 Sb.; novelizované Vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 80/1985 Sb., o Úmluvě o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví, podepsané ve Stockholmu dne 14. 7. 1967 (dále jen „Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví“).

Dále je ČR členem několika regionálních mezinárodních smluv v oblasti patentové spolupráce:

- **Smlouva o jednotném patentovém soudu** (tato smlouva dosud nevešla v platnost a Česká republika stejně jako Slovenská republika tuto smlouvu dosud neratifikovala),
- **Evropská patentová úmluva** (EPC – European Patent Convention), která je součástí právního řádu České republiky, kde je publikována ve Sbírce zákonů jako Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 69/2002 Sb.,
- **Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a jejich mezinárodním zápisu**, ze dne 13. 10. 1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14. 7. 1967, je součástí právního řádu České republiky, kde je publikována ve Sbírce zákonů jako Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 67/1975 Sb.,
- **Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS)**, sjednané v Marrákeši dne 15. 4. 1994 jako součást Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO). Tato dohoda je publikována ve sbírce zákonů jako Sdělení Ministerstva zahraničních věcí pod č. 191/1995 Sb.,
- **Protokol k Dohodě o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Protocol to the Agreement on the Importation of Educational, Scientific or Cultural Materials), přijatý v Nairobi dne 26. 11. 1976 je publikován ve Sbírce zákonů jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 103/1998 Sb.,
- **Úmluva o biologické rozmanitosti**, uzavřená 5. 6. 1992 v Rio de Janeiru, je publikována ve Sbírce zákonů jako Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 134/1999 Sb.,
- **Chicagská úmluva o civilním letectví**, kde je publikována ve Sbírce zákonů jako Zákon č. 147/1947 Sb., který je novelizován Sdělením č. 23/2014 Sb. m. s., Sdělením č. 22/2014 Sb. m. s. a Sdělením č. 19/2014 Sb. m.s. (dále jen „Chicagská úmluva o civilním letectví“). Tato Úmluva se však problematiky práv duševního vlastnictví (potažmo patentového práva) dotýká pouze okrajově.

Bilaterální smlouvy v případě patentových sporů v ČR nehrají významnou roli, nicméně některé z nich mají také souvztažnost k patentům a z tohoto důvodu je uvedeno několik z nich. Konkrétně se jedná o:

- **Dohoda o ochraně a podpoře investic uzavřená mezi Českou republikou a Argentinou**, která je ve Sbírce zákonů publikována jako Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 297/1998 Sb. ,
- **Dohoda o ochraně a vzájemné ochraně investic uzavřená mezi Českou**

republikou a Albánií, která je ve sbírce zákonů publikována jako Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 183/1995 Sb. ,

- **V roce 1998 byla Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic podepsána mezi Českou republikou a Paraguayí** a ve Sbírce zákonů je tato dohoda publikována jako Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 38/2000 Sb.m.s.

3.5.4 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Německu

Spolková republika Německo stejně jako ostatní státy rozděluje své právo na národní právo a na mezinárodní smlouvy. Pokud jde o **národní pravidla mezinárodního práva soukromého,** hlavním pramenem práva je **úvodní část Občanského zákoníku-** (Einführungsgesetz zum bürgerlichen Gesetzbuche - EGBGB**)**[293], zejména § 3 až 46a. Nicméně podle § 3 odst. 2) EGBGB, „pravidla stanovená legislativními akty Evropských společenství a mezinárodními úmluvami, které jsou přímo použitelné ve vnitrostátním právu (nařízení parlamentu a rady), mají přednost před ustanoveními tohoto zákona (EGBGB) v jejich oblastech použití. Kolizní normy jsou také obsaženy v dalších zákonech. Příkladem může být:

- **Insolvenční zákon** (Insolvenzordnung - InsO),
- **Úvodní část zákona o Pojistné smlouvě** (Einführungsgesetz zum Versicherungsvertragsgesetz - EGVVG))[294].

Pokud jde o multilaterální mezinárodní smlouvy (ve vztahu k patentovým sporům), je na místě zmínit skutečnost, že Německo je signatářem **haagské Úmluvy o volbě soudní příslušnosti**.

- V rámci evropského práva se pak ve vztazích s evropským prvkem použijí:
  - nařízení **Brusel I.,** pokud jde o příslušnost a uznávání soudních rozhodnutí v občanskoprávních věcech,
  - pokud jde o rozhodné právo, pak nařízení **Řím I.** (pro smluvní závazkové vztahy),
  - **Řím II.** (pokud jde o mimosmluvní závazkové vztahy).

  V oblasti posílené spolupráce se pak (jak je uvedeno výše), s ohledem na Luganskou úmluvu, použije ve vztazích k Islandské republice, Norskému Království a Švýcarské konfederaci, Brusel I.

---

293 [cit. 5. 7. 2016] https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgbeg/englisch_bgbeg.html

294 [cit. 5. 7. 2016] http://ec.europa.eu/civiljustice/applicable_law/applicable_law_ger_en.htm

Pokud jde o patentové právo:

- **Patentový zákon** (Patentgesetz - PatG)[295] s poslední novelizací ze 4. 4. 2016,
- **Zákon o ochraně designu** (Designgesetz - DesignG) [296] – podle české terminologie by se tento zákon spíš přeložil jako Zákon o průmyslovém vzoru, který je představuje určitou odlehčenou (skoro-patentovou) ochranu.
- **Zákon, kterým se mění jiné zákony ve vztahu k právu duševního vlastnictví** (Gesetz zur Novellierung patentrechtlicher Vorschriften und anderer Gesetze des gewerblichen Rechtsschutzes).[297]
- **Zákon o poplatcích před německým patentovým a známkovým úřadem a patentovým soudem** (Patentkostengesetz – PatKostG).[298]
- **Zákon k mezinárodní úmluvě o udělování evropského patentu** (Gesetz über internationale Patentübereinkommen in der Fassung).[299]
- **Zákon o patentových zástupcích** (Patentanwaltsordnung (PAO)).[300]
- **Zákon o užitných vzorech** (Gebrauchsmustergesetz (GebrMG)).[301]
- **Zákon o zaměstnaneckých vynálezech** (Gesetz über Arbeitnehmererfindungen).[302]
- **Zákon, kterým se mění právo na zastoupení advokátem před vyššími zemskými soudy.**[303]
- **Zákon o rozšíření práv z průmyslového vlastnictví** (Gesetz über die Erstreckung von gewerblichen Schutzrechten (Erstreckungsgesetz-ErstrG))[304];[305].

Dalšími s patentovým právem souvisejícími zákony jsou:

- **Zákon o mezinárodních patentových smlouvách** (Gesetz über internationale Patentübereinkommen (IntPatÜG)).[306]

---

295 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=401314
296 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=316699
297 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=318894
298 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=323540
299 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=324331
300 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=317742
301 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=317793
302 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=229679
303 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=340900
304 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=229297
305 Zdrojem pro uvedené patentové zákony je webová stránka mezinárodní organizace pro duševní Vlastnictví WIPO. Odkaz na tuto stránku je: [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/profile.jsp?code=DE
306 [cit. 17. 4. 2016] https://www.gesetze-im-internet.de/intpat_bkg/BJNR206499976.html

- **Občanský soudní řád** (Zivilprozessordung (ZPO)).[307]
- **Zákon o soudních poplatcích** (Gerichtskostengesetz (GKG))Z[308]
- **Zákon o odměňování advokátů** (Gesetz über die Vergütung der Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte (RVG))[309].
- **Správní řád** (Verwaltungsverfahrensgesetz (VwVfG)).[310]
- **Zákon o soudech** (Gerichtsverfassungsgesetz (GVG)).[311]
- **Zákon o soudnictví** (Deutsches Richtergesetz).[312]
- **Zákon proti nekalé soutěži** (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (UWG))[313]
- **Občanský zákoník** (Bürgerliches Gesetzbuch (BGB))[314].

Německo je vázáno celou řadou multilaterálních mezinárodních smluv globálního otevřeného charakteru, administrovaných WIPO(em) :

- **Haagská úmluva** (která byla v textu zmíněna výše),
- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění,**
- **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (Pařížská unijní úmluva)**,
- **Smlouva o patentové spolupráci (PCT)**,
- **Smlouva o patentovém právu (PLT)**,
- **Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO)**.

Zároveň je Německo signatářem celé řady smluv, multilaterálních mezinárodních smluv, globálního otevřeného charakteru, jejichž administrátorem WIPO není. Jedná se například o:

- **Smlouva o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural

307 [cit. 17. 4. 2016] https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_zpo/index.html
308 [cit. 17. 4. 2016] http://www.gesetze-im-internet.de/gkg_2004/
309 [cit. 17. 4. 2016] https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_rvg/index.html
310 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=327091
311 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=325185
312 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=325175
313 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=317814
314 [cit. 17. 4. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=324381

Materials)[315], včetně protokolu k této úmluvě (Protocol to the Agreement on the Importation of Educational, Scientific or Cultural Materials)[316],

- **Dohodu TRIPS,**[317]
- **Úmluvu o biologické rozmanitosti,** [318]
- **Chicagskou úmluvu o civilním letectví**[319] a další.

Dále je Německo signatářem několika smluv regionálního, polotevřeného charakteru:

- **Smlouva o jednotném patentovém soudu** (Spolková republika Německo dosud tuto smlouvu neratifikovala),
- **Dohoda o komunitárním patentu z roku 1989,**
- **Evropská patentová úmluva,**
- **Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a jejich mezinárodním zápisu.**

Dále, pokud jde o mezinárodní bilaterální smlouvy, uzavřela Spolková republika Německo několik těchto bilaterálních smluv, které mají souvztažnost k právu duševního vlastnictví, například:

- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Kuvajtem o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1994** (Agreement between the Federal Republic of Germany and the State of Kuwait for the Encouragement and Reciprocal Protection of Investments)[320].
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Barbadosem o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1994,**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Abtiguou a Burbudou** (ostrovní stát v Karibiku) **o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1998**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Argentinou o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1991,**

---

315 [cit. 5. 7. 2016] http://www.unesco.org/education/information/nfsunesco/pdf/FLOREN_E.PDF

316 [cit. 5. 7. 2016] https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%201259/volume-1259-I-20669-English.pdf

317 [cit. 5. 7. 2016] https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips.pdf v českém jazyce pak http://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni/dohoda-trips.html

318 [cit. 5. 7. 2016] https://www.cbd.int/doc/legal/cbd-en.pdf

319 [cit. 5. 7. 2016] http://www.icao.int/publications/Documents/7300_orig.pdf v českém jazyce pak [cit. 5. 7. 2016] http://www.uzpln.cz/upload/dokumenty_legislativa/sb68_47_3.pdf

320 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=915

- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Afghanistánem o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 2005,**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Mauritánií o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1982,**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Albánií o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1991,**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Angolou o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 2003,**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Namibií o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1994,**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Arménií o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1994,**
- **Smlouva mezi Spolkovou republikou Německo a Paraguayí o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1993** .

3.5.5 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého ve Francii

Základním zákonem Francie je **Ústava**. Jedná se o Ústavu ze 4. října 1958, naposledy novelizovanou 23. července roku 2008 (Constitution du 4 octobre 1958 (telle que modifiée par la réforme du 23 juillet 2008)[321].

Dalšími předpisy jsou:

- **Zákon o duševním vlastnictví** (Code de la propriété intellectuelle, dále jen „F-CdPI"),[322]
- **Nařízení o procesních poplatcích** (Arrêté du 24 avril 2008 relatif aux redevances de procédures perçues par l'institut national de la propriété industrielle),[323]
- **Usnesení o postupu při podání žádosti o patent na vynález a užitného vzoru pro zadávání do národního rejstříku patentů** (Arrêté du 19 septembre 1979 relatif aux modalités de dépôt des demandes de brevet d'invention et de certificat d'utilité et d'inscription au Registre national des brevets),[324]

---

321 [cit. 6. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5560 (přístup 3. 4. 2019) a zároveň https://www.legifrance.gouv.fr/Droit-francais/Constitution/Constitution-du-4-octobre-1958

322 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 20-21 a zároveň [cit. 6. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=12766, kde je také samotný text přepisu konsolidované znění z 25. 4. 2016 je na webové stránce http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=16057,

323 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 21

324 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 21

- **Nařízení na podání mezinárodní přihlášky na evropský patent a její aplikace regionálními kancelářemi v National de Institut propriété industrielle** (Arrêtés du 29 novembre 1978, du 16 septembre 1983, du 6 septembre 1985, du 30 avril 1987, du 13 janvier 1993, du 12 novembre 1993, du 23 octobre 1995 et du 27 juillet 2000 relatif au de dépôt des demandes internationales et des demandes de brevet européen auprès des centres de province de l'Institut national de la propriété industrielle et décisions du Directeur de l`l.N.P.I. n° 80-164 du 3 mars 1980, n° 80-601 du 19 décembre 1980, n° 83-425 du 28 septembre 1983, n° 85-464 du 6 septembre 1985, no 87-171 du 30 avril 1987, n° 93-12 du 13 janvier 1993 et n° 93-563 du 3 décembre 1993)[325], když toto nařízení je vydáno ve vztahu k Evropské patentové úmluvě.,
- **Zákon o ochraně rostlin** (Loi n° 2011-1843 du 8 décembre 2011 relative aux certificats d'obtention végétale (version consolidée au 12 mars 2015),[326]
- **Zákon o boji proti padělání** (Loi n° 2007-1544 du 29 octobre 2007 sur la lutte contre la contrefaçon)[327],
- **Zákon o ochraně biotechnologických vynálezů** (Loi n° 2004-1338 du 8 décembre 2004 relative à la protection des inventions biotechnologiques)[328].

Také ve Francii jsou s právem duševního vlastnictví (a tedy také s patentovým právem) spojeny další zákony, které však primárně právo duševního vlastnictví neupravují, příkladem mohou být:

- **Dědický zákoník** (Code du patrimoine (version consolidée au au 23 février 2015),[329]
- **Zákoník práce** (Code du travail (version consolidée au 8 mars 2015)[330],
- **Zákon o Bioetice** (Loi n° 2004-800 du 6 août 2004 relative à la bioéthique),[331]
- **Zákon o ochraně lidského těla** (Loi n° 94-653 du 29 juillet 1994 relative au respect du corps humain)[332].

325 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 21
326 [cit. 6. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14212
327 [cit. 6. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5608
328 [cit. 6. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5601
329 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14246
330 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14293
331 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5599
332 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=1615

Přestože **Francie** má, pokud jde o mezinárodní právo soukromé, hlubokou tradici, **v současnosti komplexní úpravu mezinárodního práva soukromého nemá**. Počátky úpravy mezinárodního práva soukromého ve Francii sahají až do 13. století. Na tuto tradici navázali komentátoři, jež se souvisle zabývali otázkami mezinárodního práva soukromého a vnesli do tohoto vědního oboru instituty, jejichž používání bylo opuštěno v některých státech (například Švýcarsko) teprve v nedávné době, a z nichž se *de facto* rozvinula moderní věda mezinárodního práva soukromého. V 16. století byly pak základy teorie položené komentátory dále rozvedeny a prohloubeny. Po Velké francouzské revoluci došlo k přijetí Občanského zákoníku (Code Civil), kde také byly upraveny některé instituty mezinárodního práva soukromého, které se však bohužel dále nerozvíjely. Francie dosud nemá komplexní úpravu mezinárodního práva soukromého v předpisech národního původu. **Dílčí normy upravující jednotlivé oblasti mezinárodního práva soukromého, resp. právních vztahů s mezinárodním prvkem, lze nalézt** právě **ve** zmiňovaném **Code Civil**. Tyto dílčí otázky řeší kolizní ustanovení ve vztazích mezi rodiči a dětmi (čl. 310, čl. 311:14-311:18) a kolizní úprava adopce a jejích účinků na území Francie, pokud nedošlo k adopci v zahraničí. Jak je z uvedeného patrné, kodifikovány byly pouze některé kolizní otázky, a to ve vztazích rodičů a dětí a adopce, tedy části problematiky tzv. mezinárodního práva rodinného[333]. V problematice řešení patentových sporů s mezinárodním prvkem však řešení otázek práva rodinného nemá žádnou relevanci. Nicméně v tomto ohledu je důležitá informace, že mezinárodní právo soukromé (až na uvedenou výjimku) v rámci francouzského vnitrostátní práva upraveno není. **V současné době tvoří páteř mezinárodního práva soukromého ve Francii právní předpisy vznikající v rámci iniciativy EU, a to především nařízení Řím I. a nařízení týkající se unifikace otázek mezinárodního práva soukromého cestou směrnic**[334].

Pokud jde o patentové právo na mezinárodním poli, Francie je v patentové oblasti signatářem několika mezinárodních smluv, které administruje WIPO. Jedná se o:

- **Budapešťskou smlouvu o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížskou úmluvu na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),

333 Bělohlávek, A.J., *Mezinárodní právo soukromé evropských zemí,* Praha 2010, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-309, str. 381-382

334 Bělohlávek, A.J., *Mezinárodní právo soukromé evropských zemí,* Praha 2010, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-309, str. 382

- **Smlouvu o patentové spolupráci** (PCT),
- **Smlouvu o patentovém právu** (PLT),
- **Štrasburskou dohodu o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluvu o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

Francie je signatářskou zemí dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Jedná se o:

- **Smlouvu o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials)[335], včetně protokolu k této úmluvě (Protocol to the Agreement on the Importation of Educational, Scientific or Cultural Materials)[336],
- **Dohodu TRIPS**[337],
- **Úmluvu o biologické rozmanitosti** [338],
- **Chicagskou úmluvu o civilním letectví**[339]

a další.

Francie členem několika regionálních mezinárodních smluv v oblasti patentové spolupráce :

- **Smlouvy o jednotném patentovém soudu** (tato smlouva dosud nevešla v platnost) ,
- **Dohoda o komunitárním patentu** z roku 1989,
- **Evropské patentové úmluvy,**
- **Lisabonské dohody na ochranu označení původu a jejich mezinárodním zápisu.**

Francie uzavřela také několik těchto bilaterálních smluv, které mají souvztažnost k právu duševního vlastnictví, jedná se o:

---

335 [cit. 5. 7. 2016] http://www.unesco.org/education/information/nfsunesco/pdf/FLOREN_E.PDF

336 [cit. 5. 7. 2016] https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%201259/volume-1259-I-20669-English.pdf

337 [cit. 5. 7. 2016] https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips.pdf v českém jazyce pak http://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni/dohoda-trips.html

338 [cit. 5. 7. 2016] https://www.cbd.int/doc/legal/cbd-en.pdf

339 [cit. 5. 7. 2016] http://www.icao.int/publications/Documents/7300_orig.pdf v českém jazyce pak http://www.uzpln.cz/upload/dokumenty_legislativa/sb68_47_3.pdf

- **Smlouvu uzavřenou mezi Francií a Kuvajtem o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1989** (Accord entre la République française et l'Etat du Koweït sur l'encouragement et la protection réciproques des investissements)[340],
- **Dohodu mezi Francií a Argentinou o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1991** (Accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République argentine sur l'encouragement et la protection réciproques des investissements)[341],
- **Dohodu o vzájemné ochraně a podpoře investic uzavřenou mezi Francií a Namibií z roku 1998** (Accord entre le Gouvernement de la République française et la République de Namibie sur l'encouragement et la protection réciproques des investissements),[342]
- **Rámcovou smlouvu o hospodářské, průmyslové a technické spolupráci mezi vládou Francie a Lidové socialistické republiky Albánie z roku 1988** (Accord cadre de coopération économique, industrielle et technique entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République populaire socialiste d'Albanie)[343].

3.5.6 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Nizozemí

Jedním ze dvou základních zákonů Nizozemského království je psaná **Ústava**[344]. Tato Ústava pochází z roku 1815, kdy konstituovala konstituční monarchii v Nizozemí a byla revidována v roce 1848. Poslední velká revize Ústavy proběhla v roce 1983. Nizozemská Ústava narozdíl od Ústavy České republiky v sobě zahrnuje základní práva a svobody (Chapter 1 – Fundamental rights / Kapitola 1 - Základní práva), přičemž k vlastnickému právu se vztahuje čl. 14 Ústavy. Uvedený článek 14 hovoří o vyvlastnění, které je možné pouze ve veřejném zájmu a na základě zákona a vztahuje se k němu také zákonné odškodnění. Právo na vlastnictví je tedy zaručeno již nizozemskou Ústavou.

Pokud jde o patentové právo, je jako právo na majetek dále v Nizozemí upraveno:

340 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=912
341 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=688
342 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=899
343 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=460
344 [cit. 12. 7. 2016] https://www.government.nl/binaries/government/documents/regulations/2012/10/18/the-constitution-of-the-kingdom-of-the-netherlands-2008/the-constitution-of-the-kingdom-of-the-netherlands-2008.pdf

- **Patentový zákon** z roku 1994, ve znění posledních změn z roku 2010 (Rijksoctrooiwet 1995 van 15 december 1994, laatstelijk gewijzigd op 7 juli 2010)[345], dále jen N-PA,
- **Patentová pravidla** z roku 1995, související s patentovým zákonem z roku 1994, ve znění posledních změn z roku 2010 (Uitvoeringsbesluit Rijksoctrooiwet 1995 van 20 februari 1995 laatstelijk gewijzigd op 20 augustus 2010),[346]
- **Prováděcí předpis z roku 2009 týkající se zákona o patentech z roku 1995** (Uitvoeringsregeling 2009 Rijksoctrooiwet 1995 (van 6 november 2009)),[347]
- **Zákon, kterým se mění ustanovení týkající se patentových zástupců v Patentovém zákoně z roku 2002** (Rijkswet van 13 juni 2002 tot wijziging van de bepalingen ten aanzien van octrooigemachtigden in de Rijksoctrooiwet en de Rijksoctrooiwet 1995),[348]
- **Zákon o ochraně topografií polovodičových výrobků** (Wet van 28 oktober 1987, houdende regelen inzake de bescherming van oorspronkelijke topografieën van halfgeleiderprodukten)[349].

Dalšími souvisejícími zákony jsou:

- **Nizozemský Občanský zákoník** (Burgerlijke Wetboek),[350]
- **Občanský soudní řád** (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)[351].

Pokud jde o mezinárodní právo soukromé, v Nizozemí pak zde - stejně jako ve Francii (a to přestože Nizozemí je jednou ze zemí, kde odvětví mezinárodního práva soukromého vznikalo) - neexistuje samostatný kodex mezinárodního práva soukromého. **Mezinárodní právo soukromé je upraveno v části 10 nizozemského Občanského**

345 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 39 a zároveň [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=3226 a zároveň https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/besluiten/2007/02/28/evaluatie-rijksoctrooiwet-1995/evaluatie-row-1995-pm.pdf, kde je samotný text předpisu

346 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 39 a zároveň [cit. 5. 7. 2016] https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/besluiten/2007/02/28/evaluatie-rijksoctrooiwet-1995/evaluatie-row-1995-pm.pdf, kde na obou odkazech je také samotný text předpisu

347 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 39 a zároveň [cit. 5. 7. 2016] http://wetten.overheid.nl/BWBR0026646/2010-04-01, kde na obou odkazech je také samotný text předpisu

348 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=7421

349 [cit. 12. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=3192

350 V holandštině http://www.belgischrecht.be/codex.asp#civ a v angličtině [cit. 12. 7. 2016] http://www.dutchcivillaw.com/civilcodegeneral.htm

351 [cit. 12. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=7420

zákoníku (Dutch Civil Code), konkrétně se jedná o články 10.1 – 10.17[352]. Samotná národní úprava je pak právně založena na stejném základě jako jsou nařízení a směrnice EU. Základním pravidlem pro použití holandského práva (respektive kolizních norem holandského MPS) bude situace, kdy žalovaný bude mít domicil v Nizozemí. Dále bude dána jurisdikce nizozemských soudů na v případě, že účastníci smlouvy si Nizozemí jako sudiště zvolí[353].

Nizozemí je v patentové oblasti signatářem několika mezinárodních smluv, které administruje WIPO:

- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),
- **Smlouva o patentové spolupráci** (PCT),
- **Smlouva o patentovém právu** (PLT),
- **Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

Je také signatářskou zemí dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Opět z těchto smluv jsou pro demonstraci vybrány stejné smlouvy jako u příkladu předchozích států. Jsou to:

- **Smlouva o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials), včetně protokolu k této úmluvě (Protocol to the Agreement on the Importation of Educational, Scientific or Cultural Materials),
- **Dohoda TRIPS**,
- **Úmluva o biologické rozmanitosti**,
- **Chicagská úmluva o civilním letectví**.

Nizozemí je dále členem několika regionálních mezinárodních smluv v oblasti patentové spolupráce:

- **Smlouva o jednotném patentovém soudu,**

352 [cit. 12. 7. 2016] http://www.dutchcivillaw.com/civilcodebook01010.htm

353 Hooijdonk, M. Eijsvoogel, P., *Litigation n the Netherlands*, Hague, Netherland, Wolters Kluger, 2009, ISBN 19789041141439, str. 13

- **Dohoda o komunitárním patentu** z roku 1989 (která nikdy nevstoupila v platnost),
- **Evropská patentová úmluva,**
- **Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a jejich mezinárodním zápisu**.

Nizozemí pak uzavřelo pouze jednu bilaterální smlouvu, který má souvztažnost k právu duševního vlastnictví (a s tím potažmo také s patentovým právem) a jedná se o **Dohodu o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1999 uzavřenou s Jihoafrickou republikou** (Agreement on Encouragement and Reciprocal Protection of Investments between the Kingdom of the Netherlands and the Republic of South Africa)[354].

3.5.7 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého ve Velké Británii.

Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Velká Británie") zahrnuje Velkou Británii (Anglii, Skotsko, Wales) a Severní Irsko a přilehlé ostrovy (Western Isles, Orkney Islands, Shetland Islands, Isles of Scilly, Isle of Wight, Isle of Anglesey). **Skotsko a Severní Irsko mají svůj vlastní právní řád**. Skotské právo je právním systémem Skotska a jedná se o hybrid (či spojený právní systém) zahrnující elementy jak římskoprávního (kontinentálně-evropského) právního systému, tak anglo-amerického právního systému (common law). Spolu s právním řádem Anglie a Severního Irska tvoří jeden ze tří právních systému Velké Británie[355]. Jak vyplývá z uvedeného, skotské právo je samostatným právním systémem, který má sice mnoho znaků společných s anglickým právem, avšak z pohledu pravidel o střetu různých právních řádů jsou tyto právní systémy považovány za samostatné. Skotské právo se původně vyvíjelo na římskoprávním základě, avšak od konečného ovládnutí Skotska ze strany Anglie a vytvoření personální unie na počátku 18. století, je skotské právo zásadně ovlivněno právem anglickým. Výchozím pramenem upravujícím vztah skotského a anglického práva je **Smlouva o unii z roku 1707** (The Treaty of Union 1707). Tato smlouva však nesjednotila právní systémy obou území jako takové, a proto z pohledu předpisů anglického mezinárodního práva soukromého je tedy skotské právo považováno za cizí

354 [cit. 12. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=887
355 [cit. 12. 7. 2016] https://en.wikipedia.org/wiki/Scots_law

právo a naopak[356]. Právo Severního Irska je pak svébytný právní systém založený na anglo-americkém (common law) právním systému, používaným od roku 1921 poté, co došlo k osamostatnění právního systému Severního Irska od zbytku Velké Británie[357]. Pro tuto práci je důležitý právní systém Anglie, který je z uvedených zemí pro patentové právo a patentové spory nejvýznamnějším. Některé normy odlišné pro Skotsko jsou však, zejména pro ilustraci složitosti právního systému a pramenů práva Velké Británie, zmíněny.

Pokud jde o samotný právní systém, ve většině zemí je základním zákonem Ústava. **Velká Británie písemný dokument nazvaný Ústava** nemá, jak je uvedeno výše, každá ze zemí Velké Británie (Anglie, Skotsko Wales a Severní Irsko) má svůj právní systém. Nicméně pokud jde o patentové právo, patenty jsou udělované Úřadem průmyslového vlastnictví (Intellectual Property Office – IPO[358]), který má působnost pro celé území Velké Británie, tedy včetně Skotska, Walesu a Severního Irska. Zajímavostí je, že sídlo Patentového úřadu je od roku 1991 v Newportu v Jižním Walesu a nikoliv v Londýně, kde se tento úřad nacházel od jeho vzniku až do roku 1991. Patentové spory se ve Velké Británii vedou před specializovanými soudy, které jsou zřízeny bez ohledu na další právní uspořádání Velké Británie a jsou umístěny v Londýně. Jedná se o Patent court – Chancery Divison of the High Court a Intellectual Property Enterpriese Court (do 1. 10. 2013 Patent County Court).

Anglické zákony upravující mezinárodní právo soukromé pak jsou:

- **Zákon o mezinárodním právu soukromém z roku 1955** (Private International Law (Miscellaneous Provisions) Act 1995,[359]
- **Zákon o smlouvách (o rozhodném právu) z roku 1990** (The Contracts (Applicable Law) Act 1990 (Commencement No.2) Order 2004)[360].

Pokud jde o prameny patentového práva (a s patentovým právem spojenými předpisy), jedná se o:

- **Patentový zákon z roku 1977** (The Patents Act 1977 (Chapter 37, as amended by the Tribunals, Courts and Enforcement Act 2007)[361],

356 Bělohlávek, A.J., *Mezinárodní právo soukromé evropských zemí,* Praha 2010, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-309, str. 1032

357 [cit. 5. 7. 2016] https://en.wikipedia.org/wiki/Northern_Ireland_law

358 [cit. 5. 7. 2016] https://www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office

359 [cit. 12. 7. 2016] http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1995/42/contents

360 [cit. 12. 7. 2016] http://www.legislation.gov.uk/uksi/2004/3448/contents/made

361 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 57 a zároveň [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14693, kde je také samotný text přepisu

- **Patentová pravidla z roku 2007** (The Patents Rules 2007 (as amended))[362], která jsou prováděcím předpisem.,
- **Pravidla pro patentové poplatky** (Patents (Fees) rules 2007 (as amended)), která jsou také prováděcím předpisem[363],
- **Zákon o patentech a průmyslových vzorech** (Patents and designs act 1907 – Chapter 29, as amended up to the Trade Marks Act 1994)[364], (dále jen „UK-PA"),
- **Zákon o registrovaných průmyslových vzorech** (The Registered Designs Act 1949 (as consolidated 1979)[365].

Vzhledem k rozdílným právním systémům v Anglii, Walesu, Skotsku a Severním Irsku a vzhledem ke skutečnosti, že patentové spory se vedou také v oblasti patentové ochrany rostlin (zejména úpravy zemědělských plodin), jsou z hlediska Velké Británie zajímavé dva zákony:

- **Zákon o odrůdách rostlin** (Plant Varieties Act 1997)[366]
- **a skotská verze** tohoto zákona s názvem **Zákon o odrůdách rostlin a semen** (The Plant Varieties and Seeds Act 1964 (Chapter 14, as amended up to the Beet Seed (Scotland) Regulations 2010)[367].

Ve Velké Británii, která se po tzv. Brexitu rozhodla opustit Evropskou unii, dosud platí také evropská legislativa, pro oblast patentových sporů se jedná především o **nařízení Brusel I., Řím I. a Řím II.**, plus samozřejmě celá řada dalších nařízení a směrnic ve vztahu k patentovému právu. Nicméně uvedená nařízení jsou zatím pro oblast patentových sporů s mezinárodním prvkem velice důležitá. Úprava sporů s mezinárodním prvkem (mezi kterými také figurují spory patentové) tak vedle evropské legislativy je upravena také národní legislativou, a obvykle se jedná o výše uvedený zákon o Mezinárodním právu

362 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 57 a zároveň [cit. 5. 7. 2016] https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/354954/patents 20070110.pdf, a zároveň http://www.wipo.int/wipolex/en/profile.jsp?code=GB, kde na obou odkazech je také samotný text předpisu

363 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 57 a zároveň [cit. 5. 7. 2016] https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/354954/patents 20070110.pdf, (přístup 3. 4. 2019) a zároveň http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14596, kde na obou odkazech je také samotný text předpisu

364 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14437

365 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=1626

366 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5991

367 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14356

soukromém, přičemž tato norma upravuje jak jurisdikci států, tak prostřednictvím kolizních ustanovení také rozhodné právo. Ve Velké Británii se také jedná o:

- **Zákon o mezinárodním právu soukromém** (Private International Law (Miscellaneous Provisions) Act 1995)[368],
- **Civilní proces** (ekvivalent našeho občanského soudního řádu) s názvem (The Civil Procedure (Amendment No.8) Rules 2013) [369] (dále jen „UK-CP amendment") ve vztahu k The Civil Procedure Rules 1998[370], (dále jen „UK-CP rules") a The Civil Procedure Act 1997[371], (dále jen „UK-CP act").

Pokud jde o litigace, s těmito také souvisí pokusy o smírné řešení sporu. Souvisí tedy s nimi také arbitráž, a v případě Velké Británie **Zákon o arbitráži** (Arbitration Act 1996 (Chapter 23)) [372], kterou má Skotsko upravenou samostatně v předpisu (The Arbitration (Scotland) Act 2010 (As amended by the Arbitration (Scotland) Act 2010 (Consequental Amendments) Order 2010))[373].

Vhodné je také zmínit **Manuál patentové praxe** (Manual of Patent Practice (MoPP)) vydaný britským Úřadem Duševního vlastnictví (Intellectual Property Office)[374].

Také Velká Británie, stejně jako výše uvedené Německo a Francie, je v patentové oblasti signatářem několika mezinárodních smluv, které administruje WIPO. Jsou to:

- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),
- **Smlouva o patentové spolupráci** (PCT),
- **Smlouva o patentovém právu** (PLT),
- **Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

368 [cit. 5. 7. 2016] http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1995/42/pdfs/ukpga_19950042_en.pdf
369 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14454
370 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14455
371 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13691
372 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13311
373 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13320
374 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=328660

Velká Británie je také signatářskou zemí dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Opět z těchto smluv jsou pro demonstraci vybrány stejné smlouvy jako u příkladu Německa a Francie. Jedná se o:

- **Smlouva o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials), včetně protokolu k této úmluvě (Protocol to the Agreement on the Importation of Educational, Scientific or Cultural Materials),
- **Dohoda TRIPS**,
- **Úmluva o biologické rozmanitosti,**
- **Chicagská úmluvu o civilním letectví.**

Dále je Velká Británie, opět shodně jako Německo a Francie, členem několika regionálních mezinárodních smluv v oblasti patentové spolupráce:

- **Smlouva o jednotném patentovém soudu**,
- **Dohoda o komunitárním patentu** z roku 1989,
- **Evropská patentová úmluva,**
- **Lisabonská Dohoda na ochranu označení původu a jejich mezinárodním zápisu.**

Dále pokud jde o mezinárodní bilaterální smlouvy uzavřené Velkou Británií, které mají souvztažnost k právu duševního vlastnictví, jedná se jen o dvě smlouvy:

- **Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1990 uzavřená s Argentinou** (Agreement between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of Argentina for the Promotion and Protection of Investments)[375] ,
- **Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic uzavřená s Jihoafrickou republikou v roce 1994** (Agreement between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of South Africa for the Promotion and Protection of Investments)[376].

375 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=715
376 [cit. 16. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=888

3.5.8 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v USA

Spojené státy americké jsou zemí s federativním uspořádáním. Vznik Spojených Států amerických je spojen s **Deklarací nezávislosti**[377], kterou třináct kolonií deklarovalo svou nezávislost na Velké Británii a která byla ratifikována Kontinentálním kongresem 4. července 1776. Čtvrtý červenec je pak v USA slaven jako Den nezávislosti a je federálním státním svátkem, tedy jedním z 10 federálních státních svátků[378]. Další státní svátky jsou slaveny v jednotlivých federálních státech. Jak bylo zmíněno, USA mají federativní uspořádání a skládají se z 48 států, jednoho federálního distriktu a 5ti obydlených území a dalších 9ti území bez stálého obyvatelstva. O další dvě území se v současné době vede spor o to, v čí jurisdikci se tato území nachází (v současnosti jsou tato území pod jurisdikcí Kolumbie[379]). Pokud jde o **právní řád, je rozdělen na federální a státní, a stejně tak jsou na federální[380] a státní rozděleny státní orgány**[381]. Některé zákony jsou pouze federální, některé oblasti úpravy pak mají naopak pouze státní úpravu. Stejné je to i se soudním systémem v USA, který je také rozdělen na státní s federálními soudy, což v případě některých soudních sporů může být poněkud problematické a pro účastníka matoucí (ke kterému soudu má s tou konkrétní kauzou předstoupit). Uvedené se odráží také v oblasti práva duševního vlastnictví, neboť některé oblasti (jak bude uvedeno níže) jsou upraveny federálními předpisy a jiné jsou upraveny předpisy státními.

Pokud jde o prameny práva, tyto jsou v USA členěny na primární a sekundární, a jak bylo naznačeno výše, na právo federální a národní.

Primárními zdroji práva jsou:

- americká Ústava[382] (včetně dodatků k Ústavě),
- zákony a vyhlášky,
- rozhodnutí soudu (tzv. Case law),
- správní pravidla a nařízení,

---

377 [cit. 16. 7. 2016] http://www.constitution.org/us_doi.pdf

378 [cit. 16. 7. 2016] https://www.usa.gov/life-in-the-us

379 Jedná se o území ostrovu Bajo Nuevo Bank (známé také jako také jako Petrelovy ostrovy – neobydlené území nacházející se v Karibském moři na 15°53'severní šířky 78°38'západní délky), které si mimo USA také nárokuje Jamajka a Nikaragua, a území ostrovu Serranilla Bank, které je vzdáleno zhruba 110 km (68 mil) směrem na východ od Bajo Nuevo Bank s geografickými koordináty 15°50'severní šířky 79°50'západní délky, které si mimo USA nárokují také Honduras a Nicaragua.

380 Ústava USA, článek I., oddíl 8

381 Ústava USA, dodatek X. (z roku 1791): „Práva, která Ústava výslovně nepřiznává Unii ani je nevylučuje z pravomoci států, náležejí jednotlivým státům nebo lidu."

382 [cit. 16. 7. 2016] https://www.congress.gov/content/conan/pdf/GPO-CONAN-REV-2014.pdf

- ratifikované smlouvy.

Sekundárními prameny práva jsou:

- právní články v autorizovaných časopisech,
- univerzitní díla encyklopedického charakteru,
- vážené právní knihy,
- informace o zvykovém právu (restatements).

Pokud se vrátíme k jednotlivým pramenům práva, pak v USA je vztah právu duševního vlastnictví a k patentovému právu vymezen již v Ústavě. Konkrétně se jedná o Článek 1, § 8 odst. 8, podle kterého v pravomoci Kongresu je podporovat vědecký pokrok a užitečné znalosti a umění tím, že zajistí spisovatelům a vynálezcům na určitou dobu výhradní právo k jejich dílům a vynálezům. Patentová doložka představuje rovnováhu mezi podporou vytvářet inovace a zároveň v potřebě zamezit vzniku monopolů, které tlumí hospodářskou soutěž (pokrok vědy a užitečných znalostí). Tato klauzule je garantem síly a určitých omezení při výkonu této pravomoci. Kongres nesmí vytvářet patentové monopoly na dobu neurčitou a ani nesmí „Umožnit vydání patentů, kterými jsou odstraněny dosavadní veřejně přístupné poznatky, nebo které omezují volný přístup k materiálům, které již jsou veřejně k dostupné". *Graham v. John Deere Co.* of Kansas City[383], 383 U.S. 1, 6, 86 S.Ct. 684, 688, 15 L.Ed.2d 545 (1966)[384].

Jak bylo uvedeno výše, **právní řád je v USA členěn na státní a federální**. Většina práva duševního vlastnictví pak spadá pod federální zákony a s tím souvisí také skutečnost, že většina sporů v oblasti práva duševního vlastnictví je v USA vedena před federálními soudy. Výjimkou může být know-how a obchodní tajemství, které federálními zákony upraveny nejsou a řízení v těchto oblastech bude vedeno před národními státy. Další kapitolou je v USA problematika kolizních norem. Pokud jde o prameny práva v oblasti patentových sporů, jedná se o federální právo a s tímto federálním právem také související federální jurisdikci (tedy soustavu federálních soudů).

---

383 text celého rozhodnutí *Graham v. John Deere Co.* Je k dispozici na [cit. 16. 7. 2016] http://ocw.mit.edu/courses/sloan-school-of-management/15-628j-patents-copyrights-and-the-law-of-intellectual-property-spring-2013/readings/MIT15_628JS13_read23.pdf

384 Adelman, J. M. Randall, R. R., Thomas, J. R., *Cases and Materials on Patent Law, Third Edition*, St. Paul, Minesota, USA, West a Thomson Reuters 2009, ISBN 978-0-314-19082-6, str. 3

Jedná se o:

- **Patentový zákon** (35 U.S.C.A. Patent Act)[385]. Patentový zákon je zákonem federálním. ,
- **Federální zákon o potravinách, lécích a kosmetice** (Section 355 of the Federal Food, Drug, and Cosmetic Act, 21 U.S.C.§ 355)[386],
- **Federální zákon o transferu technologií** (Federal Technology Transfer Act of 1986 (Public Law 99-502, 100 Stat. 1785)[387].

Při sjednocování některých pravidel byl vydán **Jednotný obchodní zákoník** (Uniform Commercial Code)[388] (dále jen „UCC"), který byl přijat v 50 státech USA, Kolumbijském distriktu a amerických teritoriích. Některé státy však z UCC všechna ustanovení nepřijaly (např. Lousiana a Perto Rico) a některé státy nepřijaly UCC jako celek (např. Americká Samoa).

Pokud jde o **Občanský zákoník**, pak vydání Občanského zákoníku je v dikci samostatných států federace a příkladem Občanského zákoníku může být **Občanský zákoník státu Kalifornie (California civil code), jiné státy kodifikovanou úpravu institutů nám známých z Občanského zákoníku vůbec nemají**[389].

Spojené státy americké, jak je uvedeno výše, jsou státem s federativním uspořádáním a **bez jednotného mezinárodního práva soukromého**. Uvedené znamená, že ke konfliktům právních řádů dochází na třech různých úrovních, a to:

- **na národní úrovni**, tedy konflikt jednotlivých státních právních řádů (což pro oblast patentových sporů není důležité, neboť jak je uvedeno výše, problematika patentů je upravena federálními zákony).
- **Konflikt státního právního řádu se zahraničním právním řádem** (což opět pro oblast patentových sporů není důležité).
- **Konflikt federálního práva USA s cizím právním řádem** (což je problematika vztahující se k patentovým sporům, když patentové právo je upraveno federálním právním řádem). Problematika norem upravující přeshraniční dosah je v USA poměrně komplikovaná a jednotný kodex upravující tuto problematiku na federální úrovni v USA není.

---

385 [cit. 16. 7. 2016] http://www.uspto.gov/web/offices/pac/mpep/consolidated_laws.pdf
386 [cit. 16. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=7533
387 [cit. 16. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14791
388 [cit. 5. 7. 2016] https://www.michigan.gov/documents/entireuccbook_18831_7.pdf
389 [cit. 5. 7. 2016] http://www.leginfo.ca.gov/.html/civ_table_of_contents.html

USA jsou v patentové oblasti signatářem několika mezinárodních smluv, které administruje WIPO. Jsou to:

- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),
- **Smlouva o patentové spolupráci** (PCT),
- **Smlouva o patentovém právu** (PLT),
- **Štrasburskou dohodu o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

Jsou také signatářskou zemí dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Opět z těchto smluv jsou pro demonstraci vybrány stejné smlouvy jako u příkladu předchozích států:

- **Smlouva o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials), včetně protokolu k této úmluvě (Protocol to the Agreement on the Importation of Educational, Scientific or Cultural Materials),
- **Dohoda TRIPS**,
- **Úmluva o biologické rozmanitosti,**
- **Chicagská úmluva o civilním letectví**.

Dále, pokud jde o mezinárodní bilaterální smlouvy uzavřené USA, které mají souvztažnost k právu duševního vlastnictví, jedná se celou řadu bilaterálních smluv, z nichž se pro demonstraci uvádí pouze několik:

- **Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic z roku 1994 uzavřená s Maďarskem** (Agreement on Intellectual Property between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Hungary)[390],
- **Dohoda o volném obchodu uzavřená s Austrálií v roce 2005** (Free Trade Agreement between Australia and United States of America),[391]
- **Dohoda o volném obchodu mezi USA a Koreou z roku 2007** (Free Trade Agreement between the Republic of Korea and the United States of America)[392].

390 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=565
391 [cit. 5. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=371

USA je také členem regionální mezinárodní smlouvy, a to **Severoamerické dohodě o volném obchodu**[393]. Jedná se o trilaterální dohodu uzavřenou mezi všemi třemi severoamerickými státy - USA, Kanadou a Mexikem. Všechny tři státy Dohodu shodně podepsaly 17. prosince 1992, ratifikovaly 8. prosince 1993 a Dohoda vstoupila v platnost 1. 1. 1994. V současnosti je tato Dohoda suspendována prezidentem Donaldem Trumpem.

Jak bylo uvedeno výše, americká federální jurisdikce má svá specifika a je na místě uvést, že federální soudní distrikt se nerovná federálnímu státu. Federálních soudů prvního stupně je 94. Regionálních odvolacích soudů je 12, a 13. odvolací soud je specializovaným odvolacím soudem k případům ve vztahu k patentovému právu, mezinárodnímu obchodu a vládních zakázek. Konečným odvolacím soudem je Nejvyšší soud.

Pokud jde o jednotlivé federální soudní distrikty, tyto jsou patrné z mapy, která je uvedena v příloze č. 7.

3.5.9 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Japonsku

Japonsko (Japonsky 日本 *Nippon* nebo *Nihon*; formálním názvem 日本国 *Nippon-koku* nebo *Nihon-koku*,日本 Nippon nebo Nihon; formálně 日本国, je asijskou ostrovní zemí skládající se z 6.852 ostrovů. Nejdůležitějšími a největšími ostrovy jsou Honšú (japonsky: 本州), Kjúšú (japonsky: 九州), Šikoku (**四国**), Hokkaidó (japonsky: **北海道**) a souostroví Rjúkú (japonsky 琉球諸島, Rjúkjú-šotó - ostrovy Rjúkjú) s největším ostrovem Okinawa (japonsky: 沖縄本島, *Okinawa-hontó*). Jméno Japonska doslova znamená Země vycházejícího slunce (日本 国 – *ni hon koku*). Státní zřízení Japonska je císařství včele s císařem, který až do roku 1945 byl žijící bůh. Podle současné Ústavy je císař symbolem státu a jednoty lidí,[394] a není tak již žijícím bohem. Z článků 1-8 japonské Ústavy vyplývá, že se jedná o konstituční monarchii se značně omezenými možnostmi panovníka, který je především jedním ze symbolů státu.

Právní řád v Japonsku je v současnosti kontinentálního charakteru, i když jsou v něm patrné historické náboženské a regionální vlivy. Uvedené vlivy mají také svůj odraz v rozhodování Japonských soudů, jejichž rozhodnutí někdy mohou jít proti vnímání

---

392 [cit. 16. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=424

393 [cit. 16. 7. 2016] https://www.nafta-sec-alena.org/Home/Legal-Texts/North-American-Free-Trade-Agreement

394 čl. 1 věta první Japonské ústavy.

daného institutu v ostatním světě. Příkladem může být případ, který bude uveden níže - vztahující se k problematice vyčerpání práv, který je znám pod názvem *BBS case*.

Základním zákonem Japonska je **Ústava** z roku 1946 (日本国憲法 - *Nihonkokukenpō*)[395]. Podle Japonské ústavy je vlastnické právo nedotknutelné (**財産権は、これを侵してはならない。** - *Zaisan-ken wa, kore o okashite wa naranai*), obsah vlastnického právo je v souladu s veřejným blahem definován zákonem (**財産権の内容は、公共の福祉に適合するやうに、法律でこれを定める。** - *Zaisan-ken no naiyō wa, kōkyō no fukushi ni tekigō suru yau ni, hōritsu de kore o sadameru*), a že soukromé vlastnictví může být vyvlastněno pouze ve veřejném zájmu a to za spravedlivou náhradu (**私有財産は、正当な補償の下に、これを公共のために用ひる ことができ る。** - *Shiyū zaisan wa, seitōna hoshō no shita ni, kore o kōkyō no tame ni yō hiru koto ga dekiru*)[396].

Právo duševního vlastnictví je v Japonsku upraveno celou řadou předpisů[397]:

- **Patentový zákon** (特許法 - *Tokkyo-hō*), zákon č. 121 z roku 1959[398],
- **Zákon o patentových zástupcích** (弁理士法 – *Benrishihō*), zákon č. 49 z roku 2000[399], který s Patentovým zákonem souvisí,
- **Zákon o ustanovení Vrchního patentového soudu** (知的財産高等裁判所設置法 - Chiteki zaisan kōtōsaibansho setchi-hō)[400], Zákon č. 119 z roku 2004,
- **Zákon o užitných vzorech** (実用新案法 - *Jitsuyō shin'an-hō*), Zákon č. 123 z roku 1959[401],
- **Zákon o průmyslových vzorech** (意匠法 - *Ishō-hō*), Zákon č. 125 z roku 1959[402],

---

395 [cit. 16. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail_main?id=174

396 čl. 29 japonské Ústavy

397 Anglické překlady Japonských zákonů jsou k dispozici na [cit. 16. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/?re=02

398 [cit. 16. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=Patent+act&x=24&y=1 1&ia=03&ky=&page=1

399 [cit. 16. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=Patent+act&x=24&y=1 1&ia=03&ky=&page=2

400 [cit. 16. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=1&re=02&dn=1&x=38&y=12&co=01&ia=03&ky=act+for+establishment+of+the+intellectual+property+high+court&page=11

401 [cit. 16. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=utility+model&x=32 &y=13&ia=03&ky=&page=1

402 [cit. 17. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=design+act&x=52&y =12&ia=03&ky=&page=1

- **Zákon o ochraně odrůd a semen** (種苗法 - *Shubyō-hō*)[403], Zákon č. 83 z roku 1998, která s patentovým právem také souvisí,
- **Zákon o ochraně uspořádání integrovaných obvodů** (半導体集積回路の回路配置に関する法律 - *Handōtai shūseki kairo no kairo haichi ni kansuru hōritsu*)[404], Zákon č. 43 z roku 1985, který chrání Topografii integrovaných obvodů.,
- **Základní zákon o duševním vlastnictví** (知的財産基本法 - *Chiteki zaisan kihon-hō*)[405], Zákon č. 122 z roku 2002. Tento Zákon o duševním vlastnictví upravuje strategický program japonské vlády ve vztahu k duševnímu vlastnictví a zřízení ústřední pro strategii k duševnímu vlastnictví. Podle japonského práva pak právo duševního vlastnictví zahrnuje „patentová práva, práva k užitným vzorům, práva šlechtitelů rostlin, práva k průmyslovým vzorům, autorská práva, práva k ochranným známkám a další práva duševního vlastnictví nebo k podílům k zájmům chráněným zákonem.[406],[407],[408]

Pokud jde o mezinárodní právo soukromé ve vztahu ke kolizním normám, pak Japonsko má zákon, který by se dal označit jako Zákon o mezinárodním právu soukromém. Uvedený zákon je pojmenován poměrně nicneříkajícím a komplikovaným názvem, který v překladu zní „**Obecný zákon o uplatňování právních předpisů**“ (**法の適用に関する通則法** – *Hōno Tekiyō ni Kansurutsūsoku hō*)[409], z roku 2006. V uvedeném zákoně se však, například narozdíl od současného českého Zákona o mezinárodním právu soukromém, žádné speciální ustanovení týkající se kolizních ustanovení ve vztahu k právům duševního vlastnictví obecně (či patentovému právu jako podmnožině k oblasti práv duševního vlastnictví) nenachází.

---

403 [cit. 17. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=plant+variety+act&x=4 4&y=16&ia=03&ky=&page=1

404 [cit. 17. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=circuit+layout+of+sem iconductor+integrated+circuits&x=33&y=13&ia=03&ky=&page=1

405 [cit. 17. 7. 2016] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=Intellectual+property+ basic+act&x=0&y=0&ia=03&ky=&page=1

406 Zákon o duševním vlastnictví, čl. 2 odst. 2

407 Kono, T. (ed), Yokomizo, D.; *Intellectual Property and Private International Law, Comparative Perspectives; Japan*; Hart Publishing Ltd, Oxford 2012, str. 765

408 Košík, P.: *The Positive Impact of Intellectual Property Harmonization on Diversity of National Regulations of International Private Law*, Institute of Intellectual Property, Tokio 2014 str. 11

409 Oficiální překlad tohoto zákona do anglického jazyka není k dispozici. Japonské znění je na adrese: [cit. 17. 7. 2016] http://law.e-gov.go.jp/htmldata/H18/H18HO078.html a neoficiální anglický překlad lze nalézt na adrese: http://blog.hawaii.edu/aplpj/files/2011/11/APLPJ_08.1_anderson.pdf

Japonsko je v patentové oblasti signatářem několika mezinárodních smluv, které administruje WIPO. Jsou to:

- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),
- **Smlouva o patentové spolupráci** (PCT),
- **Smlouva o patentovém právu** (PLT) – Japonsko k této smlouvě přistoupilo 11. 3. 2016 a ratifikovalo ji 11. června 2016, je tedy poměrně čerstvým členem této mezinárodní úmluvy,
- **Štrasburská Dohoda o mezinárodním patentovém třídění**
- **Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

Japonsko je také signatářskou zemí dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Opět z těchto smluv jsou pro demonstraci vybrány stejné smlouvy jako u příkladu předchozích států. Jedná se o:

- **Smlouvu o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials),
- **dohodu TRIPS**,
- **Úmluvu o biologické rozmanitosti,**
- **Chicagská Úmluva o civilním letectví**.

Japonsko uzavřelo pouze několik bilaterálních smluv, které mají souvztažnost k právu duševního vlastnictví (a s tím spojeným patentovým právem) a jedná se o:

- **Smlouvu mezi Japonskem a Indonésií o ekonomické spolupráci z roku 2008** (経済上の連携に関する日本国とインドネシア共和国との間の協定 - Keizai-jō no renkei ni kansuru Nipponkoku to indoneshiakyōwakoku to no ma no kyōtei)[410],
- **Smlouvu mezi Japonskem a Thajským královstvím o ekonomickém partnerství** (経済上の連携に関する日本国とタイ王国との間の協定 - Keizai-jō no renkei ni kansuru Nipponkoku to Tai ōkoku to no ma no kyōtei)[411],

410 [cit. 17. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=408
411 [cit. 17. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=407

- **Smlouvu mezi Japonskem a Socialistickou republikou Vietnam o ekonomické spolupráci** (経済上の連携に関する日本国とベトナム社会主義共和国との間の協定 - Keizai-jō no renkei ni kansuru Nipponkoku to betonamushakaishugikyōwakoku to no ma no kyōtei),[412]
- **Smlouvu mezi japonskou vládou a Ruskou federací o podpoře a ochraně investic** (Соглашение между Правительством Российской Федерации и Правительством Японии о поощрении и защите капиталовложений)[413].

3.5.10 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Koreji

Korea, korejsky na severu Čosŏn (조선), na jihu Hanguk (한국), je historické území, obývané téměř výhradně etnickými Korejci, ve východní Asii na Korejském poloostrově a přilehlé pevnině, na severu ohraničené řekami Amnok a Tuman. Dříve politicky jednotné území se po osvobození z japonské okupace v roce 1945 rozdělilo na dva státy – komunistický na severu a kapitalistický na jihu – s hranicí na úrovni 38. rovnoběžky. Po korejské válce v letech 1950 až 1953 byla hranice mezi oběma státy poněkud upravena. Příměří, které od 27. července 1953 mezi oběma korejskými státy - Korejskou lidově demokratickou republikou s hlavním městem Pchjongjangem a Korejskou republikou s hlavním městem Soulem – panuje, dodnes nebylo nahrazeno mírovou smlouvou a středem Korejského poloostrova se táhne demilitarizované pásmo s nejpřísněji střeženou hranicí na světě. Jestliže zhruba do 70. let 20. století byla hospodářská vyspělost obou částí Koreje srovnatelná, Jižní Korea v 80. a 90. letech prodělala rozmach (a demokratizaci), který ji vynesl mezi nejrozvinutější země světa, zatímco centrálně řízené hospodářství Severní Koreje se přes hlásanou politiku soběstačnosti potýká s vážnými problémy, a země je závislá na masivních dodávkách potravin ze zahraničí. Navzdory proklamovanému odhodlání obou států k opětovnému sjednocení jsou výsledky občasných jednání zatím nevalné. Došlo ke vzájemným návštěvám malého počtu lidí z válkou rozdělených rodin, bylo dohodnuto zprovoznění silnice a železnice přes mezikorejskou hranici a výpravy obou zemí nastupují od roku 1991 na některých sportovních akcích pod společnou celokorejskou vlajkou[414]. Jižní Korea (která je předmětem našeho zájmu) je zřízením prezidentská republika s demokratickou formou vlády. Ačkoli po korejské válce patřila mezi nejchudší státy světa, od té doby její ekonomika zaznamenala rapidní růst a zařadila se mezi "asijské tygry". Dnes je Jižní Korea plně

412 [cit. 17. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=411
413 [cit. 17. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=869
414 [cit. 23. 7. 2016] https://cs.wikipedia.org/wiki/Korea

vyspělým státem s ekonomikou světového významu a 15. nejvyšším HDP na světě. Válka se Severní Koreou (25. 6. 1950 – 27. 7. 1953) byla ukončena dohodou o příměří ze dne 27. 7. 1953 a Jižní Korea je technicky stále ve válečném stavu se svým severním sousedem. Navíc Severní Korea dne 27. 5. 2009 oznámila, že se příměřím necítí vázána a dne 8. 3. 2013 Korejská lidově demokratická republika oficiálně oznámila, že příměří s okamžitou platností ruší. Po válce byla autokratická vláda I Sung-mana odstavena od moci studentskými nepokoji a v roce 1960 byla ustanovena krátká doba občanské vlády. Avšak vojenský převrat vedený generálem Pak Čong-huiem v následujícím roce nastolil diktaturu, která trvala 18 let, během níž ekonomika prudce posílila. V roce 1979 byl generál Pak Čong-huiem zavražděn a dalším překvapivým převratem se zmocnil moci generál Čon Tu-hwan. Masivní studentské demonstrace na jaře roku 1980 měly za následek tvrdý vojenský zákrok a masakr v Kwangdžu (povstání v Kwangdžu). Občanské nepokoje způsobily konec vojenské vlády a demokratické reformy postupně pokračovaly pod vládou Ro Tche-ua, Kim Jong-sama a Kim Te-džunga[415]. Demokratizace a ekonomický rozvoj také přispěl k nutnosti řešit problematiku práv duševního vlastnictví (zejména práv průmyslových a patentových). V 90. letech se Jižní Korea stala jednou z velkých světových ekonomik. V roce 1996 se Jižní Korea připojila k OECD. Přestože národ velice ekonomicky strádal během asijské finanční krize, Jižní Korea je dnes plně fungující moderní demokracií.

Základním zákonem je také v Koreji **Ústava** (**대한민국헌법** – daehanmingu gheonbeob) z roku 1948, s poslední změnou platnou od 1988 (přijatou 29. 10. 1987). Tato Ústava ve svém článku 23 u vlastnictví má podobný obsah jako u všech ostatních ústav. Zaručuje právo na majetek u všech občanů, přičemž obsah a omezení tohoto práva jsou stanoveny zákonem (**모든 국민의 재산권은 보장된다. 그 내용과 한계는 법률로 정한다** - modeun gugmin-ui jaesangwon-eun bojangdoenda. geu naeyong-gwa hangyeneun beoblyullo jeonghanda)[416]. Jako ústavní podmínku pak stanovÍ skutečnost, že výkon vlastnických práv musí být v souladu s veřejným blahem (**재산권의 행사는 공공복리에 적합하도록 하여야 한다** - jaesangwon-ui haengsaneun gong-gongboglie jeoghabhadolog hayeoya handa)[417], a že v případě vyvlastnění nebo omezení vlastnického práva z důvodu potřeb veřejnosti má vlastník nárok na spravedlivou kompenzaci (**공공필요에 의한 재산권의 수용·사용 또는 제한 및 그에 대한 보상은 법률로써 하되, 정당한**

415 [cit. 23. 7. 2016] https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%BEn%C3%AD_Korea
416 článek 23 odst. 1 korejské Ústavy
417 článek 23 odst. 2 korejské Ústavy

보상을 지급하여야 한다 - gong-gong-ui pil-yoe uihan jaesangwon-ui suyong sayong ttoneun jehan mich geue daehan bosang-eun beoblyullosseo hadoe, jeongdanghan bosang-eul jigeubhayeo ya handa)[418]. Samostatný odkaz na práva duševního vlastnictví Kkorejská Ústava neobsahuje.

Pokud jde o právo duševního vlastnictví a patentové právo, první zákon chránící duševní vlastnictví byl vydán za trvání dynastie Chosun a pochází z roku 1908. Jednalo se jak o patentovou ochranu, tak o ochranu, která je v českém právu známa jako průmyslový vzor, známkoprávní ochranu a ochranu autorskoprávní. Uvedené instituty však neměly dlouhého trvání a v roce 1910 po anexi Koreje Japonskem na jejím území až do roku 1945 platilo právo japonské[419]. Také po osamostatnění Koreje a její rozdělení na dva státy v Jižní Koreji bylo aplikováno právo japonské, které bylo postupně nahrazováno. V současnosti je právo duševního vlastnictví a mezinárodní právo soukromé upraveno celou řadou zákonů:

- **Patentový zákon z roku 1961** (**특허법** (1961 **년** 12 **월** 31 **일에 제정된 법률 제** 950 **호는** 2013 **년** 7 **월** 30 **일의 법률 제** 11962 **호 개정에 이르기까지 수차례 개정이 이루어짐**) - eugheobeob (1961nyeon12w ol31il-e jejeongdoen beoblyul je950honeun 2013nyeon7wol30il-ui beoblyul je11962ho gaejeong-e ileugikkaji suchalye gaejeong-i ilueojim)), který však nerespektoval žádné patentové standardy, a to ani standardy určené Pařížskou unijní úmluvou.

Pod obchodním a arbitrážním tlakem USA v roce 1982 došlo k jeho rozsáhlé novelizací Zákonem přijatým 31. 12. 1986 a účinným od 1. 7. 1987[420].

Tento Zákon prošel celou řadou novelizací (naposledy v roce 2013).

- **Zákon o patentových zástupcích z roku 2013** (**변리사법 일부개정법률** - byeonlisabeob ilbugaejeongbeoblyul)[421],
- **Zákon o propagaci vynálezů** (**발명진흥법** - balmyeongjinheungbeob)[422],
- **Zákon o užitném vzoru z roku 1961** s poslední novelizací tohoto Zákona z roku 2014 (**실용신안법** (1961 **년** 12 **월** 31 **일에 제정된 법률 제** 952 **호는** 2014 **년** 6 **월** 11 **일의 법률 제** 12752 **호 개정에 이르기까지 수차례 개정이 이루어짐**)- sil-yongsin-anbeob (1961nyeon 12wol31il-e jejeongdoen beoblyul je 952honeun

418 článek 23 odst. 2 korejské Ústavy

419 Goldstein, P. Straus, J., *Intellectual Property in Asia, Law, Economics, History and Politics;* Germany, Spinger-Verlag Berlin Heidelberg, 2009, ISBN 978-3-540-89702-6, str. 259

420 La Croix, S. J. Kawaura, A., *Product patent reform and its impact on Korea`s pharmaceutical industry,* International Economic Journal, Vol. 10, Number 1, Spring 1996, str. 111 - 112

421 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14068

422 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13740

2014nyeon 6wol11il-ui beoblyul je12752ho gaejeong-e ileugikkaji suchalye gaejeong-i ilueojim),

- **Zákon o průmyslovém vzoru**, který je **z roku 1961**, s poslední novelizací tohoto Zákona z roku 2014 (**디자인보호법** 1961 **년** 12 **월** 31 **일에 제정된 법률 제** 951 **호는** 2013 **년** 7 **월** 30 **일의 법률 제** 12288 **호 개정에 이르기까지 수차례 개정이 이루어짐** - dijainbohobeob (1961nyeon 12wol 31il-e jejeongdoen beoblyul je951honeun 2013nyeon 7wol30il-ui beoblyul je12288ho gaejeong-e ileugikkaji suchalye gaejeong-i ilueojim)[423],
- **Zákon o ochraně nových rostlinných odrůd z roku 2012** (**식물신품종 보호법** - sigmulsinpumjong bohobeob),[424]
- **Zákon o farmaceutických záležitostech z roku 2013** (**약사법** - yagsabeob)[425].
- Mezinárodní právo soukromé je v Koreji upraveno samostatným **Zákonem o mezinárodním právu soukromém**. Jedná se o Zákon, který začal platit v roce 2001 a byl přijat pod číslem 6465[426]. Mezinárodní právo soukromé v oblasti tzv. Dálného východu lze mít za moderní a reformované. Všechny zákoníky jsou kontinentálně-evropského typu, jsou v podstatě harmonizované, a základní principy z těchto zákonů vyplývající odpovídají tzv. moderním právním řádům s vymahatelností práva.

Korea stejně jako předchozí státy je v patentové oblasti signatářem několika mezinárodních smluv, které administruje WIPO. Jedná se o:

- **Budapešťskou smlouvu o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížskou úmluvu na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),
- **Smlouvu o patentové spolupráci** (PCT),
- **Štrasburskou dohodu o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluvu o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

423 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=15626
424 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13731
425 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13729
426 [cit. 24. 7. 2016] http://www.moleg.go.kr/english/korLawEng;jsessionid=isCuVpxaHOMfkAXj8d7Yefw5hN0RL7Ts4hRX0pQnidqY3qbbHfM8QtLJZu1IeKv8?pstSeq=52687&brdSeq=33

Korea je také signatářskou zemí dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Opět z těchto smluv jsou pro demonstraci vybrány stejné smlouvy jako u předchozích států. Jedná se o:

- **dohodu TRIPS**,
- **Úmluvu o biologické rozmanitosti,**
- **chicagskou Úmluvu o civilním letectví**.

Narozdíl od předchozích zemí není Korea signatářem smlouvy o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials).

Také Korea pak uzavřela několik bilaterálních smluv, které mají souvztažnost k právu duševního vlastnictví (a s tím potažmo také s patentovým právem) a jedná se o:

- **Smlouvu mezi Koreou a Argentinou o vzájemné ochraně a podpoře investic z roku 1996** (**투자 진흥과 보호에 관한 대한민국 정부와 아르헨티나 공 화국 정부 간의 협정** - tuja jinheung-gwa boho-e gwanhan daehanmingug jeongbuwa aleuhentina gong hwagug jeongbu gan-ui hyeobjeong)[427],
- **Mezinárodní dohodu uzavřená s tehdejším Sovětským svazem v roce 1991 o vzájemné ochraně a podpoře investic** (Соглашение между Правительством Союза Советских Социалистических Республик и Правительством Республики Корея о поощрении и взаимной защите капиталовложений)[428],
- **Dohodu o volném obchodu uzavřená mezi Koreou a USA v roce 2012** (**대한민국과 미합중국 간의 자유무역협정** - daehanminguggwa mihabjung-gug gan-ui jayumuyeoghyeobjeong),[429]
- **Dohodu o volném obchodu uzavřená mezi Koreou a státy ESVO**[430] v roce 2006 (Free Trade Agreement between the EFTA States and Republic of Korea)[431].

3.5.11 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Číně

Čína (中國 – Čung-kuo) je rozdělenou zemí a v současnosti existují Číny hned dvě. Tou první je nejlidnatější země světa Čínská lidová republika s hlavním městem Peking (北京 - Běijīng) a Čínská republika, která je územně omezena pouze na ostrov Thaj-wan (台灣

427 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=695
428 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=907
429 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=424
430 Státy ESVO (EFTA – European Free Trade Asociation) jsou v současné době Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko
431 [cit. 24. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=524

- Táiwān) (dále jen „Taiwan“) s hlavním městem Tchaj-pej (臺北 - Táiběi), který je hlavním městem de facto, ale de iure je hlavním městem Nanking (南京 - Nánjīng), který však leží v Čínské lidové republice. Ostrov Taiwan byl až do roku 1895 součástí Japonského císařství. Čínská lidová republika považuje Taiwan za součást jednotné Číny a za svoji vzbouřeneckou provizi. Předmětem našeho zájmu je však Čínská lidová republika (dále jen „Čína“), který je socialistickým státem[432]pod vedením Komunistické strany Číny (中国共产党 - Čung-kuo Kung-čchang-tang). Základním zákonem Číny je **Ústava**[433], která v čl. 34 také obsahuje ustanovení ve vztahu k majetkovému právu, nicméně v tomto článku je stanovena výjimka, kterou jsou lidé zbaveni politických práv na základě zákona.

Pokud jde o patentové právo, Čína v této oblasti nemá dobrou pověst, a to zejména v oblasti vedení soudních sporů a vymahatelnosti patentového práva. Čína v této oblasti byla značně kritizována, přestože v 80tých letech přijala západní legislativu směřující k ochraně práv duševního vlastnictví[434].

V historii byla Čína domovem celé řady vynálezů a technického rozvoje, kdy příkladem může být vynález papíru[435] nebo vynález střelného prachu[436] a dalších. Přestože Čína je domovem celé řady vynálezů, je pro Čínu koncept ochrany práv duševního vlastnictví v Číně spíše vetřelcem[437]. I pro současnou podobu práva duševního vlastnictví v současné Číně je filozofický základ, když právo (včetně práva duševního vlastnictví) je v Číně postaveno na konfuciánství a taoismu, což je skutečnost, která nutně determinovala přístup k individuálním právu, a zejména právu duševního vlastnictví. Inovace se stávaly vlastnictvím společnosti, nikoliv vynálezce. Taoistické principy odrážely důraz na harmonii a vyváženost sociálního pořádku. Výsledkem dynastických a císařských pravidel byl větší důraz na společenská práva více než na práva individuální. Právo na reprodukci výsledku činnosti jednotlivce nevylučovalo jiným činit totéž s tím, že by takové jednání bylo

---

432 Čl. 1. čínské Ústavy

433 čínská ústava je k dispozici v čínštině na adrese [cit. 17. 7. 2016] http://www.pkykwong.com/big5/pdf/constitution.pdf a v angličtině na adrese http://www.npc.gov.cn/englishnpc/Constitution/node_2825.htm

434 [cit. 17. 7. 2016] http://jolt.law.harvard.edu/digest/patent/chinas-ip-reform-state-interests-align-with-intellectual-property-protection-again

435 papír byl vynalezen někdy ve třetím tisíciletí před naším letopočtem v Číně a v podobě jak jej známe dnes asi v roce 105 našeho letopočtu

436 střelný prach byl vynalezen někdy v období od sedmého až devátého století našeho letopočtu v Číně a do Evropy se dostal až někdy v období třináctého století

437 Gabriel, R. M., *The Patent Revolution: Proposed Reforms in Chinese Intellectual Property Law, Policy, and Practice Are The Latest Step to Bolster Patent Protection in China*, Asian-Pacific Law & Policy Journal, Vol 9, Issue 2 (2008) str. 325

společensky neakceptovatelné[438]. V současné době Čína je zemí, která aplikuje systém jedna země - dva systémy, nicméně pokud jde o čínské právo, které je předmětem našeho zájmu, jedná se o právo ovlivněné právem sovětským, respektive právem socialistickým. Se socialistickým zřízením také souvisí jistým způsobem deformované pojetí ekonomiky, která se z ekonomiky socialistické proměňuje v určitý hybrid socialistické a kapitalistické ekonomiky, což má svá specifika a projevuje se například v oblasti hospodářské soutěže. Turbulence a přerod socialistické ekonomiky si vyžádaly také úpravu oblasti práv duševního vlastnictví, ke které dochází v 80tých letech.

Právo duševního vlastnictví upraveno v roce 1898 císařem Guangxu (光緒帝 - Guāngxù dì) v době sta dní reforem. V době přípravy patentového zákona byly studovány patentové zákony a systémy celé řady západních zemí, USA, Kanady a nejrůznějších zemí Evropy. Západní myšlenky pak ovlivnily formování Patentového zákona z roku 1984. **Patentový zákon vstoupil v platnost 1. 4. 1984**[439] a patentové právo v Číně následuje německý systém patentového práva[440]. Vzhledem ke skutečnosti, že po přijetí čínského Patentového zákona a s tím souvisejícího vzniku patentového soudnictví nebyla vymahatelnost Patentového práva v Číně nikterak vysoká, došlo pod mezinárodním tlakem celkem ke čtyřem novelizacím Patentového zákona.

K první novelizaci došlo pod vlivem vyjednání Číny a USA ve vztahu k právu duševního vlastnictví. Vyjednávání probíhala od roku 1988 a první změna vstoupila v platnost 1. 1. 1993[441].

Druhá změna byla v souvislosti s přistoupením Číny ke skupině WTO a s tím smlouvající dohodou TRIPS. Druhá změna vstoupila v platnost 1. 7. 2001[442].

Třetí změna souvisela s prudkým ekonomickým a technologickým rozvojem Číny a vstoupila v platnost 1. 10. 2009[443].

---

438 Gabriel, R. M., *The Patent Revolution: Proposed Reforms in Chinese Intellectual Property Law, Policy, and Practice Are The Latest Step to Bolster Patent Protection in China*, Asian-Pacific Law & Policy Journal, Vol 9, Issue 2 (2008) str. 326

439 Gabriel, R. M., *The Patent Revolution: Proposed Reforms in Chinese Intellectual Property Law, Policy, and Practice Are The Latest Step to Bolster Patent Protection in China*, Asian-Pacific Law & Policy Journal, Vol 9, Issue 2 (2008) str. 329

440 Shimanami, R., *The Future of the Patent system*, Ping, Z., Review and perspective of Chinese patent system, Norhampton, Massachutsetts, USA, Edward Elgar Publishing Limited, ISBN 978 1 78100 053 3, str. 312

441 Shimanami, R., *The Future of the Patent system*, Ping, Z., Review and perspective of Chinese patent system, Norhampton, Massachutsetts, USA, Edward Elgar Publishing Limited, ISBN 978 1 78100 053 3, str. 312

442 Shimanami, R., *The Future of the Patent system*, Ping, Z., Review and perspective of Chinese patent system, Norhampton, Massachutsetts, USA, Edward Elgar Publishing Limited, ISBN 978 1 78100 053 3, str. 315

K poslední poměrně rozsáhlé změně dochází v těchto dnech, kdy Čína vydala 1. 1. 2016 rozsáhlý návrh změny zákona[444].

K čínskému Patentovému systému je vhodné uvést, že tento patentový systém v minulosti byl v některých ohledech podobný tomu českému. Oba vycházely ze socialistického zákonodárství a v jistém období vývoje byl patent na vynález nahrazen Autorským osvědčením. Podle Autorského osvědčení však vlastnická práva k vynálezu neměl vynálezce, ale vynález se byl národním majetkem. To souvisí nejen se socialistickým vlastnictvím, ale vychází i z historické tradice konfucianismu a taoismu.

Pokud jde o patentové právo, tak s ním také souvisí celá řada dalších zákonů a prováděcích podzákonných norem. Takovými právními předpisy jsou:

- **Nařízení o zákazu jednání vedoucího k odstranění nebo omezení hospodářské soutěže zneužitím práv duševního vlastnictví z roku 2015** (关于禁止滥用知识产权排除、限制竞争行为的规定 (国家工商 行政管理总局令第 74 号) - Guānyú jìnzhǐ lànyòng zhīshì chǎnquán páichú, xiànzhì jìngzhēng xíngwéi de guīdìng (guójiā gōngshāng háng zhèng guǎnlǐ zǒngjú lìng dì 74 hào))[445].
- **Zákon o vlastnictví z roku 2013** (中华人民共和国物权法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó wùquánfǎ)[446].
- **Zákon o rozhodném právu ve vztazích s civilním zahraničním prvkem z roku 2010** (který by se dal přeložit jako Zákon o mezinárodním právu soukromém) (中华人民共和国涉外民事关系 法律适用法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó shèwài mínshì guānxì fǎlǜ shìyòng fǎ)[447].
- **Správní zákon z roku 1999** (中华人民共和国行政复议法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó xíngzhèng fùyì fǎ)[448].
- **Zákon o správním řízení z roku 1990** (do českého jazyka by se tento zákon dal přeložit jako **Správní proces nebo správní řád**) (中华人民共和国行政诉讼法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó xíngzhèng sùsòng fǎ)[449].

---

443 Shimanami, R., *The Future of the Patent system*, Ping, Z., Review and perspective of Chinese patent system, Norhampton, Massachutsetts, USA, Edward Elgar Publishing Limited, ISBN 978 1 78100 053 3, str. 317

444 [cit. 17. 7. 2016] http://www.ipwatchdog.com/2015/12/18/chinese-patent-law-amendments-proposed/id=63981/

445 [cit. 22. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=15668

446 [cit. 22. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13449

447 [cit. 22. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=8423

448 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13295

449 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=7777

- **Zákon o obecných principech občanského práva z roku 1987** (中华人民共和国民法通则 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó mínfǎ tōngzé)[450].

Také Čína je v patentové oblasti signatářem několika mezinárodních smluv, které administruje WIPO. Jedná se o:

- **Budapešťskou smlouvu o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížskou úmluvu na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),
- **Smlouvu o patentové spolupráci** (PCT),
- **Šrasburskou dohodu o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluvu o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

Čína je také signatářskou zemí dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Opět z těchto smluv jsou pro demonstraci vybrány stejné smlouvy jako u příkladu předchozích států. Jedná se o:

- **Smlouvu o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials),
- **dohodu TRIPS,**
- **Úmluvu o biologické rozmanitosti,**
- **Chicagskou úmluvu o civilním letectví**.

Také Čína uzavřela několik bilaterálních smluv, které mají souvztažnost k právu duševního vlastnictví (a s tím potažmo také s patentovým právem) a jedná se o:

- **Smlouvu mezi Čínou a Argentinou o vzájemné ochraně a podpoře investic z roku 1992** (中华人民共和国政府和阿根廷共和国政府关于促进 和相互保护投资协定 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó zhèngfǔ hé āgēntíng gònghéguó zhèngfǔ guānyú cùjìn hé xiānghù bǎohù tóuzī xiédìng)[451].
- dohodu Číny s mezinárodním sdružením regionálního charakteru s názvem **Dohoda o obchodu se zbožím a komplexní hospodářské spolupráci mezi sdružením národů jihovýchodní Asie (ASEAN) a Číny z roku 2004**[452] a s touto

450 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=6595
451 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=679
452 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=319

dohodou související rámcová **Dohoda o komplexní spolupráci mezi sdružením ASEAN a Čínou z roku 2003**[453].

- **Dohodu o volném obchodu mezi Čínou a Novým Zélandem z roku 2008** (中华人民共和国政府与新西兰政府自由贸易协定 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó zhèngfǔ yǔ xīnxīlán zhèngfǔ zìyóu màoyì xiédìng).[454]
- **Memorandum o porozumění z roku 2007 uzavřené mezi Švýcarskem a Čínou**[455].

3.5.11 Prameny patentového práva a mezinárodního práva soukromého v Ruské federaci

Poslední zemí z tohoto výčtu je Ruská federace (Российская Федерация) (dále jen „Rusko"), což je významná země i z hlediska rozlohy. Rusko je s rozlohou 17.102.345 km^2 největší zemí světa a s počtem obyvatel 146,1 milionu je devátou nejlidnatější zemí světa[456]. Rusko je nástupnickou zemí Sovětského svazu, který se rozpadl v roce 1991. V té době obnovily svoji nezávislost Estonsko 20. 8. 1991 (součástí SSSR srpen 1940 - srpen 1991), Lotyšsko 21. 8. 1991 (součástí SSSR červen 1940 – srpen 1991) a Litva 11. 6. 1990 (součástí SSSR 1940 – červen 1990), které jsou dnes členskými zeměmi EU. Dalšími významnými zeměmi, které se od Ruska oddělily, jsou Bělorusko (nezávislé od 27. 6. 1990) a Ukrajina (nezávislá od 24. srpna 1991). V Sovětském svazu vznikl samostatný a svébytný druh práva, který nebyl příliš nakloněn soukromému vlastnictví, a v tomto smyslu také utrpěla ochrana práv duševního vlastnictví. Tento druh práva ovlivňoval nejen země, které se později od SSSR oddělily, ale také státy tzv. socialistického bloku, mezi které také patřila Česká republika. Vynálezem Sovětského zákonodárství bylo např. Autorské osvědčení k vynálezu a zároveň uplatňování práv k tomuto vynálezu státem.

V historii, pokud jde o patentovou ochranu, byl v Rusku přijat první patentový zákon v roce 1812[457]. Po Velké říjnové socialistické revoluci provedené 7. 11. 1917 (podle gregoriánského kalendáře, nebo podle justiniánského kalendáře 25. října) došlo po vytvoření SSSR také ke změnám v oblasti práv duševního vlastnictví. Sověti v první řadě

---

u této dohody není k dispozici volně přístupný Čínský text.

453 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=318
u této dohody není k dispozici volně přístupný Čínský text.

454 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=419

455 [cit. 23. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=239
u této dohody není k dispozici volně přístupný Čínský text.

456 [cit. 24. 7. 2016] https://cs.wikipedia.org/wiki/Rusko

457 Savvateev, V. Litigating technology patent infringment in the Russian federation, AIPLA Quarterly Journal, Volume 41, Number 4, Fall 2013, str. 675

vytvořili v roce 1919 registr vynálezů, a také došlo ke změně v oblasti vlastnických práv k vynálezům. Nově se vlastníkem vynálezu stala vláda, a autor vynálezu měl právo na 2% z ekonomického užitku z tohoto vynálezu. V letech 1924 – 1931 Sovětská vláda pod vedením Stalina změnila patentové právo tak, že autorovi se vydalo autorské osvědčení[458], nikoliv patentová listina, jak tomu bylo dříve. Tato skutečnost měla za následek znatelný pokles registrovaných vynálezů (tedy vynálezu, kdy by bylo vydáno autorské osvědčení), přičemž vlastníkem vynálezu byl stát. Tento systém byl exportován do dalších zemí socialistického bloku. Po rozpadu SSSR a vzniku Ruské federace byl v roce **1992 přijat moderní Patentový zákon**, dále 9. března 2004 došlo k založení ROSPATENTU[459] a na poli patentové ochrany došlo v roce **2008** k další změně, představující skutečnost, že **patentové právo se stalo součástí Občanského zákona. Patentové právo je v tomto Občanském zákoně umístěno v části Čtvrté**.

Rusko je v současnosti federativní republikou, v jejímž čele stojí prezident. Patentové právo, soudní řízení a mezinárodní právo soukromé, je upraveno na federální úrovni. Dále je důležité zmínit skutečnost, že Rusko je stálým členem Rady bezpečnosti OSN a zároveň je vůdčím členem Společenství Nezávislých Států (SNS). Je členem celé řady mezinárodních organizací, z nichž pro oblast patentového práva je důležitá Euroasijská patentová organizace (EAPO[460]) založená v roce 1994 , jež se snaží napodobit činnost mnohem úspěšnější EPO.

Pokud jde o zákonodárství, také v Rusku je základním zákonem **Ústava**. V současnosti se jedná o Ústavu z roku 1993 (s poslední změnou z roku 2014) (Конституция Российской Федерации, принята всенародным голосованием 12 декабря 1993 г. (с изменениями, внесенными в соответствии с Федеральным конституционным законом № 2-ФКЗ от 5 февраля 2014 г.)[461]. Co se týká práva duševního vlastnictví, je možné zmínit rozdělení práva na soukromé, osobní a rodinné tajemství, ochranu cti a dobrého jména (Каждый имеет право на неприкосновенность частной жизни, личную и семейную тайну, защиту своей чести и доброго имени)[462], právo svobodně používat své schopnosti a majetek pro podnikání, které není zakázáno zákonem o hospodářské soutěži (аждый имеет право на свободное использование своих способностей и имущества для предпринимательской и иной не запрещенной

458 Savvateev, V. Litigating technology patent infringment in the Russian federation, AIPLA Quarterly Journal, Volume 41, Number 4, Fall 2013, str. 675

459 ROSPATENT je název pro patentový úřad (nebo obdobu našeho Úřadu průmyslového vlastnictví)

460 [cit. 24. 7. 2016] http://www.eapo.org/en/

461 [cit. 24. 7. 2016] http://pravo.gov.ru/konstituciya/

462 Článek 23 odst. 1 ruské Ústavy

законом экономической деятельности)[463], nepřipouští se hospodářská činnost, která směřuje k monopolizaci a k omezení hospodářské soutěže (Не допускается экономическая деятельность, направленная на монополизацию и недобросовестную конкуренцию)[464], právo na soukromé vlastnictví je chráněno zákonem (Право частной собственности охраняется законом)[465], každý má právo vlastnit majetek a nakládat s ním, a to jak samostatně, tak s ostatními (Каждый вправе иметь имущество в собственности, владеть, пользоваться и распоряжаться им как единолично, так и совместно с другими лицами)[466], a že nikdo nesmí být zbaven majetku, výjimkou je soudní rozhodnutí a povinné zcizení majetku pro potřeby státu, které může být pouze pod podmínkou spravedlivé kompenzace (Никто не может быть лишен своего имущества иначе как по решению суда. Принудительное отчуждение имущества для государственных нужд может быть произведено только при условии предварительного и равноценного возмещения)[467].

Vyjma zmíněné Ústavy a Občanského zákoníku je patentové právo v Ruské federaci také dále upraveno v:

- **Federálním zákonu č. 316 ze 30. prosince 2008 o patentových zástupcích**, ve znění jeho novelizace č. 185 z 2. července 2013 (Федеральный закон от 30 декабря 2008 г. № 316-ФЗ «О патентных поверенных» (с изменениями, внесенными Федеральным законом № 185-ФЗ от 2 июля 2013 г.)[468].
- **Federální zákon č. 231 z 18. prosince 2006 o vstupu v platnost Část IV. ruského Občanského zákoníku, ve znění pozdějšího zákona č. 296 z 30. prosince 2008** (Федеральный закон Российской Федерации от 18. 12. 2006 № №231-ФЗ «О введении в действие части четвертой Гражданского кодекса Российской Федерации» (с изменениями, внесенными в соответствии с Федеральным законом от 30. 12. 2008 г. № 296-ФЗ)[469].
- **Zákon č. 2213 z 31. 5. 1991 o vynálezech v SSSR** (Закон СССР от 31. 05. 1991 г. № 2213-I «Об изобретениях в СССР» (извлечения))[470]. Tento zákon je určitým

463 Článek 34 odst. 1 ruské Ústavy
464 Článek 34 odst. 2 ruské Ústavy
465 Článek 35 odst. 1 ruské Ústavy
466 Článek 35 odst. 2 ruské Ústavy
467 Článek 35 odst. 3 ruské Ústavy
468 [cit. 3. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14620
469 [cit. 3. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=6787
470 [cit. 3. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=6805

rozšířením (nikoliv v protikladu s pozdější úpravou patentového práva v části VI. ruského Občanského zákoníku).

- **Federální zákon č. 135 z 26. 7. 2006 o ochraně hospodářské soutěže**, novelizován Zákonem č. 257 z 5. 10. 2015 (Федеральный закон от 26 июля 2006 года № 135-ФЗ «О защите конкуренции» (с изменениями, внесенными в соответствии с Федеральным законом от 5 октября 2015 года № 275-ФЗ)[471].

S patentovým právem také souvisí správní a trestní delikty, což je pro Ruskou federaci vyznačeno v:

- **Zákonu o správních deliktech č. 195 z 30. 12. 2001, ve znění ze dne 2. 4. 2012**[472],
- **v trestním Zákoně č. 63 z 13. 6. 1996, ve znění ze dne 1. 3. 2012**[473].

Pokud jde o **mezinárodní právo soukromé, jeho úprava je součástí ruského Občanského zákoníku**. Jak je uvedeno výše, patentové právo je upraveno v části VI. tohoto ruského Občanského zákoníku a problematika mezinárodního práva soukromého je upravena v jeho Části III., sekci VI., ale také problematika kolizních norem je v tomto Občanském zákoníku řešena již v čl. 7. Mezinárodnímu právu soukromému v rámci soukromého práva (stejně jako oblasti práva duševního vlastnictví a zejména patentového práva) je v Ruské federaci přikládán značný důraz, což se zrcadlí již ve skutečnosti, že obě úpravy jsou součástí základního právního kodexu týkajícího se soukromého práva.

Také Ruská federace je (stejně jako výše uvedené státy) signatářem celé řady multilaterálních mezinárodních smluv, které administruje WIPO. Jedná se o:

- **Budapešťskou smlouvu o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění**,
- **Pařížskou úmluvu na ochranu průmyslového vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva),
- **Smlouvu o patentové spolupráci** (PCT),
- **Štrasburskou dohodu o mezinárodním patentovém třídění,**
- **Úmluvu o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**.

471 [cit. 3. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=15808
472 [cit. 3. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=12772
473 [cit. 3. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=12779

Dále je Ruská federace také signatářem dalších mezinárodních smluv, které nejsou administrovány WIPO. Opět z těchto smluv jsou pro demonstraci vybrány stejné smlouvy jako u příkladu předchozích států. Jedná se o:

- **dohodu TRIPS**,
- **Úmluvu o biologické rozmanitosti,**
- **Chicagskou Úmluvu o civilním letectví**,
- **Smlouva o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů** (Agreement on the Importation of Educational, Scientific and Cultural Materials).

Mimo uvedené mezinárodní smlouvy je Ruská federace také signatářem několika regionálních smluv, které mají spojitost s právem duševního vlastnictví. Jedná se o:

- **Dohodu o vzájemné zabezpečení mezistátních tajemství v oblasti právní ochrany vynálezů** (Соглашение о взаимном обеспечении сохранности межгосударственных секретов в области правовой охраны изобретений)[474]. Tato Dohoda byla přijata v 4. června 1999 v Minsku a v platnost vstoupila 31. ledna 2000. Státy, které tuto mezinárodní smlouvu podepsaly, jsou Arménie (dosud tuto smlouvu neratifikovala), Ázerbájdžán (dosud neratifikováno), Bělorusko (dosud neratifikováno), Gruzie (dosud neratifikováno), Kazachstán (dosud neratifikováno), Kyrgyzstán (ratifikováno 27. prosince 1999), Moldávie (ratifikováno 3. ledna 2002), Ruská federace (ratifikováno 3. ledna 2006), Tádžikistán (dosud neratifikováno), Ukrajina (ratifikováno 13. prosince 1999), Uzbekistán (dosud neratifikováno).
- **Dohodu o vydávání (produkci) regionálních informačních patentových publikacích na CD-ROMu**. Tato dohoda byla přijata 22. května 2001 v Moskvě a stejného dne také vstoupila v platnost. Signatářů této Dohody je sedm a jsou to Arménie, Bělorusko, Euroasijská Patentová Organizace, Moldávie, Ruská federace, Tádžikistán a Uzbekistán.
- **Dohodu o společných zásadách ochrany a regulace v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví**. Tato dohoda byla přijata 9. prosince 2010 v Moskvě a vstoupila v platnost 1. ledna 2012. Signatářské státy této smlouvy jsou pouze tři, a to Bělorusko, Kazachstán a Ruská federace. Všechny tři státy tuto mezinárodní dohodu ratifikovaly. Poslední mezinárodní smlouvou regionálního charakteru je Euroasijská patentová úmluva přijatá v Moskvě 9. září 1994, která vstoupila

474 [cit. 21. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/text.jsp?file_id=214946

v platnost 12. srpna 1995. Eurasijským patentovým systémem včetně kontraktačních států se tato práce zabývala v kapitole 5.3.1.1.

Také Ruská federace uzavřela celou řadu bilaterálních mezinárodních smluv, z nichž několik má souvztažnost s patentovým právem. Příkladem je:

- **Smlouva mezi Ruskou federací a Japonskem o vzájemné ochraně a podpoře investic z roku 1998** (Соглашение между Правительством Российской Федерации и Правительством Японии о поощрении и защите капиталовложений),
- **mezinárodní Dohoda uzavřená s tehdejším Sovětským svazem a Koreou v roce 1991 o vzájemné ochraně a podpoře investic** (Соглашение между Правительством Союза Советских Социалистических Республик и Правительством Республики Корея о поощрении и взаимной защите капиталовложений),
- **Dohoda o obchodní a ekonomické spolupráci mezi Ruskou federací a Švýcarskem z roku 1994**[475].

3.6 Shrnutí týkající se právních úprav patentového práva a mezinárodního práva soukromého vybraných zemí.

Na prvním místě je rozumné srovnat země, které si jsou blízké z historického, společenského a také z právně-filozofického hlediska. Jedná se o Českou republiku, Německo, Holandsko a Francii. Jedná se o země, které mají svůj základ v kontinentálně evropském právním systému. Jak bylo uvedeno výše, v kapitole 3.4 prvním patentovým zákonem s atributy moderního patentového práva je zákon Benátské republiky, a tedy historicky Itálie, která je také zemí kontinentálně evropského právního systému. Mimo České republiky, Německa, Holandska a Francie je ze zájmových zemí na kontinentálně evropském právním systému také postaveno právo Japonska (kapitola 5.6.8.), Číny (kapitola 5.6.9), Koreje (kapitola 5.6.10), Ruska (kapitola 5.6.11). Současný japonský Patentový zákon je ovlivněn právem USA a právem francouzským[476] a čínský Patentový zákon z roku 1984 byl vytvořen poté, co byly studovány patentové zákony celé řady

475 [cit. 21. 9. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=249

476 Hiroshi, O., *Japanese Law*, Oxford: Oxford University press 2012, ISBN 978-0-19-964206-9, str. 364

západních zemí[477]. Na anglo-americkém právním systému (common law system) jsou založeny pouze USA a Velká Británie, které patentové právo ovlivňovaly (a dodnes ovlivňují) zcela zásadním způsobem.

Patentové právo je ve většině z těchto zemí upraveno v samostatném „patentovém kodexu". Výjimku tvoří pouze Francie, kde je patentové právo upraveno v Zákonu o duševním vlastnictví[478], kdy tento je zákonem širším, který upravuje nejen patentové právo, ale celou oblast práva duševního vlastnictví jako je právo autorské atd. Hrubé rysy s ohledem na sjednocující charakter celé řady mezinárodních smluv o patentovém právu jsou pro jednotlivé země velice obdobné.

Odlišná je situace, pokud jde o normy mezinárodního práva soukromého. V některých zemích jako je Německo, Francie, Nizozemí nebo Rusko jsou kolizní normy součástí právní úpravy Občanského zákoníku (Občanského kodexu). Nicméně právě Francie komplexní úpravu mezinárodního práva soukromého neobsahuje. Naopak samostatný kodex (nebo samostatný zákon) upravující mezinárodní právo soukromé má Česká republika, Velká Británie, Japonsko, Čína a Korea. Právo USA úpravu mezinárodního práva soukromého neobsahuje vůbec, a v USA (vzhledem k jejímu federálnímu uspořádání) vzniká také navíc problém konfliktu národních právních řádů, byť tento problém je v případě patentových litigací značně eliminován, kdy patentové litigace jsou upraveny federálním právem a nevzniká zde tedy konflikt národního a federálního právního řádu. Nicméně konflikt federálního a zahraničního právního řádu zůstává neupraven.

Jak je patrno z uvedeného, jednotlivé státy i přes značnou unifikaci patentového práva mají odlišné úpravy, a také z hlediska jejich historie a právní filozofie mohou jejich autority (ať již patentové úřady nebo soudy) docházet k závěrům, které by byly v jiné zemi nepřijatelné, nebo alespoň obtížně pochopitelné. Uvedené je možné demonstrovat na několika příkladech. Prvním z těchto příkladů mohou být evropské země a případ známý jako *Epilady case*. Evropské státy mají obdobné právní, sociální, sociologické a právně-filozofické kořeny. Případ Epilady (dále jen „*Epilady case*") je signifikantním demonstrativním příkladem, jak ve stejné věci různé státy (stejného právního okruhu) došly k různým závěrům. Epilady case je soudním sporem mezi společností Improver Corp. (dále

---

477 Gabriel, R. M., *The Patent Revolution: Proposed Reforms in Chinese Intellectual Property Law, Policy, and Practice Are The Latest Step to Bolster Patent Protection in China*, Asian-Pacific Law & Policy Journal, Vol 9, Issue 2 (2008) str. 329

478 National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015, str. 20-21 a zároveň [cit. 6. 7. 2016] http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=12766, kde je také samotný text přepisu, konsolidované znění z 25. 4. 2016 je na webové stránce http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=16057,

jen „Improver“) proti společnosti Remington Consumer product Ltd. (dále jen „Remington“). Uvedený případ představuje příklad z teorie ekvivalentů (doctrine of equivalents) a klade otázku, zda modifikace má ten samý efekt a zda může být zřejmá odborníkům v dané oblasti. V posuzované věci se jednalo o patent publikovaný pod č. EP 0 386 327 A3[479], depilační strojek, přihlašovatele společnosti Remington. Princip, na kterém strojek pracoval, je otáčení pružiny, která během svého otáčivého pohybu chloupky zachytila a vytrhla. Společnost Improver nahradila otáčející se pružinu gumovou tyčinkou s výřezy, které měly stejnou funkci jako pružina. Řešení nahrazení pružiny gumovou tyčinkou se pak stalo předmětem soudních řízení v Německu, Holandsku, Velké Británii, Itálii, Rakousku, Belgii a Francii. Ve všech státech se jednalo o žalobu na porušení patentu. Soudce Hoffmann ze soudu ve Velké Británii ve svém rozhodnutí uvedl „Pojem otáčivá pružina nezahrnuje gumovou tyč. Změna z otáčivé pružiny na gumovou tyč nepředstavuje druhotný význam.“ S tímto názorem se však ne všechny státy ztotožnily. Zde je tedy možné soudy jednotlivých zemí rozdělit do dvou skupin. Soudy zemí, podle kterých pojem otáčivá pružina gumovou tyč zahrnuje, jsou soudy Německa, Holandska, Itálie a Belgie. Naopak soudy Velké Británie, Rakouska a Francie dospěly k opačnému závěru, a tedy, že pojem otáčivá pružina gumovou tyč nezahrnuje. Uvedený příklad ukazuje, že i velice blízké právní systémy mohou dojít k odlišným stanoviskům, pokud jde o soudní rozhodování. Znalost odlišného rozhodování je velice důležitá například z hlediska patentových strategií a také z hlediska litigací patentových strategií. Jak je uvedeno výše, rozdílná rozhodnutí ve stejných případech představují také určitá rizika při ochraně patentových práv (a nebo také jejich záměrné porušení). Důležité je místo (stát) vedení soudního sporu s ohledem na očekávaný výsledek (a také s ohledem na délku sporu). Příkladem může být volba holandského soudu při podání návrhu ze dne 24. 8. 2011 na vydání předběžného opatření ve věci Apple vs. Samsung, kdy mělo jít o porušení patentů EP2,059,868[480], EP1,964,022[481] a EP2,098,948[482]. Z uvedeného je patrné, že znalost místního prostředí je z hlediska patentových soudních sporů velice důležitá.

---

479 [cit. 21. 9. 2016] https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/originalDocument?FT=D&date=19910116&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=0386327A3&KC=A3&ND=4

480 [cit. 21. 9. 2016] https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/biblio?FT=D&date=20090520&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=2059868A2&KC=A2#

481 [cit. 21. 9. 2016] https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/biblio?FT=D&date=20080903&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=1964022A1&KC=A1#

482 [cit. 21. 9. 2016] https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/biblio?DB=EPODOC&II=0&adjacent=true&locale=en_EP&FT=D&date=20090909&CC=EP&NR=2098948A1&KC=A1#

Přes celou řadu mezinárodních smluv a unifikací patentového práva a také mezinárodního práva soukromého dochází k tomu, že rozhodnutí soudů jednotlivých zemí ve stejných případech mohou mít odlišný charakter. V tomto ohledu lze jako pozitivní posun brát kroky některých zemí EU v oblasti posílené patentové spolupráce. Některé země se tomuto vývoji brání, například Španělsko, Polsko a nově také Maďarsko, jiné země jako je Velká Británie mají o spolupráci v patentové oblasti zájem, i přestože v blízké budoucnosti ztratí statut člena státu na uvedené spolupráci participující. Uvedené skutečnosti vždy budou představovat váhy, zda se vzdát části své suverenity ve prospěch většího společenství, či nikoliv. Někteří globalizaci a sjednocování některých principů kritizují, avšak další spolupráce v oblasti rozvoje techniky by mohla také přinést její lepší ochranu, a s tím také souvisí zájem společností investovat do vývoje. Společné úsilí na sjednocení pravidel a sdílení rozhodovací praxe soudů by mohla být pro takový vývoj mít smysl.

4. Struktura práva duševního vlastnictví, postavení práv průmyslových a práva patentového v rámci struktury práva, a patent na vynález.

4.1 Definování oblasti práva duševního vlastnictví a průmyslových práv, jejíž další podskupinou je právo patentové.

Právo duševního vlastnictví je možné rozdělit na dvě základní podoblasti.

První podoblastí práv duševního vlastnictví jsou

průmyslová práva, jejichž další podskupinou jsou

1) patenty,
2) ochranné známky,
3) nekalá soutěž

a

autorská práva (copyright).

Uvedené rozdělení vyplývá ze dvou základních mezinárodních smluv týkajících se duševního vlastnictví. Těmito základními smlouvami jsou Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (z roku 1883) a bernská Úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (z roku 1886). Pařížská úmluva upravuje problematiku průmyslových práv a bernská Úmluva upravuje problematiku autorských práv (copyrightu) stricto sensu, tedy práva autorů k jejich literárnímu nebo uměleckému dílu[483]. Skutečnost, že také literární dílo má vztah k průmyslovým právům, je dána především vývojem v oblasti výpočetní techniky, týká se zejémna počítačových programů a počítačově zpracovávaných databází. Počítačový program ve většině zemí není chráněn patentovým právem (výjimku tvoří pouze několik států, kdy hned dva z nich představují zájem této práce. Jedná se o USA a Japonsko, **v USA** situace však není nikterak jednoduchá, jak např. vyplývá z případů *Bilski v. Capos*[484], *Alice Corporation Pty. LTD. v. CLS Bank International et al.*[485] *či z případu Enfish, LLC, v. Microsoft Corporation, Fiserv, Inc., Inc., Sage Software, Inc., Jack Henry & Associates, Inc.*[486] a dalších případů. V Japonsku, pokud jde o počítačový program, je tato skutečnost

483 Košík, P.: *The Positive Impact of Intellectual Property Harmonization on Diversity of National Regulations of International Private Law*, Institute of Intellectual Property, Tokio 2014 str. 3

484 text rozhodnutí nejvyššího soudu USA je k dispozici v Pdf formátu na www adrese [cit. 21. 10. 2016] https://supreme.justia.com/cases/federal/us/561/08-964/

485 text rozhodnutí nejvyššího soudu USA je k dispozici v PDF formátu na www adrese [cit. 21. 10. 2016] https://www.supremecourt.gov/opinions/13pdf/13-298_7lh8.pdf

486 [cit. 21. 10. 2016] http://www.cafc.uscourts.gov/sites/default/files/opinions-orders/15-1244.Opinion.5-10-2016.1.PDF

upravena v § 2 odst. 1 a 3) i) a odst. 4 Zákona č. 121 ze 13. 4. 1959[487] - japonský patentový zákon, a v uvedeném ustanovení počítačový program výslovně není vyloučen. Japonsko tedy představuje zemi, kde jde možné bez dalšího patentem chránit počítačový program. Naopak v Evropě (a ve velkém okruhu ostatního světa je patentovatelnost počítačových programů výslovně vyloučena. V Evropské patentové úmluvě je výslovné vyloučení patentovatelnosti v čl. 52 odst. 2, kde se výslovně uvádí „Patentovatelné vynálezy (1) Evropské patenty se udělují na vynálezy ve všech oblastech techniky, pokud jsou nové, zahrnují vynálezeckou činnost a jsou průmyslově využitelné. (2) Za vynálezy ve smyslu odstavce 1 se nepovažují zejména: (a) objevy, vědecké teorie a matematické metody; (b) estetické výtvory; (c) plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, jakož **i programy počítačů**; (d) podávání informací“[488]. Výslovně se také ochranou počítačového programu zabývá také dohoda TRIPS, podle které, pokud jde o počítačové programy a sestavování údajů, výslovně uvádí „ **(1) Počítačové programy, ať již ve zdrojovém nebo strojovém kódu, budou chráněny jako literární díla podle Bernské úmluvy (1971)**. (2) Sestavování údajů nebo jiných materiálů, ať schopné zpracování počítačem nebo v jiné formě, které buď z důvodu výběru, nebo uspořádání jejich obsahu představují duševní výtvor, bude chráněno jako takové. Tato ochrana, která nebude rozšířena na samotné údaje nebo materiály, nebude na újmu jakéhokoli autorského práva, spočívajícího v samotných údajích nebo materiálech“[489].

Určitou možností patentové ochrany počítačového programu je institut počítačem implementovaného vynálezu (computer related invention / invetion implemented by computer). Zde je však situace značně složitá a je možné odkázat rozhodnutí Odvolacího senátu EPO ve věci *T 1173/97* (ve které byla přihlašovatelem společnost IBM) [490]

---

487 japonský Zákon č. 121 z 13. 4. 1959 – patentový zákon, čl. 2 (Definice)
(1) „vynález“ podle tohoto zákona představuje vysoce pokročilé vytváření technických nápadů využívajících přírodních zákonitostí; (3) „činnost (funkčnost / práce)“ tohoto vynálezu znamená následující činnosti: (i) v případě vynálezu výrobku (včetně počítačového programu atd., to platí i dále) výroba, použití, přiřazení atd. (přiřazení a leasing, a v případě, že je výrobek počítačový program a pod., včetně poskytování přes elektronickou telekomunikační linku, to samé platí dále), vyvážení nebo dovážení nebo nabízení k přiřazení (k prodeji) atd. (včetně zobrazení za účelem přiřazení a pod., a to platí dále); (4) „počítačovým programem“ se v tomto zákoně rozumí počítačový program (soubor pokynů daných elektronickému počítači, které jsou kombinovány za účelem dosažení určitého výsledku, dále se tento odstavec užije) pro veškeré další informace, které mají být zpracovány elektronickým počítačem odpovídajícím počítačovému programu.

488 Článek 52 Evropské patentové úmluvy

489 Čl. 10 dohody TRIPS

490 *Case law of the Boards of Appeal of the European Patent Office, 7th edition 2013*, European Patent Ofice 2013, ISBN 978-3-89605-115-8, str. 615
a [cit. 21. 10. 2016] https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/pdf/t971173ep1.pdf

a *T 204/93* (přihlašovatele American Telephone and Telegraph Company)[491]. Obecně lze říci, že omezení patentovatelnosti počítačového programu se nepoužije v případě, že program při svém běhu na počítači vytváří další technický účinek, který přesahuje „normální" fyzické interakce mezi programem (software) a počítačem (hardware) (*T 1173/97*), nebo počítač program kontroluje (nebo může mít pod kontrolou), je-li však program schopen být na daném technickém zařízení nezávislý (přenos programu na jiný /odlišný/ stroj), nelze takový program patentově ochránit (*T 204/93*).

Z výše uvedeného je patrné, že teoretické postavení počítačového programu by mohlo být někdy chápáno jako hraniční mezi autorskými a průmyslovými právy. Nicméně právě vzhledem ke skutečnosti, že počítačovým programům (a databázím) je poskytnuta silná ochrana prostřednictvím autorského práva, je počítačový program v tomto rozdělení zařazen do oblasti autorského práva (copyright).

K počítačovým programům je vhodné zmínit pár slov, pokud jde o současné trendy představující umělou inteligenci. V současnosti je umělá inteligence tématem především ve vztahu k vytváření větší kvality přenášení obrazu a zvuku, porozumění hlasu, rozpoznání obrázků, řešení problému a učení se. Umělá inteligence je spojena s průmyslem 4.0, jako dalším krokem průmyslové revoluce. Dále je umělá inteligence spojena s internetem „všeho". Jedná se jak o již zmíněný průmysl 4.0, tak i o chytré domácnosti (internetovou konektivitu domácích spotřebičů, kde se umělá inteligence může projevit např. u tzv. chytré ledničky, schopné rozpoznat nedostatek některých potravin a zařízení jejich obnovy, či je schopna uživatele upozornit na expiraci potravin uložených v ní. Dále se může jednat o chytré hodinky /zejména pak v souvislosti s analýzou zdravotního stavu jejich nositele/, autonomně řízené automobily, rozpoznávání obličeje u telefonu Apple iPhone X, SIRI a další hlasové asistenty a podobně). Nejedná se však o jeden celek, ale umělá inteligence je jen částí těchto strojů. V tomto ohledu lze umělou inteligenci rozdělit na super-software, strojové učení (Machine Learning) a matematické metody. Uvedené tedy představuje problematiku ochrany software a je pouze na vynálezci, zda bude možné umělou inteligenci chránit jen jako super-software, anebo se mu podaří výsledek ochránit jako počítačem implementovaný vynález.

Pokud se však vrátíme k problematice duševního vlastnictví, tak **výslovná definice duševního vlastnictví** jako celku je uvedena v **čl. 2 Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví** podepsané ve Stockholmu 14. 7. 1967, v ČR ve Sbírce

491 *Case law of the Boards of Appeal of the European Patent Office, 7th edition 2013*, European Patent Ofice 2013, ISBN 978-3-89605-115-8, str. 234 - 235
a [cit. 21. 10. 2016] https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/pdf/t930204eu1.pdf

zákonů jako Vyhláška č. 69/1975. Uvedený čl. 2 Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví uvádí, že **duševním vlastnictvím se rozumí práva** a) k literárním, uměleckým a vědeckým dílům; b) k výkonům výkonných umělců, ke zvukovým záznamům a k rozhlasovému vysílání; c) k vynálezcům ze všech oblastí lidské činnosti; d) k vědeckým objevům; e) k průmyslovým vzorům a modelům; f) k továrním, obchodním známkám a známkám služeb, jakož i k obchodním jednáním a obchodním názvům; g) na ochranu proti nekalé soutěži a všechna ostatní práva vztahující se k duševní činnosti v oblasti průmyslové, vědecké, literární a umělecké. Uvedené je tedy možné vyjádřit grafem uvedeným v příloze č. 8, kde je právo duševního vlastnictví rozděleno na dvě (dá se také teoreticky rozdělit i na tři) podoblasti. Tato práce právo duševního vlastnictví rozděluje tuto právní oblast na dvě základní podoblasti - průmyslová práva a autorská práva[492].

4.2 Patentové právo jako součást průmyslových práv

Ladislav Jakl ve své publikaci Právní ochrana průmyslového a jiného duševního vlastnictví u pojmu průmyslová práva uvádí „mezi předměty průmyslových práv se řadí mezinárodní smlouvy vynálezy, biotechnologické vynálezy, užitné vzory, průmyslové vzory, topografie polovodičových výrobků, práva na označení, zejména ochranné známky, označení původu a zeměpisná označení, firemní a obchodní jméno, a nekalá soutěž.[493]“ Mezinárodní smlouvou, která pojem průmyslové vlastnictví dále diferencuje, je pařížská Úmluva, která ve svém článku 1. odst. 1 výslovně uvádí, že se vztahuje na průmyslové vlastnictví, když tato Úmluva následně v odst. 2 výslovně uvádí, co pokládá za předmět průmyslového vlastnictví. Dále pak v odst. 4 tato Úmluva dělí patenty samotné. **Předmětem průmyslového vlastnictvím** tedy ve smyslu uvedené Úmluvy **jsou:**

- patenty na vynálezy,
- užitné vzory,
- průmyslové vzory nebo modely,
- tovární nebo obchodní známky,
- známky služeb,
- obchodní jméno a údaje o provenienci zboží,
- označení jeho původu,

492 Košík, P.: *The Positive Impact of Intellectual Property Harmonization on Diversity of National Regulations of International Private Law*, Institute of Intellectual Property, Tokio 2014, str. 3

493 Jakl, L.: *Právní ochrana průmyslového a jiného duševního vlastnictví*, Metropolitní univerzita Praha, Praha 2011, ISBN 978-80-86855-63-9, str. 49

- potlačování nekalé soutěže.

Průmyslová práva (či předmět průmyslového vlastnictví) je možné zobrazit v příloze č. 9 uvedeným diagramem, který z této Pařížské úmluvy vychází. V teorii i v praxi však mohou vyvstávat další otázky, které mohou (a například v USA mají) mít dopad přímo do praxe, pokud jde o další dělení podoblasti průmyslových práv. Těmito dalšími podoblastmi členění průmyslových práv jsou know-how, obchodní (výrobní) tajemství a problematika software patentu (případně počítačem implementovaného vynálezu /byť software patent je brán jako součást autorského práva/). Přestože se nejedná o mezinárodními smlouvami upravenou část průmyslových práv, měly i tyto body být zařazeny mezi průmyslová práva a z hlediska de lege ferenda lze jen do budoucna doporučit při nějaké budoucí revizi Pařížské úmluvy toto další členění do Úmluvy zakotvit. Uvedené bude mít dalekosáhlé důsledky, pokud jde například o specializované soudnictví v oblasti práv duševního vlastnictví, které lze z hlediska de lege ferenda pro Českou republiku jen doporučit, a to přestože podle § 8 Zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví ve věcech průmyslových práv je věcně a místně příslušný soud prvního stupně, Městský soud v Praze. Tady lze jen doporučit specializované soudnictví pro oblast práva duševního vlastnictví, kde by mohlo být zahrnuto jak průmyslové právo (a to jak jeho civilní, tak jeho správní větev), tak know how, obchodní tajemství, právo soutěžní a také právo autorské. Jak je uvedeno, například obchodní tajemství a s ním spojené know-how se soudí v rámci „obecného soudnictví“, a přitom se jedná o problematiku duševního vlastnictvím (spojenou přímo s průmyslovými právy). Tato problematika je dále pro praxi komplikována otázkou software patentu (jak je uvedeno výše, v USA a v Japonsku je software patent možné udělit, a ve většině ostatního světa nikoliv) a otázkou počítačem implementovaného vynálezu. Pokud jde o software, jedná se o autorské právo s průmyslovou využitelností, což automaticky neznamená, že se jedná o průmyslové právo. Naopak počítačem implementovaný vynález (pakliže patentovou ochranu získá) je předmětem průmyslových práv.

Do oblasti ochrany průmyslových práv (pokud jde o samostatnou podoblast průmyslových práv) se dále jeví vhodným zařadit ochranu duševního vlastnictví u integrovaných obvodů, tak jak je tato ochrana vymezena ve Smlouvě o ochraně duševního vlastnictví u integrovaných obvodů, podepsaná ve Washingtonu dne 29. 5. 1989, která však není součástí českého právního řádu. Avšak z hlediska filozofie a teorie ochrany

průmyslových práv by se ochrana integrovaných obvodů pro průmyslová práva měla zcela jistě zařadit.

Po zohlednění výše uvedeného by správně výše uvedené rozdělení průmyslových práv mělo vypadat následovně:

- patenty na vynálezy,
- užitné vzory,
- průmyslové vzory nebo modely,
- tovární nebo obchodní známky,
- známky služeb,
- obchodní jméno a údaje o provenienci zboží,
- označení jeho původu,
- potlačování nekalé soutěže,
- know-how,
- obchodní (výrobní) tajemství,
- ochrana integrovaných obvodů.

Z uvedeného členění je možné pro snazší přehlednost vytvořit diagram, který je přílohou č. 10.

Výše bylo rozděleno právo duševního vlastnictví na autorská a průmyslová práva. Dále byla rozdělena průmyslová práva a patent na vynález (respektive patenty) a další části průmyslových práv. Vzhledem k tématu práce, kterým jsou patentové litigace, jeví se vhodným následné rozdělení samotných patentů.

4.3 Patentové právo a rozdělení patentů

Jak je uvedeno výše, Pařížská úmluva v článku 1 odst. 4 dále uvádí, co považuje za patenty. Výslovně uvádí, že mezi patenty na vynálezy jsou zahrnuty různé druhy živnostenských patentů, které jsou připuštěny zákonodárstvím smluvních zemí, jako na př. patenty na zavedení, patenty na zdokonalení, přídavkové patenty a přídavková potvrzení[494]. Z teoretického hlediska je však možné patenty rozdělit na dvě základní podoblasti, a to:

- průmyslové patenty,
- biotechnologické vynálezy.

494 čl. 1 odst. 4 Pařížské úmluvy

- **Průmyslové patenty** mají základ na mezinárodní úrovni v Pařížské úmluvě, a Evropské patentové úmluvě, pokud jde o evropský kontinent (nikoliv pouze Evropskou unii). V ČR je základem pro průmyslové patenty zákon o vynálezech.
- **Biotechnologické vynálezy** mezinárodní úmluvou globálního charakteru upravovány nejsou. V ČR jsou biotechnologické vynálezy upraveny Zákonem č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a Zákonem č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin. Pokud jde o biotechnologické vynálezy, je důležité také vymezit výluky z patentovatelnosti (stejně jako jsou dány výluky z patentovatelnosti u průmyslových patentů, což bude uvedeno níže). Patenty na biotechnologické vynálezy se neudělují:
  a) na vynálezy, jejichž obchodní využití by se příčilo veřejnému pořádku nebo dobrým mravům, zejména na způsoby klonování lidských bytostí, na způsoby modifikace zárodečné linie genetické identity lidských bytostí, na způsoby, při nichž se používá lidské embryo pro průmyslové nebo obchodní účely, nebo na způsoby úpravy genetické identity zvířat, které jim mohou způsobit utrpení bez podstatného medicínského užitku pro člověka nebo zvíře, a také na zvířata, která jsou výsledkem takového způsobu; rozpor s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy však nelze vyvodit pouze z toho, že využití vynálezu je zakázáno právním předpisem,
  b) na lidské tělo v různých stadiích vzniku či vývoje a pouhé objevení některého z jeho prvků, včetně sekvence nebo dílčí sekvence genu; to neplatí pro prvek izolovaný z lidského těla nebo jinak vyrobený technickým způsobem, včetně sekvence nebo dílčí sekvence genu, i když struktura tohoto prvku je totožná se strukturou přírodního prvku,
  c) na odrůdy rostlin a plemena zvířat nebo v zásadě biologické způsoby pěstování rostlin či chovu zvířat[495].

[495] § 3 zákona č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb.

5. Porušení práva chráněného patentem a spor o patent (patentové litigace)

5.1 Úvod

Z hlediska potencionálních patentových sporů je vhodné, abychom se nejdříve seznámili s prameny práva patentového práva a mezinárodního práva soukromého jak v České republice, tak v nejdůležitějších zemích ve vztahu k patentům a patentovým sporům. Z uvedeného také budou vyplývat patentové strategie, a patentové litigační strategie, jak vlastníků patentů, tak těch, kteří patent porušují či napadají validitu udělených patentů, když mají za to, že patent nebyl udělen oprávněně. Z uvedeného alespoň základního a důležitého přehledu bude vyplývat zvolená cesta pro uplatňování nároků na patentech založených, a to včetně soudních sporů (či arbitráže) z patentu (patentové litigace).

Patentová ochrana se však neomezuje na civilní (litigační) řízení, ale průmyslová (patentová) práva je možné chránit také dalšími cestami, kterým jsou ochrana:

a) **v řízení civilním** - je předmětem této práce,
b) **ve řízení správním** - které také může vyústit v litigaci (příkladem může být soudní řízení správní vedené proti správnímu rozhodnutí příslušného patentového úřadu [v případě ČR - Úřadu pro průmyslové vlastnictví]),
c) **v řízení trestním** - které také z hlediska patentové strategie mé své místo (příkladem je zneužívání průmyslového vzoru výrobků – výrobky LACOSTE[496], ADIDAS[497], REEBOK[498] a dalších).

Patentové litigace, které jsou vedeny stranou sporu (nikoliv státním orgánem, jak je tomu v trestním řízení) se rozdělují do dvou skupin, kterými jsou:

a) spory o platnost patentu,
b) spory o nárocích z porušení patentu (bezdůvodné obohacení či vznik škody).

---

496 Průmyslový vzor vzhledu boty LACOSTE veden u EUIPO pod číslem zápisu 000138664: [cit. 28. 1. 2017] https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/000138664-0006

497 Průmyslový vzor vzhledu boty ADIDAS veden u EUIPO pod číslem zápisu 000752852-0001: [cit. 28. 1. 2017] https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/000752852-0001

498 Průmyslový vzor vzhledu boty REEBOK veden u EUIPO pod číslem zápisu 001184873-0007: [cit. 28. 1. 2017] https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/001184873-0007

5.2 Spory o platnost patentu (spory o patentovatelnost)

Spor o platnost patentu je sporem, který má vztah ke správnímu právu. Jedná se o to, zda místní autoritou patent vůbec mohl být udělen. Především tedy, zda jsou splněny základní podmínky patentovatelnosti, kterými jsou:

- **novost,**
- **výsledek vynálezecké činnosti** (některé země užívají termín nezřejmost, nebo skutečnost, že se jedná o věc „nikoliv jasnou"),
- **průmyslová využitelnost** (některé země užívají termínu užitečnost).[499]

Novost je jasným požadavkem všech patentových zákonů a vychází již z Benátského patentového zákona z roku 1475[500]. Uvedený Benátský patentový zákon uvádí požadavek nezřejmosti a požadavek užitečnosti. Dnes požadavek nezřejmosti a užitečnosti se objevuje (ze zákonů, které jsou předmětem této práce) pouze u patentového zákona USA. Ostatní země užívají termíny výsledek vynálezecké činnosti a průmyslová využitelnost. Podle poznámky 5 k čl. 27 odst. 1 dohody TRIPS by se mělo jednat o souznačné výrazy, v anglickém originálu je uvedeno výslovně „synonymous", avšak v praxi se o synonyma rozhodně nejedná. Vzhledem ke skutečnosti, že tato práce se zabývá patentovými litigacemi s mezinárodním prvkem, je na místě se seznámit s patentovatelností v zemích, kterými se tato práce zabývá, tedy:

- Evropské patentové úmluvy,
- Česká republika,
- Německa,
- Francie,
- Nizozemí,
- Velké Británie,
- USA,
- Japonska,
- Koreje,
- Číny,
- Ruska.

---

499 Možnosti využít jiných termínů pro výsledek vynálezecké činnosti a průmyslové využitelnosti stanový dohoda TRIPS v poznámce 5 k článku 27 odst. 1, kterým jsou pro patentovatelnost stanoveny požadavky novosti, výsledku vynálezecké činnosti a průmyslové využitelnosti.

500 str. 6 této práce

5.3 Patentovatelnost ve vybraných zemích – Patent na vynález

5.3.1 Novost, vynálezecká činnost a průmyslová využitelnost jako obecná kritéria patentovatelnosti, mezinárodní a teritoriální charakteristiky

Aby patent na vynález mohl být udělen (a stal se tedy platným patentem), musí splňovat výše uvedená obecná základní kritéria patentovatelnosti. Výše uvedená novost, vynálezecká činnost (nezřejmost) a průmyslová využitelnost (užitečnost) jsou považovány za základní znaky napříč všemi teritoriálními úpravami, a to již od Benátského patentového zákona z roku 1475.

Jak již bylo uvedeno, některé státy u vynálezecké činnosti (respektive skutečnosti, že vynález musí být výsledkem vynálezecké činnosti) užívají nezřejmost (nebo skutečnost, že se jedná o věc „nikoliv jasnou") a pokud jde o průmyslovou využitelnost, uvádí se užitečnost. Na tomto místě se podíváme se na platnost patentu z pohledu českého zákona o vynálezech a srovnáme problematiku platnosti patentu ještě s vybranými evropskými patentovými zákony (Německo, Francie, Velká Británie, Nizozemí), a dále s právní úpravou v USA, Japonsku, Číně, Koreji a Rusku. U patentovatelnosti jsou národní právní předpisy velice důležité s ohledem na skutečnost, že v patentovém právu (zejména pokud jde o registraci patentu) je uplatňován princip teritoriality a každý stát (s výjimkou připravovaného Jednotného evropského patentu, který je však také založen na principu teritoriality, byť poněkud rozšířenému) ve správním řízení rozhoduje o tom, zda na území daného státu patent udělen bude, či nikoliv. Přestože patentové právo je založeno na principu teritoriality, je zároveň v základních rysech upraveno (a unifikováno) celou řadou mezinárodních smluv.

5.3.2 Mezinárodní smlouvy, jejichž součástí je také úprava patentovatelnosti (TRIPS a Evropská patentová úmluva)

Pokud jde o globální úpravu, jedná se předně do dohodu TRIPS a pokud jde o mezinárodně-právní úpravu regionálního charakteru, je velice důležitou Evropská patentová úmluva. Pokud tedy o dohodu TRIPS, tato v článku 27 odst. 1 [501] pro patentovatelnost stanoví požadavky **novosti**, **obsahu tvůrčí činnosti** a **průmyslové využitelnosti**. Dohoda TRIPS na tomto místě výslovně v poznámce 5 uvádí *Pro účely tohoto článku může člen považovat výrazy „zahrnující tvůrčí činnost" a „průmyslově využitelné" za souznačné s výrazy „nikoli jasný" a „užitečný",* což je aplikováno zejména v USA. Na tomto místě je vhodné upozornit, že v anglickém originálu je uvedeno slovo „synonymous" - tedy

[501] S výhradou ustanovení odstavců 2 a 3 mohou být uděleny patenty na jakékoli vynálezy bez ohledu na to, zda jde o výrobky nebo výrobní postupy ve všech technických oblastech, za předpokladu, že jsou nové, obsahují tvůrčí činnost a jsou průmyslově využitelné.

synonymum. Bohužel je nutné konstatovat, že v praxi se však o synonyma nejedná. Pokud jde o podmínky udělení patentu, není nikde uvedena limitující podmínka, kde patent vznikl. Patentovatelný je tedy každý vynález bez ohledu na místo vzniku[502]. Dále dohoda TRIPS také stanoví možnost států stanovit výluky z patentovatelnosti. Takto vyloučenými vynálezy podle Čl. 27 odst. 2 dohody TRIPS mohou být vynálezy z důvodu ochrany veřejného pořádku nebo morálky, včetně ochrany života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, nebo k zabránění vážnému zasažení životního prostředí (příkladem takovésituace by mohl být například vynález usnadňující popravu nebo euthanasii či v některých státech by takovým vynálezem mohl být například zbraňový systém). Obecná kritéria patentovatelnosti, tak jak jsou uvedena v Čl. 27 odst. 1 dohody TRIPS, byla jednou z nejtěžších částí pro vyjednávání. Jedná se o jeden z nejdůležitějších multilaterálních instrumentů v oblasti patentové ochrany a svým významem dosahuje základní dohody v této oblasti, kterou byla Pařížská konvence. Na tomto místě dohoda TRIPS definuje rozsah patentu a jak je již uvedeno výše, také zakládá obvyklá kritéria pro udělení patentu[503]. Uvedené z dohody TRIPS (z roku 1994) je v plném souladu s čl. 52 odst. 1[504] Evropské patentové úmluvy (z roku 1973), podle kterého se patent udělí vynálezu, který je **nový**, **zahrnuje vynálezeckou činnost** a **je průmyslově využitelný**. U připravovaného Evropského patentu s jednotným účinkem se bude jednat, ve smyslu Čl. 2 písm. b) a c) Nařízení Rady (EU) 257/2012 ze dne 17. 12. 2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany, o patent udělený podle Evropské patentové úmluvy (písm. b))[505], který má navíc jednotný účinek na území členských států (posílené patentové spolupráce) (písm. c))[506]. Pokud tedy jde o podmínky patentovatelnosti, je u členských zemí TRIPS nutno vycházet z této mezinárodní smlouvy. Pokud jde o členské země Evropské patentové úmluvy, tyto země mimo dohodu TRIPS musí také respektovat podmínky stanovené Evropskou patentovou úmluvou, která tak stanoví také standard pro *evropský patent s jednotným účinkem*.

---

502 Gervais, D.: *The TRIPS agreement, drafting history and analysys, third Edition*, Thomson Reuters (Legal) Limited, London 2008, Great Britan, ISBN 978-1-847-03282-9, str. 335

503 Gervais, D.: *The TRIPS agreement, drafting history and analysys, third Edition*, Thomson Reuters (Legal) Limited, London 2008, Great Britan, ISBN 978-1-847-03282-9, str. 336-337

504 Evropské patenty se udělují na vynálezy ve všech oblastech techniky, pokud jsou nové, zahrnují vynálezeckou činnost a jsou průmyslově využitelné.

505 Pro účely tohoto nařízení se rozumí: b) „evropským patentem“ patent udělený Evropským patentovým úřadem v souladu s pravidly a postupy stanovenými v Evropské patentové úmluvě;

506 Pro účely tohoto nařízení se rozumí: c) „evropským patentem s jednotným účinkem“ evropský patent, který má na základě tohoto nařízení jednotný účinek v zúčastněných členských státech;

5.3.3 Patentovatelnost v právních úpravách vybraných zemí Evropské Unie

V **českém zákoně o vynálezech**[507] je novost upravena v § 5, vynálezecká činnost v § 6 a průmyslová využitelnost v § 7. Podle českého právního řádu je vynález nový, není-li součástí stavu techniky, je výsledkem vynálezecké činnosti, jestliže pro odborníka nevyplývá zřejmým způsobem ze stavu techniky a je průmyslově využitelný, jestliže může být jeho předmět vyráběn nebo jinak využíván v průmyslu, zemědělství nebo jiných oblastech hospodářství. V **britském Patentovém zákoně** je patentovatelnost jako jedna z nejdůležitějších věcí v patentovém zákoně, upravena na začátku zákona. Konkrétně novost a požadavky na novost jsou upraveny v Článku 2, Vvynálezecká činnost (nebo vynálezecký krok) v Čl. 3 a průmyslová využitelnost pak v Čl. 4. Patentovatelný vynález je hned bodě. 1. Článek 1 britského Patentového zákona uvádí, že patent může být udělen jen vynálezům, které splňují následující podmínky, kterými jsou: a) novost, b) vynálezecká činnost a c) je průmyslově využitelný a d) zároveň jeho využití není vyloučeno ustanovením odst. 2 a 3, což jsou vědecké teorie, matematické metody, literární díla, počítačové programy a udělení patentu není v rozporu s veřejným pořádkem nebo morálkou. **Francie** stejně jako předchozí země má velice obdobnou úpravu a v Čl. L611-10 odst. 1 Zákona o duševním vlastnictví[508] uvádí, že vynálezy, které umožňují průmyslovou využitelnost, které jsou nové a obsahují výsledek vynálezecké činnosti, mohou být patentovány. Odstavec 2 uvedeného Zákona uvádí výjimky z patentovatelnosti, které jsou ve své podstatě shodné s výjimkami, jak jsou uvedeny v ČR nebo ve Velké Británii. Novost je vymezena v Čl. L611-11, nicméně s pojmem novosti také souvisí vymezení stavu techniky a co je nebo není součástí stavu techniky je vymezeno v Čl. L611-11[509] (krom novosti) až do Čl. L611-13, výsledek vynálezecké činnosti je vymezen v Čl. 611-14 a průmyslová využitelnost v Čl. 611-15. V oblasti novosti (a tedy, zda to je, nebo není součástí stavu techniky) je francouzský zákon poměrně podrobný, včetně odkazu na evropské nebo mezinárodní přihlášení patentu (prostřednictvím PCT designované do Francie) a odkazu na Pařížskou konvenci. **Německo** má samostatný Patentový zákon, který patentovatelnost definuje hned ve svém prvním článku. Podle německého Patentového zákona může být patent udělen vynálezu v kterékoliv technické oblasti, pokud je nový, zahrnuje vynálezeckou činnost a je průmyslově využitelný[510]. V následujících částech prvního paragrafu (konkrétně v odst. 2 a 3), shodně s výše uvedenými patentovými zákony, je také vymezeno, kdy není možné patent udělit (např. biologický materiál získaný z přírody,

507 Zákon č. 527/1990 Sb., Zákon o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích
508 Act. No. 2004-1338 z 8. prosince 2004, Článek Oficiálního věstníku z 9. prosince 2004
509 Článek L611-11 věta první: Vynález bude považován za nový, pokud není součástí stavu techniky
510 Paragraf 1. odst. 1 německého Patentového zákona

vědecké teorie a matematické metody a zejména počítačové programy). Pokud jde o německý Patentový zákon, je vyloučena patentovatelnost u procesu klonování lidských bytostí[511] a modifikace genetické identity (DNA) jak u lidských bytostí[512], tak u zvířat[513]. Dále také shodně s ostatními patentovými zákony nejsou patentovatelné lékařské postupy nebo diagnostické metody pro léčení lidí nebo zvířat[514], nicméně tento Patentový zákon také stanoví v těchto oblastech, kde je patent možné udělit (např. u biologického materiálu nebo procesu[515] či odrůdy rostlin[516]). Pokud jde o definici novosti, tuto obsahuje také německý Patentový zákon, ve kterém se hovoří, že vynález je nový, pokud není součástí stavu techniky[517]. Problematika, co je, či není součástí stavu techniky, je také (stejně jako výše uvedené „patentové zákony") v německém Patentovém zákoně poměrně podrobně rozvedena, a to včetně problematiky mezinárodní přihlášky, ať již podané prostřednictvím PCT nebo prostřednictvím EPC. Důležité je také zmínit, že (sice ne již tak podrobně jako u novosti) je upravena problematika vynálezecké činnosti [518] a otázka průmyslové využitelnosti[519]. Posledním příkladem z EU je **Nizozemí,** kde je patentové právo upraveno také samostatným Patentovým zákonem, ve kterém jsou podmínky patentovatelnosti vymezeny hned v § 2 odst. 1, podle kterého „Vynálezy, které jsou nové, zahrnují vynálezeckou činnost a jsou průmyslově využitelné, mohou být patentovány.". Uvedené tedy představuje opět shodnou definici patentovatelnosti jako u ostatních evropských zemí. Samozřejmostí je také vyloučení z patentovatelnosti, kdy stejně jako v ostatních výše uvedených zemích EU jsou z patentovatelnosti vyloučeny objevy, vědecké teorie, matematické metody a počítačové programy[520]. Dále jsou z patentovatelnosti vyloučeny vynálezy, které jsou v rozporu s veřejným pořádkem a jejichž patentování by bylo v rozporu s veřejnou morálkou [521] a z patentovatelnosti jsou také vyloučeny léčebné postupy jak lidí, tak zvířat, s výjimkou léků a léčebných přípravků[522],[523] včetně zákazu patentovatelnosti na klonování lidských bytostí a změn genetické identity u lidských bytostí,

511 Paragraf 2 odst. 2 bod 1 německého Patentového zákona
512 Paragraf 2 odst. 2 bod 2 německého Patentového zákona
513 Paragraf 2 odst. 2 bod 3 německého Patentového zákona
514 Paragraf 2a odst. 1 německého Patentového zákona
515 Paragraf 2a odst. 3 německého Patentového zákona
516 Na tomto místě paragraf 2a odst. 3 německého Patentového zákona odkazuje na Nařízení rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech společenství, které se pro ochranu odrůd rostlin použije.
517 Paragraf 3 německého Patentového zákona
518 Paragraf 4 německého patentového zákona
519 Paragraf 5 německého patentového zákona
520 § 2 odst. 2 písm. a) – d) nizozemského patentového zákona
521 § 3 odst. 1 písm. a) nizozemského patentového zákona
522 § 3 odst. 1 písm. b) – f) nizozemského patentového zákona
523 léčebné přípravky nemusí být pouze léky, ale mohou jimi být například protézy, kardiostimulátory a podobně

použití lidských embryí atd.[524]. Také podle nizozemského Patentového zákona (stejně jako podle ostatních uvedených patentových zákonů vybraných zemí EU) je vynález nový, pokud není součástí stavu techniky, což je oblast, která je také tímto zákonem rozebrána poměrně podrobně. V této části nizozemský Patentový zákon odkazuje na patentové přihlášky podané prostřednictvím PCT nebo EPÚ nebo na Pařížskou úmluvu[525]. Pokud jde o výsledek vynálezecké činnosti, pak podle nizozemského Patentového zákona musí být vynález výsledkem vynálezecké aktivity[526] a musí být průmyslově využitelný[527].

5.3.4 Patentovatelnost v USA

Pokud jde o znaky vynálezu, Patentový zákon USA (zákon 35 U.S.C.A - Patent act) v Čl. 100 písm. a) tento zákon výslovně hovoří, že *pojem „vynález" znamená vynález nebo objev*[528]. Uvedené je v rozporu s pojmem vynálezu, jak je chápán v EU, kde EPÚ V čl. 52 odst. 2 písm. a) výslovně uvádí, že za vynálezy se ve smyslu odst. 1[529] nepovažují zejména objevy, vědecké teorie a matematické metody. USA využívá možnosti, která dává Čl. 27 TRIPS, zejména pak poznámka 5. Ve smyslu této poznámky patenty na vynálezy mohou být uděleny za předpokladu, že jsou nové, nejsou jasné (jsou nezřejmé) a jsou užitečné. Novost a užitečnost jsou citovány v § 101 s tím, že předpoklady udělení vynálezu jsou uvedeny dále v zákoně. Na tomto místě je vhodné zopakovat výše uvedené (kapitola 7.3.2), že se se má jednat o synonyma, což však v praxi není pravdou. Podmínky, za jakých je patent v USA považován za nový, jsou uvedeny v § 102, kde je poměrně podrobně rozepsáno, co je považováno za stav techniky, včetně skutečností, kdy je patent již patentován v zahraničí. V USA mají rozhodnutí soudu větší význam než v Evropě (s výjimkou Anglie), kdy v USA je soudcovské právo (judge made law, case law) pramenem práva, stejně jako v Anglii[530]. Soudcovské právo je vytvářeno rozhodnutími soudu, která mají povahu závazných precedentů[531] a z tohoto důvodu, pokud jde o skutečnosti, kdy je, nebo není věc součástí stavu techniky, je vhodné zmínit několik významných soudních rozhodnutí, které Martin J. Adelman[532], Randall R. Rader[533] a John R. Thomas[534] publikovali v „casebooku" Cases and

524 § 3 odst. 2 nizozemského patentového zákona
525 § 4 a 5 nizozemského patentového zákona
526 § 6 nizozemského patentového zákona
527 § 7 nizozemského patentového zákona
528 § 100 a) zákona 35. U.S.C.A. – patentový zákon USA v originále výslovně uvádí *The term „invention" means invention or discovery.*
529 Čl. 52 odst. 1 EPÚ - Evropské patenty se udělují na vynálezy ve všech oblastech techniky, pokud jsou nové, zahrnují vynálezeckou činnost a jsou průmyslově využitelné.
530 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 80-7179-028-1, str. 100
531 Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 80-7179-028-1, str. 95
532 Martin J. Adelman, je profesorem Práva duševního vlastnictví a technologického práva na George Washington University - [cit. 10. 2. 2017] https://www.law.gwu.edu/martin-j-adelman

Materials on Patent Law. Prvním rozhodnutím z uvedeného casebooku, které jeho autoři považovali za důležité, je *WOODCOCK v. PARKER*. Jedná se o rozhodnutí Obvodního soudu pro okres Massachusetts z roku 1813[535]. Toto rozhodnutí představuje konflikt dvou vynálezců, ve kterém žalovaný získal vynález, avšak žalobce se snažil dosáhnout zákazu užívání stroje, když prohlašoval, že to byl on, kdo stroj vynalezl. – Situace, kdy již patentovaný vynález byl v USA napaden jiným „vynálezcem", umožňoval přístup USA nazvaný „FIRST TO INVENT[536]", narozdíl např. od Evropy, kde se od počátku patentového práva používá princip „FIRST TO FILE"[537]. Leahy-Smith America Invents Act, představující určitou reformu patentového práva USA, podepsaný prezidentem Barackem Obamou dne 16. 9. 2011 a schválený Kongresem dne 16. 9. 2012 změnil systém FIRST TO INVENT na FIRST TO FILE. Dalším historicky významným soudním rozhodnutím je rozhodnutí Federálního odvolacího soudu, druhého obvodu z roku 1940 nazvané *GILLMAN v. STERN*[538]. Jedná se o spor, kdy poté, co byl patentován stroj, který vzduchem profukoval nit ve tkanině, a tím se vytvářela konstrukce tkaniny, přišel jiný (dřívější) vynálezce. Dřívější vynálezce uváděl, že stroj držel v tajnosti a provozoval jej (v řízení padlo, že neměl na zaplacení patentových poplatků). Soud prvního stupně dospěl k závěru, že patent je neplatný, Odvolací soud dospěl k opačnému názoru, když „tajně používaný vynález" nebyl nikde zveřejněn (byť za předpokladu, že vynálezce musel prokázat vynálezeckou činnost). Uvedené navíc také souvisí s výše uvedeným principem FIRST TO FILE.

V Čl. 103 je pak popsán pojem nezřejmost[539]. Zde je zřejmě největší rozdíl (a potenciální problém), ke kterému při patentové ochraně vynálezů „přes Oceán" může dojít. Podle Evropského pojetí k udělení patentu je nezbytné, aby v sobě zahrnovaly výsledek vynálezecké činnosti. V Evropě je nezřejmost zahrnuta v novosti, a je navíc výslovně vyžadována. Pokud jde o nezřejmost, je zde významným rozhodnutím případ

---

533 Randall R. Rader, je v současnosti přednášejícím na George Washington University a je bývalým předsedou Odvolacího federálního soudu a dále je v současnosti profesorem na University of Melbourne, kde přednáší patentové právo USA [cit. 10. 2. 2017] https://www.law.gwu.edu/randall-r-rader, a http://law.unimelb.edu.au/about/staff/randall-r-rader

534 John R. Thomas, je profesorem práva na Georgetown university [cit. 10. 2. 2017] https://www.law.georgetown.edu/faculty/thomas-john-r.cfm

535 Adleman, J. M. Rader, R. R. Thomas, J. R.: *Cases and marials on Patent Law, third Edition*, West a Thomson Reuters, St. Paul, Minnesota 2000, USA, ISBN 978-0-314-19082-6, str. 226-227
Protože uvedené rozhodnutí není součástí běžného přístupu k judikatuře USA je toto rozhodnutí také v příloze této práce

536 princip, že zapsaným vlastníkem vynálezu je ten, kdo vynález první vynalezl

537 princip, že zapsaným vlastníkem vynálezu je ten, kdo vynález první přihlásil

538 Adleman, J. M. Rader, R. R. Thomas, J. R.: *Cases and marials on Patent Law, third Edition*, West a Thomson Reuters, St. Paul, Minnesota 2000, USA, str. 227-230

539 Český překlad dohody TRIPS uvádí výraz „nikoliv jasný"

KSR v. Teleflex[540]. Uvedený spor se týká vynálezu pedálu s elektronickou škrtící klapkou, která byla upravena přidáním elektronického senzoru, jenž posílal příslušné informace do počítače. Spor se týkal skutečnosti, zda uvedený krok je nad odbornou úroveň dovedností odborníka v oboru.

5.3.5 Patentovatelnost v zemích Dálného východu (Japonsko, Korea, Čína)

V **japonském Patentovém zákoně** [541] je otázka patentovaltelnosti upravena v Čl. 29. Na prvním místě je uvedena průmyslová využitelnost vynálezu (Čl. 29 odst. 1), novost (Čl. 29 odst. 1 (i), (ii) a (iii)) a výsledek vynálezecké činnosti (Čl. 29 odst. 2). Podle Japonského patentového zákona je výslovně možné patentovat software (Čl. 2 odst. 3 a 4). **Korejský Patentový zákon** stejně (identicky, tedy pokud jde o umístění v patentovém zákoně) jako japonský Patentový zákon na prvním místě uvádí průmyslovou využitelnost (§ 29 odst. 1 - úvodní ustanovení) a teprve následně uvádí novost (§ 29 odst. 1) a výsledek vynálezecké činnosti (§ 29 odst. 2). Podle výkladu ke korejskému Patentovému zákonu publikovanému u WIPO, naopak v japonském přístupu počítačový program není možné patentovat, což však nebrání patentovatelnosti (stejně jako např. v rámci EPO) počítačem implementovaného vynálezu[542]. **Čína** definuje patent mírně odlišnými pojmy, byť pojem novost je zachován. Konkrétně je patentovatelnost v Číně upravena Čl. 22 čínského Patentového zákona, kde je uvedeno, že patent je možné udělit na vynález, který je nový, kreativní (což by se podle textu vykládající toto ustanovení dalo považovat za výsledek vynálezecké činnosti) a musí mít praktické využití (zde by se opětovně z následného výkladu vyvodit, že jde o průmyslovou využitelnost. O počítačových programech se čínský Patentový zákon výslovně nezmiňuje.

5.3.6 Patentovatelnost v Rusku

Také **ruský Patentový zákon** ve svém ustanovení Čl. 4 odst. 1 jako podmínku patentovatelnosti stanoví požadavek novosti, výsledku vynálezecké činnosti a průmyslovou využitelnost. Uvedené požadavky pak také článek 4 blíže specifikuje a stanoví přesnější požadavky na naplnění vedeného.

5.3.7 Shrnutí problematiky patentovatelnosti

Z uvedeného exkurzu je zřejmé, že jak z historického vývoje, tak z mezinárodní spolupráce je zřejmé, že všechny státy při registraci patentu stanoví požadavek novosti.

---

540 Adleman, J. M. Rader, R. R. Thomas, J. R.: *Cases and marials on Patent Law, third Edition*, West a Thomson Reuters, St. Paul, Minnesota 2000, USA, ISBN 978-0-314-19082-6, str. 308-326

541 Zákon č. 121 z 13. dubna 1959 – patentový zákon

542 [cit. 22. 4. 2017] https://wipolex.wipo.int/en/text/214480

S výjimkou USA jsou dalšími požadavky výsledek vynálezecké činnosti a průmyslová využitelnost. USA jako další požadavky stanoví nezřejmost a užitečnost. Požadavky jsou pro patentovatelnost jsou sice shodné, avšak u stejných podmínek různé státy dochází k odlišným závěrům. V tomto ohledu je na místě zmínit případ EPILADY[543] (byť tento spor je primárně sporem z porušení patentu, nicméně problematiky vynálezecké činnosti se bytostně dotýká), když samotnou ukázku zařízení, tak jak je v patentové dokumentaci, je možné nalézt v příloze č. 11 této práce. Uvedený případ demonstruje skutečnost, že pokud jde o jeden ze základních požadavků na vynález, kterým je novost, a výsledek vynálezecké činnosti. Na tomto místě můžeme mít (a máme) z různých států různá rozhodnutí. Spor EPILADY je soudní pří, která byla vedena mezi společností Improver Corp (původním vlastníkem vynálezu) a společností Remington Consumer Product Ltd., která vynález porušila. Improver corp. podala patentovou přihlášku na depilační strojek. Tato přihláška byla následně schválena a publikována jako patent evidovaný pod číslem EP 0 386 327 A3. Technicky tento stoj představoval systém na depilaci, ke které docházelo důsledkem otáčení pružiny, která při otočení mezi štěrbiny v pružině chloupek zachytila a následně vytrhla. Problém je, v definici pružiny, když společnost Remington tuto pružinu nahradila gumovou tyčí, která byla vybavena zářezy, které měly stejný výsledný efekt jako původní pružina. V důsledku otáčení gumové tyče došlo k vytržení chloupků stejně jako u (kovové) pružiny. Předmětem sporu byla otázka porušení patentu (nikoliv tedy primárně samotná přihláška) a především výklad, zda uvedené řešení je vynálezem vyžadujícím vynálezeckou činnost a nebo, zda toto řešení pouze přesahuje základní dovednosti odborníka působícího v oboru.

Patent EPILADY byl přihlášen v celé řadě zemí, když soudní spory o porušení patentu probíhaly v Německu, Holandsku, Velké Británii, Itálii, Rakousku, Belgii a Francii[544]. V tomto sporu soudy Německa, Holandska, Itálie a Belgie došly k závěru, že se jedná o porušení patentu, a naopak soudy Velké Británie, Rakouska a Francie dospěly k závěru, že nahrazení pružiny gumovou tyčí porušením patentu není (přehlednou tabulku výsledků těchto sporů lze nalézt jako přílohu č. 12). K těmto sporům Dr. Sabine Rohahn odkázala na vyjádření německého Odvolacího soudu v Dusseldorfu, který k věci uvedl *„modifikace má stejný efekt a je zřejmá odborníkovi v oboru"* a dále odkázala na vyjádření britského

543 Odkaz na tuto patentovou přihlášku je dostupný na webových stránkách EPO (ESPACENET): [cit. 22. 4. 2017]
https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/originalDocument?FT=D&date=19910116&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=0386327A3&KC=A3&ND=4

544 Výsledky těchto sporů a jednotlivé přístupy prezentovala Dr. Sabine Rojahn z Mnichova dne 15. 5. 2009 na semináři EPO v Reykjavíku, když její příspěvek byl přednesen pod názvem „The Scope of protection under article 69 UPC"

soudce Hoffmana *„výraz ¨spirálová pružina¨ nezahrnuje gumovou tyč. Gumová tyč pak není druhotnou odvozeninou od ¨spirálové pružiny¨.*

Uvedeným příkladem, který se problematiky patentovatelnosti dotýká jen letmo, lze k problematice patentovatelnosti uvést, že podmínky pro patentovatelnost jsou sice unifikované, ale udělení patentu je svěřeno podle principu teritoriality vždy příslušnému patentovému úřadu země, ve které je patent přihlašován. Ten daný úřad (a nebo následně soud) může na základě stejných (nebo velice obdobných vstupních podkladů) dospět k odlišnému závěru, jak je patrno z případu EPILADY. V tomto ohledu nezbývá, než ocenit v současnosti probíhající práce na posílené patentové spolupráci v rámci Evropské unie (Jednotný Evropský patent), který, alespoň pro země, které se této posílené spolupráce budou účastnit, bude předvídatelnost udělení / neudělení patentu nebo jeho porušení, snazší (a jednotný).

6. Princip teritoriality a registrační princip

6.1 Princip teritoriality

Prameny práva představují buď mezinárodní smlouvy, nebo právo jednotlivých států. V takovém případě se hovoří o teritorialitě práva. Některé státy v minulosti měly nebo mají odlišné zákony (jako například v minulosti na našem území Rakousko-Uhersko, což se projevovalo až do konce první republiky a v některých bodech až do doby relativně nedávné, nebo v současnosti Velká Británie - Anglie, Severní Irsko nebo Skotsko nemají jen odlišné zákony, ale ve své podstatě se jedná o odlišné právní systémy v rámci jedné země). Princip personality práva, který pochází ze středověku, se v oblasti průmyslových práv nepoužívá. Každý stát chrání duševní vlastnictví (a průmyslová práva - a patentové právo zejména) často na základě mezinárodních smluv, svými vnitrostátními předpisy. S ohledem na diverzitu jednotlivých právních úprav (byť sjednocenou celou řadou mezinárodních smluv) je na místě se zabývat otázkou principu teritoriality. S problematikou teritoriality a s problematikou patentového práva pak také souvisí registrační princip, kdy právě udělení patentu představuje využití registračního principu.

Princip teritoriality se váže především k registrovaným právům, v němž se jedná o situaci, kdy jednotlivé státy ve svém vrchnostenském postavení poskytují ochranu právům registrovaným na jejich území. Patentové právo (jako podskupina průmyslových práv), stejně jako mezinárodní právo soukromé, je (jak již bylo uvedeno výše) regulováno na základě **principu teritoriality**[545] každým jednotlivým státem samostatně. Obecně lze uvést, že každý stát upravuje právní vztahy na svém území, a zároveň žaloba směřující do oblasti průmyslových nebo patentových práv bude vymahatelná (pokud jde o platnost patentu) jen na území toho daného státu. Přeshraniční výkon rozhodnutí je však u většiny zemí za podmínek stanovených vnitrostátním právem (zároveň často na základě mezinárodní úmluvy) možný. Zejména však pokud jde o platnost patentu, je téměř nemyslitelné, aby například soudy v České republice rozhodovaly o platnosti patentu např.

---

545 Princip teritoriality lze například nalézt v ust. § 301. Teritorialita principů ALI (The American Law Institute) – Duševní vlastnictví: zásady upravující soudní příslušnost, volbu práva a rozhodování v mezinárodních sporech (dále jen „ALI Principles“). Uvedené ustanovení § 301 ALI Proposials zní následujícím způsobem:
(1) S výjimkou případů uvedených v §§ 302 a 321-323, je rozhodným právem pro určení existence, platnosti, trvání, atributů, a porušení práv k duševnímu vlastnictví a prostředky nápravy jejich porušení jsou:
(a) pro registrovaná práva, právo každého státu registrace,
(b) pro ostatní práva duševního vlastnictví, právo každého státu, ve kterém je ochrana požadována.
(2) Právo použitelné na mimosmluvní závazky vyplývající z nekalé soutěže je právo každého státu, ve kterém došlo k přímé a podstatné škodě, nebo takovou škodu může mít za následek, bez ohledu na stát nebo státy, v nichž došlo k jednání vedoucím ke vzniku škody.

v USA, nicméně také zde existují výjimky. Příkladem takové výjimky je rozhodnutí japonského Nejvyššího soudu ve věci známé pod názvem *Card reader case*[546]. V tomto případě totiž ve sporu mezi dvěma společnostmi se sídlem v Japonsku rozhodoval o škodě vzniklé z porušení patentu v USA. Zde japonské soudy posuzovaly podle japonského práva platnost patentu registrovaného v USA a rozhodly, že se jedná o neplatný patent. Rozhodnutí na závěr obsahuje pouze jednu krátkou větu, že jde o rozhodnutí pouze mezi účastníky a nemá žádnou relevanci vůči třetím stranám. Nicméně pro USPTO[547] by bylo neakceptovatelné rozhodnutí například českého soudu, který by rozhodoval o platnosti patentu registrovaného v USA. Ve sporech průmyslových práv se poměrně často vyskytuje mezinárodní prvek. U tohoto mezinárodního prvku vystupuje do popředí kolizní problematika, jejíž regulace se ujímají vnitřní právní řády jednotlivých států. Jediná omezení průmyslových práv jsou daná mezinárodními smlouvami, kterými jsou signatářské státy vázány. Na poli průmyslových práv jde o celou řadu mezinárodních smluv - jak regionálního,[548] tak globálního charakteru[549], jak jsou tyto smlouvy popsány výše v kapitole 5.2.4. Právní ochrana průmyslových práv je poskytována jednotlivými státy, většinou podle obdobných mezinárodních standardů[550],[551]. Pokud jde o přihlášku patentu v té které zemi, kdy je tato přihláška podle principu teritoriality vždy posuzována podle země registrace, není nikterak relevantní, zda je přihlašovatelem domácí nebo zahraniční osoba. V registračním řízení (a případně v následném řízení týkající se novosti, výsledku vynálezecké činnosti a průmyslové využitelnosti) se nepoužijí žádné kolizní normy a obvykle bude se používat právo země registrace patentu. Řízení o udělení patentu je řízením správního charakteru, které je vedeno podle patentového zákona (případně podle Evropské patentové úmluvy) v té zemi, pro kterou se patent registruje (v případě EPO je řízení vedeno před EPO a před národními patentovými úřady probíhá pouze validace patentu).

---

546 Rozhodnutí Nejvyššího soudu v Japonsku číslo 2000 (Ju) no. 580

547 USPTO – United States Patent and TradeMark Office (viz. [cit. 23. 4. 2017] www.uspto.gov) - úřad odpovědný za patenty a ochranné známky, tedy obdoba našeho Úřadu průmyslového vlastnictví (www.upv.cz)

548 Příkladem mezinárodní smlouvy regionálního charakteru je Úmluva o udělování evropských patentů (Evropská patentová úmluva) z 5. října 1973 revidovaná aktem revidující článek 63 EPÚ ze 17. prosince 1991 a Revizním aktu EPÚ z 29. listopadu 2000, v České republice publikovaná jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 69/2002 Sb.m.s. ve znění sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 86/2007 Sb.m.s.

549 Příkladem mezinárodní smlouvy globálního charakteru je Pařížská úmluva.

550 Petr Košík, Soudní příslušnost a rozhodné právo ve sporech z průmyslových práv s mezinárodním prvkem. Srovnání EU a Japonsko, příspěvek do sborníku Olomouckých právnických dní 2014, ISBN 978-80-87382-66-0, str. 194 - 219

551 Petr Košík, Ochrana průmyslových práv ve vztahu k problematice vyčerpání práva, Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových 2014, Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, Praha 2014, ISBN 978-80-87975-15-2, str. 60

V případě sporu o platnost patentu je možné vést soudní spor pouze před národními soudy země registrace patentu. Rozhodnutí soudu jedné země, pokud jde o platnost patentu v zemi jiné, by bylo v první zemi rozhodnutím nevymahatelným. Zde by zřejmě došlo k tomu, že by země, vůči které rozhodnutí druhé země směřuje, respektive patentový úřad, který by měl vymazat registrovaný patent, namítla **rozpor** takového rozhodnutí **s veřejným pořádkem.** Soudy druhé země si mohou nárokovat rozhodnout o platnosti patentu v jiné zemi, maximálně však jako rozhodnutí mezi stranami sporu, k čemuž přistoupil například (jak je již uvedeno výše) Nejvyšší soud Japonska ve svém rozhodnutí ze dne 26. září 2002, číslo rozhodnutí 2000(Ju)580, publikovaného jako Minshu Vol. 56, No. 7. at 1551, známém jako *Card reader case*[552, 553], které je také kritizováno celou řadou akademických autorů. V tomto případě se jednalo o spor dvou v Japonsku registrovaných společností se sídlem v Japonsku, kde se žalobce domáhal vyslovení porušování patentem chráněných práv, když patent byl registrován v USA. Japonský soud v této věci dospěl k závěru, že v takovém sporu o platnosti patentu registrovaného v USA může rozhodnout a ve věci rozhodl. Rozhodnutí o platnosti (v tomto případě o neplatnosti) patentu registrovaného v USA však bude platné a vykonatelné pouze mezi stranami a pouze v Japonsku. Jedna z posledních vět tohoto rozhodnutí je výslovně, že „toto rozhodnutí je platné pouze mezi stranami". Americký USPTO (United States Patent and Trade Mark Organization), tedy Patentový úřad, by návrh na výmaz patentu podložený tímto rozhodnutím odmítl, s tím, že o platnosti v USA uděleného patentu může (právě podle principu teritoriality) rozhodnout pouze soud USA.

Spor o platnost patentu, tedy zda je patent nový, je výsledkem vynálezecké činnosti a je průmyslově využitelný je v první řadě sporem spadajícím do správního soudnictví. V takovém případě bude žalovaným příslušný patentový úřad, který buď patent udělil, či neudělil. Domáhat se zapsání bude přihlašovatel patentu (autor), případně konkurenční společnost se naopak bude domáhat výmazu tohoto, kterého patentu s odůvodněním, že registrovaný patent není nový. Argumentům o nedostatku novosti obvykle dominuje ten, že tato registrace by zasahovala do práv vlastníka tohoto, kterého patentu, protože registrací nového patentu by došlo k porušení práv z již registrovaného (jiného) patentu.

---

552 rozhodnutí v anglickém znění k dispozici na:
[cit. 22. 4. 2017] http://www.ip.courts.go.jp/app/files/hanrei_en/658/001658.pdf

553 zkráceně je rozhodnutí k dispozici v článku Yuko Kusamy, Recinsidering International Jurisdiction in Intellectual Property Rights Litigation – Ensuring Predictability Under new Interpretations od Jucical Precedents, vydaného v IIP Builetinu 2013 Vol 23, Tokio, str. 92 dostupného také na:
[cit. 22. 4. 2017]
https://www.iip.or.jp/e/e_summary/pdf/detail2013/e25_12.pdfhttps://www.iip.or.jp/e/e_summary/pdf/detail2013/e25_12.pdf

Pokud již patent registrován je a vlastník jiného patentu má za to, že používáním tohoto patentu mu vzniká škoda, bude se žalobou domáhat škody vzniklé z porušování patentu (stáhnutí zboží, které jeho práva porušuje a zákaz takové zboží vyrábět). V takovém případě soud bude platnost patentu posuzovat v obecném soudnictví buď jako předběžnou otázku, nebo řízení přeruší, k posouzení platnosti předloží věc specializovanému soudu, a poté bude rozhodovat o vzniklé škodě (německý model). Samotný spor o platnost patentu je v některých státech veden před správními soudy, v rámci přezkumu správního rozhodnutí soudu, v jiných zemích se tento druh řízení vede před obecnými soudy a v některých zemích je toto řízení vedeno před specializovaným patentovým soudem.

Soudní přezkum je výslovně zaručen dohodou TRIPS v případě zrušení nebo odnětí patentu[554]. Určitá forma soudního nebo quasisoudního přezkumu je také obsažena v Evropské patentové úmluvě. Patent udělený podle Evropské patentové úmluvy (narozdíl od budoucího evropského patentu s jednotným účinkem) je svazkem patentů pro jednotlivé země (zvolené, což nemusí být všechny členské státy EPO),[555] což představuje územní dosah patentu. Pro přezkoumání uděleného patentu daného konkrétního členského státu EPO je určený příslušný národní soud tohoto státu. Národní soud pak může rozhodnout o platnosti patentu vždy jen pro svůj vlastní stát. Skutečnost, že v konkrétních případech ohledně patentů udělených v jednotlivých členských zemích rozhodují národní soudy, je zřejmé mj. z rozhodnutí Velkého stížnostního senátu EPO č. *G 3/92*[556]. Pokud jde o výše uvedený soudní nebo quasisoudní přezkum, je podle čl. 99 EPÚ proti rozhodnutí o udělení patentu přípustný opravný prostředek s názvem odpor. O odporu podle čl. 101 odst. 1 EPÚ rozhodne odporové oddělení, které podle Čl. 101 odst. 2 EPÚ buď patent zruší, zamítne, nebo ve smyslu čl. 101 odst. 3 písm. a) EPÚ rozhodne o změně patentu. Dále proti rozhodnutí přijímacího oddělení, průzkumového oddělení, odporového oddělení a právního oddělení lze ve smyslu čl. 106 odst. 1 EPÚ podat stížnost o které ve smyslu čl. 111 odst. 1 EPÚ rozhoduje stížnostní senát a v případě pro zajištění jednotné aplikace práva, nebo vznikle-li právní otázka zásadního významu ve smyslu čl. 112 odst. 1 EPÚ velký stížnostní senát. Dále je také podle čl. 112a EPÚ možné žádat o revizi řízení o stížnosti velkým stížnostním senátem. Z uvedeného je zřejmé, že řízení před EPÚ má charakter správního rozhodnutí, které je přezkoumatelné quasisoudním orgánem.

---

554 Čl. 32 dohody TRIPS s názvem Zrušení/odnětí: Jakékoli rozhodnutí o zrušení nebo odnětí patentu bude moci být přezkoumáno soudem.

555 Čl. 3 EPÚ Územní dosah – O udělení evropského patentu lze žádat pro jeden, několik nebo všechny smluvní státy.

556 Úvodní poznámka (Headnote), což by spíše odpovídalo právní větě rozhodnutí G 3/92 je do českého jazyka přeloženo tak, že ve svém úvodu zní „Pokud **národní soud** vydá konečné rozhodnutí v tom smyslu, že právo na udělení evropského patentu ….“

6.2 Registrační princip

Registrační princip je pro případné vedení sporů z nároků z duševního vlastnictví poměrně důležitým elementem, který má vztah k případnému budoucímu vedení sporu o platnost (nebo neplatnost) registrovaného práva duševního vlastnictví (patentu), které je pak vedeno na základě principu teritoriality. Jak bylo uvedeno výše, pokud je nějakému právu udělena ochrana prostřednictvím rozhodnutí státu (registrace – ať již má jakoukoliv formu), jak je například v případě udělení patentu, jedná se o vyjádření registračního principu. Na registrační princip je následně navázán v předchozí kapitole popsaný princip teritoriality.

Pokud jde o registrační princip v oblasti práva duševního vlastnictví, tento princip se dá vyjádřit rozdělení těchto práva na ta práva, k jejichž uplatnění registrace zapotřebí není a práva, k jejichž uplatnění naopak registrace zapotřebí je.

Tento princip byl ustanoven smlouvou Paříž 1883, zejména čl. 4, podle kterého *„**Kdo řádně podá žádost** o patent na vynález (přihlášku vynálezu), o užitný vzor, o průmyslový vzor nebo model, o tovární nebo obchodní známku v jedné z unijních zemí, nebo jeho právní nástupce, bude ve lhůtě níže uvedených používat prioritního práva při podání přihlášky v ostatních zemích“.*

Práva, ke kterým zapotřebí registrace, a ke kterým registrace zapotřebí není, je možné rozdělit následovně:

Práva duševního vlastnictví, ke kterému registrace zapotřebí jsou:

- PATENTY,
- UŽITNÉ VZORY,
- PRŮMYSLOVÉ VZORY,
- OCHRANNÁ ZNÁMKA,
- ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ,
- TOPOGRAFIE POČÍTAČOVÉHO VÝROBKU.

Práva duševního vlastnictví, ke kterému registrace zapotřebí nejsou:

- AUTORSKÉ PRÁVO (COPYRIGHT),
- OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ,
- KNOW HOW.

Jedná se o vymezení registrace u všech práv duševního vlastnictví, když předmětem zájmu této práce je pouze jedno z těchto práv, a to právo patentové. Důvody pro zařazení práv mezi práva, k jejichž vzniku je zapotřebí registrace **u patentu**, je na mezinárodní

úrovni výše citovaný čl. 4 Pařížské úmluvy ve spojení s čl. 27[557] dohody TRIPS a na regionální úrovni čl. 1[558] a 2[559] EPÚ. Pokud jde o **užitný vzor**, můžeme se pokud jde o registrační princip podívat na vnitrostátní právní úpravu, když užitný vzor je upraven v čl. 4 Pařížské úmluvy, avšak jeho úprava již není součástí dohody TRIPS a také ji nelze hledat v Evropské patentové úmluvě (již ze samotného charakteru této regionální mezinárodní smlouvy polootevřeného charakteru). Na tomto místě je tedy vztah k registračnímu principu užitného vzoru hledat ve vnitrostátní právní úpravě, a to v Zákoně o užitných vzorech[560], konkrétně § 7[561]. Dalším právem duševního vlastnictví, k jehož platnosti registrace je zapotřebí, je **průmyslový vzor**. Registrační princip průmyslového vzoru je v první řadě taktéž zmíněn v čl. 4 Pařížské úmluvy, následně lze tento registrační princip nalézt v čl. 25[562] dohody TRIPS. **Ochranná známka (TM)** je pak ve vztahu k registračnímu principu lze opětovně nalézt v čl. 4 Pařížské úmluvy a čl. 15[563] a 18[564] dohody TRIPS. Pokud jde o **zeměpisné označení**, také zde lze vztah k registračnímu principu v první řadě nalézt v čl. 4 Pařížské úmluvy a následně pak v Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů

---

557 Čl. 27 odst. 1 dohody TRIPS s výhradou ustanovení odstavců 2 a 3 mohou být uděleny patenty na jakékoli vynálezy bez ohledu na to, zda jde o výrobky nebo výrobní postupy ve všech technických oblastech, za předpokladu, že jsou nové, obsahují tvůrčí činnost a jsou průmyslově využitelné. S výhradou odstavce 4 článku 65, odstavce 8 článku 70 a odstavce 3 tohoto článku budou patenty dostupné a patentová práva využitelná bez diskriminace, pokud jde o místo vynálezu, oblast techniky a skutečnost, zda jde o výrobky dovezené nebo místně vyrobené.

558 Čl. 1 EPÚ Touto úmluvou se vytváří pro smluvní státy společné právo pro udělování patentů na vynálezy.

559 Čl. 2 EPÚ odst. 1 Patenty udělené podle této úmluvy se nazývají evropské patenty; podle odst. 2 Evropský patent má v každém smluvním státě, pro který byl udělen, stejný účinek a podléhá stejnému režimu jako národní patent udělený v tomto státě, pokud tato úmluva nestanoví jinak.

560 Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech (dále jen „zákon o užitných vzorech").

561 § 7 zákona o užitných vzorech, Užitné vzory zapisuje Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen "Úřad") do rejstříku užitných vzorů (dále jen "rejstřík").

562 Čl. 25 dohody TRIPS odst. 1 Členové poskytnou ochranu nezávisle vytvořeným průmyslovým vzorům, které jsou nové a původní. Členové mohou stanovit, že vzory nejsou nové nebo původní, jestliže se podstatně neodlišují od známých vzorů nebo kombinací známých znaků vzorů. Členové mohou stanovit, že se taková ochrana nebude vztahovat na vzory, určované v podstatě technickými nebo funkčními úvahami, podle odst. 2 každý člen zabezpečí, aby požadavky na zajištění ochrany textilních vzorů, zvláště pokud jde o náklady, zkoušky nebo zveřejnění, nezhoršily nepřiměřeně možnost požadovat a získat takovou ochranu. Členové mohou splnit tuto povinnost prostřednictvím právní úpravy o průmyslových vzorech nebo o autorských právech.

563 Čl. 15 odst. 1 dohody TRIPS, jakékoli označení nebo jakákoliv kombinace označení, způsobilá odlišit výrobky nebo služby jednoho podniku od výrobků nebo služeb jiných podniků, budou schopna tvořit ochrannou známku. Taková označení, zvláště pak slova, včetně osobních jmen, písmen, číslovek, obrazových prvků a kombinací barev, jakož i jakákoliv kombinace těchto označení budou způsobilé být zapsány jako ochranná známka. Tam, kde označení nejsou schopna podstatně rozlišit příslušné výrobky nebo služby, mohou členové podmínit zápisnou způsobilost rozlišovací schopností získanou užíváním. Jako podmínku pro zápis mohou členové požadovat, aby označení byla rozeznatelná zrakem.

564 Čl. 18 dohody TRIPS, První zápis a každá obnova zápisu ochranné známky bude provedena na období ne kratší než sedm let. Zápis ochranné známky bude obnovitelný neomezeně.

a potravin (Chráněné zemědělské označení, dále jen „CHZO“)[565]. Posledním bodem seznamu práv duševního vlastnictví ve vztahu k registračnímu principu je registrace **topografií polovodičových výrobků**, který lze (jako o ostatních výše uvedených položek) nalézt v první řadě v čl. 4 Pařížské úmluvy. Dalším ustanovením u topografií polovodičových výrobků, ve kterých lze nalézt vztah k registračnímu principu (byť tento není podle dohody TRIPS bezvýhradný), jsou čl. 35[566], 36[567] a 38 odst. 1[568] dohody TRIPS.

Pokud jde o práva duševního vlastnictví, ke kterým registrace není, jsou to v první řadě **autorská práva (© - copyright)**. Tato jsou z mezinárodního práva zejména upravena v Bernské úmluvě o ochraně literárních a uměleckých děl. Nicméně některé státy registraci autorských práv © umožňují, případně je umožňují za jistých podmínek[569]. **Obchodní tajemství** je dalším bodem, kdy jeho registrace a publicita je režimem obchodního (potažmo občanského) práva, navíc publicita obchodního tajemství představuje jistý nonsens. Příkladem obchodního (v tomto případě výrobního) tajemství je recept na Coca Colu nebo na Becherovku či recept na přípravu kuřete KFC. Jakákoliv publikace tohoto receptu je kontraproduktivní, a tedy registrace obchodního tajemství je (pro vlastníka tohoto tajemství) nepřijatelná. Zároveň registrací (a s tím související nutností jisté /byť minimální/ formy zveřejnění) by se jednalo o jistou formu nonsensu. Na základě uvedeného je tedy obchodní tajemství (nebo výrobní) možné zařadit mezi práva duševního vlastnictví (a v tomto ohledu se může jednat o nové řešení, které je výsledkem vynálezecké činnosti a je průmyslově využitelné), u kterého registrace není zapotřebí. Posledním bodem je **know-how**, u kterého je možné v hlavních rysech možné odkázat na výklad u obchodního tajemství. Jedná se opět spíše o problematiku obchodního (potažmo občanského) práva, u kterého by registrace (a tedy zveřejnění) postrádala smysl. Nicméně nejedná se typicky o obchodní tajemství, když příkladem know-how může být vzhled prodejen McDonalds, KFC a podobně.

---

565 Pro Českou republiku se jedná o označení CHZO které je uveden v příloze č. 13 této práce:

566 čl. 35 dohody TRIPS, členové souhlasí, že upraví ochranu topografií integrovaných obvodů (dále uváděných jako "topografie") v souladu s články 2 až 7 (mimo odstavec 3 článku 6), s článkem 12 a odstavcem 3 článku 16 Smlouvy o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů a dále dodrží následující ustanovení.

567 Čl. 36 dohody TRIPS, s výhradou ustanovení odstavce 1 článku 37 budou členové považovat za nezákonná následující jednání, jsou-li uskutečňována bez povolení majitele práva: 9) dovoz, prodej, nebo jinou distribuci pro komerční účely chráněné topografie, integrovaného obvodu, v němž je chráněná topografie zahrnuta nebo výrobku zahrnujícího integrovaný obvod pouze tehdy, pokud i nadále obsahuje nezákonně reprodukované topografie.

568 Čl. 38 odst. 1 dohody TRIPS, tam, kde členové vyžadují zápis jako podmínku ochrany, neskončí-li doba ochrany topografie před uplynutím 10 let od data podání přihlášky k zápisu nebo od prvního komerčního využití uskutečněného kdekoli na světě.

569 Walter, M. M. von Lewinski, S.: *European Copyright Law, A Commentary*, Oxford University Press, New York 2010, USA, ISBN-13 978-0199227327, str. 534

7. Spory z porušení patentu

První skupinou jsou spory o patent, tedy jeho registraci, či spor o platnost (nebo neplatnost) patentu. **První skupinu sporů představují spory o platnost nebo neplatnost patentu**, a tato skupina je v této práci řešena výše ve vztahu k teritorialitě patentového práva. Jedná se o spor, vedený proti příslušnému patentovému úřadu, který zápis nepovolil (v takovém případě bude navrhovatelem / žalobcem přihlašovatel), nebo naopak zápis přes námitky jiného vlastníka (obdobného nebo téměř stejného) patentu byl povolen (v tomto případě bude navrhovatelem / žalobcem tato zúčastněná osoba, která má za to, že udělením patentu jsou porušena její práva).

Druhou skupinou sporů, jsou spory z porušení patentů. Tady se většinou bude jednat o **přímé nebo nepřímé porušení patentu**, jehož následkem je způsobení škody a nebo ušlý zisk. Pokud jde o žalobní petit ve sporech o porušení udělených patentů, bude v první řadě tento petit představovat požadavek zdržení se závadného jednání a následně požadavek kompenzace vzniklé škody. K těmto sporům se také přidávají **další spory ze smluv** (příkladem mohou být spory z licenční smlouvy) a **spory ze smluvních závazkových vztahů** (například škoda způsobená při společném vývoji produktu) a **spory z mimosmluvních závazkových vztahů**. Otázka sporů o platnost patentů je řešena výše především v kapitole zabývající se principem teritoriality, kdy ve těchto sporech vystupují státní orgány a soudy státu, který patent uděluje a pokud rozhoduje soud jiné země. Ryze teoreticky takový spor rozhodnout může, avšak pouze s platností mezi stranami sporu, a příslušný státní orgán takové rozhodnutí odmítne vzít v potaz s odkazem na skutečnost, že takový postup by se příčil veřejnému pořádku. Porušení patentu je upraveno v celé řadě mezinárodních smluv a také přímo výslovně v národních právních úpravách.

7.1 Přímé porušení patentu

Pokud dojde k udělení patentu, pak toto udělení představuje právo majitele patentu třetím osobám (které nemají jeho souhlas) zabránit vyrábění, nabízení, uvádění na trh nebo používání výrobku, který je předmětem patentu, nebo dotyčný výrobek pro tyto účely dovážet nebo skladovat [570]. Uvedený zákaz je také upraven v národních právních

[570] Obdobné vyjádření nepřímého porušení patentu je vyjádřeno jak v mezinárodních, tak národních právních předpisech. Uvedené vyjádření přímého porušení patentu je parafrází vyjádřené v čl. 25 písm. a) dohody o jednotném patentovém soudu, čl. 28 dohody TRIPS nebo § 13 zákona o vynálezech.

předpisech, kdy jako příklad můžeme uvést § 13[571] českého Zákona o vynálezech, čl. 271 písm. a) Patentového zákona USA[572] či čl. 101 japonského Patentového zákona[573]. Domáhání se porušení patentu je opětovně ve vztahu k principu teritoriality, když musí být porušen patent platný na území státu, který poskytl tomuto patentu ochranu. Zde může mít každý stát mírně odlišnou úpravu, byť minimální standard je dán čl. 28 dohody TRIPS[574]. Uvedený článek však každý stát transponuje do svého vnitrostátního právního řádu. Případné odlišnosti mohou být demonstrovány na případě USA, podle kterého do roku 1996 bylo za nepřímé porušení patentu považována pouze výroba, užívání nebo prodej patentovaného vynálezu, avšak do této doby ve vnitrostátním právním řádu USA chybělo ustanovení „nabízení k prodeji" a „dovoz do USA", a tyto položky byly do patentového zákona USA doplněny až v souvislosti s implementací dohody TRIPS[575]. Příkladem uvedeného může být spor společnosti Apple a Qualcomm, která požádala v Německu o vydání předběžného opatření zákazu prodeje, dovozu (a potažmo také výroby, byť se tyto produkty v Německu nevyrábí), porušující patentem chráněná práva této společnosti. K uvedenému vydání předběžného opatření může dojít i poté, co uvedený výrobek byl na trh dodáván celou řadu let, a v posuzované věci se jedná pouze o část výrobku[576].

7.2 Nepřímé porušení patentu

Nepřímé využití vynálezu představuje konání, kdy je předmět patentu dodáván na trh (je dodáván konečným zákazníkům) bez souhlasu majitele patentu, za předpokladu, že se jedná o podstatný prvek vynálezu. Definice nepřímého užití vynálezu je upravena

---

571 Podle § 13 Zákona o vynálezech nikdo nesmí bez souhlasu majitele patentu a) vyrábět, nabízet, uvádět na trh nebo používat výrobek, který je předmětem patentu, nebo k tomu účelu výrobek dovážet či skladovat anebo s ním jiným způsobem nakládat; b) využívat způsob, který je předmětem patentu, popřípadě nabízet tento způsob k využití; c) nabízet, uvádět na trh, používat nebo k tomuto účelu dovážet či skladovat výrobek přímo získaný způsobem, který je předmětem patentu; přitom shodné výrobky se považují za získané způsobem, který je předmětem patentu, je-li nanejvýš pravděpodobné, že výrobek byl vyroben způsobem, který je předmětem patentu, a majiteli patentu se přes přiměřené úsilí nepodařilo určit skutečně užitý výrobní způsob, dokud se neprokáže opak. Při dokazování opaku je nutno šetřit práv vyplývajících z ochrany obchodního tajemství.

572 Podle § 271 písm. a) patentového zákona USA, pokud není v této hlavě uvedeno jinak, ten kdo bez povolení vyrábí, užívá, nabízí k prodeji, nebo prodává jakýkoliv patentovaný vynález, uvnitř USA nebo do USA dováží patentovaný vynález, před expirací patentu, porušuje patent.

573 Podle čl. 101 (i) japonského patentového zákona, následující jednání představuje porušení patentového práva nebo výhradní licence (i) výroba, nabízení k prodeji, dovoz produktu, představující podnikání

574 Přímé porušení je v čl. 28 odst. 1 písm. a) dohody TRIPS, podle kterého patent bude poskytovat svému majiteli tato výlučná práva: a) v případě, kdy je předmětem patentu výrobek, zabránit třetím stranám, které nemají jeho souhlas, v těchto jednáních: vyrábět, užívat, nabízet k prodeji, prodávat nebo dovážet pro tyto účely tento výrobek.

575 Adleman, J. M. Rader, R. R. Thomas, J. R.: *Cases and marials on Patent Law, third Edition*, West a Thomson Reuters, St. Paul, Minnesota 2000, USA, ISBN 978-0-314-19082-6, str. 654

576 [cit. 10. 6. 2017] https://mobil.idnes.cz/zakaz-prodeje-nemecko-iphone-8-7-dzv-/telefony.aspx?c=A181222_004427_telefony_ada

v národních právních předpisech, kdy můžeme poukázat na § 13 českého Zákona o vynálezech[577], či na ustanovení § 271 písm. c) Patentového zákona USA[578]. Japonský Patentový zákon výslovnou úpravu nepřímého porušené patentu nemá, nicméně z textu ustanovení čl. 101 – 106 je možné jej výkladem z poměrně širokého ustanovení týkajícího se porušování patentu dovodit.

Nepřímé porušení patentu je možné (pro osobu, která je v oblasti porušování patentu laikem) popsat na příkladu patentovaného lepidla složeného ze tří složek, kdy poslední složka je běžně dostupná na trhu a je možné ji pořídit. Porušovatel dodá materiál ze dvou složek, v návodu k použití „instruuje" uživatele, ke koupi poslední, běžně dostupné složky, čímž se získá požadovaný efekt. Jiným příkladem může být stavebnice patentovaného rádia, které chybí jeden z komponentů, avšak běžně dostupný na trhu (např. anténa). Jedná se tedy o podstatný prvek vynálezu a zároveň o prostředek sloužící k uskutečnění vynálezu.

7.3 Vyčerpání práv

Také problematika vyčerpání práv (potažmo problematika paralelních dovozů[579]), je závislá na principu teritoriality, kdy jednotlivé státy budou k této problematice přistupovat podle své vlastní právní úpravy, a zároveň podle své právní filozofie. Obecně je možné problematiku vyčerpání práv rozdělit na: mezinárodní, regionální (komunitární) a národní vyčerpání práv. Obecně je pak možné k podstatě institutu vyčerpání práv použít rozhodnutí Nejvyššího soudu USA ve věci *Quanta Computer, Inc. v. LG Electronic, Inc.*[580] a tento institut lze definovat tak, že prvotní autorizovaný prodej má za následek zánik patentové ochrany pro tuto věc. Do autorizovaného prodeje pak také patří například vlastník licence, či uvedené na trh třetí osobou se souhlasem vlastníka patentu. Vyčerpání práv představuje ochranu třetích osob, což vyplývá z definice vyčerpání práv majitele

---

577 Podle § 13a zákona o vynálezech nikdo nesmí bez souhlasu majitele patentu dodávat nebo k dodání nabízet jiné osobě, než je osoba oprávněná využívat patentovaný vynález, prostředky týkající se podstatného prvku tohoto vynálezu a sloužící v tomto ohledu k jeho uskutečnění, jestliže je vzhledem k okolnostem zřejmé, že tyto prostředky jsou způsobilé k uskutečnění patentovaného vynálezu a jsou k němu určeny.

578 Podle čl. 271 písm. c) Patentového zákona USA, kdo na území USA nabízí k prodeji, nebo prodává část patentovaného přístroje, výroby, nebo kombinaci či kompozici, či materiál nebo zařízení, které je podstatnou částí vynálezu, když je známo, že uvedené (uvedený celek), je vyroben(o) nebo upraveno při porušení patentu, za toto porušení patentu odpovídá.

579 Vyčerpání práv je v souvztažnosti k problematice paralelních dovozů (paralel imports), kdy je právě otázka, zda je právo vyčerpáno či nikoliv, podstatnou otázkou pro řešení potenciálních sporů, když s vyčerpáním práv souvisí export zboží na další trhy.

580 Rozhodnutí Nejvyššího soudu USA č. 06-937 ze dne 9. června 2008 ve věci Quanta Computer, Inc. v. LG Electronic, Inc. lze najít na www stránkách nejvyššího soudu USA a to konkrétně na [cit. 12. 6. 2017] https://www.supremecourt.gov/opinions/07pdf/06-937.pdf

patentu tak, jak je uvedeno v čl. 13b českého Zákona o vynálezech[581]. Dohoda TRIPS otázku vyčerpání práv upravuje v čl. 6[582], kde je výslovně stanoveno, že nic z této dohody (TRIPS) nebude použito k jednání o otázce vyčerpání práv duševního vlastnictví. Problematika vyčerpání práv je pak v celém světě velice podobná, což může vyplývat při srovnání národní právní úpravy ČR a USA, kdy v ČR je vyčerpání práv upraveno ve výše uvedeném ust. § 13b Patentového zákona a v USA je problematika vyčerpání práv dovozována z ust. § 154(a) zejména z odst. 1 Patentového zákona USA[583].

V České republice není žádné významnější rozhodnutí ve vztahu k problematice vyčerpání práv (patentu). Na druhou stranu je i zde známá celá řada rozhodnutí jak soudů USA, EU nebo Japonska. V případě USA se např. jedná o již zmíněné rozhodnutí *Quanta Computer, Inc. v. LG Electronic, Inc.* z roku 2008 (případ k Nejvyššímu soudu USA napadl v roce 2007) či relativně nové rozhodnutí ve věci *Bowman v. Monsanto* z roku 2013, které se týká geneticky upravených plodin, které v USA jsou chráněny patentem. Pokud jde o EU (rozhodnutí Evropského soudního dvora), jedná se o rozhodnutí *C-178/80, Stephar v. Merck a C-19/84, Pharmon v. Hoechst*. Pozornost si také zaslouží poněkud kontroverzní rozhodnutí japonských soudů, konkrétně rozhodnutí japonského Nejvyššího soudu ze dne 1. června, č. 1995(O) No. 1988, známé jako *BBS case*.

Ve vztahu k uvedenému je vhodné vymezit národní, mezinárodní a regionální (v Evropské unii - komunitární) vyčerpání práv. **Národní vyčerpání práv** představuje skutečnost, že práva duševního vlastnictví jsou vyčerpána pouze na území státu, kde je zboží (se souhlasem vlastníka práv duševního vlastnictví) umístěno na trh. K **mezinárodnímu vyčerpání práv** dojde umístěním zboží na konkrétní trh, avšak tímto umístěním dojde k vyčerpání práv pro celý svět. Posléze je možné zboží prodat na kterémkoliv trhu bez ohledu na právní ochranu na tomto (jiném) trhu. Uvedený přístup aplikuje právě Japonsko, a tento přístup může být zdrojem řady problémů. **Regionální vyčerpání práv** je představováno především komunitárním vyčerpáním práva[584].

---

581 Podle § 13b českého Zákona o vynálezech majitel patentu nemá právo zakázat třetím osobám nakládat s výrobkem, který je předmětem chráněného vynálezu, jestliže tento výrobek byl uveden na trh v České republice majitelem patentu nebo s jeho souhlasem, ledaže by tu byly důvody pro rozšíření práv z patentu na uvedené činnosti.

582 Čl. 6 dohody TRIPS, pro řešení sporů v rámci této Dohody, s výhradou ustanovení článků 3 (národní zacházení) a 4 (zacházení podle nejvyšších výhod), nebude nic v této Dohodě použito k jednání o otázce vyčerpání práv k duševnímu vlastnictví.

583 Podle § 154(a) odst. 1 patentového zákona USA právo vyloučit ostatní z výroby, používání, nabízení k prodeji, prodej vynálezu v celých Spojených státech nebo dovoz vynálezu do Spojených států, a v případě, že vynálezem je proces, právo na vyloučení ostatních z používání, nabízení k prodeji nebo prodeje po celých Spojených státech nebo dovozu do Spojených států, výrobků získaných tímto způsobem, s odkazem na specifikace jeho údajů.

584 Petr Košík, Problematika vyčerpání práv (paralelních dovozů) – Japonsko a Česká republika, srovnání, Bulletin zahraničního oddělení Nejvyššího soudu, ročník V, číslo 4/2014, str. 28 a

Spory z vyčerpání práv, respektive o zákaz v pokračování činnosti, poškozující práva vlastníka patentu či o škodu z takového jednání vzniklou, jsou jedním ze sporů, se kterými je možné se v oblasti patentových litigací s mezinárodním prvkem setkat.

Petr Košík, Ochrana průmyslových práv ve vztahu k problematice vyčerpání práva, Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových 2014, Universita Karlova v Praze, PrávnickáFakulta, Praha 2014, ISBN 978-80-87975-15-2, str. 62

8. Určení pravomoci a příslušnosti soudů v patentových sporech s mezinárodním prvkem a podmínky řízení a výběr hmotného práva

8.1 Úvod

Spory o platnost patentu jsou spory postavené nejprve na správním právu, a teprve následně (potencionálně) na správním soudnictví. V tomto druhu sporů ve vztahu k principu teritoriality není relevantní, zda přihlašovatelem je osoba domácího práva či nikoliv. V případě sporů z porušení patentu (patent infringmenet) skutečnost, že jeden ze subjektů sporu je osobou zahraničního práva, relevantní je. Patentový spor s mezinárodním prvkem tedy představuje skutečnost, že na jedné straně sporu vystupuje cizinec (lhostejno, zda se jedná o fyzickou či právnickou osobu), nebo k porušení patentem chráněného práva došlo v zahraničí, či tento vztah je s přeshraničním prvkem spojen. V těchto příkladech je poté nezbytné hledat soud, který je věci nadán pravomocí a příslušností (jak místní tak věcnou) ve věci rozhodnout. Uvedené skutečnosti je možné demonstrovat na příkladech:

Příklad 1

Spor je veden z porušení platného patentu, kdy vlastníkem patentu je německá právnická osoba, patent je registrován v České republice a k porušení patentu došlo v České republice, když mezi subjekty není žádný smluvní vztah.

Mezinárodním prvkem je německý subjekt. V tomto konkrétním případě se bude hledat příslušné kolizní ustanovení, který soud je v tomto případě příslušným. K určení příslušnosti soudu se vzhledem ke skutečnosti, že oba účastníci jsou členské země EU, použije Evropské mezinárodní právo soukromé, konkrétně nařízení Brusel I. Určení příslušnosti je však pouze jedním z bodů, druhým bodem pak bude určení rozhodného práva, které se pro mimosmluvní závazkové vztahy určí podle nařízení Řím II.

Příklad 2

Spor je veden z porušení platného patentu, kdy vlastníkem patentu je německá právnická osoba, patent je registrován v České republice a spor se týká licenční smlouvy týkající se užití patentu v České republice.

I zde je mezinárodním prvkem německý subjekt. V tomto konkrétním případě se bude hledat příslušné kolizní ustanovení, který soud je v tomto případě příslušným. Příslušnost soudu se vzhledem ke skutečnosti, že oba účastníci jsou členské země EU, určí

podle Evropského mezinárodního práva soukromého, konkrétně nařízení Brusel I. Určení příslušnosti je však pouze jedním z bodů, druhým bodem pak bude určení rozhodného práva, které se pro smluvní závazkové vztahy určí podle nařízení Řím I.

Příklad 3

Spor je veden z porušení platného patentu, kdy vlastníkem patentu je německá právnická osoba, patent je registrován v Německu, přičemž k porušení patentu došlo na německém území osobou z České republiky, kdy patentem chráněný výrobek byl na území České republiky.

V tomto příkladu je mezinárodním prvkem český porušovatel (český subjekt), který porušil patent udělený německým státem a na k porušení tohoto patentu došlo na území Německa. Příslušnost soudu bude vzhledem ke skutečnosti, že oba účastníci jsou členské země EU, určována podle Evropského mezinárodního práva soukromého, konkrétně nařízení Brusel I. Pokud jde o rozhodné právo, toto bude určováno podle nařízení Řím II.

Příklad 4

Spor je veden z porušení platného patentu, když vlastníkem patentu je česká právnická osoba, patent je registrován v Japonsku, přičemž k porušení patentu došlo japonskou společností na území osobou z Japonska.

V tomto příkladu je mezinárodním prvkem japonský porušovatel (japonský subjekt), který porušil patent udělený Japonskem a k porušení tohoto patentu došlo na území Japonska (japonské teritorium). Příslušnost soudu včetně toho, jaké právo bude v daném typu sporu použito, se bude v první řadě určovat podle japonského mezinárodní práva soukromého („Obecný zákon o uplatňování právních předpisů“ (法の適用に関する通則法 – *Hōno Tekiyō ni Kansurutsūsoku ho*)[585] - kapitola 3.6.8)

Z uvedených příkladů je patrno, že u druhů patentových sporů s mezinárodním prvkem je celá škála možností, ke kterým v praxi může dojít.

V souvislosti s uvedeným, pokud jde o spory s mezinárodním prvkem, se soubor právních norem v daném právním řádu (princip teritoriality), které upravují postup soudů a jiných orgánů a účastníků, popřípadě i jiných osob, a vztahy vznikající v řízení o soukromoprávních věcech, v němž se vyskytuje **mezinárodní prvek**, označují se jako mezinárodní **civilní právo procesní**, zkráceně „**mezinárodní právo procesní**“. Jak je již

585 Oficiální překlad tohoto zákona do anglického jazyka není k dispozici. Japonské znění je na adrese: [cit. 16. 12. 2017] http://law.e-gov.go.jp/htmldata/H18/H18HO078.html a neoficiální anglický překlad lze nalézt na adrese: http://blog.hawaii.edu/aplpj/files/2011/11/APLPJ_08.1_anderson.pdf

uvedeno výše, každý stát má své mezinárodní civilní právo procesní. Do něj se zařazují **následující skupiny právních norem**:

- **normy upravující pravomoc (českých) soudů,**
- **normy upravující postavení cizinců a zahraničních právnických osob v řízení,**
- **normy upravující zjišťování cizího práva, vzájemnosti a důkazní moc cizích veřejných listin,**
- **normy upravující právní pomoc ve styku s cizinou,**
- **normy upravující uznání a výkon cizích rozhodnutí,**
- **normy upravující mezinárodních úpadkových řízení,**
- **normy upravující rozhodčí řízení ve vztahu k zahraničí a uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů.**[586]

8.2 Pravomoc a příslušnost soudů a výběr hmotného práva

Pravomoc soudů představuje jejich oprávnění v rámci dělby moci řešit věci a otázky, které zákon svěřuje do jeho kompetence. Právo na soudní ochranu patří k základním rysům právního státu (čl. 36 Listiny základních práv a svobod).

Příslušnost soudů (jurisdikce), ať již věcná nebo místní, představuje určení konkrétního soudu, který věc bude rozhodovat. Na příslušnost soudů navazuje problematika volby práva. S volbou práva souvisí kolizní normy, které určují, jaké příslušné právo bude použito. Uvedené se však týká pouze problematiky patentových litigací z porušení patentu, nikoliv sporů o platnost patentu. Ve sporech o platnost patentu se uplatní princip teritoriality a použije se právo země, registrace patentu.

Rozhodné právo se vztahuje k určení hmotného práva, které bude ve věci použito. Obvykle je toto rozhodné právo možné rozdělit na případy mimosluvních závazků (např. právě bezdůvodné obohacení z neoprávněně užitého patentu) a na případy vzniklé ze smluvních závazků (např. z licenčních smluv). Obecně lze říci, že před soudem, který má pravomoc ve věci rozhodnout, se může použít právo jiné země. Příkladem může být, když český soud bude rozhodovat podle německého hmotného práva (procesní právo se vždy použije podle sídla soudu, tedy v případě českého soudu bude vždy použito procesní právo české; v případě německého soudu, německé procesní právo; v případě Japonska, procesní právo japonské atp.).

---

586 Kučera, Z. Pauknerová, M. Růžička, K. a kolektiv: *Mezinárodní právo soukromé, 8. vydání*, Praha 2015, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., ISBN 978-80-7380-550-0, str. 49

8.3 Evropská unie

Právo Evropské unie platí přímo i pro právnické a fyzické osoby členských států, pokud je právní akt dostatečně konkrétní. V tomto směru je vhodné poukázat na rozhodnutí Soudního dvora EU (SDEU), a to konkrétně na rozhodnutí ve věci 26/62 *Van Gend en Loos* z 5. 2. 1963, na které navazuje rozhodnutí SDEU ve věci 6/64 *Costa v. ENEL*[587]. Mezi subjekty pocházejícími z členských zemí Evropské unie tedy budou použita evropská pravidla. Pro otázku jurisdikce, tedy mimo jiné věcné a místní příslušnosti soudu, ve věcech vztahujících se k patentovým sporům bude použito nařízení Brusel I., které se podle čl. 1 odst. 1 vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci, ani na odpovědnost státu za jednání a opomenutí při výkonu státní moci (*acta iure imperi*). Článek 1 odst. 2 nařízení Brusel I. pak dále uvádí, že toto nařízení se nevztahuje na: a) věci osobního stavu nebo způsobilosti fyzických osob k právům a právním úkonům, majetková práva plynoucí z manažerských vztahů, s nimiž právo pro ně rozhodné spojuje účinky obdobné manželství; b) insolvenční řízení a podobné řízení; c) sociální zabezpečení; d) rozhodčí řízení; e) vyživovací povinnosti vyplývající z rodinných vztahů, rodičovství, manželství nebo příbuzenských vztahů; f) závětí a dědění, včetně vyživovacích povinností vzniklých v důsledku smrti. Negativním vymezením z uvedeného vychází, že nařízení Brusel I. se vztahuje na práva duševního vlastnictví a také na patentové právo.

Pokud jde o obecnou příslušnost (jurisdikci) soudu členského státu EU, ve věci rozhodnout je tato příslušnost dána článkem 4 odst. 1 nařízení Brusel I.[588]. Pokud je účastníkem osoba, která není státním příslušníkem členského státu EU, ve kterém má domicil, použijí se pravidla pro určení příslušnosti, podle jeho státní příslušnosti, což je vymezeno v čl. 4 odst. 3 nařízení Brusel I[589]. S uvedeným pak souvisí čl. 6 odst. 1 nařízení Brusel I.[590] u kterého se v případě, že žalovaný nemá bydliště v některém členském státu, určuje příslušnost členského státu podle jeho vlastních právních předpisů, s výjimkou věcí spotřebitelských a pracovněprávních. Z uvedeného vyplývá, že pakliže je žalovaným osoba,

587 Pauknerová, M.: *Evropské mezinárodní právo soukromé 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013, ISBN 978-80-7400-504-6, str. 55,

588 Podle čl. 4 odst. 1 nařízení Brusel I., nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.

589 Podle čl. 4 odst. 2 nařízení Brusel I., na osoby, které nejsou státními příslušníky členského státu, v němž mají bydliště, se použijí pravidla pro určení příslušnosti, která se použijí pro jeho vlastní státní příslušníky.

590 Podle čl. 6 odst. 1 nařízení Brusel I. nemá-li žalovaný bydliště v některém členském státě, určuje se příslušnost soudů každého členského státu podle jeho vlastních právních předpisů, s výhradou čl. 18 odst. 1, čl. 21 odst. 2 a článků 24 a 25.

která pochází ze země, která není členem EU a zároveň v žádné zemi EU nemá své bydliště nebo sídlo, použije se jurisdikce podle vnitrostátního práva každého členského státu, kdy obvykle půjde o mezinárodní právo soukromé. Zvláštní příslušnost pro osoby, které mají bydliště v členském státě EU je pak upravena v čl. 7, kdy pro patentové spory z porušení patentu (nikoliv tedy platnost patentu) jsou důležitá ustanovení odst. 2[591] a 3[592] nařízení Brusel I,. podle kterých jde o určení pravomoci soudu podle zásady lex loci delicti / lex loci damni, tedy místa spáchání deliktu nebo místa vzniku škody (ať již ke škodě došlo, nebo může dojít – hrozící škoda). S uvedeným také souvisí čl. 64 odst. 3[593] Evropské patentové úmluvy a čl. 2 odst. 2[594] Evropské patentové úmluvy. Podle uvedených článků se porušení evropského patentu projednává podle národního práva, což nepředstavuje pouze jurisdikci a její určení, ale také užití hmotného práva. Pokud se podle čl. 2 odst. 3 Evropské patentové úmluvy stanoví národní právní režim, tak v případě subjektů ve vztahu k EU otázka jurisdikce bude v první řadě řešit skrze nařízení Brusel I.

Dalším bodem je problematika více žalovaných, která je upravena v čl. 8 odst. 1 nařízení Řím I.[595] Uvedené nařízení stanoví možnost u soudu jednoho státu žalovat osoby z dalších států, což podle rozhodnutí Evropského soudního dvora *C-539/03 Roche Netherland*, v případě patentu bez dalšího nelze aplikovat. V tomto případě soud dospěl k závěru, že *„Článek 6 bod 1 Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, ve znění naposledy změněném Úmluvou ze dne 29. listopadu 1996 o přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království, musí být vykládán v tom smyslu, že se nepoužije v rámci řízení o porušení evropského patentu, ve kterém je obviněno několik společností usazených v různých smluvních státech ze skutků, kterých se dopustily na území jednoho nebo několika z těchto států, a to ani v případě, že uvedené společnosti patřící k téže skupině jednaly totožným*

591 Podle § 7 odst. 2 nařízení Brusel I. osoba, která má bydliště v některém členském státě žalována: ve věcech týkajících se deliktní nebo kvazideliktní odpovědnosti u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události;

592 Podle § 7 odst. 3 nařízení Brusel I. osoba, která má bydliště v některém členském státě žalována: jedná-li se o žalobu na náhradu škody nebo žalobu o uvedení do původního stavu vyvolanou jednáním, které je trestným činem, u soudu, u něhož byla podána obžaloba, je-li tento soud podle práva pro něj závazného oprávněn rozhodovat o občanskoprávních nárocích; jedná-li se o žalobu na náhradu škody nebo žalobu o uvedení do původního stavu vyvolanou jednáním, které je trestným činem, u soudu, u něhož byla podána obžaloba, je-li tento soud podle práva pro něj závazného oprávněn rozhodovat o občanskoprávních nárocích;

593 Podle čl. 64 odst. 3 Evropské patentové úmluvy, porušení evropského patentu se projednává podle národního práva.

594 Podle čl. 2 odst. 2 Evropské patentové úmluvy, evropský patent má v každém smluvním státě, pro který byl udělen, stejný účinek a podléhá stejnému režimu jako národní patent udělený v tomto státě, pokud tato úmluva nestanoví jinak.

595 Podle čl. 8 odst. 1 nařízení Brusel I. osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být též žalována: je-li žalováno více osob společně, u soudu místa, kde má bydliště některý ze žalovaných, za předpokladu, že právní nároky jsou spojeny tak úzce, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních;

nebo podobným způsobem, v souladu se společnou politikou, která byla vypracována jednou z nich.“. Ve světle uvedeného se tedy čl. 8 odst. 1 nařízení Brusel I. pro patentové spory nevyužije.

Další problematikou pro patentové litigace je otázka vzájemného návrhu, kdy tato problematika je upravena čl. 8 odst. 3 nařízení Brusel I.[596] a podle tohoto článku ve věci, která byla zahájena, lze příslušnost soudu použít také pro vzájemný návrh.

Příslušnost soudu rozhodujícím o platnosti patentu je v souladu s principem teritoriality upravena čl. 24 odst. 4 nařízení Brusel I.[597] a to tak, že o platnosti patentu rozhodují soudy členského státu, v němž bylo požádáno o udělení patentu.

Pro určení rozhodného práva se v případě norem Evropské unie použijí nařízení Řím I. (nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008) o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy a nařízení Řím II. (nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007) o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy.

Pokud půjde o **právo rozhodné pro smluvní závazkové vztahy**, mohou si strany rozhodné právo, podle článku 3 odst. 1, nařízení Řím I., zvolit. Strany si pak mohou kdykoliv dohodnout změnu práva (odst. 2). Nařízení Řím I. pak pro oblast práva duševního vlastnictví (v případě neexistence volby práva) zvláštním ustanovením nedisponuje. Použijí se tedy obecná ustanovení, které jsou uvedeny v čl. 4 odst. 1 a 2 nařízení Řím I., případně čl. 6 pokud jednou ze stran bude spotřebitel. Nebude-li dána volba práva ve smyslu uvedeného čl. 4 odst. 2, pro patentové spory se užije hmotné právo země, v níž má strana, která je povinna poskytnout plnění charakteristické pro smlouvu, své obvyklé bydliště. Obecně se tedy bude jednat o právo bydliště (sídla) žalované strany. Uvedená problematika se bude týkat především licenčních smluv či např. převodu patentu a podobně.

Soudní řízení z porušení patentu však obvykle představují mimosmluvní závazkový vztah, který se pak řeší podle nařízení Řím II. Také podle čl. 14 odst. 1 tohoto nařízení si

---

596 Podle čl. 8 odst. 3 nařízení Brusel I. osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být též žalována jedná-li se o vzájemnou žalobu, která se týká stejné smlouvy či stejné skutečnosti jako původní žaloba, u soudu, u něhož byla podána původní žaloba;

597 Podle čl. 24 odst. 4 nařízení Brusel I., pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost patentů, ochranných známek a průmyslových vzorů nebo jiných podobných práv, která vyžadují udělení nebo zápis, bez ohledu na to, zda je tato otázka uplatněna prostřednictvím žaloby, nebo námitky, soudy členského státu, v němž bylo požádáno o udělení nebo zápis nebo kde byly uděleny nebo zapsány nebo platí za udělené nebo zapsané na základě právního aktu Unie nebo mezinárodní smlouvy. Pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost evropského patentu uděleného členskému státu, mají výlučnou příslušnost soudy tohoto členského státu, aniž je dotčena příslušnost Evropského patentového úřadu podle Úmluvy o udělování evropských patentů, podepsané v Mnichově dne 5. října 1973;

strany mohou hmotné právo zvolit[598], byť i zde podle odst. 2 a 3 může dojít k moderaci uvedeného, například ve vztahu k právu země již si strany zvolily[599]. Volba práva z porušení duševního vlastnictví je v čl. 8 odst. 3 nařízení Řím II., vyloučena[600]. Také nařízení Řím II., v čl. 8 odst. 1[601] vymezuje pro mimosmluvní závazkové vztahy princip teritoriality a pro řešení práv z porušení duševního vlastnictví (tedy také patentových práv) se použije (hmotné) právo země, kde je tomuto právu poskytnuta ochrana. Pokud se bude jednat o jednotné evropské právo z duševního vlastnictví, použije se podle čl. 8. odst. 2[602] nařízení Řím II. právo země, kde k tomuto porušení došlo.

8.4 Česká republika

V České republice se pravomoc civilních soudů po věcné stránce vztahuje na věci vypočtené v § 7 o.s.ř.[603] , kdy spory o právo na roveň postavených subjektů (sobě navzájem nepodřízených subjektů) rozhoduje nezávislý a nestranný soud (soudce), což je jeden z atributů právního státu[604].

---

598 Podle čl. 14 odst. 1 nařízení Řím II. strany si mohou zvolit právo, kterým se bude řídit jejich mimosmluvní závazkový vztah,

a) dohodou, která byla uzavřena poté, co došlo ke skutečnosti jež vedla ke vzniku škody

nebo

b) dohodou, která byla svobodně sjednána před tím, než došlo ke skutečnosti, jež vedla ke vzniku škody, v případě, že všichni účastníci jednají v rámci své podnikatelské činnosti.

599 Podle čl. 14 odst. 2 nařízení Řím II. v případě, že se v okamžiku, kdy došlo ke skutečnosti, jež vedla ke vzniku škody, nacházejí všechny prvky pro situaci významné v jiné zemi než v zemi, jejíž právo bylo zvoleno, není volbou práva, kterou strany učinily, dotčeno použití ustanovení práva této jiné země, od nichž se nelze smluvně odchýlit.
Podle odst. 3 v případě, že se v okamžiku, kdy došlo ke skutečnosti, jež vedla ke vzniku škody, nacházejí všechny prvky pro situaci významné v jednom nebo ve více členských státech, není volbou jiného rozhodného práva stranami než práva členského státu dotčeno použití těch ustanovení práva Společenství, případně v podobě, v jaké je provedeno v členském státě sídla soudu, od nichž se nelze smluvně odchýlit.

600 Podle čl. 8 odst. 3 nařízení Řím II. rozhodné právo určené podle tohoto článku nelze vyloučit dohodou podle čl. 14.

601 Podle čl. 8 odst. 1 nařízení Řím II. rozhodným právem pro mimosmluvní závazkové vztahy, které vznikají z porušení práva duševního vlastnictví, je právo země, pro kterou je uplatňována ochrana těchto práv.

602 Podle čl. 8 odst. 2 nařízení Řím II. rozhodným právem pro mimosmluvní závazkové vztahy, které vznikají z porušení jednotného práva duševního vlastnictví Společenství, je v otázkách neupravených příslušným aktem Společenství právo země, ve které k tomuto porušení došlo.

603 Podle § 7 odst. 1 o.s.ř. V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy, spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány; podle odst. 2 Spory a jiné právní věci uvedené v odstavci 1, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, soudy, v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují za podmínek uvedených v části páté tohoto zákona; podle odst. 3 jiné věci projednají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon; podle odst. 4 pravomoc soudů ve věcech správního soudnictví upravuje zvláštní zákon.

604 Drápal, L., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-107-9, str. 21 - 37

Pravomoc civilních soudů ve vztahu k cizině je v českém právním řádu upravena v § 6[605] zákona o mezinárodním právu soukromém, podle kterého je pravomoc Českých soudů dána, pokud je podle procesních předpisů místně příslušný soud na území České republiky, pokud z ustanovení zákona o mezinárodním právu soukromém, nebo z jiných právních předpisů nevyplývá něco jiného. S uvedeným je nutné také spojit ustanovení § 8[606] Zákona o mezinárodním právu soukromém, který odkazuje na skutečnost, že české soudy postupují podle českých procesních předpisů a tedy dále odkazuje na český Občanský soudní řád a na zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví.

S určením pravomoci českých soudů k rozhodnutí věci nezbytné odkázat na příslušnost soudů, která se dělí na věcnou a místní. Místní příslušnost je v České republice dána ustanovením § 85 o.s.ř.[607], kde pro oblast patentových sporů jsou relevantní ustanovení odst. 1 až 3, když v krátkosti lze uvedené ustanovení interpretovat jako bydliště nebo sídlo žalovaného. Pro určení příslušnosti v patentových věcech je dále relevantní ust. § 87 písm. b)[608] o.s.ř. představující příslušnost danou na výběr, kdy tato příslušnost je dána místem vzniku škody. Uvedené představuje skutečnost, že pokud dojde ke vzniku škody na území České republiky, byť způsobené zahraniční (například japonskou) osobou, je možné podat žalobu k českému soudu a český soud také bude místně příslušným ve věci rozhodnout. Na místní příslušnost je také navázána příslušnost věcná, která v českém právním řádu je dána ustanovením § 9 odst. 2 písm. k), l) a o) o.s.ř.[609], kdy těmito

---

605 Podle § 6 odst. 1 českého zákona o mezinárodním právu soukromém, je pravomoc českých soudů dána, jestliže je podle procesních předpisů pro řízení místně příslušný soud na území České republiky, pokud z ustanovení tohoto zákona nebo jiného právního předpisu nevyplývá, něco jiného; podle odst. 2, je-li ve věci dána pravomoc českých soudů, vztahuje se jejich pravomoc i na vzájemný návrh z téhož právního poměru nebo z týchž skutkových okolností.

606 Podle § 8 odst. 1 českého zákona o mezinárodním právu soukromém, České soudy postupují v řízení podle českých procesních předpisů s tím, že strany mají rovné postavení při uplatnění svých práv.

607 Podle § 85 odst. 1 o.s.ř., Nestanoví-li zákon jinak, je obecným soudem fyzické osoby okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, a nemá-li bydliště, okresní soud, v jehož obvodu se zdržuje. Má-li fyzická osoba bydliště na více místech, jsou jejím obecným soudem všechny okresní soudy, v jejichž obvodu bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale. Nelze-li zjistit bydliště fyzické osoby nebo nelze-li zjistit, v obvodu kterého okresního soudu se fyzická osoba zdržuje, nebo lze-li to zjistit jen s velkými obtížemi, je obecným soudem fyzické osoby okresní soud, v jehož obvodu se nachází místo trvalého pobytu evidované v informačním systému evidence obyvatel podle zákona o evidenci obyvatel, popřípadě místo jiného pobytu evidované podle jiných právních předpisů; podle odst. 2, obecným soudem fyzické osoby, která je podnikatelem, je ve věcech vyplývajících z podnikatelské činnosti okresní soud, v jehož obvodu má sídlo; nemá-li sídlo, určuje se její obecný soud podle odstavce 1; podle odst. 3, obecným soudem právnické osoby je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo.

608 Podle § 87 odst. 1 písm. b) o.s.ř. vedle obecného soudu žalovaného, popřípadě vedle soudu uvedeného v § 85a, je k řízení příslušný také soud, v jehož obvodu došlo ke skutečnosti, která zakládá právo na náhradu škody.

609 Podle § 9 odst. 2 o.s.ř., krajské soudy dále rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně; k) ve věcech ochrany hospodářské soutěže; l) ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním a z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství; o) ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení

ustanoveními pro spory z práv vycházející z průmyslového vlastnictví a práv souvisejících (jako je například hospodářská soutěž a obchodní tajemství) je dána věcná příslušnost krajského soudu. Ve sporech z průmyslového vlastnictví (což zahrnuje také patentové spory) v České republice je ust. § 6 odst. 1 písm. a)[610] zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví dána zvláštní působnost Městského soudu v Praze. V praxi v případě patentového sporu, bude-li dána místní příslušnost českého soudu, bude ve věci jako místně příslušný soud vždy jednat Městský soud v Praze, který jedná a rozhoduje ve specializovaných senátech složených z předsedy a dvou soudců.

Struktura českých soudů, příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 14 této práce.

Pokud jde o kolizní ustanovení hmotného práva, tato je v českém právním řádu obsažena v § 80 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém[611], podle kterého se práva duševního vlastnictví řídí právem státu, který tato práva přiznává a poskytuje ochranu.

8.5 Německo

Německé soudy stanoví svoji příslušnost, podle civilního procesního zákona[612] (dále jen „ZPO“). Obecná místní příslušnost německých soudů je dána ustanoveními § 12[613] a § 13 ZPO[614], a to podle sídla (nebo bydliště) žalovaného. Výslovně sídlo právnické osoby je uvedeno v § 17 odst. 1 ZPO[615], kdy odst. 2 hovoří o důlních společnostech

práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví.

610 Podle § 6 odst. 1 zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, Městský soud v Praze a) rozhoduje jako soud prvního stupně ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví, a o nárocích podle části první tohoto zákona,

611 Podle § 80 zákona o mezinárodním právu soukromém, práva duševního vlastnictví se řídí právním řádem státu, který tato práva přiznává a poskytuje jim ochranu.

612 Zivilprozessordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 5. Dezember 2005 (BGBl. I S. 3202; 2006 I S. 431; 2007 I S. 1781), die zuletzt durch Artikel 11 des Gesetzes vom 18. Dezember 2018 (BGBl. I S. 2639) geändert worden ist
Stand: Neugefasst durch Bek. v. 5.12.2005 I 3202; 2006 I 431; 2007 I 1781;
zuletzt geändert durch Art. 11 G v. 18.12.2018 I 2639
web německy: [cit. 4. 4. 2019] http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/BJNR005330950.html
web anglicky: https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_zpo/englisch_zpo.html

613 Podle § 12 ZPO, obecná příslušnost soudu k rozhodnutí; soud, soud v jehož jurisdikci má osoba své obecné místo (bydliště, sídlo) je příslušný rozhodnout o žalobách podaných proti této osobě, pokud pro daný spor není stanovena výhradní příslušnost.

614 Podle § 13 ZPO, obecná příslušnost, podle místa bydliště (sídla); obecná příslušnost osoby je dána jejím rezidenčním místem.

615 Podle § 17 odst. 1 ZPO, obecná příslušnost u obcí, právnických osob a korporací, družstev, nebo jiných sdružení, jakož i nadace a další instituce mohou být žalovány v místě jejich sídla. Za místo

a odst. 3 hovoří o úpravě příslušnosti (nerozlišuje zda se jedná o věcnou nebo místní příslušnost) zvláštním ustanovením. Místní soudní příslušnost takového soudu v Německu je ve smyslu uvedeného ustanovení jeho skutečné administrativní centrum (jeho skutečné sídlo) a nikoliv sídlo v zaznamenané v příslušném rejstříku. Zvláštním ustanovením příslušnosti soudu je pak ustanovení § 32 ZPO[616], které stanoví místní příslušnost podle místa vzniku škody. Místní příslušnost německého soudu je pak také pode § 33 ZPO[617] také dána pro vzájemný návrh poté, co bylo zahájeno řízení ve věci samé a dále je možné místní příslušnost podle § 38 ZPO[618] stranami prorogovat. Na uvedené pak navazuje věcná příslušnost § 143 německého Patentového zákona[619], když podle uvedeného je v Patentovém sporu v Německu příslušným okresní soud (Zivilkammern der Landgerichte, dále jen „LG"). Jednotlivé státy federace pak stanoví jednotlivé soudy a konkrétně se jedná o LG Mannheim pro Bádensko-Würtenbersko, LG Mnichov I a LG Norimberk-Fürth pro Bavorsko, LG Berlín pro Berlín a Brandenbursko, LG Hamburk pro Brémy, Hamburk a Šlesvicko-Holštýnsko, LG Düsseldorf pro Severní Porýní-Vestfálsko, LG Frankfurt pro Hesensko a Porýní-Falc, LG Braunschweig pro Dolní Sasko, LG Lipsko pro Sasko, LG Magdeburg pro Sasko-Anhaltsko, LG Erfurt pro Duryňsko[620].

Odvolacím soudem ve věcech z porušení patentu je Vyšší zemský soud (Oberlandesgericht - OLG) a právní revize (tedy odvolání /v české právní terminologii dovolání/ pouze do právních důvodů) je možné podat k Federálnímu Nejvyššímu soudu[621].

---

sídla právnické osoby je považováno místo, kde má tato osoba administrativní centrum (kde se nachází sídlo její administrativy).

616 Podle § 32 ZPO, zvláštní příslušnost pro delikt (škodu); pro řízení týkající se deliktů (škody), je dána příslušnost soudu v jehož obvodu došlo k deliktní (škodné) události.

617 Podle § 33 odst. 1 ZPO, zvláštní příslušnost pro vzájemný návrh; vzájemný návrh (protinávrh) může být podána u soudu u kterého již byla podána žaloba, pokud pro vzájemný návrh existuje souvztažnost k podané žalobě, nebo pokud se jedná o protinávrh, který je prostředkem obrany proti podanému žalobnímu požadavku.

618 Podle § 38 odst. 1 ZPO, přípustnost dohody o výběru místní příslušnosti soudu; soudem prvního stupně se může stát soud na základě výslovné nebo tiché dohody, pokud jsou stranami sporu obchodníci, právnické osoby veřejného práva, nebo zvláštní majetek podle veřejného práva; podle odst. 2 je příslušnost soudu prvního stupně možno odsouhlasit, pokud alespoň jedna ze stran dohody o prorogaci práva má své sídlo na území Německa. Tato dohoda musí být uzavřena písemně a nebo, byla-li uzavřena ústně, musí být potvrzena písemně. Pokud má jedna ze stran své obecné sídlo v Německu, může být soud vybrán jen v Německu, má-li osoba své sídlo v jurisdikci tohoto soudu, nebo pokud je u tohoto soudu dána jiná příslušnost; podle odst. 3 ve všech ostatních případech je dohoda o volbě soudu přípustná pouze tehdy, byla-li uzavřena písemně. 1) po vzniku sporu, nebo 2) v případě, že po uzavření dohody, strana, která má toto své právo uplatnit přemístila své sídlo mimo působnost ZPO, nebo pro případ, že místo bydliště nebo sídlo nebo v okamžiku podání žaloby známo.

619 Podle § 143 odst. 1 Německého patentového zákona; pro všechny žaloby z patentových nároků jsou příslušné občanské komory (senáty) soudů příslušných zemí a to bez ohledu na výši částky o kterou je spor veden.

620 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str. 24

621 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str. 24

Z uvedeného je patrno, že před německým soudem v patentové věci může vystupovat například japonský subjekt, pokud k porušení patentem chráněného práva došlo na území Německa. Pokud k porušení patentem chráněného práva došlo na území Německa, je dána místní příslušnost německého soudu podle § 32 ZPO a následně se ve smyslu § 143 německého Patentového zákona určí příslušný zemský soud, který ve věci bude rozhodovat jako soud prvního stupně. Pokud jde o možnost českého subjektu být žalován před německým soudem, použije se ustanovení článku 7 odst. 2, případně odstavce 3 nařízení Brusel I., kdy místem vzniku škody bude Německo. V takovém případě k rozhodnutí ve věci je příslušný německý soud, byť žalovanou osobou bude subjekt z České republiky. Zde je možné odkázat na případ řešený před Okresním soudem Mnichov I. - FCJ GRURpraxn2017, 41 - *Rezeptortyrosinkinase II*. Jednalo se o spor z method claim (patentovaný způsob výroby) registrovaný v Německu, k výrobě došlo v České republice, kde method claim registrován nebyl, a zboží bylo následně dáno na trh v Německu (což je jednání představující přímé porušení patentu). Podle výše uvedeného čl. 7 odst. 2 nařízení Brusel I., přestože žalovanou byla společnost z České republiky, podle místa vzniku škody je ve věci věcně příslušný německý soud. K uvedenému je vhodné uvést, že v tomto případě, pokud dojde k výkonu rozhodnutí na území České republiky, bude se jednat o rozhodnutí vymahatelné podle českého práva a případná námitka veřejného pořádku by nebyla na místě.

Struktura německých soudů, příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 15 této práce.

Pokud jde o kolizní ustanovení ve vztahu k určení hmotného práva, německý Občanský zákoník EGBGB odkazuje v čl. 3 na nařízení Řím I. a Řím II., což se opakuje o ustanovení článků 27 - 37 (mimosmluvní závazkové vztahy, když uvedené je zpracováno v kapitole 9.4.2.1 této práce).

8.6 Francie

Příslušnost francouzských soudů v patentových věcech je stanovena hned trojicí předpisů, a to francouzským Občanským soudním řádem[622], francouzským Zákonem o organizaci justice[623] a F-CdPI.

---

622 Zákon č. 75-2223 z 5. 12. 1975, kód civilního procesu (Code of Civil Procedure, dále jen „F-CdCP“) v anglickém znění k dispozici na [cit. 5. 4. 2019] https://www.legifrance.gouv.fr/content/location/1745

623 Code de l`organisation judiciare (ve verzi platné ke dni dne 8. 3. 2015, dále jen „F-CdOJ“) k dispozici na [cit. 5. 4. 2019] https://wipolex.wipo.int/en/text/493355

Teritoriální jurisdikce upravuje čl. 42 F-CdCP [624], kdy místní příslušnost je stanovena bydlištěm nebo sídlem žalovaného, bydliště nebo sídlo žalovaného definuje čl. 43 F-CdCP[625]. Dále je upravena zvláštní místní příslušnost, která je podle čl. 46 (odst. 2) F-CdCP[626] příslušností na výběr danou a pro oblast patentových sporů představuje místo, kde došlo ke vzniku škody. Ve Francii, stejně jako v České republice ve věcech patentových sporů je dána zvláštní soudní příslušnost soudů, kterou upravuje čl. L-615-17 zákona F-CdPI[627] a podle kterého příslušnost soudů k rozhodování v patentových věcech je dána samostatným nařízením. Konkrétně se jedná o 7 soudů prvního stupně, a to soudů v Paříži, Lyonu, Marseille, Bordeaux, Lille, Štrasburku a Toulouse[628].

Podle výše uvedeného by také před francouzským Patentovým soudem mohl stát subjekt se sídlem v České republice, pokud by k porušení patentu, a tedy také ke vzniku škody, došlo na území Francie. Vymáhání takového rozhodnutí by probíhalo podle čl. 36 a následujících nařízení Brusel I.

Struktura francouzských soudů, příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 16 této práce.

Francie stejně jako Německo ve svém vnitrostátním právním řádu odkazuje na evropské právní předpisy. Pokud jde o hmotněprávní kolizní problematiku, použijí se pro určení rozhodného (hmotného) práva nařízení Řím I. a II.

8.7 Holandsko

V Holandsku je pro patentové spory dána podle čl. 80 N-PA[629] výlučná příslušnost Okresního soudu Haag. Pro vnitrostátní spory je příslušnost holandských soudů obecně

---

624 Podle § 42 F-CdCP je místně příslušným soudem soud, není-li stanoveno jinak, místo bydliště (sídla) žalovaného. Pokud je ve věci žalovaného několik žalovaných, může žalobce předložit žalobu soudu podle svého výběru, kde jeden ze žalovaných žije. Pokud žalovaný nemá známé bydliště (sídlo), může žalobce podat žalobu k soudu podle svého bydliště (sídla), nebo k soudu podle svého výběru, pokud (žalobce) žije v zahraničí.

625 Podle § 43 F-CdCP bydliště (sídlo) žalovaného znamená: v případě fyzické osoby jde o bydliště, nebo místo, kde se trvale zdržuje a v případě právnické osoby se jedná o místo, kde je tato osoba usazena.

626 Podle § 46 F-CdCP žalobce může podle svého výběru spor předložit jinému soudu, než má žalovaný své bydliště (sídlo) v případě sporu ze škody, soudu v jehož obvodu došlo ke vzniku škody.

627 Čl. L 615-17 F-CdPI veškeré soudní spory vyplývající z této hlavy spadají do pravomoci soudů prvního stupně a příslušných soudů odvolacích, s výjimkou nařízení a vyhlášek a jiných správních rozhodnutí přijatých Ministrem odpovědným za průmyslové vlastnictví, což spadá do pravomoci správního soudnictví. Příslušnost soudů určených k řízení v patentových věcech je dána nařízením. Výše uvedené nebrání použití rozhodčího řízení podle čl. 2059 – 2060 F-CdCP. Výše uvedené soudy prvního stupně, stejně tak soudy odvolací mají pravomoc k vydání rozhodnutí o zániku patentu v souladu s čl. L 613-14

628 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str.21

629 Podle § 80 odst. 1, N-PA je Okresní soud v Haagu výlučně příslušným soudem s ohledem na a) žaloby na určení neexistence právního účinku, zrušení nebo ztráty právního účinku, zrušení nebo

v první řadě dána místem bydliště (sídla) žalovaného, podle čl. 2 holandského Občanského soudního řádu (dále jen „N-Rv“)[630,631], stejný soud, který řízení zahájil předvoláním (obecný soud) je pak podle čl. 7 N-Rv[632], je pak také příslušným jednat a rozhodnout ve věci vzájemných návrhů účastníků. Tako před holandským soudem může jako pasivně legitimovaný subjekt vystupovat zahraniční osoba, která nemá sídlo na území holandského království. Tato příslušnost může být dána volbou soudu (*forum shopping*) na základě smlouvy mezi stranami sporu podle čl. 8 N-Rv[633], nebo se bude jednat o příslušnost na výběr danou podle čl. 102 N-Rv[634], kdy podle uvedeného ustanovení si strany sporu příslušnost soudu podle místa vzniku škody jako příslušnost alternativní mohou zvolit. Příslušnost na výběr daná je holandskou právní teorií označována jako příslušnost relativní.

Z uvedeného vyplývá, že dojde-li ke vzniku škody na území Holandska a nebude-li se místní příslušnost soudu stanovovat podle nařízení Brusel I., je v případě porušení patentu (a vzniku škody z porušení patentu), pokud je druhou stranou sporu zahraniční subjekt mimo EU, např. z USA, je na žalobci, zda bude žalovat v USA, podle sídla žalovaného, nebo bude žalovat před holandským soudem podle místa vzniku škody. V případě, že žalobcem bude holandský subjekt, bude volba domácího prostředí výhodou. Může se však stát, že spor by byl veden dvěma zahraničními subjekty před holandským soudem. Příkladem může být patent registrovaný v Holandsku, vlastníkem tohoto patentu bude společnost z USA a porušitelem (na holandském území) bude také společnost z USA

---

ztráty účinnosti patentu nebo pro nárok na určení účinku patentu podle čl. 10 (přednost Pařížské úmluvy), 75 (neplatnost patentu), 77 (patent udělený v Nizozemí ve vztahu k Evropskému patentu) a 78 (žaloba nárokující patent jako celek, částečně nebo ve společném vlastnictví); b) žaloby vztahující se k evropské patentové přihlášce; c) žaloby vztahující se k udělení licence uvedené v čl. 58 odst. 1; a žaloby vztahující se k získání odměny podle čl. 58, 69 a 60; podle odst. 2 Okresní soud v Haagu je výlučně příslušným soudem prvního stupně a) pokud jde o žaloby popsané v čl. 70 (především se jedná o porušení patentu a náhradu škody), 71 (nárok na přiměřenou náhradu), 72 (náhrada škody/újmy z evropského patentu) a 73 (nároky z vymáhání patentů) a b) žaloby podané jinou stranou, než je držitel patentu, pokud žaloba směřuje k rozhodnutí, o neporušování patentu touto stranou.

630 Podle čl. 2 N-Rv, soudní řízení se zahajuje předvoláním, jeli soudní řízení zahájeno předvoláním, je dána příslušnost Holandských soudů ve věci rozhodnout, pokud má žalovaný bydliště nebo obvyklý pobyt v Holandsku.

631 van Hooijdonk, M., Eijsvoogel, P.: *Litigation in the Netherlands, Civil procedure, Arbitration and Administrative Litigation.* Hague: Kluwer Law International, 2009, s. 13, ISBN 978-90-411-2855-3

632 Podle čl. 7 odst. 1 N-Rv pravomoc v oblasti vzájemných návrhů, spojení a dalších zásahů, je-li soudní řízení zahájeno předvoláním a je-li vůči jednomu z žalovaných příslušným holandský soud, je příslušný také k dalším žalovaným, kteří jsou ve věci příslušní na základě stejné žaloby, když společná žaloba je odůvodněna důvodem efektivity; podle odst. 2 je-li řízení zahájeno předvoláním a je-li dána příslušnost holandského soudu, je tento soud také příslušným k projednání vzájemných návrhů a proti právu třetí osoby, která pak před soudem může vystupovat z důvodu spojení řízení.

633 Podle čl. 8 N-Rv výběr fóra, holandské soudy mají pravomoc věc rozhodnout, pokud jde o konkrétní právní vztah, který ovlivňuje strany, pokud na základě dohody pověřili k rozhodnutí věci holandského soudce nebo holandský soud, který je pověřen k posouzení sporů, které mezi stranami vznikly nebo mohou vzniknout z tohoto právního vztahu.

634 van Hooijdonk, M., Eijsvoogel, P.: *Litigation in the Netherlands, Civil procedure, Arbitration and Administrative Litigation.* Hague: Kluwer Law International, 2009, s. 15, ISBN 978-90-411-2855-3

(případně oboje společnosti mohou být z dalších zemí, např. Japonska). V takovém případě tyto společnosti, logicky, zřejmě využijí své domácí prostředí.

Struktura holandských soudů, příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 17 této práce.

Holandské mezinárodní právo soukromé je upraveno v části 10.1 - 10.7 nizozemského Občanského zákoníku[635] a je postaveno na shodném základě jako je nařízení Brusel I. a II. a nařízení Řím I. a II. a problematika práva duševního vlastnictví zde výslovně upravena není. Je zde tedy dána podle čl. 10.10 možnost volby práva, jinak se podle čl. 10-8 použije právo nejbližší, ke kterému má daná věc vztah, což představuje buď domicil žalovaného, místo vzniku škody, anebo právo, které poskytuje (patentovou) ochranu.

8.8 Velká Británie

Velká Británie si zaslouží pozornost především z důvodu plánovaného Brexitu. Dosud se účastníci z EU ve Velké Británii řídili v oblasti jurisdikce nařízením Brusel I., avšak po opuštění EU Británií se v případných sporech ve Velké Británii bude nutné výhradně řídit britským právem, které je komplikované a má hned tři jurisdikce (str. 100). Pokud jde o jurisdikci Anglie a Walesu, bude se příslušnost britských soudů v patentových sporech řídit UK-CP act, UK-CP rules a UK-PA.

Místní příslušnost je určena UK-CP act a UK-CP rules, kdy zvláštní příslušnost soudů v patentových sporech je pak určena UK-PA. UK-CP act ve své části s názvem Schedule v odst. 2[636], výslovně pokud jde o jurisdikci, odkazuje na UK-CP rules. Nicméně obecná příslušnost je pak upravena v čl. 1 písm. a) UK-CP rules[637], domicilem žalovaného, nebo zejména pak v případě patentových sporů podle čl. 1 písm. f) UK-PC rules[638] místem občanskoprávního deliktu nebo místem vzniku škody. Podle uvedeného je tedy dána pravomoc a příslušnost soudů. Britský Patentový zákon pak upravuje samotné řízení z porušení patentu zejména v čl. 61 UK-PA[639].

---

635 [cit. 5. 4. 2019] http://www.dutchcivillaw.com/civilcodebook01010.htm

636 podle Schedule čl. 2 UK-CP act, UK-CP rules stanoví příslušnost soudů.

637 Podle Pravidla 1 písm. a) UK-CP rules je příslušnost stanovena za předpokladu, že žaloba neobsahuje požadavek uvedený v nařízení 72, pravidlo 2 domicilem osoby proti které návrh směřuje.

638 Podle Pravidla 1 písm. f) UK-CP rules je příslušnost stanovena za předpokladu, že žaloba neobsahuje požadavek uvedený v nařízení 72, pravidlo 2 příslušností soudu, kde došlo k občanskoprávnímu deliktu nebo kde došlo ke vzniku škody.

639 Podle čl. 61 odst. 1 UK-PA s výhradou dalších částí tohoto zákona majitel patentu se před soudem v občanskoprávním řízení může domáhat nároku z porušení patentu a (aniž by tímto byla dotčena příslušnost soudu) se může domáhat a) zákazu dalšího pokračování v protiprávním jednání, b) dodání nebo naopak zničení jakéhokoliv patentovaného výrobku, nebo výrobku který je ve vztahu

Soudní řízení z porušení patentu je vedeno Patent County Court (což se dá přeložit jako Okresní patentový soud) v méně komplikovaných případech a v případě složitých sporů před Chancery Division of the High Court (tedy příslušná divize vyššího soudu - Patentový soud). V Anglii je důležitá skutečnost, že není automaticky přiznáváno právo na odvolání. Strany musí soud žádat o připuštění odvolání. Pokud je odvolání připuštěno, rozhoduje o jeho projednatelnosti Lord Justice jako samosoudce. O věci samé poté rozhoduje senát složený ze tří soudců (Lord Justice)[640].

Struktura anglických soudů příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 18 této práce.

Volba hmotného práva je upravena ve Velké Británii v části III. Zákona o mezinárodním právu soukromém čl. 9 - 15B[641]. V článcích 15A a 15B tento zákon odkazuje na nařízení Řím II. Pakliže nebude užit čl. 15A pro Anglii nebo 15B pro Skotsko, použije se obecné určení podle čl. 11, což představuje právo místa vzniku škody. Britský Zákon o mezinárodním právu soukromém zvláštní ustanovení ve vztahu k právům duševního vlastnictví nebo k patentovému právu neobsahuje.

8.9 USA

USA jsou zemí s federativním uspořádáním, jak je uvedeno výše v kapitole 3.6.7. Pokud jde o státní jurisdikci, pak v jednotlivých státech USA je obvyklá třístupňová soudní soustava. Pokud jde o federální právo, soudy prvního stupně jsou Okresní soudy Spojených států, kterých je 94, ke kterým se přidávají tři teritoriální soudy. Soudy druhého stupně jsou soudy odvolací, kterých je dvanáct a tato soustava je uzavřena Nejvyšším soudem USA. Patentové právo je právem federálním a spory z porušení patentu v USA jsou vedeny před federálními soudy, kdy některé státy tvoří kombinované obvody, zahrnující více států, což je patrno z přílohy č. 5, kde jsou jednotlivé soudní distrikty (obvody) vymezeny. Příklady federálního soudního distriktu jsou desátý distrikt, který zahrnuje státy Wyoming, Utah, Colorado, Kansas, Nové Mexiko a Oklahoma; nebo devátý soudní distrikt zahrnující státy Washington, Oregon, Kalifornie, Arizona, Nevada, Idaho a Montana; či čtvrtý obvod zahrnující státy Západní Virginie, Virginie, Severní Karolína a Jižní Karolína. V případě patentových sporů je však odvolacím soudem pouze U.S. Court of appleals for the Federal Circuilt (U.S. federální odvolací soudní obvod) se sídlem ve

k patentu a tento výrobek je s patentovatelnou částí neoddělitelně spojen, c) náhrady škody v souvislosti s porušením patentu, d) ušlého zisku z porušení patentu, e) prohlášení platnosti patentu a prohlášení o porušení patentu.

640 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str.65

641 [cit. 5. 4. 2019] http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1995/42/part/III

Washingtonu D.C. V případě nespokojenosti stran s rozhodnutím odvolacího soudu je možné požádat Nejvyšší soud o přezkoumání věci, když Nejvyšší soud může, ale také nemusí věc projednat.

Také v USA je příslušnost k soudům, stejně jako ve většině ostatních zemí, postavena na všeobecné personální jurisdikci (příslušnosti), která vychází z pravidla 9 písm. a) odst. 1 oddělení B) United States Code: Rules of Civil Procedure for United States District Courts, 28a U.S.C. ve znění ze dne 1. 12. 2017 (dále jen „US - Federal rules of Civil Procedure") a dále je postavena na zvláštní jurisdikci (příslušnosti), pravidlo 9 písm. g), podle které je příslušnost žalovaného dána místem vzniku škody podle pravidla US - Federal rules of Civil procedure. Místo vzniku škody je pak v patentových věcech vztahováno k výrobě, užití, prodeji nebo nabízení k prodeji patentovaného zboží. Pokud jde o jurisdikci USA, je také na místě uvést, že s jurisdikcí soudů může být také někdy problém, jak vyplývá z rozhodnutí odvolacího soudu USA ve věci *NTP v. RIM*[642]. V této věci jde hned o dvě rozhodnutí, přičemž v rozhodnutí z roku 2004 se jednalo o patent registrovaný v USA, k jehož porušení však mělo dojít v Kanadě. Soud prvního stupně (i soud odvolací) pak ve věci rozhodoval, byť žalovaný měl sídlo v zahraničí a ke vzniku škody (a škodní události) také došlo v zahraničí[643]. Z uvedeného vyplývá, že někdy dochází ke skutečnosti, kdy soudy rozhodují věci s cizím prvkem, které by jim podle jejich vnitrostátního práva rozhodovat ani nenáleželo. V takovém případě je na místě v zemi žalovaného subjektu odmítnout vykonatelnost takového rozhodnutí, neboť bylo rozhodováno i v rozpor s procesními předpisy země, která rozhodnutí vydala, a takové rozhodnutí je také v rozporu s veřejným pořádkem.

Struktura federálních soudů USA příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 19 této práce.

8.10 Japonsko

Také v Japonsku je základem obecné soudní příslušnosti domicil žalovaného podle čl. 3-2 odst. 1[644] japonského Zákona č. 109 z 26. června 1996, 民事訴訟法 (Mínshì sùsòng

642 392 F.3d 1336 (Fed. Cir. 2004) (NTP I), withdrawn, 418 F.3d 1282 (Fed. Cir. 2005) (NTP II), cert. denied, 126 S. Ct. 1174 (2006)

643 Cole, P. Stephen, NTP v. RIM: The Diverging Law Betwen System and Method Cleaim Infringment, University od New Hampshie Law Review, Volume 5, str. 347 - 365 k dispozici na [cit. 5. 4. 2019] https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1100&context=unh_lr

644 Podle čl. 3-2 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, soudy mají pravomoc rozhodnout i žalobě podané proti osobě se sídlem v Japonsku, nebo proti osobě podané proti osobě neznámého pobytu, pokud toto bydliště je v Japonsku a proti osobě bez bydliště, pokud předchozí

fă) Zákoník o právu občanského soudnictví (dále jen „民事訴訟法 - Zákoník o právu občanského soudnictví“)[645] ve vztahu k čl. 4 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoník o právu občanského soudnictví[646]. Uvedené ustanovení čl. 4 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoník o právu občanského soudnictví spolu s návaznými odstavci hovoří o obecné místní příslušnosti, která je dána obecným místem žalovaného (domicilem). Za toto obecné místo je u fyzických osob bráno bydliště nebo jeho poslední bydliště, pokud tato osoba již bydliště v Japonsku nemá, čl. 4 odst. 2 民事訴訟法 - Zákoník o právu občanského soudnictví[647]. Dalším místem je pak sídlo korporace nebo bydliště zástupce takové osoby, pokud tato (právnická) osoba nemá obchodní nebo jinou kancelář, čl. 4 odst. 4 民事訴訟法 - Zákoník o právu občanského soudnictví[648]. 民事訴訟法 - Zákoník o právu občanského soudnictví také stanoví příslušnost japonských soudů vůči zahraniční osobě podnikající na japonském území což je upraveno v čl. 3-3 odst. v)[649]. Místně příslušným soudem je v případě zahraničních osob podnikajících na japonském území japonské sídlo (japonská kancelář) této společnosti, případně sídlo jejího zástupce, jak je uvedeno v čl. 4-5[650].

Mimo obecnou příslušnost japonských soudů zákon také upravuje příslušnost zvláštní (podle 民事訴訟法 - Zákoník o právu občanského soudnictví, příslušnost speciální), která je upravena čl. 3-3 odst. viii) 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví[651], která je stejně jako u většiny ostatních států definována místem porušení

známý pobyt byl v Japonsku, před podáním žaloby (pokud tato osoba nezískala bydliště v jiné zemi poté, kdy měla bydliště v Japonsku).

645 [cit. 5. 4. 2019] http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?id=2834&vm=04&re=02

646 Podle čl. 4-1 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, místní příslušnost soudu k podání žaloby je dána obecným místem žalovaného.

647 Podle čl. 4-2 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, obecná místní příslušnost soudu pro podání žaloby proti fyzické osobě je dána bydlištěm fyzické osoby, pokud tato osoba nemá bydliště v Japonsku, nebo pokud nemá bydliště, je dána tato příslušnost posledním sídlem (bydlištěm) této osoby v Japonsku.

648 Podle čl. 4-4 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, místní příslušnost soudu k podání žaloby proti korporaci, nebo jakémukoliv jinému sdružení, nebo nadaci je určeno umístěním hlavního sídla nebo obchodního sídla; nebo bydlištěm zástupce této právnické osoby, nebo jiné osoby odpovědné za podnikání této (právnické) osoby, pokud tato osoba nemá obchodní nebo jinou kancelář.

649 Podle čl. 3-3 odst. v) 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, žalobu lze k japonským soudům podat proti osobě podnikající v Japonsku (včetně zahraniční společnosti (tj. společnosti vymezené v čl. 2 bodu ii) zákona o společnostech (zákon č. 86 z roku 2005), a tato osoba stále podniká v Japonsku), pokud žaloba směřuje proti jednání zahrnující podnikání v Japonsku.

650 Podle čl. 4-5 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, bez ohledu na ustanovení předchozího odstavce je obecné místo pro podání žaloby proti zahraničnímu sdružení nebo nadaci určeno umístění jeho sídla (hlavního sídla) nebo obchodní kanceláře v Japonsku; nebo bydlištěm zástupce této právnické osoby, nebo jiné osoby odpovědné za podnikání této (právnické) osoby, pokud tato osoba nemá obchodní nebo jinou kancelář.

651 Podle čl. 3-3 odst. viii) 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, žalobu lze k japonským soudům podat, v případě žaloby na náhradu škody, jestliže místo, kde došlo ke vzniku

(místem, kde došlo k deliktu). Japonské právo upravuje také příslušnost svých soudů v čl. 3-5 odst. 3 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví[652] v případě, že spor se týká práva k patentu registrovaného v Japonsku. V rámci zvláštní příslušnosti je pak čl. 3-6 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví[653] upravuje příslušnost japonských soudů (japonského soudu) proti více žalovaným, když podle tohoto ustanovení bude japonský soud příslušným věc rozhodnout pouze tehdy, pokud je předmět sporu ve vztahu k dalším žalovaným úzce spojen.

Strany si také podle čl. 3-7 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví ve vztahu k čl. 11 odst. 1[654] a 2[655] **民事訴訟法** - Zákoníku o právu občanského soudnictví mohou písemně prorogovat zemi, v níž mají právo podat žalobu, a tedy mimo jiné mohou na základě dohody vybrat příslušnost japonského soudu, což je pro případ spotřebitelských sporů omezeno odstavcem 5. Zároveň si strany mohou písemnou smlouvou dohodnout příslušnost soudu prvního stupně, což se však již nevztahuje na soud odvolací.

V patentových věcech jsou v prvním stupni příslušné pouze dva soudy, a to podle čl. 6-2 písm. i) **民事訴訟法** - Zákoníku o právu občanského soudnictví[656] ve vztahu k čl. 6 odst. 1) písm. i) **民事訴訟法** - Zákoníku o právu občanského soudnictví,[657] Okresní soud v Tokiu pro oblast Tokia, Nagoje, Sendai a Sappora a podle čl. 6 odst. 2 písm. ii) **民**

---

deliktu, který má následek vznik škody, je v Japonsku (s výjimkou případů, kdy následky protiprávního činu, který se stal mimo Japonsko, jsou v Japonsku).

652 Podle čl. 3-5 odst. 3 民事訴訟法- Zákoníku o právu občanského soudnictví, o žalobě o existenci nebo neexistenci nebo platnosti práva duševního vlastnictví (tj. práva, jak je toto právo stanoveno v čl. 2 odst. 2. Zákona o duševním vlastnictví (zákon č 122 z roku 2002)), které vzniká zápisem, spadá do výlučné příslušností japonských soudů, pokud tato registrace byla provedena v Japonsku.

653 Podle čl. 3-3 民事訴訟法- Zákoníku o právu občanského soudnictví, pokud se žaloba týká několika nároků a japonské soudy mají příslušnost k jednomu z těchto nároků a nejsou příslušné k ostatním nárokům, může být žaloba podána k japonskému soudu pouze za předpokladu, že nároky jsou úzce spojené; za předpokladu, že jde o žalobu podanou vůči více osobám, což platí pouze ve vztahu k první větě čl. 38 (čl. 38 民事訴訟法- Zákoníku o právu občanského soudnictví, - pokud jdou práva nebo povinnosti předmětem soudního sporu a jsou založeny na stejném skutkovém nebo zákonném základě, mohou být tyto strany žalované společně).

654 Podle čl. 11 odst. 1 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví strany si mohou na základě smlouvy zvolit příslušnost soudu, avšak pouze soudu prvního stupně.

655 Podle čl. 11 odst. 2 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví dohoda uzavřená podle předchozího odstavce není platnou, pokud se netýká konkrétního právního vztahu a pokud není uzavřena písemnou formou.

656 Podle čl. 6-2 písm. i) **民事訴訟法** - Zákoníku o právu občanského soudnictví, v případě patentového sporu je příslušným soudem soud pro obvod čl. 4 nebo čl. 5 specializovaný soud pro okres Tokio, okresní soud v Tokiu

657 Podle čl. 6-2 písm. ii) **民事訴訟法** - Zákoníku o právu občanského soudnictví v případě patentového sporu je příslušným soudem soud pro obvod čl. 4 nebo čl. 5 specializovaný soud pro okres Osaka okresní soud v Osace

事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví[658] ve vztahu k čl. 6 odst. 1) písm. ii) 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví[659] Okresní soud v Osace pro oblast Osaky, Fukuoky a Takamatsu. Pro uvedené okresní soudy je pak pouze jeden odvolací soud, a to Vrchní soud v Tokiu, podle čl. 6 odst. 3 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví[660],[661].

Struktura japonských soudů příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 20 této práce.

Mezinárodní právo soukromé je v Japonsku upraveno „Obecným zákonem o uplatňování právních předpisů“ (法の適用に関する通則法 - Hōno Tekiyō ni Kansurutsūsoku hō, dále jen „法の適用に関する通則法 - Obecný zákoník o uplatňování právních předpisů“) [662] z roku 2006. Tento zákon také obsahuje kolizní problematiku určující použitelné hmotné právo. Japonský 法の適用に関する通則法 - Obecný zákoník o uplatňování právních předpisů se přímo oblastí jak práva duševního vlastnictví v širším pojetí, tak přímo patentovým právem v užším pojetím práva duševního vlastnictví nezabývá, a z tohoto důvodu je nutné použít obecné principy. Na prvním místě je nutno zmínit možnost volby hmotného práva stranami, což je vymezeno v čl. 7 法の適用に関する通則法 - Obecného zákoníku o uplatňování právních předpisů, podle kterého se strany na užití konkrétního hmotného práva mohou dohodnout, což však neplatí bez výjimky. Pokud se spor povede mezi společnostmi japonského práva (tedy také například pokud spor povede zahraniční společnost prostřednictvím dceřiné společnosti zřízené podle japonského práva proti osobě japonského práva), použije se podle čl. 20 法の適用に関する通則法 - Obecného zákoníku o uplatňování právních předpisů japonské právo.

---

658 Podle čl. 6 odst. 2 písm. i) 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, v případě patentového sporu se jedná o okresní soud příslušný pro teritoriální působnost Vrchního soudu v Tokiu, Vrchního soudu Nagoja, Vrchního soudu Sendai a Vrchního soudu Sapporo: Okresní soud v Tokiu.

659 Podle čl. 6 odst. 2 písm. ii) 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, v případě patentového sporu se jedná o okresní soud příslušný pro teritoriální působnost Vrchního soudu v Osace, Vrchního soudu Hirošima, Vrchního osudu Fukuoka a Vrchního soudu Takamatsu: Okresní soud v Osace.

660 Podle čl. 6 odst. 3 民事訴訟法 - Zákoníku o právu občanského soudnictví, v případě patentového sporu se jedná o okresní soud příslušný pro teritoriální působnost Vrchního soudu v Osace, Vrchního soudu Hirošima, Vrchního osudu Fukuoka a Vrchního soudu Takamatsu: Okresní soud v Osace.

661 Hiroshi, O., *Japanese Law*, Oxford: Oxford University press 2012, str. 410-411, ISBN 978-0-19-964206-9

662 Oficiální překlad tohoto zákona do anglického jazyka není k dispozici. Japonské znění je na adrese: [cit. 6. 4. 2019] http://law.e-gov.go.jp/htmldata/H18/H18HO078.html
a neoficiální anglický překlad lze nalézt na adrese:
http://blog.hawaii.edu/aplpj/files/2011/11/APLPJ_08.1_anderson.pdf

Uvedený čl. 20 **法の適用に関する通則法** - Obecného zákoníku o uplatňování právních předpisů uvádí, že v případě shodného domicilu obou stran sporu se použije právo těchto společností. Jinak se podle čl. 17 **法の適用に関する通則法** - Obecného zákoníku o uplatňování právních předpisů použije právo místa vzniku škody nebo podle čl. 30 **法の適用に関する通則法** - Obecného zákoníku o uplatňování právních předpisů právo určené podle sídla žalovaného.

8.11 Korea

Pravomoc korejských soudů, a zejména pak jejich místní příslušnost je v Koreji stejně (jako u výše uvedených zemí) založena na obecném fóru žalovaného (domicilu), což vyplývá z čl. 2[663] korejského Zákona č. 547 ze 4. 4. 1960 **민사소송법** (minsasosongbeob)[664] - Občanský soudní řád (dále jen „**민사소송법** - korejský Občanský soudní řád"). Obecné fórum podle čl. 3 **민사소송법** - korejského Občanského soudního řádu[665] je definováno jako domicil žalovaného, tedy jeho bydliště, nebo poslední bydliště, které se nacházelo v Korejské republice. Na uvedené pak navazuje sídlo právnické osoby podle čl. 5 odst. 1 **민사소송법** - korejského Občanského soudního řádu[666] nebo sídlo, kancelář či místo podnikání zahraniční právnické osoby, podnikající na území Korejské republiky, jak je uvedeno v podle čl. 5 odst. 2 **민사소송법** - korejského Občanského soudního řádu[667].

Další možností stanovení místní příslušnosti soudu je zvláštní místní příslušnost stanovená podle principu Loci delicti (místa deliktu), čl. 18 odst. 1 **민사소송법** - korejského Občanského soudního řádu[668]. Mimo princip loci delicti je další zvláštní

---

663 Podle čl. 2 **민사소송법** - korejského občanského soudního řádu soudní řízení podléhá místní příslušnosti podle obecného fóra žalovaného.

664 [cit. 7. 4. 2019] http://www.law.go.kr/%EB%B2%95%EB%A0%B9/%EB%AF%BC%EC%82%AC%EC%86%8C%EC%86%A1%EB%B2%95 (přístup dne 4. 4. 2019)

665 Podle čl. 3 **민사소송법** - korejského Občanského soudního řádu obecné fórum osoby je určeno jeho domicilem (bydlištěm). Pokud tato osoba nemá bydliště v Korejské republice, nebo její bydliště není známé, je dána místní příslušnost podle posledního známého bydliště.

666 Podle čl. 5 odst. 1 **민사소송법** - korejského Občanského soudního řádu, obecné fórum právnické osoby nebo jiné sdružení nebo nadace je určeno místem, kde se nachází hlavní sídlo nebo obchodní místo. Pokud žádné kancelářské nebo obchodní místo neexistuje, stanoví se sídlo podle osoby odpovědné (za tuto společnost).

667 Podle čl. 5 odst. 2 **민사소송법** -korejského Občanského soudního řádu, pokud se odstavec 1 vztahuje na zahraniční právnickou osobu, nebo jakékoliv zahraniční sdružení nebo nadace, určí se jejich obecné fórum podle jejich kanceláře, obchodního místa, nebo bydliště odpovědných osob v Korejské republice.

668 Podle čl. 18 odst. 1 **민사소송법** - korejského Občanského soudního řádu, žalobu vztahující se občanskoprávnímu deliktu lze podat k soudu místa, kde k deliktu došlo.

příslušnost dána podle čl. 21 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu[669] místem pro registraci nebo místem registrace, což by na první pohled mohlo představovat také sídlo úřadu, který rozhoduje o zápisu patentu do příslušného registru. Pokud jde zvláštní příslušnost soudu rozhodující patentové spory, je tato upravena samostatným zákonným ustanovením čl. 24 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu[670], který pro rozhodování patentových věcí (pro rozhodování sporů týkající se duševního vlastnictví obecně) stanoví zvláštní patentový soud, který také podle čl. 36 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu[671] rozhoduje spory týkající se transferu duševního vlastnictví. Výše uvedené stanoví výlučnou příslušnost specializovaného patentového soudu a jeho příslušnost nahrazuje příslušnost podle čl. 2 - 23 민사소송법. Uvedená ustanovení čl. 2 - 23 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu jsou však velice důležitými pro litigace s mezinárodním prvkem. Na prvním místě se stanoví buď domicil žalovaného, nebo místo vzniku škody (které může být v Koreji), byť žalovaným bude zahraniční osoba. V takovém případě může být dána příslušnost korejského soudu, byť žalovaný (nebo oba účastníci) není osobou korejského práva. Uvedené může představovat stav, kdy například česká právnická osoba může být v případě sporu z porušení patentu žalována u korejského soudu, pokud ke škodě došlo v Koreji. Strany si pak podle čl. 29 odst. 1 민사소송법 - korejského občanského soudního řádu[672] mohou příslušnost korejského soudu také zvolit, k čemuž je zapotřebí podle čl. 29 odst. 2 민사소송법 - korejského občanského soudního řádu[673] písemné dohody.

Jak vyplývá z čl. 24 민사소송법 - korejského občanského soudního řádu, žaloba se podává u zvláštního, specializovaného soudu, kterým je patentový soud, kdy struktura soudů, včetně vymezení zvláštního patentového soudu, se sídlem v Daejeonu je upravena

669 Podle čl. 21 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu, soudní řízení týkající se rejstříku, nebo registrace může být podáno u soudu, který má pravomoc rozhodovat v místě umístění (sídla) správního úřadu nebo sídla příslušného registru.

670 Podle čl. 24 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu, žaloba týkající se práva duševního vlastnictví a mezinárodních transakcí se podávají k okresnímu soudu s jurisdikcí oblasti Vrchního soudu, jehož příslušnost je dána na místo ustanovení čl. 2 - 23 민사소송법 - korejský Občanský soudní řád.

671 Podle čl. 36 odst. 1 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu, soud v případě soudního sporu týkajícího se práva duševního vlastnictví a (nebo) mezinárodního práva může být přenesen k soudu příslušnému podle čl. 24, a to buď ex officio, nebo rozhodnutím všech zúčastněných stran, což se nepoužije, pokud by tímto došlo ke zpoždění projednávané věci.

672 Podle čl. 29 odst. 1 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu, účastníci řízení si mohou příslušnost soudu prvního stupně sjednat dohodou.

673 Podle čl. 29 odst. 2 민사소송법 - korejského Občanského soudního řádu,Dohoda uvedená v odst. 1 je platná pouze tehdy, jeli tato dohoda písemnou s ohledem na konkrétní soudní spor založený na konkrétním právním vztahu.

čl. 3[674] Zákona č. 15152 z 12. prosince 2017 **법원조직법** (Zákon o organizaci soudnictví, dále jen „**법원조직법** – korejský Zákon o organizaci soudnictví“) [675]. V korejské struktuře soudů je tedy umístěn patentový soud jako soud specializovaný, který má svého předsedu, 5 předsedů senátu, 11 soudců, 17 technických specialistů a sekretariát. Má 5 senátů, z nichž každý má 3 soudce. O odvolání proti rozhodnutí patentového soudu rozhoduje přímo Nejvyšší soud[676].

Struktura Korejských soudů příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 21 této práce.

Kolizní ustanovení vztahující se k volbě práva je pak upraveno v korejském Zákonu o mezinárodním právu soukromém, který v čl. 24 výslovně upravuje práva duševního vlastnictví. Podle uvedeného se soudní řízení z porušení práva duševního vlastnictví vedou podle práva státu, kde došlo k porušení tohoto práva. Uvedené ustanovení však výslovně nevylučuje možnost volby práva. Podle gramatického výkladu v řízení před korejským soudem volba práva stran učiněného podle čl. 25 odst. 5 ve vztahu k čl. 29 korejského zákona o mezinárodním právu soukromém vyloučena není. Navíc tento zákon nečiní rozdílu, zda se jedná o řízení ze závazkových, nebo mimo-závazkových vztahů.

8.12 Čína

Čína je v současnosti jedním ze států, kde vývoj a inovace má téměř raketový vzestup. S tím souvisí také patentové právo a jeho vymáhání, když Čína v minulosti platila za zemi, kde je vymáhání práv duševního vlastnictví problematické. Otázka problematičnosti vymáhání práv duševního vlastnictví (a s tím související podmnožiny patentových práv) se začala měnit pozitivním směrem po přistoupení Číny do WTO ke dni 28. 11. 2007 a s tím spojeného přijetí dohody TRIPS. Jurisdikce čínských soudů je v Číně upravena zákonem přeložitelným jako Občanský soudní řád Čínské lidové republiky, v posledním znění ze dne 27. 7. 2017 (dále jen „中華人民共和國民事訴訟法 - Občanský soudní řád ČLR“)[677] a v první řadě je postavena také na principu domicilu žalovaného, kdy,

---

674 Podle čl. 3 odst. 1 **법원조직법** korejského Zákona o organizaci soudnictví - soudy se rozdělují do následujících šesti kategorií: 1. Nejvyšší soud; 2. Vrchní soud; 3. Patentový soud; 4. Okresní soud; 5. Rodinný soud; a 6. Správní soud.

675 [cit. 7. 4. 2019] http://www.law.go.kr/%EB%B2%95%EB%A0%B9/%EB%B2%95%EC%9B%90%EC%A1%B0%EC%A7%81%EB%B2%95

676 [cit. 7. 4. 2019] http://patent.scourt.go.kr/patent_e/intro/intro_01/index.html

677 [cit. 7. 4. 2019]

pokud věc obsahuje významný cizí prvek, je v prvním stupni dána příslušnost soudu druhého stupně (soudu odvolacího, shodně jako v případě ČR, kdy ve sporech z práva duševního vlastnictví je v prvním stupni dána příslušnost Krajského soudu) podle čl. 19 odst. 1 中華人民共和國民事訴訟法 - Občanského soudního řádu ČLR [678]. Místní příslušnost je pak podle čl. 22 中華人民共和國民事訴訟法 – Občanského soudního řádu ČLR [679] dána domicilem žalovaného s tím, že tento zákon uvažuje, že se domicil a místo skutečného bydliště může lišit, a v takovém případě je místně příslušným soudem ten soud, ve kterém má žalovaný své skutečné bydliště. Pokud jde o právnickou osobu, je čínský 中華人民共和國民事訴訟法 - Občanský soudní řád ČLR, poměrně stručný a jako místně příslušný soud udává soud, kde tato právnická osoba má své sídlo. Pokud je žaloba podávána proti více žalovaným místně příslušným soudem, jsou místně příslušnými soudy všechny tyto soudy, z čehož následně vyplývá, že je zde pak příslušnost soudu na výběr daná. Zvláštní příslušnost, která je podle čl. 29 中華人民共和國民事訴訟法 - Občanského soudního řádu ČLR [680] zvláštní příslušností na výběr danou, je příslušností určenou podle místa spáchání občanskoprávního deliktu k příslušnosti k soudu, kde došlo ke spáchání tohoto deliktu, nebo soudu, kde má žalovaný své bydliště. Samotná ochrana patentových práv je pak upravena v části VII. čl. 59 - 71 čínského Patentového zákona, kde je např. v čl. 60 uvedeno, že v případě patentového sporu je tento spor veden buď před správním soudem (pokud jde o spor o platnost patentu), nebo před civilním soudem (pokud spor představuje spor z porušení patentu).

Patentové soudnictví je v Číně vedeno před samostatnými patentovými soudy, kdy tyto soudy založil Nejvyšší lidový soud 31. 10. 2014 a jedná se o tři soudy umístěné v Pekingu, Šanghaji a Guangzhou. Ve sporech vedených mimo tyto provincie (kantony) je

---

http://www.6law.idv.tw/6law/law-gb/%E4%B8%AD%E8%8F%AF%E4%BA%BA%E6%B0%91%E5%85%B1%E5%92%8C%E5%9C%8B%E6%B0%91%E4%BA%8B%E8%A8%B4%E8%A8%9F%E6%B3%95.htm v čínské jazykové verzi a https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/cn/cn012en.pdf v anglické jazykové verzi

678 Podle čl. 19 odst. 1 中華人民共和國民事訴訟法 - Občanského soudního řádu ČLR, střední stupeň lidových soudů je soudem první instance v případech, kdy věc obsahuje významný cizí prvek.

679 Podle čl. 22 中華人民共和國民事訴訟法 - Občanského soudního řádu ČLR, civilní žaloba podaná proti občanům spadá do pravomoci místně příslušného lidového soudu, v jehož obvodu má žalovaný své bydliště; pokud je bydliště žalovaného odlišné od místa jeho trvalého pobytu je místně příslušným soudem ten soud, kde má žalovaný své skutečné obvyklé bydliště. Pokud žaloba směřuje proti právnické osobě nebo proti její organizační části, je dána místní příslušností místem sídla toto osoby. Směřuje-li žaloba vůči více žalovaným, kteří mají obvyklé bydliště ve stejném soudním sporu v několika oblastech, které spadají pod příslušnost dvou nebo více soudů, jsou k soudnímu řízení příslušné všechny tyto soudy.

680 čl. 29 中華人民共和國民事訴訟法 - Občanského soudního řádu ČLR, žalobu, jejímž základem je protiprávní jednání (občanskoprávní delikt) spadá pod pravomoc lidového soudu v místě, kde k občanskoprávnímu deliktu došlo, nebo kde má žalovaný své bydliště.

řízení vedeno u specializovaných senátů středních (odvolacích) soudů. Odvolacími soudy jsou pak Vrchní lidové soudy v Pekingu, Šanghaji a Guangzhou. Posledním stupněm je pak Lidový nejvyšší soud[681].

Struktura Čínských soudů příslušných rozhodovat patentové spory, jak ve správním soudnictví, tak v soudnictví civilním, je přílohou č. 22 této práce.

Co se týká čínského systému, je vhodné uvést, že pokud jde o vymahatelnost zahraničních rozhodnutí, které sice bylo vydáno podle místních pravidel (např. německého soudu proti čínské společnosti ze škody způsobené porušením patentu), je na čínském území toto rozhodnutí nevykonatelné s tím, že Čína odmítá takové rozhodnutí (obvykle s odkazem na veřejný pořádek) uznat. Pokud tedy vznikne škoda na území třetí země způsobené čínskou osobou (lhostejno zda fyzickou nebo právnickou), je z hlediska patentové strategie nezbytné zvážit, zda je na místě vést řízení proti čínské osobě před jiným než čínským soudem. Uvedené neplatí pro rozhodčí řízení.

Pokud jde o kolizní ustanovení a volbu práva, čínský Zákon o rozhodném právu ve vztazích s civilním zahraničním prvkem z roku 2010 (který by se dal přeložit jako Zákon o mezinárodním právu soukromém) 中华人民共和国涉外民事关系 法律适用法 (dále jen „中华人民共和国涉外民事关系 法律适用法 - Zákon o mezinárodním právu soukromém ČLR“), upravuje problematiku práv duševního vlastnictví v samostatné části 7 中华人民共和国涉外民事关系 法律适用法 - Zákona o mezinárodním právu soukromém ČLR, konkrétně v čl. 48 - 50. Podle uvedeného ustanovení (shodně s většinou ostatního světa) se tyto nároky řídí právem místa ochrany těchto práv, tedy podle místa (státu), který dané právo chrání. Pokud jde o porušení práva, jde o právo místa (státu), který poskytuje ochranu. Strany si pak rozhodné právo mohou zvolit, avšak pouze v případě trasferu a licenčních smluv. V případě porušení práva (tedy pokud půjde o bezdůvodné obohacení nebo vznik škody), mohou se strany na rozhodném právu dohodnout, avšak až poté, co k porušení práva došlo. Pokud jde o aplikaci zahraničního práva před soudy Číny, soudy podle čl. 5 中华人民共和国涉外民事关系 法律适用法 - Zákona o mezinárodním právu soukromém ČLR nejprve jako předběžnou otázku hodnotí, zda užití zahraničního práva není v rozporu s veřejným pořádkem Číny. Uvedené může být značným problémem, právě s ohledem na výše uvedené, že vykonatelnost zahraničního

681 [cit. 8. 4. 2019] https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/8-620-4407?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&comp=pluk&bhcp=1

rozhodnutí (tedy rozhodnutí vydaných podle zahraničního práva) je před čínskými soudy minimálně problematická.

8.13 Rusko

Rusko nemá specializované patentové soudnictví a před ruskými soudy je možné vymáhat jakýkoli vztah pouze k ruským národním patentům uděleným ROSPATETEM anebo pokud se jedná o Eurasijský patent. O patentových sporech však nerozhodují obecné soudy, ale podle čl. 17 bod. 2 odst. 6 Арбитражный процессуальный кодекс Российской Федерации, zákon č. 95-FZ z 24. června 2002[682], (dále jen „Арбитражный кодекс РФ“) [683] . S tímto kodexem souvisí druhý procesní kodex Гражданский процессуальный кодекс Российской Федерации z 14. 11. 2002 č. 138-ФЗ (dále jen „Гражданский процессуальный кодекс РФ“)[684], který se narozdíl od Arbitrážního kodexu (Арбитражный кодекс РФ) zabývá otázkou místní příslušností soudů a na prvním místě je místní příslušnost soudů řešena čl. 28 Гражданский процессуальный кодекс РФ [685] domicilem žalovaného, což také zahrnuje sídlo právnické osoby. Žalobce podle čl. 29 odst. 1 Гражданский процессуальный кодекс РФ[686] může k ruskému soudu (včetně soudu arbitrážního), pokud žalovaný má majetek, nebo poslední známé bydliště na území Ruské federace. Pokud jde o místo vzniku škody, ruské právo v čl. 29 odst. 5 Гражданский процессуальный кодекс РФ[687] hovoří pouze o škodě na zdraví. Dále pak Гражданский процессуальный кодекс РФ upravuje v čl. 31 odst. 1[688] žalobu proti více žalovaným, kdy je místní příslušnost soudu v rukou žalobce, který si může vybrat soud, podle místní příslušnosti jednoho ze žalovaných. Pakliže je dána místní příslušnost některého soudu, je pak dána příslušnost tohoto soudu tako v případě vzájemného návrhu podle čl. 31 odst. 2

682 [cit. 8. 4. 2019] http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_37800/

683 Podle čl. 17 bod 2 Арбитражный кодекс РФ u arbitrážního soudu jako soudu první instance jsou věci projednávány v senátech složených ze tří soudců nebo ze soudce a dvou arbitrážních posuzovatelů ve věcech; odst. 6 případy, které spadají do pravomoci Soudního dvora pro Práva duševního vlastnictví.

684 [cit. 8. 4. 2019] http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_39570/

685 Podle čl. 28 Гражданский процессуальный кодекс РФ žaloba se podává u soudu v místě bydliště žalovaného, nebo se řízení zahajuje v místě sídla organizace.

686 Podle čl. 29 odst. 1 Гражданский процессуальный кодекс РФ žaloba proti žalovanému, jehož místo pobytu není známo nebo který nesídlí na území Ruské federace, může být zahájeno v místě, kde má majetek nebo v místě jeho posledního známého pobytu na území Ruské federace.

687 Podle čl. 29 odst. 5 Гражданский процессуальный кодекс РФ nároky na odškodnění za škody způsobené těžkým úrazem a jinými druhy poškození zdravé nebo v důsledku úmrtí může být podáno v místě bydliště žalovaného nebo v místě způsobení škody.

688 Podle čl. 31 odst. 1 Гражданский процессуальный кодекс РФ žaloba směřující vůči více žalovaným, kteří mají své bydliště v různých místech, bude zahájeno v místě bydliště jednoho z žalovaných a to na základě rozhodnutí žalobce.

Гражданский процессуальный кодекс РФ [689]. Závěrem podle čl. 32 Гражданский процессуальный кодекс РФ [690]si strany mohou místní příslušnost soudu zvolit na základě dohody.

Normy mezinárodního práva soukromého jsou v Ruské federaci obsaženy v části VI. Občanského zákoníku - Гражданский кодекс РФ (dále jen „Гражданский кодекс РФ"), konkrétně v čl. 1186 – 1194. Důraz je kladen na veřejný pořádek čl. 1193 Гражданский кодекс РФ. Právo duševního vlastnictví ve vztahu k mezinárodnímu prvku v Гражданский кодекс РФ upraveno není, a je tedy nezbytné použít obecná ustanovení. Zde je nezbytné odkázat na čl. 1188 Гражданский кодекс РФ, podle kterého se použije právo, které má k posuzované věci nejtěsnější vztah.

8.14 Shrnutí části zabývající se procesní jurisdikcí vybraných zemí a kolizními ustanoveními pro volbu hmotného práva

Jednotlivé státy, včetně Evropské unie, v otázce jurisdikce na první místo staví otázku domicilu žalovaného. Jedná se o skutečnost, že žalovaný je občanem státu, jehož soud věc rozhoduje a má v této zemi své trvalé bydliště. Takto danou problematiku upravují všechny vybrané státy včetně Evropské unie, která tato pravidla upravuje v rámci EU a pokud je účastníkem subjekt mimo EU, řídí se potom podle čl. 6 odst. 1 nařízení Brusel I. příslušnost právem jednotlivých členských zemí. Pokud jde o vybrané země, je pravomoc soudu věc rozhodnout dána především domicilem žalovaného. Konkrétně u vybraných zemí se jedná o čl. 85 o.s.ř. v českém právu, čl. 13 ZPO v Německu, čl. 42 F-CdCP ve Francii, čl. 2 N-Rv v Holandsku, čl. 1 písm. a) UK – PC rules ve Velké Británii, čl. 9 písm. a) odst 1 oddělení B) US – Federal rules of civil procedure v USA, čl. 3-2 民事訴訟法 v Japonsku, čl. 2 민사소송법 v Koreji, čl. 22 中華人民共和國民事訴訟法 v Číně, a čl. 28 Гражданский процессуальный кодекс РФ v Rusku.

Pokud jde o spory z porušení patentu, je ve vybraných zemích dána místní příslušnost soudu na výběr daná, a to místem vzniku škody nebo místem spáchání deliktu. Konkrétně se jedná v případě EU o čl. 7 odst. 2 a 3 nařízení Brusel I., čl. 87 písm. b) o.s.ř. v českém právu, čl. 32 ZPO v Německu, čl. 46 (odst. 2) F-CdCP ve Francii, čl. 102 N-Rv v Holandsku, čl. 1 písm. f) UK – PC rules ve Velké Británii, čl. 9 písm. g) US - Federal rules of civil procedure v USA, čl. 3-3 odst. viii) 民事訴訟法 v Japonsku, čl. 18 odst. 1

689 Podle čl. 31 odst. 2 Гражданский процессуальный кодекс РФ vzájemný návrh je podáván u soudu, kde již řízení bylo zahájeno.

690 Podle čl. 32 Гражданский процессуальный кодекс РФ strany si mohou dohodnout místní příslušnost pro konkrétní věc.

민사소송법 v Koreji, čl. 29 中華人民共和國民事訴訟法 v Číně. Pokud jde o Rusko, Zákon Гражданский процессуальный кодекс РФ s obecnou příslušností podle místa vzniku škody (s výjimkou škody na zdraví) nepočítá.

Podle výše uvedeného je možno volit soud. V první řadě podle domicilu žalovaného, což pro vlastníka patentu nemusí být vždy výhodné. Další možností, danou většinou států je místo vzniku škody, což souvisí také se strategiemi patentových litigací. Pakliže je žalovaným zahraniční osoba, avšak žalobcem je osobou domácího práva, došlo-li ke vzniku škody, nebo k protiprávnímu jednání (porušení patentem chráněného práva) na území státu, kde vlastník patentu má znalost místního prostředí, bude pro něj výhodné žalovat v místě vzniku škody.

S patentovými litigacemi pak souvisí patentové soudnictví, které je obvykle odděleno od obecného soudnictví. Buď se jedná o specializované soudy jako např. v Koreji, nebo se jedná o specializované oddělení soudu, které má příslušnost pro celou zemi jako je tomu například v Nizozemí nebo v České republice. Případně se jedná o soudy vyšší instance, které rozhodují jako soudy prvního stupně, kdy příkladem uvedeného je Čína. Přestože otázka domicilu a principu lex loci damni / delicty většinou dávají (vybrané země s výjimkou Ruska) možnost soudu ve věci rozhodnout i pokud se jedná o zahraniční osobu. Pokud jde o strukturu soudů rozhodujících patentové spory, jedná se o složitější problém, který souvisí s patentovými strategiemi, např. u kterého soudu žalobu podat. Zde může docházet k problémům ve větších zemích, kde existuje více specializovaných územně členěných zemí. Příkladem takových zemí jsou Francie, USA, Japonsko a Čína. Zde je nezbytné pečlivě zvažovat, ke kterému (místně příslušnému) soudu bude návrh podán, což se v případě sporů z porušení patentu může komplikovat, například uváděním patentem chráněného produktu na území celého státu. Zde tedy bude nezbytné vyřešit místní příslušnost soudu, byť se bude postupovat podle principu lex loci damni / delicty.

Pokud jde o hmotné právo v případě sporů z porušení patentu (práva duševního vlastnictví), použije se nejčastěji právo místa poskytované ochrany práva duševního vlastnictví (patentového práva) a následně právo místa vzniku škody (uvedené je aplikovatelné také na vznik bezdůvodného obohacení) a právo místa, které má nejblíže k posuzované věci. Všechny země mohou při užití zahraničního práva vznést námitku veřejného pořádku a Čína tuto problematiku řeší v každém případě s mezinárodním prvkem jako předběžnou otázku.

U uvedeného je nutné uvést, že patentové litigace s mezinárodním prvkem neznamenají pouze problematiku jurisdikce, ale také problematiku volby práva. Může se tedy stát, že soud řešící konkrétní případ bude užívat jiné hmotné právo než to, které je jeho domácím právem. Nicméně je vhodné připomenout, že procesní právo se použije vždy právo soudu, který věc rozhoduje. Není tedy přípustné, aby například český soud rozhodoval podle japonského procesního práva, byť podle japonského hmotného práva rozhodovat může.

9. Patentové strategie ve vztahu k patentovým litigacím

„Válka je především důmyslná lest: tak jsi-li schopný, předstírej neschopnost, tak jsi-li připraven, předstírej nepřipravenost, tak jsi-li nablízku, dělej, že jsi daleko, tak jsi-li daleko, dělej žes na blízku. Útoč jen tam, kde tě nečeká, a uder, kde by se toho nenadál. V tom je umění mistrů války nesdělitelné předem. Zřejmé je pouze tolik: ten, kdo již před bitvou při poradě v chrámu stál na vítězství, zřejmě promyslel mnoho způsobů plánu, ten, kdo již před bitvou při poradě v chrámu nedokázal zvítězit, nepromyslel dostatečný počet plánů. Promyšlený plán přináší vítězství, nedostatečný plán nese porážku. Co teprve tam, kde žádný plán nebyl! Z tohoto pohledu jsou mi vítězové i poražení předem zjevení!"

Sun-c', Umění války

Patentové strategie představují celou samostatnou disciplínu, která v sobě bude obsahovat strategie z hlediska teritoria, kde dojde k žádosti o vydání patentu. Žádný celosvětový patent neexistuje, a vlastník vynálezu tak musí zhodnotit efektivnost patentové přihlášky v tom daném teritoriu. Bude zcela jistě hodnotit použitelnost a užitečnost patentové ochrany v daném teritoriu, stejně tak jako bude hodnotit ochranu uděleného patentu prostřednictvím soudu.

Patentové litigace (ostatně jako veškeré litigace) představují jistý druh války, ve které vítězí lépe připravená strana. V bitevním poli nejde o právo jako o bojovou strategii, v soudní síni by mělo jít v první řadě o spravedlnost a o právo, ale jde i o připravenost (a tedy také o strategii) jednotlivých stran sporu. Tato práce se zabývá patentovými litigacemi a z tohoto důvodu se na závěr také v krátkosti zabývá problematikou litigačních strategií. Majitel patentu se může dostat do situace, kdy udělený patent je porušován a v takovém případě volí svoji strategii, jak se vůči porušování bránit. Druhá strana může mít za to, že patent byl vlastníkovi tohoto patentu udělen neoprávněně, a v takovém případě použije odlišné litigační strategie než vlastník tohoto patentu. V poslední řadě může dojít k situaci, kdy porušovatel si je vědom, že porušuje právo vlastníka patentu, ale použije strategie směřující k znemožnění užívání tohoto patentu, či prodloužení samotného řízení (což má samozřejmě pro vlastníka patentu následky).

Spor o patent lze rozdělit na tři samostatná stádia, kterými je stádium před podáním žaloby (předlitigační stádium), stádium řízení před soudem (litigační stádium) a stádium ve vztahu k výkonu rozhodnutí. Jak do předlitigačního stádia, tak do stádia litigačního spadá předběžné opatření, jehož užití je jednou z patentových strategií. Příkladem litigační strategie, kde bylo použito předběžné opatření je předběžné opatření, které získal Apple nad Samsungem[691]. Problematika předlitigačního stádia (jako je například zaslání vytýkacího dopisu a reakce domnělého porušovatele na tento dopis) není součástí této práce, která se zabývá již samotnou litigační částí. Pokud jde o litigační strategii Anthony Miele, litigace rozděluje na problematiku přiměřených poplatků, ztráty zisku, vzniku a nárůstu škody a náklady právního zastoupení[692]. Dále pro případ litigačních strategií bude nezbytné ohodnotit rizika spojená s litigací, a to konkrétně

1) statistické hodnocení,
2) hodnocení důkazů,
3) právní hodnocení.

Statistické hodnocení bude představovat zhodnocení klíčových faktů a zároveň poměr úspěšnosti v obdobných věcech. K uvedenému je nezbytné mít k dispozici odbornou literaturu a případy, ve kterých bylo rozhodováno. S tímto také souvisí historický vývoj a přístup k právní filozofii v dané právní oblasti. Příkladem může být právě rozhodování japonských soudů, jejichž přístup je pro určitou „neortodoxnost" terčem kritiky. Jiným příkladem je rozhodování čínských soudů. Zde je vhodné se v rámci patentové strategie seznámit s dostupným rozhodováním soudů. Konkrétně v případu Číny není zajímavé jen samotné rozhodování soudů po obsahové stránce, ale důležitým faktorem je také rozhodování sporů s cizím prvkem, tedy jaké množství případů s cizím prvkem je u toho konkrétního soudu pro cizí prvek úspěšný. Dalším statistickým hodnocením je délka řízení, kterou je zapotřebí také zohlednit. Pokud jde o délku řízení, bude strategie také směřovat k tomu, zda strana má zájem na co nejdelším soudním řízením, či naopak - zda má zájem na co nejkratším vyřešení sporu. Například vydání předběžného opatření postiženou stranu nutí jednat, avšak strana, která návrh na vydání předběžného opatření navrhla (a je v tomto úspěšnou), nemusí mít zájem na rychlém vyřízení věci. Příkladem může být výše uvedené předběžné opatření Apple vs. Samsung. V uvedené věci

691 Jindřich Kalíšek, Apple vs. Samsung – Průmyslové spory jako nástroj konkurenčního boje na poli spotřební elektroniky. Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových 2014, Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, Praha 2011, str. 96

692 Anthony Miele, Patent Strategy – The Manager's Guide to Profiting from Patent Porfolios, John Wiley & Sons, Inc., New York 2000, ISBN: 0-471-39075-5 str. 46

Apple dosáhl předběžného opatření spočívajícím v zákazu prodeje konkurenčního výrobku. Nejednalo se o patentový spor, ale o průmyslový vzor (tzv. design patent). Apple nakonec s trvalou ochranou uvedeného průmyslového vzoru RCD 000181607-0001 [693] nebyl úspěšný[694]. Průmyslový vzor byl dnem 1. 12. 2011 zneplatněn. V této věci byl veden spor před soudy v Německu (Okresní soud v Düsseldorfu jako soud prvního stupně a následně Vyšší zemský soud v Düsseldorfu jako soud odvolací), dále před soudy v Holandsku (Okresní soud v Haagu jako soud prvního stupně, odvolací soud pak žádné rozhodnutí nevydal, ale odkázal na rozhodnutí soudu Velké Británie) a ve Velké Británii (Vrchní soud jako soud prvního stupně a následně Odvolací soud). Volba návrhu na vydání předběžného opatření v této věci bylo volbou patentové strategie, mimo jiné s ohledem na statistické hodnocení.

Hodnocení důkazů je další oblastí ve vztahu k litigačním strategiím, kdy strana také musí zhodnotit, zda je v případném litigačním řízení schopen unést důkazní břemeno (bude-li na straně žalující), či důkazy žalobce s úspěchem zpochybnit. Podání žaloby by (nejen v patentových litigacích) nemělo mít charakter neoprávněně užitého nástroje. Příkladem, kdy strana sporu předem zná své možnosti a nerespektuje je, může být případ Gabriel vs. Qualcom[695]. Z korespondence zaměstnanců společnosti Gabriel bylo zjištěno, že tito si byli dobře vědomi skutečnosti, že jejich šance být ve sporu se společností Qualcom úspěšnými se blíží nule.

Právní hodnocení vychází z detailního hodnocení důkazů a ze statistického hodnocení. K uvedenému je nezbytná nutná znalost legislativy a judikatury. Pokud strana po zvážení uvedeného dospěje k závěru, že její postavení je natolik silné, že v litigačním řízení může být s velkou pravděpodobností úspěšnou, je vhodné vést litigační řízení. Právní hodnocení i důkazy a statistika může v takovém případě vést v litigačním řízení k úspěchu i stranu, která z hlediska principu spravedlnosti by úspěšnou být neměla. Uvedené je však již otázkou etickou a nikoliv právní. V tomto ohledu je vhodné připomenout, že etika je v litigačním řízení velice důležitým faktorem a není dobré tento faktor opomíjet.

693 [cit. 5. 4. 2019] https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/000181607-0001
694 [cit. 5. 4. 2019] http://ipkitten.blogspot.com/2013/07/ohim-finally-moves-on-invalidity-of.html
695 [cit. 5. 4. 2019] dostupné z https://www.courtlistener.com/opinion/2656984/gabriel-technologies-corp-v-qualcomm-incorporated/

Závěr

První věta úvodu této práce je ve své podstatě filozofická otázka pátrající po tom, zda je právo duševního vlastnictví dobrem nebo zlem. Nad touto otázkou je možné se zamyslet z obou úhlů pohledu a to, zda to co je dobré pro vynálezce, je také dobré pro společnost a naopak. Z textu této práce vyplývá, že odpověď na tuto otázku z hlediska filozofického, morálního a náboženského není, vůbec jednoduchá a rozhodně odpověď na tuto otázku není odpovědí jednoznačnou. Přesto společenský vývoj ve většině světa, která je právě ovlivněna křesťanským (a s tím spojenými židovskými základy) a západní filozofií dospěla k závěru, že ochrana duševního vlastnictví je v pořádku a je na místě. Důsledkem ochrany práv duševního vlastnictví však může být to, že dochází ke sporům z práv duševního vlastnictví, ať již jsou vyvolány oprávněně či neoprávněně. Ať již se jedná o ochranu vývoje, či snahu zamezit konkurenci v jejím podnikání. Z textu této práce vyplývá, že patentové litigace často více představují obchodní strategii než ochranu práv. Uvedených sporů z ochrany duševního vlastnictví je celá řada, když tato práce se zabývá jen jednou částí těchto sporů z práv duševního vlastnictví a to spory patentovými.

Z hlediska porozumění problematice, je na místě se nejprve zabývat historickým vývojem. Historický vývoj práva obecně, a práva duševního vlastnictví zvláště, je na navázán na konkrétní společnost. Se samotným historickým vývojem je také spojen vývoj společnosti a vývoj filozofie na daném území, což ve vzájemné souvislosti ovlivňuje pojetí jednotlivých druhů práva a také jejich následnou aplikaci. Pokud jde o historický vývoj je na místě se zabývat duševním vlastnictvím obecně, když z něj se v historii následně vyčlenilo právo k literárním dílům (a následně k dílům filmovým), tedy právo autorské a právo průmyslové, které se následně dělilo na patentové právo, právo ochranných známek, nekalá soutěž, užitné a průmyslové vzory. Práce se zabývá historickým vývojem zejména v zemích, které současné právo duševního vlastnictví ovlivnily. Jedná se tedy zejména o Evropu a USA. Uvedené je důležité zejména z toho důvodu, že zejména země dálného, které jsou předmětem zájmu této práce se nechali značně inspirovat pozitivně-právní úpravou zemí západní Evropy, když konkrétně v zemích, které jsou zájmem této práce se jedná o právo německé a rakouské. Skutečnost, že tyto země pro své právní řády použili jako základ své vnitrostátní právní úpravy, však neznamená, že s ohledem na jejich odlišný historický, společenský a filozofický vývoj se při aplikaci těchto norem od svého historického a filozofického vývoje odchýlí. Příkladem jsou zejména rozhodnutí soudů v Japonsku a v Číně. Rozhodovací praxe soudů uvedených dvou zemí začíná směřovat ke standardům

západních a amerických soudů, když některá jejich dosavadní rozhodnutí byla pro „ostatní svět“ poněkud překvapivá, a „ostatním zbytkem světa“ také kritizovaná. Jak bylo uvedeno výše, popsané je dáno odlišným historickým, společenským a filozofickým (a s tím také spojeným náboženským) vývojem. Japonsko má odlišný přístup z hlediska historické a filozofické aplikace práva a Čína má odlišný společenský a filozofický přístup k této aplikaci, která je dána především socialistickým zákonodárstvím a filozofií Marxismu-Leninismu ve spojení se specifickým Čínským přístupem. S rozdílným aplikačním přístupem ostatní státy mohou nesouhlasit a kritizovat jen, avšak je nezbytné k tomuto rozdílnému pojetí přistupovat s pokorou a respektem k právnímu řádu a aplikaci tohoto právního řádu, té které země. Znalost historického, filozofického a sociálního vývoje v té které zemi je spolu se znalostí pozitivně právní úpravy velice důležitou částí patentové strategie, neboť mimo jiné uvedené ovlivňuje případný úspěch (nebo naopak neúspěch) ve věci.

Na historický vývoj navazuje problematika vlastnictví a vlastnického práva, jako **absolutního majetkového práva**. Vlastnické právo je jednou z nejzákladnějších částí občanského práva a ústavněprávními základy. S tím souvisí rozdělení vlastnického práva (a ochrany vlastnického práva) k hmotným věcem a vznik ochrany práv (a ochrany vlastnického práva) k nehmotným věcem, tedy k věcem bez hmotné podstaty (těm na které si nelze sáhnout, ale přesto v této společnosti reálně existují). Vznik ochrany práv bez hmotné podstaty pak je ovlivněn vývojem společnosti (např. právo honební) a technickým vývojem (právo autorské nebo právo patentové). V souvislosti s ochranou vlastnického práva nelze opomenout **relativní majetková práva**, což u práva duševního vlastnictví (patentového práva) představují například licenční smlouvy. Uvedenou část rozdělující práva na práva s hmotnou podstatou a práva bez hmotné podstaty práce dochází k závěru, že právo chrání vlastnické právo bez ohledu na to, zda se jedná o vlastnické právo k věci s hmotnou podstatou, či vlastnické právo s podstatou nehmotnou. Vlastnické právo je v demokratických zemích chráněno již v rovině základních lidských práv a svobod. Vývoj společnosti byl vždy před vývojem právním a v současné době v souvislosti s oblastí práva duševního vlastnictví dochází k další „revoluci“, kterou je vývoj v oblasti umělé inteligence. V současnosti se jedná především o strojové učení a rozpoznávání, nicméně právě tato oblast je dynamicky se rozvíjející oblastí, kterou bude za potření regulovat stejně jako je původně vznik vlastnického práva ke věcem bez hmotné podstaty. Závěr této části je především výzvou k další práci v oblasti právní úpravy práv v oblasti nehmotných statků a zejména v oblasti, která pro naší společnost může být obtížně uchopitelná, avšak pro další

generace může být již realitou každého dne. Příkladem může být úvaha Prof. Krčmáře, který uvádí, že rozdělení na práva hmotná a práva nehmotná se nezdají býti příliš důležitým. Prof. Krčmář vydal tuto úvahu v roce 1936 a v roce 2019 je rozdělení na práva hmotná a nehmotná realitou každého dne. V tomto ohledu byť se uvedené může jevit jako sci-fi, je vhodné uvažovat do budoucna nejen nad patentovým právem, ale také například pokud se bude umělá inteligence nadále vyvíjet stejnou rychlostí, může dojít k tomu, že se bude muset právně vymezit odpovědnost právě umělé inteligence, či bude nutno upravit to, kdo má nárok na výsledek činnosti umělé inteligence (případně kdo má nárok na vlastnické právo k výsledku její činnosti). Jak je uvedeno výše na první pohled se může zdát, že se jedná o vědecko-fantastický přístup, ale odkaz například na film Stanleyho Kubrika „2001: Vesmírná odysea" z roku 1968, ve kterém se objevují přístroje velice podobné současným iPadům (či tabletům). To, že se tento přístroj ve filmu objevil mělo mimo jiné za následek neúspěch firmy Apple v řízení o průmyslový vzor (design patent) na vzhled tabletů a mobilních telefonů. Z uvedeného tedy je vhodné uzavřít tak, že pokud je něco v současné době otázkou sci-fi (například rozvinutá umělá inteligence) je na místě s ohledem na rozvoj techniky tyto oblasti techniky, alespoň filozoficky a rámcově začít upravovat tak, aby ve chvíli kdy doje k nutnosti její praktické úpravy zde byly filozofické a právně teoretické základy na kterých bude možné začít stavět praktickou a pozitivně právní úpravu. Práce se v souvislostí s rozdělením na hmotná a nehmotná práva zabývá strukturou práva duševního vlastnictví, kde toto právo rozděluje na dvě základní oblasti a to práva průmyslová a práva autorská, když patentové právo je jednou z podoblastí práv průmyslových, což je také graficky vyjádřeno v příloze č. 8 - 10 této práce.

Patentové litigace bez využití pramenů práva v jednotlivých zemích je ve své podstatě nemyslitelné. Patentové litigace (s mezinárodním prvkem) jsou postaveny na pozitivním právu jednotlivých zemí a s pozitivním právem jsou také spojeny prameny práva jednotlivých zemí. Práce se v první řadě zabývá problematikou pramenů práva obecně a následně se zabývá otázkou pramenů práva jak ve vztahu k právu duševního vlastnictví obecně a patentového práva jako podmnožiny práv duševního vlastnictví, tak ve vztahu k mezinárodnímu právu soukromému. Problematika mezinárodních smluv je rozdělena také do problematiky členění těchto mezinárodních smluv, když na tomto místě si klade otázku obecného rozdělení těchto smluv a zároveň na tuto otázku práce nalézá poměrně obšírnou odpověď. Teoretické rozdělení mezinárodních smluv na bilaterální a multilaterální a následné rozdělení smluv na smlouvy otevřeného charakteru, polootevřeného charakteru a charakteru uzavřeného, stejně tak rozdělení mezinárodních

smluv na smlouvy globálního a regionálního charakteru má také praktický dopad na aplikování těchto smluv v praxi a s tím související případné rozšíření států participujících na té, které mezinárodní úmluvě. Pokud jde o mezinárodní smlouvy zde jsou jisté rezervy, zejména pokud jde o dohodu PCT ve vztahu k významné části zemí Jižní Ameriky. Na druhou stranu je důležité v závěru zkonstatovat, že většina multilaterálních mezinárodních smluv globálního charakteru svůj účel splnila a nadále plní. V tomto ohledu může být příkladem Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví z roku 1883, která je ve znění novel platná dodnes a která položila základ mezinárodního systému ve vztahu k ochraně průmyslových práv. „Úspěšnou" úmluvou je také dohoda TRIPS, která ve vztahu k WTO přiměla například Čínu k ochraně průmyslových práv, když mimo jiné právě TRIPS přispěl k dynamickému vývoji ochrany průmyslových práv v Číně, která se tak pomalu začíná alespoň přibližovat k západním standardům. Další ukázkou úspěšné mezinárodní úmluvy je Evropská patentová úmluva, na jejímž základě vznikla Evropská Patentová Organizace, a fungování této úmluvy/této organizace je vzorem na jehož základě vznikla celá řada obdobných úmluv a organizací. Příkladem může být naposledy vzniklý Visegrádský patentový institut. Mezinárodní smlouvy a patentová ochrana je velkým tématem i v současnosti a zejména v Evropě je vtělena do vzniku posílené patentové spolupráce a následného vzniku Evropského patentu s jednotným účinkem. Jednotný evropský patent (z hlediska mezinárodní smlouvy) - je předmětem diskusí, když část diskutujících tento vývoj kritizuje především s tím, že dojde k omezení národních právních systémů v oblasti patentové spolupráce, a s tím, že v oblasti patové ochrany dojde ke vzniku samostatné justice, která nebude pod kontrolou jednotlivých členských zemí. Uvedené je nutné vyřešit zejména s ohledem na souvztažnost s ústavním pořádkem zemí, které mají zájem na tomto programu participovat. Zde je nutné dát na misku vah výhody a rizika, když autor této práce se přiklání k závěru, že výhody jednotné regionální patentové ochrany převažují nad negativy. Při zobecnění uvedeného je u problematiky pramenů práva vhodné sdělit, že unifikace (jak patentového práva, tak procesních předpisů směřujících k vymáhání patentové ochrany) má značné výhody pokud jde o podobnost při ochraně a následném vymáhání ochrany patentových práv. Na druhou stranu se tím stírá diverzita jednotlivých systémů z hlediska jejich historického, filozofického a společenského vývoje. Zde je na místě si položit otázku, zda se od „minoritních systémů", z nichž některé kritizujeme, se nemůžeme něčemu naučit a pro další ochranu patentových práv. Na uvedenou otázku tato práce nezodpovídá a je na čtenáři, aby sám na tuto otázku hledal odpověď, když autor na tomto místě odkazuje především na systémy Japonska a Číny.

Po úvodu k otázce pramenů práva se práce zabývá jednotlivými prameny práva ve vybraných zemích. Ne všechny uvedené prameny jsou běžně dostupné a jejich přehledné zpracování a komparatistika je jedním z hlavních cílů této práce, když pro případný spor a následné litigační řízení, seznam právních předpisů upravující jak patentové právo, tak procesní předpisy směřující k vymáhání patentového práva jsou z hlediska litigační strategie, klíčovými informacemi. Jedná se zároveň o komparaci důležitých právních řádů z hlediska případné patentových strategií s nimiž jsou také spojené strategie litigační. Z hlediska srovnání je v závěru vhodné uvést některá zjištění, které autor považuje za důležitá. Pokud jde o právní úpravu patentového práva většina zemí (které jsou zájmem této práce) patentové právo upravuje v samostatném kodexu, když zde existuje výjimka, kterou je Francie, která patentové právo upravuje v zákonu o duševním vlastnictví, tedy zákonu, který upravuje duševní vlastnictví jako celek, tedy včetně všech jeho součástí. Zájem práce jsou patentové litigace, a s tím tedy také souvisí úprava vztahů (nebo sporů) s mezinárodním prvkem. Zde některé země jako Česká republika, Velká Británie, Japonsko, Čína a Korea upravují mezinárodní právo soukromé v samostatném kodexu a jiné země Německo, Nizozemí nebo Rusko mají úpravu kolizních norem (mezinárodního práva soukromého) vtělenu do norem Občanského zákoníku. Francie sice některé kolizní normy upravuje v Občanském zákoníku, nicméně komplexní úpravou mezinárodního práva soukromého nedisponuje. Poslední zemí našeho zájmu je USA, které úpravou mezinárodního práva soukromého na federální úrovni (tedy právě ve vztahu k patentovému právu, které v USA rozhodují federální soudy) nedisponuje vůbec. Zde je možné uvést, že státy v oblasti patentových litigací mají většinou (nikoliv výhradně) obdobnou právní úpravu. Procesní normy týkající se patentových litigací jsou v EU upraveny nařízením Brusel I (pokud jde o příslušnost soudů) a následně rozhodné právo je upraveno v nařízeních Řím I (pro smluvní závazkové vztahy) a Řím II (pro mimosmluvní závazkové vztahy). Pro „ostatní svět" žádná taková globání mezinárodní úmluva otevřeného charakteru neexistuje a právně vzhledem k technickému vývoji, a bohužel značnému nárůstu patentových litigací, by bylo více než vhodné takovou mezinárodní úmluvou disponovat. Avšak ani unifikace právních norem a přístupů však nemůže zajistit stejnou aplikaci právních norem ve všech státech, nebo alespoň státech významných z hlediska patentové ochrany a její následné ochrany. Zde by stálo za to zamyslet se nad nějakou formou sdílení významných rozhodnutí a vzájemné diskuse, proč došlo k tomu kterému rozhodnutí a důvod vedoucí právě k vydání tohoto rozhodnutí. Takové diskuse by mohli mít za následek pozitivní ovlivnění všech zúčastněných stran.

Na prameny práva navazuje problematika struktury práva duševního vlastnictví, tedy rozdělení tohoto práva na copyright a na průmyslová práva, které jsou následně rozděleny, když zájmem této práce je pouze jeden výsek práv průmyslových, a to právo patentové. Pokud jde o rozdělení je na místě se zamyslet také nad ochranou software, která je chráněna především jako autorské dílo. Patentová ochrana software je sice v Evropě zakázána, v USA a v Japonsku je software možné chránit také patentem. Patentová ochrana software však není až zas tak úplně vyloučena ani v Evropě, byť v Evropě by se mělo jednat o počítačem implementovaný vynález. Zde je vhodné poukázat na problematiku ochrany umělé inteligence, kterou tato práce rozděluje na Super-Software, Strojové učení a matematické metody. Pokud jde tedy o ochranu software (byť jde o Super-Software) bude (s výjimkou USA a Japonska) na vynálezci, či na přihlašovateli patentu, zda uvedené bude chránit prostřednictvím počítačem implementovaného vynálezu (bude-li to technicky vůbec možné). V závěru již byla umělá inteligence zmíněna, avšak zde byla zmíněna především v ohledu k odpovědnosti umělé inteligence či nároku na výsledek činnosti umělé inteligence. Pokud jde o samotnou ochranu umělé inteligence, tako se jak bylo uvedeno výše chrání buď jako software (Super-Software), tedy prostřednictvím autorského práva původce strojového kódu nebo jako počítačem implementovaný vynález. V této oblasti se jeví vhodným rozpoutat širokou diskusi o ochraně umělé inteligence, o ochraně výsledků činnosti umělé inteligence a zároveň o odpovědnosti za škodu umělou inteligencí způsobenou.

Poté co se práce zabývala problematikou pramenů práva ve vztahu k patentovému právu a mezinárodnímu právu soukromému, a dále poté co se tato práce zabývala problematikou postavení patentového práva v rámci vymezení práva je na místě se z hlediska struktury a tématu této práce zabývat problematikou porušení práva chráněného patentem. Zejména se jedná **o spory o patentovatelnost**, když tyto spory postavené především na správním právu a jde většinou o spor mezi přihlašovatelem a příslušným registračním úřadem (patentovým úřadem). U těchto sporů není mezinárodní prvek nikterak relevantní, pouze s výjimkou, že přihlašovatelem je osoba cizího práva a každý stát na tomto místě použije princip teritoriality. Pro samotnou registraci patentu je nezbytné splnění podmínek patentovatelnosti, tedy splnění podmínek kladených na novost, obsah tvůrčí činnosti a na průmyslovou využitelnost. Na tomto místě práce komparuje podmínky patentovatelnosti ve vybraných zemích, které jsou předmětem zájmu této práce. Závěrem v této části práce je zjištění, že podmínky patentovatelnosti, jsou dány mezinárodními smlouvami a státy, které jsou předmětem zájmu této práce tyto podmínky mají formálně

velmi podobné. Zde je na místě poukázat na rozdíly mezi Evropou a USA, které mají být jen formálního charakteru, avšak pouze formálního charakteru nejsou. Naopak velice podobná úprava ve vztahu v Evropě je úprava Japonská, avšak aplikační praxe v Japonsku je v některých případech značně odlišná, a to přes velmi podobný právní základ. Na spory o patentovatelnost navazuje problematika **sporů z porušení patentu**, kde již mezinárodní prvek relevanci má. V případě sporů z porušení patentu, ať již jde o přímé, nebo nepřímé porušení patentu, nebo o spor z vyčerpání práv z patentu, bude nezbytné určit pravomoc příslušného soudu, neboť opět z hlediska litigační strategie bude také důležité vhodně zvolit soud z hlediska rychlosti řízení, případného úspěchu ve věci, ale také s ohledem na vykonatelnost rozhodnutí soudu jedné země v zemi jiné. Pro některé subjekty zde může dojít k překvapení, spočívajícím v tom, že subjekt sídlící v jedné zemi, může být žalován v jiné zemi než je země jeho sídla. Uvedené souvisí právě s kolizními ustanoveními a s pravomocí toho kterého soudu věc rozhodnout. Typicky jde o místo vzniku škody. Příkladem tedy může být, že český subjekt může být žalován za porušení japonského patentu před japonským soudem, když český zákon o mezinárodním právu soukromém v § 80 uvádí, že práva duševního vlastnictví se řídí právem státu, který tato práva přiznává a poskytuje jim ochranu. Na základě uvedeného by se teoreticky mohlo stát, že českému subjektu dojde předvolání před Japonský soud. Obdobně se tak může stát v případě Německa, pokud český subjekt poruší v Německu, Německem udělený patent. Pokud některé subjekty vyjadřují obavy, že práva českých subjektů nemusí být v případě nadnárodních soudů chráněna (projet Jednotného Evropského Patentového soudu), již v současné době může ve sporech s mezinárodním prvkem dojít k obdobným situacím. Práce na tomto místě také prování komparaci příslušných ustanovení právních předpisů, zmíněných v oblasti pramenů práva, které se zabývají problematikou pravomoci a příslušnosti soudů a výběrem hmotného práva. Komparací jednotlivých právních řádů je v práci zjištěno, že jednotlivé státy na první místo obvykle staví domicil žalovaného, když pokud jde o spory z patentů je obvyklá místní příslušnost soudu dána místem vzniku škody nebo místem spáchání deliktu, když výjimkou je pouze Ruská federace, kde příslušný procesní zákon s obecnou příslušností podle místa vzniku škody nepočítá. Uvedené je vždy problematiku vnitrostátních právních úprav, když příslušný soud je zapotřebí vybírat velice pečlivě s ohledem budoucí vykonatelnost. Z praktického hlediska je uvedené zejména důležité v případě Čínských soudů, které obvykle nevykovávají rozhodnutí cizozemských soudů o odkazem na veřejný pořádek Číny. Dojde-li tedy k porušení patentového práva například v České republice nebo v Německu subjektem Čínského práva, tak přestože

formálně čínské právo uvádí příslušnost soudu místa, kde vznikla škoda, Čínský soud obvykle odmítne takové rozhodnutí vykonat. Pro poškozeného tedy v tomto případě bude jednodušší žalovat v Číně, před čínským soudem, když pokud bude v tomto řízení úspěšný, má také možnost vykonatelnosti tohoto rozhodnutí na čínském území. Uvedené by bylo možno napravit nějakou dvoustrannou dohodou (nebo multilaterální dohodou) týkající se vykonatelnosti cizích soudních rozhodnutí na území Číny, což by sebou zcela jistě neslo reciprocitu, což by na druhou stranu mohlo být nebezpečné pro subjekty z ostatních zemí. V tomto ohledu se jeví vhodným nejprve vyčkat do doby, než Čínské patentové soudnictví (které vzhledem k ekonomickému a geografickému významu Číny nabývá na významu) začne vykazovat známky moderního a progresivního patentového soudnictví s odborně a kvalitativně akceptovatelnými rozhodnutími, které nebudou ovlivněny zájmy třetích osob či zájmy Číny jako takové.

S uvedeným souvisí struktura patentového soudnictví a patentové soudnictví jako takové, když pro účastníka patentové litigace je dobré znát strukturu soudů. Tato práce grafickou strukturu patentového soudnictví, některých vybraných zemí obsahuje v přílohách k této práci.

Poslední kapitolou této práce je kapitola zabývající se patentovými strategiemi ve vztahu k patentovými litigacím. Jedná se o kapitolku popisnou odpovídající na základní otázky, které si účastník patentové litigace bude klást, když bude hodnotit možnosti ve vztahu k potencionálnímu úspěchu nebo potencionálnímu neúspěchu ve věci. Litigační strategie však není jen věcí praktickou, ale také věcí teoretickou, kdy právě znalost filozofie, vývoje a prostředí, spolu s právním hodnocením a důkazními prostředky bude mít vliv na praktickou aplikaci. Litigační strategie tedy představují spojení teoretického přístupu s praxí.

Seznam zkratek

Právní předpisy

ALI Principles	-	Principy vydané The Americam Law Institute pro oblast Duševního vlastnictví
Bernská úmluva	-	Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl
Brusel I.	-	Nařízení (EU) o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech
Dohoda WTO	-	Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace
EPC	-	Úmluva o udělování Evropských patentů (Evropská patentová úmluva) (86/2007 Sb. m. s.)
F-CdCP	-	Francouzský Občanský soudní řád
F-CdOJ	-	Francouzský zákon o organizaci justice
F-CdPI	-	Franckouzský zákon o duševním vlastnictví
Haagská úmluva o doručování	-	Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanskoprávních (85/1982 Sb.)
Listina základních práv EU	-	Listina základních práv Evropské unie (2010/C 83/02)
LZPS	-	Listina základních práv a svobod (162/1998 Sb.)
Madridská dohoda	-	Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží
N-PA	-	Nizozemský patentový zákon
N-Rv	-	Nizozemský občanský soudní řád
Obecný zákoník občanský	-	Obecný zákoník občanský (946/1811 ř.z.)
obč. zák.	-	Občanský zákoník (40/1964 Sb.)
o.z.	-	Občanský zákoník (89/2012 Sb.)
Pařížská úmluva	-	Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví z roku 1883
PCT	-	Smlouva o patentové spolupráci
Řím I.	-	Nařízení (ES) o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy

Řím II. - Nařízení (ES) o o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy

SEU - Smlouva o Evropské unii

SFEU - Smlouva o Fungování Evropské Unie

TRIPS - Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví

UCC - Jednotný obchodní zákoník USA

UK-CP - Občanský soudní řád (Civilní proces) Velké Británie

UK-PA - Zákon o patentech Velké Británie

ZMPS - Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním

ZMP - Zákon o mezinárodním právu soukromém

ZPO - Německý občanský soudní řád

民事訴訟法 - Japonský občanský soudní řád

(Mínshì sùsòng fǎ)

法の適用に関する通則法 - Japonský ekvivalent zákona o mezinárodním právu soukromém

(Hōno Tekiyō ni Kansurutsūsoku hō)

민사소송법 - Korejský občanský soudní řád

(minsasosongbeob)

법원조직법 - Korejský zákon o organizaci soudnictví

(beob-wpnjojigbeob)

中華人民共和國民事訴訟法 - Občanský soudní řád Čínské lidové republiky

(Zhōnghuá rénmín gònghéguó mínshì sùsòng fǎ)

中华人民共和国涉外民事关系 法律适用法

(Zhōnghuá rénmín gònghéguó shèwài mínshì guānxì fǎlǜ shìyòng fǎ)

- Čínský ekvivalent zákona o mezinárodním právu soukromém

Organizace

EPO	-	Evropská patentová organizace
ESD	-	Evropský soudní dvůr
KSČ	-	Komunistická strana Číny
UPC	-	Jednotný patentový soud
WIPO	-	Světová organizace duševního vlastnictví
WTO	-	Světová obchodní organizace

Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace:

Adelman, J. M. Randall, R. R., Thomas, J. R., *Cases and Materials on Patent Law, Third Edition*, St. Paul, Minesota, USA, West a Thomson Reuters 2009, ISBN 978-0-314-19082-6

BIBLE, Česká biblická společnost, Praha 1995, ISBN 80-85810

Boguszak, J. Čapek, J. Gerloch, A.: *Teorie práva, druhé přepracované vydání,* ASPI, Praha 2004, ISBN 80-7357-030-0

Bělohlávek, A.J., *Mezinárodní právo soukromé evropských zemí,* Praha 2010, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-309

Bříza, P., Břichnáček, T., Fišerová, Z., Hrák, P., Ptáček, L., Svoboda, J.: *Zákon o mezinárodním právu soukromém*, Komentář 1. vydání, Praha C.H.Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-582-2,

Case law of the Boards of Appeal of the European Patent Office, 7th edition 2013, European Patent Ofice 2013, ISBN 978-3-89605-115-8

Čornej, P. a kol.: *Dějiny Evropské civilizace I.*, Paseka Praha a Litomyšl 1995, ISBN 80-7185-474-3

Drápal, L., Bureš, J. a kol.: *Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-107-9,

Dvořák, J. Švestka, J. Zuklánová, M. a kol., *Občanské právo hmotné, Svazek 1. Díl první: Obecná část.,* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, ISBN 978-80-7552187-3,

Gervais, D.: *The TRIPS agreement, drafting history and analysys, third Edition*, Thomson Reuters (Legal) Limited, London 2008, Great Britan, ISBN 978-1-847-03282-9

Goldstein, P. Straus, J., *Intellectual Property in Asia, Law, Economics, History and Politics;* Germany, Spinger-Verlag Berlin Heidelberg, 2009, ISBN 978-3-540-89702-6
Hakenberg, W., *Základy evropského práva, 2. aktualizované vydání*, C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 80-7179-924-6

Hendrych, D., *Právnický slovník, 3 vydání, 2009,* ISBN 978-80-7400-059-1

Hooijdonk, M. Eijsvoogel, P., *Litigation n the Netherlands*, Hague, Netherland, Wolters Kluger, 2009, ISBN 19789041141439

Horáček, R. Čada, K. Hajn, P.: *Práva k průmyslovému vlastnictví*, 1. Vydání, C. H. Beck, Praha 2005, ISBN 807179-879-7

Hiroshi, O., *Japanese Law*, Oxford: Oxford University press 2012, ISBN 9780199642069,

Hurlbut, E.P., *Essays on Human Rights an Their Political Guaranties*, New York (USA): Fowlers and Wells 1845

Jakl, L.: *Právní ochrana průmyslového a jiného duševního vlastnictví*, Metropolitní univerzita Praha, Praha 2011, ISBN 978-80-86855-63-9

Jakl, L. Přádná, Z.: *Mimoevropské systémy právní ochrany průmyslového vlastnictví*, Praha: Metropolitní Univerzita Praha, 2009, ISBN 97880-86855-47-9

Kincl, J. Urfus, V. Skřejpek, M., *Římské právo,* Praha: C.H.Beck 1995, ISBN 80-7179-031-1

Kissinger, H.: *Uspořádání světa*, Prostor, Praha 2016, ISBN 978807260335

Knap, V.: *Teorie práva*, C.H.Beck, Praha 1995, ISBN 807179028-1

Kono, T. (ed), Yokomizo, D.; *Intellectual Property and Private International Law, Comparative Perspectives; Japan*; Hart Publishing Ltd, Oxford 2012

Košík, P.: *The Positive Impact of Intellectual Property Harmonization on Diversity of National Regulations of International Private Law*, Institute of Intellectual Property, Tokio 2014

Krčmář, J.: *Právo občanské I. Výklady úvodní a část všeobecná, III. doplněné vydání.* Praha: Všehrd, 1936,

Kučera, Z. Pauknerová, M. Růžička, K.: *Mezinárodní právo soukromé, 8. vydání,* Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2015, ISBN 978-80-7380-550-0

Kudrna, J., Hošek, R., Hruška, B.: a kol.: *Dějiny Francie*, Nakladatelství Svoboda, Praha 1988

Krofta, K: *Dějiny selského stavu*, Praha, 1949

Miele, A.: *Patent Strategy – The Manager's Guide to Profiting from Patent Porfolios*, John Wiley & Sons, Inc., New York 2000, ISBN: 0-471-39075-5

Paterson, D.: ed.,: *A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory. Second edition,* Chichester, West Sussex, United Kingdom: Blackwell Publishing ltd., 2010, ISBN 140517009

Pauknerová, M.: *Evropské mezinárodní právo soukromé, 2 vydání*, C. H. Beck, Praha 2013, ISBN 978-80-7400-504-6

Potter, P. B.: *The Chinese Legal System, Globalization and local legal culture,* London and New York, Routledge 2001

Reischauer, E. O. Craig, A. M.: *Dějiny Japonska,* Praha: Nakladatelství Lidové Noviny 2009, ISBN 978-80-7106-513-5

Shimanami, R., *The Future of the Patent system*, Ping, Z., Review and perspective of Chinese patent system, Norhampton, Massachutsetts, USA, Edward Elgar Publishing Limited, ISBN 978 1 78100 053 3

Standarts, T. C.: *Institutes of Justinian with English Introduction, translation, and notes*, (1876)

Seidl-Hohenveldern, I.: *Mezinárodní právo veřejné*, CODEX, Praha 1999, ISBN 80-85963-82-5

Spáčil, J. a kol.: *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013

Schuler, A. A.: *texts and Commentary for the study of Roman law: Mechanisms and development* (1936)

Walter, M. M. von Lewinski, S.: *European Copyright Law, A Commentary*, Oxford University Press, New York 2010, USA, ISBN-13 978-0199227327

Sborníky a časopisecké články:

Chen, A. H. Y.: *Toward a legal Enlightenment: Discissions in Contemporary China on the Rule of Law,* Pacific Basin Law Journal, Volume 17, Issue 2-3, University of California, 1999

Cole, P. Stephen, NTP v. RIM: The Diverging Law Betwen System and Method Claim Infringment, University od New Hampshie Law Review, Volume 5

Cremes, K. Ernicke, M. Gaessler, F. Harhoff, D. Helmers, Ch. McDonald, L. Schliessler, P. Van Zeebrock, N.: *Patent litigation in Europe, Disussion Paper No. 13-072,* Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung GmbH, Centre for European Economic Research,

Dent, Chris, „Generally Inconvenient": *The 1624 Statute of Monopolies as political compromise*, Melbourne University Law Review, vol. 33, Melbourne 2009, Victroria, Australia

Eliáš, K.: *Teoretické i praktické otázky rekodifikace českého občanského práva*, Právní Fórum 2006, číslo 3,

Gabriel, R. M., *The Patent Revolution: Proposed Reforms in Chinese Intellectual Property Law, Policy, and Practice Are The Latest Step to Bolster Patent Protection in China*, Asian-Pacific Law & Policy Journal, Vol 9, Issue 2 (2008)

Kalíšek, J.: Apple vs. Samsung – Průmyslové spory jako nástroj konkurenčního boje na poli spotřební elektroniky. Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových 2014, Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, Praha 2011

Košík, P.: *Ochrana průmyslových práv ve vztahu k problematice vyčerpání práva*, Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových 2014, Universita Karlova v Praze, PrávnickáFakulta, Praha 2014, ISBN 978-80-87975-15-2,

Košík, P.: *Problematika vyčerpání práv (paralelních dovozů) – Japonsko a Česká republika*, srovnání, Bulletin zahraničního oddělení Nejvyššího soudu, ročník V, číslo 4/2014

La Croix, S. J. Kawaura, A.: *Product patent reform and its impact on Korea`s pharmaceutical industry,* International Economic Journal, Vol. 10, Number 1, Spring 1996

Nard, Craig Allen a Morriss Andrew P.: *Constitutuionalizing Patents: From Venice to Philadelphia*, Review of Law and Economic 2:2, 2006, Case Western Reserve University, Clevland, OH, USA

Savvateev, V. Litigating technology patent infringment in the Russian federation, AIPLA Quarterly Journal, Volume 41, Number 4, Fall 2013,

Yuko Kusama, Recinsidering International Jurisdiction in Intellectual Property Rights Litigation – Ensuring Predictability Under new Interpretations od Jucical Precedents, Bulletin IIP 2013 Vol 23, Tokio

Zákony a právní předpisy:

Česká republika

Ústavní zákony

Ústavní zákon č. 2/1992 Sb., o vyhlášení Listiny základních lidských práv a svobod

Zákony

Zákon č. 946/1811 ř.z., **Obecný zákoník občanský** ze dne 1. června 1811

Zákon č. 305/1919 Sb., **týkající se prozatímních opatření na ochranu vynálezů**

Zákon č. 151/1950 Sb., **Občanský zákoník**

Zákon č. 40/1964 Sb., **Občanský zákoník**

Zákon č. 527/1990 Sb., **o vynálezech a zlepšovacích návrzích** (Patentový zákon)

Zákon č. 529/1991 Sb., **o ochraně topografií polovodičových výrobků,**

Zákon č. 14/1993 Sb., **o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví**

Zákon č. 206/2000 Sb., **o ochraně biotechnologických vynálezů,**

Zákon č. 207/2000 Sb., **o ochraně průmyslových vzorů,**

Zákon č. 173/2002 Sb., **o poplatcích za udržování patentů a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin**

Zákon č. 221/2006 Sb., **o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví**

Zákon č. 378/2007 Sb., **o léčivech**

Zákon č. 89/2012 Sb., **Občanský zákoník**

Zákon č. 91/2012 Sb., **o Mezinárodním právu soukromém (ZMPS)**

Vyhlášky – prováděcí předpisy

Vyhláška č. 550/1990 Sb., **o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů**

Vyhlášky, nařízení a úmluvy (mezinárodní smlouvy – MPS a bilaterální smlouvy)

Vládní vyhláška č. 50/1927 Sb., ze dne 27. dubna 1927 **o ochraně původcovského práva v poměru k Spojeným Státům**

Úmluva vydaná ve sbírce zákonů pod č. 23/1929 Sb., uzavřená mezi republikou Československou a Švýcarskem **o uznání a výkonu soudních rozhodnutí** ze dne 21. 12. 1926

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 74/1959 Sb., o Úmluvě **o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (Newyorská úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů)**

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 64/1963 Sb., **o Madridské dohodě o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží** ze dne 14. dubna 1891 revidované ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934 a v Lisabonu dne 31. října 1958

Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 157/1964 Sb., **o Úmluvě o diplomatických sticích**

Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 72/1966 Sb., **o Úmluvě o civilním řízení**

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 69/1975 Sb., **o Úmluvě o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**, podepsané ve Stockholmu dne 14. července 1967.

Vyhláška ministra zahraniční věcí č. 64/1975 Sb., **o Pařížské úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví** ze dne 20. března 1883, revidované v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967 **(Pařížská unijní úmluva)**

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 65/1975 Sb., **o Madridské dohodě o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek** ze dne 14. dubna 1891, revidované v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Nice dne 15. června 1957 a ve Stockholmu dne 14. července 1967

Vyhláška ministra zahraniční věcí č. 67/1975 Sb., **o Lisabonské dohodě na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu** ze dne 31. října 1958, revidované ve Stockholmu dne 14. července 1967

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 69/1975 Sb., **o Úmluvě o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**, podepsané ve Stockholmu dne 14. července 1967

Vyhláška ministra zahraničních věcí 129/1976 Sb., **o Úmluvě o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních**

Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 110/1978 Sb., **o Štrasburské dohodě o mezinárodním patentovém třídění** ze dne 24. března 1971

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 46/1979 Sb., o Smlouvě mezi Československou socialistickou republikou a Japonskem **o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu**

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 133/1980 Sb., **o Bernské úmluvě o ochraně literárních a uměleckých děl** ze dne 9. září 1886, doplněné v Paříži dne 4. května 1896, revodované v Berlíně dne 13. listopadu 1908, doplněné v Bernu dne 20. března 1914 a revidované v Římě dne 2. června 1928, v Bruselu dne 26. června 1948, ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Paříži dne 24. července 1971

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 28/1981 Sb., **o Locarnské dohodě o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů**, podepsané v Locarnu dne 8. října 1968

Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 85/1982 Sb., **o Úmluvě o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanskoprávních a obchodích (Haagská úmluva o doručování)**

Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 212/1989 Sb., **o Budapešťské smlouvě o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového řízení a Prováděcího předpisu k ní (Budapeťská úmluva)**

Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 160/1991 Sb., **o Úmluvě OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží)**

Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 296/1991 Sb., **o Smlouvě o patentové spolupráci a o Prováděcím předpisu k ní (PCT)**

Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 65/1993 Sb., o podpisu Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou **o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých vztahů v občanských a trestních věcech**

Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 183/1995 Sb., **o sjednání dohody mezi Českou republikou a Albánskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic.**

Vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb., **o sjednání Dohody o zřízení světové obchodní organizace (WTO), součástí této dohody je Dohoda o obchodních aspektech práv k duševního vlastnictví (TRIPS)**

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 103/1998 Sb., **PROTOKOL k Dohodě o dovozu vzdělávacích, vědeckých a kulturních materiálů přijatý Generální konferencí na jejím devatenáctém zasedání v Nairobi** dne 26. listopadu 1976

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 297/1998 Sb. ze dne 27. 9. 1966, **Dohoda mezi Českou republikou a Argentinskou republikou o podpoře a aochraně investic**

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 38/2000 Sb.m.s., **Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic podepsána mezi Českou republikou a Paraguayí**

Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 69/2002 Sb., o přistoupení k úmluvě **O UDĚLOVÁNÍ EVROPSKÝCH PATENTŮ (EVROPSKÁ PATENTOVÁ ÚMLUVA)** z 5. října 1973 ve znění aktu revidujícího článek 63 EPÚ ze 17. prosince 1991 a rozhodnutí správní rady Evropské patentové organizace z 21. prosince 1978, 13. prosince 1994, 20. října 1995, 5. prosince 1996 a 10. prosince 1998

Čína

Ústava ČLR z roku 1982

http://www.pkykwong.com/big5/pdf/constitution.pdf

http://www.npc.gov.cn/englishnpc/Constitution/node_2825.htm

Patentový zákon z roku 1984

Nařízení o zákazu jednání vedoucího k odstranění nebo omezení hospodářské soutěže zneužitím práv duševního vlastnictví z roku 2015 (关于禁止滥用知识产权排除、限制竞争行为的规定 **(**国家工商 行政管理总局令第 **74** 号) - Guānyú jìnzhǐ lànyòng zhīshì chǎnquán páichú, xiànzhì jìngzhēng xíngwéi de guīdìng (guójiā gōngshāng háng zhèng guǎnlǐ zǒngjú lìng dì 74 hào)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=15668

Zákon o vlastnictví z roku 2013 (中华人民共和国物权法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó wùquánfǎ)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13449

Zákon o rozhodném právu ve vztazích s civilním zahraničním prvkem z roku 2010 (který by se dal přeložit jako Zákon o mezinárodním právu soukromém) (中华人民共和国涉外民事关系 法律适用法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó shèwài mínshì guānxì fǎlǜ shìyòng fǎ)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=8423

Správní zákon z roku 1999 (中华人民共和国行政复议法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó xíngzhèng fùyì fǎ)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13295

Zákon o správním řízení z roku 1990 (do českého jazyka by se tento zákon dal přeložit jako **Správní proces nebo správní řád**) (中华人民共和国行政诉讼法 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó xíngzhèng sùsòng fǎ)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=7777

Zákon o obecných principech občanského práva z roku 1987 (中华人民共和国民法通则 - Zhōnghuá rénmín gònghéguó mínfǎ tōngzé)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=6595

Francie

Prohlášení práv člověka a občana ze dne 26. 8. 1789

Ústava

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5560

https://www.legifrance.gouv.fr/Droit-francais/Constitution/Constitution-du-4-octobre-1958

Občanský zákoník (Code de Civile)

https://www.legifrance.gouv.fr/Media/Traductions/English.../code_civil_20130701_EN

Občanský soudní řád (Code de Civil Procedure)

https://www.legifrance.gouv.fr/content/location/1745

Zákon o organizaci justice (Code de l`organisation judiciare)

https://wipolex.wipo.int/en/text/493355

Zákon o duševním vlastnictví (Code de la propriété intellectuelle, dále jen „F-CdPI")

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=12766

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=16057

Nařízení o procesních poplatcích (Arrêté du 24 avril 2008 relatif aux redevances de procédures perçues par l'institut national de la propriété industrielle)

Usnesení o postupu při podání žádosti o patent na vynález a užitného vzoru pro zadávání do národního rejstříku patentů (Arrêté du 19 septembre 1979 relatif aux modalités de dépôt des demandes de brevet d'invention et de certificat d'utilité et d'inscription au Registre national des brevets)

Nařízení na podání mezinárodní přihlášky na evropský patent a její aplikace regionálními kancelářemi v National de Institut propriété industrielle

Zákon o ochraně rostlin (Loi n° 2011-1843 du 8 décembre 2011 relative aux certificats d'obtention végétale

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14212

Zákon o boji proti padělání (Loi n° 2007-1544 du 29 octobre 2007 sur la lutte contre la contrefaçon)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5608

Zákon o ochraně biotechnologických vynálezů (Loi n° 2004-1338 du 8 décembre 2004 relative à la protection des inventions biotechnologiques)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5601

Japonsko

Ústava (日本国憲法 - *Nihonkokukenpō*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail_main?id=174

Patentový zákon (特許法 - *Tokkyo-hō*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=Patent+act&x=24&y=11&ia=03&ky=&page=1

Zákon o patentových zástupcích (弁理士法 – *Benrishihō*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=Patent+act&x=24&y=11&ia=03&ky=&page=2

Zákon o ustanovení Vrchního patentového soudu (知的財産高等裁判所設置法 - Chiteki zaisan kōtōsaibansho setchi-hō)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=1&re=02&dn=1&x=38&y=12&co=01&ia=03&ky=act+for+establishment+of+the+intellectual+property+high+court&page=11

Zákon o užitných vzorech (実用新案法 - *Jitsuyō shin'an-hō*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=utility+model&x=32&y=13&ia=03&ky=&page=1

Zákon o průmyslových vzorech (意匠法 - *Ishō-hō*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=design+act&x=52&y=12&ia=03&ky=&page=1

Zákon o ochraně odrůd a semen (種苗法 - *Shubyō-hō*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=plant+variety+act&x=44&y=16&ia=03&ky=&page=1

Zákon o ochraně uspořádání integrovaných obvodů (半導体集積回路の回路配置に関する法律 - *Handōtai shūseki kairo no kairo haichi ni kansuru hōritsu*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=circuit+layout+of+semiconductor+integrated+circuits&x=33&y=13&ia=03&ky=&page=1

Základní zákon o duševním vlastnictví (知的財産基本法 - *Chiteki zaisan kihon-hō*)

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?ft=2&re=02&dn=1&yo=Intellectual+property+basic+act&x=0&y=0&ia=03&ky=&page=1

Obecný zákon o uplatňování právních předpisů (法の適用に関する通則法 – *Hōno Tekiyō ni Kansurutsūsoku hō*)

http://law.e-gov.go.jp/htmldata/H18/H18HO078.html

http://blog.hawaii.edu/aplpj/files/2011/11/APLPJ_08.1_anderson.pdf

Korea

Ústava (대한민국헌법 – daehanmingu gheonbeob)

Patentový zákon z roku 1961 (특허법 (1961 년 12 월 31 일에 제정된 법률 제 950 호는 2013 년 7 월 30 일의 법률 제 11962 호 개정에 이르기까지 수차례 개정이 이루어짐) - eugheobeob (1961nyeon12w ol31il-e jejeongdoen beoblyul je950honeun 2013nyeon7wol30il-ui beoblyul je11962ho gaejeong-e ileugikkaji suchalye gaejeong-i ilueojim))

Zákon o patentových zástupcích z roku 2013 (변리사법 일부개정법률 - byeonlisabeob ilbugaejeongbeoblyul)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14068

Zákon o propagaci vynálezů (발명진흥법 - balmyeongjinheungbeob)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13740

Zákon o užitném vzoru z roku 1961 s poslední novelizací tohoto Zákona z roku 2014 (**실용신안법** (1961 **년** 12 **월** 31 **일에 제정된 법률 제** 952 **호는** 2014 **년** 6 **월** 11 **일의 법률 제** 12752 **호 개정에 이르기까지 수차례 개정이 이루어짐**)- sil-yongsin-anbeob (1961nyeon 12wol31il-e jejeongdoen beoblyul je 952honeun 2014nyeon 6wol11il-ui beoblyul je12752ho gaejeong-e ileugikkaji suchalye gaejeong-i ilueojim)

Zákon o průmyslovém vzoru, který je **z roku 1961**, s poslední novelizací tohoto Zákona z roku 2014 (**디자인보호법** 1961 **년** 12 **월** 31 **일에 제정된 법률 제** 951 **호는** 2013 **년** 7 **월** 30 **일의 법률 제** 12288 **호 개정에 이르기까지 수차례 개정이 이루어짐** - dijainbohobeob (1961nyeon 12wol 31il-e jejeongdoen beoblyul je951honeun 2013nyeon 7wol30il-ui beoblyul je12288ho gaejeong-e ileugikkaji suchalye gaejeong-i ilueojim)
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=15626

Zákon o ochraně nových rostlinných odrůd z roku 2012 (**식물신품종 보호법** - sigmulsinpumjong bohobeob)
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13731

Zákon o farmaceutických záležitostech z roku 2013 (**약사법** - yagsabeob)
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13729

Zákon o mezinárodním právu soukromém
http://www.moleg.go.kr/english/korLawEng;jsessionid=isCuVpxaHOMfkAXj8d7Yefw5hN0RL7Ts4hRX0pQnidqY3qbbHfM8QtLJZu1IeKv8?pstSeq=52687&brdSeq=33

<u>Maďarsko</u>

Zákon XXVIII z roku 2017 **o mezinárodním právu soukromém**
https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1700028.TV&timeshift=fffffff4&txtreferer=00000001.TXT

<u>Německo</u>

Občanský zákoník (Bürgerliches Gesetzbuch (BGB)
https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgbeg/englisch_bgbeg.html
http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=324381

Insolvenční zákon (Insolvenzordnung - InsO),
https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_inso/index.html

Zákon o Pojistné smlouvě (Einführungsgesetz zum Versicherungsvertragsgesetz – EGVVG

http://ec.europa.eu/civiljustice/applicable_law/applicable_law_ger_en.htm

Patentový zákon (Patentgesetz - PatG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=401314

Zákon o ochraně designu (Designgesetz - DesignG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=316699

Zákon, kterým se mění jiné zákony ve vztahu k právu duševního vlastnictví (Gesetz zur Novellierung patentrechtlicher Vorschriften und anderer Gesetze des gewerblichen Rechtsschutzes)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=316699

Zákon, kterým se mění jiné zákony ve vztahu k právu duševního vlastnictví (Gesetz zur Novellierung patentrechtlicher Vorschriften und anderer Gesetze des gewerblichen Rechtsschutzes).

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=318894

Zákon o poplatcích před německým patentovým a známkovým úřadem a patentovým soudem (Patentkostengesetz – PatKostG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=323540

Zákon k mezinárodní úmluvě o udělování evropského patentu (Gesetz über internationale Patentübereinkommen in der Fassung)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=324331

Zákon o patentových zástupcích (Patentanwaltsordnung (PAO)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=317742

Zákon o užitných vzorech (Gebrauchsmustergesetz (GebrMG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=317793

Zákon o zaměstnaneckých vynálezech (Gesetz über Arbeitnehmererfindungen)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=229679

Zákon, kterým se mění právo na zastoupení advokátem před vyššími zemskými soudy

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=340900

Zákon o rozšíření práv z průmyslového vlastnictví (Gesetz über die Erstreckung von gewerblichen Schutzrechten (Erstreckungsgesetz-ErstrG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=229297

Zákon o mezinárodních patentových smlouvách (Gesetz über internationale Patentübereinkommen (IntPatÜG)

https://www.gesetze-im-internet.de/intpat_bkg/BJNR206499976.html

Občanský soudní řád (Zivilprozessordung (ZPO)

https://www.gesetze-im-internet.de/intpat_bkg/BJNR206499976.html

Zákon o soudních poplatcích (Gerichtskostengesetz (GKGZ)

http://www.gesetze-im-internet.de/gkg_2004/

Zákon o odměňování advokátů (Gesetz über die Vergütung der Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte (RVG)

https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_rvg/index.html

Správní řád (Verwaltungsverfahrensgesetz (VwVfG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=327091

Zákon o soudech (Gerichtsverfassungsgesetz (GVG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=325185

Zákon o soudnictví (Deutsches Richtergesetz)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=325175

Zákon proti nekalé soutěži (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (UWG)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=317814

Občanský zákoník (Bürgerliches Gesetzbuch (BGB)

https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgbeg/englisch_bgbeg.html

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=324381

Nizozemí

Ústava

https://www.government.nl/binaries/government/documents/regulations/2012/10/18/the-constitution-of-the-kingdom-of-the-netherlands-2008/the-constitution-of-the-kingdom-of-the-netherlands-2008.pdf

Patentový zákon (Rijksoctrooiwet)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=3226

https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/besluiten/2007/02/28/evaluatie-rijksoctrooiwet-1995/evaluatie-row-1995-pm.pdf

Patentová pravidla (Uitvoeringsbesluit Rijksoctrooiwet)

https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/besluiten/2007/02/28/evaluatie-rijksoctrooiwet-1995/evaluatie-row-1995-pm.pdf

Prováděcí předpis z roku 2009 týkající se zákona o patentech z roku 1995 (Uitvoeringsregeling 2009 Rijksoctrooiwet)

https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/besluiten/2007/02/28/evaluatie-rijksoctrooiwet-1995/evaluatie-row-1995-pm.pdf

Zákon, kterým se mění ustanovení týkající se patentových zástupců v Patentovém zákoně z roku 2002 (Rijkswet van 13 juni 2002 tot wijziging van de bepalingen ten aanzien van octrooigemachtigden in de Rijksoctrooiwet en de Rijksoctrooiwet 1995)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=7421

Zákon o ochraně topografií polovodičových výrobků (Wet van 28 oktober 1987, houdende regelen inzake de bescherming van oorspronkelijke topografieën van halfgeleiderprodukten)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=3192

Nizozemský Občanský zákoník (Burgerlijke Wetboek)

http://www.belgischrecht.be/codex.asp#civ

http://www.dutchcivillaw.com/civilcodegeneral.htm

Nizozemský Občanský soudní řád (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=7420

Rusko

Ústava (Конституция Российской Федерации)

http://pravo.gov.ru/konstituciya/

Federální zákon o patentových zástupcích (Федеральный закон О патентных поверенных)
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14620

Federální zákon č. 231 z 18. prosince 2006 o vstupu v platnost Část IV. ruského Občanského zákoníku, ve znění pozdějšího zákona č. 296 z 30. prosince 2008 (Федеральный закон Российской Федерации от 18. 12. 2006 № №231-ФЗ «О введении в действие части четвертой Гражданского кодекса Российской Федерации» (с изменениями, внесенными в соответствии с Федеральным законом от 30. 12. 2008 г. № 296-ФЗ)
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=6787

Zákon č. 2213 z 31. 5. 1991 o vynálezech v SSSR (Закон СССР от 31. 05. 1991 г. № 2213-I «Об изобретениях в СССР» (извлечения))
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=6805

Federální zákon č. 135 z 26. 7. 2006 o ochraně hospodářské soutěže, novelizován Zákonem č. 257 z 5. 10. 2015 (Федеральный закон от 26 июля 2006 года № 135-ФЗ «О защите конкуренции» (с изменениями, внесенными в соответствии с Федеральным законом от 5 октября 2015 года № 275-ФЗ)
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=15808

USA

Federální zákony

Deklarace nezávislosti s datem podpisu (4. 7. 1776)
http://www.constitution.org/us_doi.pdf

Ústava USA (včetně dodatků)
https://www.congress.gov/content/conan/pdf/GPO-CONAN-REV-2014.pdf

Jednotný obchodní zákoník (Uniform Commercial Code – „UCC“)
https://www.michigan.gov/documents/entireuccbook_18831_7.pdf

Listina práv (Bill of rights) – dodatky k ústavě USA

Patentový zákon z roku 1790

35 USC Patentový zákon (v platném znění)

Leahy-Smith America Invents Act (AIA) podepsaný prezidentem Barakem Obamou dne 16. 9. 2011, publikován pod číslem 112-29-SEPT. 16, 2011, jako zákon, kterým se doplňuje a mění zákon 35 USC (Patentový zákon)

Státní zákony

Občanský zákoník státu Kalifornie (California civil code)
http://www.leginfo.ca.gov/.html/civ_table_of_contents.html

Mezinárodní smlouvy (USA)

Severoamerická dohoda o volném obchodu
https://www.nafta-sec-alena.org/Home/Legal-Texts/North-American-Free-Trade-Agreement

Velká Británie

Statute od Monopolies

Zákon o mezinárodním právu soukromém z roku 1955 (Private International Law (Miscellaneous Provisions) Act 1995
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1995/42/contents

Zákon o mezinárodním právu soukromém (Private International Law (Miscellaneous Provisions) Act 1995
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1995/42/pdfs/ukpga_19950042_en.pdf

Zákon o smlouvách (o rozhodném právu) z roku 1990 (The Contracts (Applicable Law) Act 1990 (Commencement No. 2) Order 2004)
http://www.legislation.gov.uk/uksi/2004/3448/contents/made

Civilní proces (ekvivalent našeho občanského soudního řádu) s názvem (The Civil Procedure (Amendment No. 8) Rules 2013
http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14454

The Civil Procedure Rules 1998

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14455

The Civil Procedure Act 1997

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=13691

Patentový zákon z roku 1977 (The Patents Act 1977 (Chapter 37, as amended by the Tribunals, Courts and Enforcement Act 2007))

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14693

Patentová pravidla z roku 2007 (The Patents Rules 2007 (as amended))

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/354954/patents20070110.pdf

http://www.wipo.int/wipolex/en/profile.jsp?code=GB

Pravidla pro patentové poplatky (Patents (Fees) rules 2007 (as amended))

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/354954/patents20070110.pdf

Zákon o patentech a průmyslových vzorech (Patents and designs act 1907 – Chapter 29, as amended up to the Trade Marks Act 1994)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=14437

Zákon o registrovaných průmyslových vzorech (The Registered Designs Act 1949 (as consolidated 1979)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=1626

Zákon o odrůdách rostlin (Plant Varieties Act 1997)

http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=1626

Manuál patentové praxe (Manual of Patent Practice (MoPP)

http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=328660

Evropská unie

Smlouva o zřízení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) tzv. Pařížská smlouva

http://www.euroskop.cz/gallery/2/753-smlouva_o_esuo.pdf

Smlouva o založení Evropského společenství (ES) tzv. Římská úmluva

http://www.euroskop.cz/gallery/2/754-smlouva_o_es.pdf
http://www.euroskop.cz/gallery/2/755-smlouva_o_es_amsterodam.pdf
http://www.euroskop.cz/gallery/2/756-smlouva_o_es_nice.pdf

Smlouva o fungování EU (SFEU)
http://www.euroskop.cz/gallery/54/16334-fungovani_eu.pdf
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euroatom)
http://www.euroskop.cz/gallery/2/757-smlouva_o_euratom.pdf

Smlouva o EU tzv. Maastrichtská smlouva
http://www.euroskop.cz/gallery/2/758-smlouva_o_eu_puvodni_verze.pdf

Listina základních práv Evropské unie (2010/C 83/02)
Smlouva o Evropské unii (SEU)

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 **o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech** (dále jen „**Brusel I.**“)
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459600684213&uri=CELEX:32012R1215

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 **o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy** (dále jen „**Řím I.**“)
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459600868793&uri=CELEX:32008R0593

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 **o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy** (dále jen „**Řím II.**“)
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1459600945820&uri=CELEX:32007R0864

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1393/2007, **o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech EU**
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533327215957&uri=CELEX:32007R1393

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1206/2001 **o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533402332010&uri=CELEX:32001R1206

Dohoda o Jednotném Patentovém Soudu - UPC

(2013/C 175/01) – Úřední věstník EU C 175

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:175:0001:0040:CS:PDF

Rozhodnutí Rady 2007/712/ES ze dne 15. října 2007 o podpisu Úmluvy o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech jménem Společenství

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 816/2006 ze dne 17. 5. 2006 **o nucených licencích na patenty týkající se výroby farmaceutických výrobků na vývoz do zemí s problémy v oblasti veřejného zdraví**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533406229845&uri=CELEX:32006R0816

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/636 ze dne 22. 4. 2015, **kterým se zastavuje přezkumné řízení týkající se opatření uložených samostatným celním územím Tchaj-wan, Pcheng-hu, Ťin-men a Ma-cu (dále jen „čínská Tchaj-pej") dotýkající se patentové ochrany, pokud jde o zapisovatelné kompaktní disky**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533487080255&uri=CELEX:32015D0636

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 6/2002 **o průmyslovém vzoru Společenství**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533406551344&uri=CELEX:32002R0006

NAŘÍZENÍ RADY (EHS) č. 1786/92 **o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407038508&uri=CELEX:01992R1768-20090706

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) 1610/96 **o zavedení dodatkových osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407205161&uri=CELEX:31996R1610

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1901/2006 **o léčivých přípravcích pro pediatrické použití** a o změně nařízení (EHS) č. 1768/92, Směrnice 2001/20/ES, Směrnice 2001/83/ES a Nařízení (ES) č. 726/2004
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407429740&uri=CELEX:32006R1901

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 469/2009 ze dne 6. 5. 2009 **o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky** (kodifikované znění)
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1533407573975&uri=CELEX:32009R0469

Mezinárodní Smlouvy (v ČR nepublikované)

Banguiská úmluva vztahující se ke zřízení Africké organizace pro duševní vlastnictví (Bangui Agreement Relating to the Creation of an African Intellectual Property Organization, Constituting a Revision of the Agreement Relating to the Creation of an African and Malagasy Office of Industrial Property (Bangui (Central African Republic)), dostupní na http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/details.jsp?treaty_id=227

Eurasijská patentová smlouva
http://www.eapo.org/en/

Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů

Lusacká úmluva o zřízení mezinárodní organizace ARIPO (The Lusaka Agreement On The Creation Of The Organization) dostupné na http://www.aripo.org/resources/laws-protocols/member-states-copyright-legislation-7

Smlouva o ochraně duševního vlastnictví u integrovaných obvodů

Smlouva o patentovém právu (PLT)

Ženevský akt Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů

Ostatní články:

Česká judikatura:

33 A 11/2004-60 - Rozsudek Krajského soudu v Brně

Judikatura Evropského soudního dvora

C-38/98 - Renault SA vs. Maxicar Spa

6/1964 - Costa v. ENEL

http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&lg=&dates=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=6%252F64&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&etat=clot&jge=&for=&cid=697389

C-106/77 - Simmenthal

http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&lg=&dates=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=106%252F77&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&etat=clot&jge=&for=&cid=698439

C-26/62 – Van Gend en Loos

http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&lg=&dates=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=26%252F62&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&etat=clot&jge=&for=&cid=697182#

C-178/80 Stephar v. Merck

C-19/84 Phantom v. Hoechst

C-539/03 Roche Netherland

C-170/11 Lippens

http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&nat=or&oqp=&dates=&lg=&language=cs&jur=C%2CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=C-170%252F11&td=%3BALL&pcs=Oor&avg=&page=1&mat=or&jge=&for=&cid=786524

Rozhodování EPO

T 1173/97 (ve které byla přihlašovatelem společnost IBM)

T 204/93 (přihlašovatele American Telephone and Telegraph Company)

G 3/92

Zahraniční judikatura:

Japonsko

BBS CASE - rozhodnutí Japonského Nejvyššího soudu ze dne 1. července 1997, č. 1995(O)1988

http://www.ip.courts.go.jp/app/files/hanrei_en/658/001658.pdf

https://www.iip.or.jp/e/e_summary/pdf/detail2013/e25_12.pdfhttps://www.iip.or.jp/e/e_summary/pdf/detail2013/e25_12.pdf

Fujimoto v Neuron Co. Ltd (označované jako *Card reader case*) - rozhodnutí Japonského Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2002, číslo rozhodnutí 2000 (Ju) č. 580.

Německo

2 BvR 739/17

7 O 13161/14 – (rozhodnutí Okresního soudu Mnichov I.) *FCJ GRUPrax 2017, 41 – Rezeptortyrosinkinase II.*

6 U 48091/14 – (rozhodnutí Odvolacího zemského soudu Mnichov) *FCJ GRUPrax 2017, 41 – Rezeptortyrosinkinase II.*

Velká Británie

74 Eng. Rep. 1131 1378-1865, *Darcy Against Allin*

USA

Alice Corporation Pty. LTD. v. CLS Bank International et al.

https://www.supremecourt.gov/opinions/13pdf/13-298_7lh8.pdf

Apple Inc. a společností Samsung

Rozhodnutí Nejvyššího soudu USA z 12. 12. 2016 (No. 15-777 zveřejněno jako 580 U.S. _____ 2016),

https://www.supremecourt.gov/opinions/16pdf/15-777_7lho.pdf

Bilski v. Capos

https://supreme.justia.com/cases/federal/us/561/08-964/

Bowman v. Monsanto

Rozhodnutí z roku 2013

Enfish, LLC, v. Microsoft Corporation, Fiserv, Inc., Inc., Sage Software, Inc., Jack Henry & Associates, Inc.

http://www.cafc.uscourts.gov/sites/default/files/opinions-orders/15-1244.Opinion.5-10- 2016.1.PDF

Gabriel v. Qualcom

https://www.courtlistener.com/opinion/2656984/gabriel-technologies-corp-v-qualcomm-incorporated/

Gillman v. Stern

Rozhodnutí federálního odvolacího soudum druhého obvodu z roku 1940

Graham v. John Deere Co. of Kansas City

Rozhodnutí 383 U.S. 1, 6, 86 S.Ct. 684, 688, 15 L.Ed.2d 545 (1966)

http://ocw.mit.edu/courses/sloan-school-of-management/15-628j-patents-copyrights-and-the-law-of-intellectual-property-spring-2013/readings/MIT15_628JS13_read23.pdf

Joseph Lee JONES et ux., Petitioners, v. ALFRED H. MAYER CO. et al

Rozhodnutí Nejvyššího soudu USA 88 S.Ct. 2186, ve věci. č. 645., rozhodnuté 17. června 1968

NTP v. RIM

392 F.3d 1336 (Fed. Cir. 2004) (NTP I), withdrawn, 418 F.3d 1282 (Fed. Cir. 2005) (NTP II), cert. denied, 126 S. Ct. 1174 (2006)

https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1100&context=unh_lr

Quanta Computer, Inc. v. LG Electronic, Inc.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu USA č. 06-937 ze dne 9. června 2008

https://www.supremecourt.gov/opinions/07pdf/06-937.pdf

Woodcock v. Parker

Rozhodnutí Obvodního soudo pro okres Massachusetts z roku 1813

Online Zdroje:

Online publikace:

Haysem, T., "CASE NOTE BBS KRAFTFAHRZEUGTECHNIK AG V RACIMEX JAPAN KK; JAP AUTO PRODUCTS KK (Case No. H-7 (O) 1988, dated 1 July 1997) JAPAN OPENS THE DOOR TO PARALLEL IMPORTS OF PATENTED GOODS"
https://law.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0005/1679999/Hays.pdf

Patenty:

https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/originalDocument?FT=D&date=19910116&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=0386327A3&KC=A3&ND=4

https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/biblio?FT=D&date=20090520&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=2059868A2&KC=A2#

https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/biblio?FT=D&date=20090520&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=2059868A2&KC=A2#

https://worldwide.espacenet.com/publicationDetails/originalDocument?FT=D&date=19910116&DB=EPODOC&locale=en_EP&CC=EP&NR=0386327A3&KC=A3&ND=4

Průmyslové vzory:

ADIDAS, číslo zápisu 000752852-0001
https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/000752852-0001

APPLE, číslo zápisu 000181607-0001
https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/000181607-0001
http://ipkitten.blogspot.com/2013/07/ohim-finally-moves-on-invalidity-of.html

LACOSTE, číslo zápisu 000138664
https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/000138664-0006

REBOOK, číslo zápisu 001184873-0007
https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/designs/001184873-0007

Koncepce, studie, analýzy, statistiky:
Další online zdroje:

http://www.academie-sciences.fr/en/

https://www.archives.gov/founding-docs/declaration *(delkarace nezávislosti USA)*

https://archiv.ihned.cz/c1-66118760-ziskat-patent-na-vynalez-by-mohlo-byt-v-eu-snazsi

http://www.aripo.org/
http://www.aripo.org/resources/laws-protocols/member-states-copyright-legislation-7
http://www.aripo.org/about-aripo/membership-member-states

http://www.cak.cz/assets/pro-advokaty/aktuality/15-07-28--stanovisko-cak-k-dohode-o-jednotnem-patentovem-soudu.pdf

https://www.consilium.europa.eu
https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2013001&DocLanguage=en
http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2013001

https://www.csfd.cz/film/233669-boj-o-patent/prehled/

http://www.eapo.org/en/

http://eagri.cz/public/web/mze/potraviny/znacky-kvality-potravin/chranena-zemepisna-oznaceni/

https://www.epo.org
http://www.epo.org/about-us/organisation/member-states.html

http://www.gcc-sg.org
http://www.gcc-sg.org/en-us/AboutGCC/MemberStates/Pages/Home.aspx

http://www.info-clipper.com/en/company/south-korea/samsung-corporation-co-ltd.krdbdq0hv.html?retry=1

http://ipkitten.blogspot.com/2018/07/upc-hungarian-constitutional-complaint.html

http://www.ipwatchdog.com/2015/12/18/chinese-patent-law-amendments-proposed/id=63981/

http://jolt.law.harvard.edu/digest/patent/chinas-ip-reform-state-interests-align-with-intellectual-property-protection-again
https://www.jurion.de/urteile/bgh/2016-09-27/x-zr-124_15/

http://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=llsl&fileName=001/llsl001.db&recNum=232 *(text Patentového zákona z roku 1790)*

https://mobil.idnes.cz/zakaz-prodeje-nemecko-iphone-8-7-dzv-/telefony.aspx?c=A181222_004427_telefony_ada

http://www.oapi.int

http://patentblog.kluweriplaw.com
http://patentblog.kluweriplaw.com/2017/03/08/detrimental-spain-stay-outside-unitary-patent-system/
http://patentblog.kluweriplaw.com/2017/06/27preparatory-committee-regrets-delay-german-ratification-unified-patent-court-agreement/
http://patentblog.kluweriplaw.com/2017/11/02/german-complaint-threatens-future-unitary-patent-system

https://www.respekt.cz/denni-menu/zapadu-zbyva-slozitost-a-luxus-na-ostatni-veci-je-tu-cina

https://www.reuters.com/article/us-apple-samsung-dutch-idUSBRE8AR0TG20121128

https://www.sec.gov/cgi-bin/browse-edgar?action=getcompany&CIK=0000320193&owner=exclude&count=40

https://www.senate.gov/civics/constitution_item/constitution.htm *(text ústavy USA)*

https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/8-620-4407?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&comp=pluk&bhcp=1

https://www.usa.gov/life-in-the-us

http://www.ushistory.org/DECLARATION/document/ *(delkarace nezávislosti USA)*

https://www.uspto.gov/sites/default/files/aia_implementation/20110916-pub-l112-29.pdf *(novelizavce Patentového zákona)*

https://www.youtube.com/watch?v=bgdQJZjeF0E

http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-sobotka-informoval-vladu-o-dohode-eu-s-velkou-britanii--ktere-se-podarilo-dosahnout-na-evropske-rade-140635/

Další zdroje:

Bakalářská práce

Bica, J., *Biblický a mimobiblický pohled na exodus*, Husitská Teologická fakulta University Karlovy, rok 2014

Studentská vědecká práce

Košík, P.: *Průmyslová práva a mezinárodní právo soukromé v ČR,* studentská práce vydaná v rámci VIII. ročníku SVOČ

Publikace vydaná EPO v rámci její činnosi

National law relating to the EPC, 17th edition, September 2015

Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit

Prezentace a přednášky

Seminář EPO v Reykjavíku, prezentace Dr. Sabine Rojahn z Mnichova konaná pod názvem „The Scope of protection under article 69 UPC“

Příloha č. 1

Rozhodnutí Darcy vs. Allin

is to be expounded, as the usage has been ever after the making of it. And the form of the writ is not upon any demand upon title. Fenner agreed. The Statute de Mercatoribus, that the manner of the recognisance shall be of money starling: but it is sufficient, if it be lawfull money. To which Clench agreed: for it was said, that if that should be revers'd, a thousand judgments in the Common Bench would be revers'd upon the same point.

Rowles and How arrest a man upon a latitat. And there was an obligation made to the sheriff, with a condition to make an appearance; and the question was if it be good; for he may make his appearance by his atturney. Yet Clench and Fenner, cæteris absentibus, thought it to be good; for the law intends, that he is in person, when he is in custodia marescall. And Kempe said it was adjudg'd. Where Mr. Sackford Bayly of the liberty of St. Andrew, took an obligation in his own name, for a personal appearance, upon a latitat. At another day Doderidge mov'd that the bond was void. For the statute being **[173]** general, that he shall take a bond for his appearance, and the sheriff hath not taken a bond for his personal appearance, and he may answer to the action by his atturney; but that he ought to be alwayes in custodia marescall. which is intended in proper person, and ought to be put in bayl, which is good enough. And it was rul'd, that judgment should be entred for the plaintiff, unless better cause were shewed within four dayes. And so it was adjudged, 30 Eliz. Rot. 126. In Banstons the Sheriff of Sussex.

EDWARD DARCY Esquire } Plaintiff. } THOMAS ALLIN OF LONDON Haberdasher } Defendant,

Action upon the case.

[S. C. 11 Co. Rep. 84 b. See *Marsden* v. *Saville Street Company*, 1878, 3 Ex. D. 206; *R.* v. *County Court Judge of Halifax*, [1891] 1 Q. B. 798; [1891] 2 Q. B. 263.]

Mr. Fuller,

The plaintiff declareth, that whereas the Queen perceiving that divers subjects of able bodies which might go to plow, did imploy themselves in the art of making of cards, she did by her letters patents, dated the 13 Junii, anno 30. grant to Ralph Bowes Esquire, that he by himself, his factors, and assigns, as well denizens as strangers, might buy and provide beyond the seas playing cards, and cause them to be brought into England, or in her dominions, by whatsoever means, and to utter, sell, or distribute the same in grosse, or by retail, and that he should have the whole trade of making and selling of cards in England, &c. And that none should have the making and selling of cards within her dominions, but he, for 12 years, streightly restraining all other subjects other than the said Ralph Bowes his factors and assigns from the making and selling thereof.

Then he rehearseth the letters patents made to himself, dated 11 August. anno 40. for 12 years to begin after the expiration of the former term of 21 years, and that he was possessed of that interest, and that the former term expired 13 Junii, anno 42. and that he ult. Junii, caused 4000 grosse of cards to be made in London at his charges, amounting to 5000l. for the necessary use of the subjects.

That the defendant knowing the premises 15 Maii, anno 44. caused 80 grosse of cards to be made, he being a subject, and no assignee or factor to the plaintiff, and that the defendant 16 Maii, anno 44. did sell half a grosse of playing cards to John Freer and Francis Freer for 13s. 4d. which were not made in England, or brought into England by the plaintiff or his factor, without licence of the Queen, or consent

of the plaintiff, he being a subject, whereby the plaintiff was defrauded of the benefit which he was to enjoy by his charter to his damages of 200l.

The defendant pleadeth to all, except half a gross of cards sold to Jo. Freer, and Francis Freer, not guilty, and for them pleadeth that the City of London is an ancient city, and that from time whereof no memory of man is to the contrary, within the same city, there hath been a fellowship or company of citizens called Haberdashers of London: and that within the same city one lawful custom hath been used de tempore, &c. That every citizen of the said company may buy, sell, and merchandize all things merchandable within the realm of England. And sheweth that the defendant tempore quo, &c. and before and since was a citizen and haberdasher of London: and that by reason thereof he did sell the said grosse of cards, as was lawful for him to do, and **[174]** averreth that they were things merchantable.

To this plea the plaintiff hath demurred in law.

Edward Darcy Esq. plaintiff. Thomas Allin defendant.

Mr. Fuller,

This cause is of great weight, and to be dealt in with good regard, for on the one side, it concerneth the prerogative of the Queens Majesty in a material point thereof; and on the other side it doth concern many of Her Majestys subjects in present; and in the rule thereof it may concern all the subjects in England; and yet the cause is such, as may, yea ought to be disputed and censured before competent Judges, as this Court is. For I learn in Bracton, lib. 1. cap. 8. thus. Ipse autem Rex non debet esse sub homine, sed sub Deo & sub lege, quia lex facit regem, attribuat igitur Rex legi quod lex attribuat ei. And after he saith, Non est enim Rex ubi dominatur voluntas, & non lex: which latter words, as also the cases following, prove the intent to be sub lege loquente. According to the opinion of Bracton it is said, 19 H. 6. fo. 62. That the law is the most high inheritance of the realm, by which the King and all his subjects are governed; and that if the law were not, there would neither be King nor inheritance: for to outrun the law, is to hast to confusion.

This law all subjects are bound to obey, and the Queens Majesty hath given her assent to perform the same in some sort at her coronation by her oath, which I know not precisely what it is; but I find by the statutes of 2 E. 3. and 14 E. 3. and others, that the King shall grant no pardon contrary to his oath, and that if he do grant any such pardon contrary to his oath, it shall be void; which sheweth, that his oath referreth to some rules of law. And to come near to the point of prerogative, it is said in the Commentaries, fol. 236. That the law doth so admeasure the Kings prerogative, that it shall not tend to the prejudice or hurt of the inheritance of any of his subjects.

Being thus inabled to speak in this weighty cause, to the intent that the whole course of my argument may the better be conceived, I have divided that into these heads.

1. That all patents concerning the King and his subjects are to receive exposition and allowance how far they are lawful, and how far not, by the Judges of the law.

2. That the Judges in the exposition of the Kings letters patents, are to be guided not by the precise letters, and the words of the letters patents, but by the laws of the realm, the laws of God, and according to the ancient allowance thereof. And herein I mean the laws of God, because we are now the house of God and the people of God, the Jews being cut off to whom God was the law-giver, and we being ingraffed in their stead: so as the judgments that are executed, are not the judgments of men but of God, and he is with them in the cause and in the judgment.

3. That the letters patents made to the plaintiff are contrary to the laws of the realm, contrary to the laws of God, hurtful to the commonwealth, and in no part good or allowable.

[175] 4. That the action upon the case grounded upon this void patent, is no lawful action.

5. In the last place I will answer all the material matters and cases that have been alledged on the plaintiffs part, to the intent that this monopoly patent should have no ground to stand upon.

In the argument of this case I am eased much: for that it is confessed by Mr. Solicitor, who very learnedly argued on the part of the plaintiff, that such letters patents as tended to change the law, or course of any mans inheritance, or that was contra commune jus, or that tended to any generall charge of the subjects, were void in law, for which I meant to have put divers cases, which I omit.

It is agreed by the Court, that the grants of the King shall not be expounded according to the letter; but according to the antient allowance, and to prove the same, I will put some particular cases. (10 H. 7. f. 14.)

The Kings grants in many cases are controlled by the Judges of the law for the benefit of the King, contrary to the expresse letters of the grant. As when the King granteth the mannor of Dale, and all manner of woods, underwoods, mines and quarries in the same: yet mines of gold and silver shall not passe. And so when the goods and chattels of persons qualitercunque damnatorum are granted, yet the goods of persons attainted of treason passe not, because by rule of law these things of prerogative will not passe by such general words. So in cases that concern the subjects as shall hereafter appear, the Judges shall controll patents contrary to the letters, because they have liked rules of law so to do, whereby it shall appear that the Judges stand indifferent between the King and his subjects, for which many cases more might be put on the Kings part: for power of judgment is so commited to the Judges. (Com. fo. 337. 45 ass. p. 15. 22 ass. p. 49.)

Now I will shew you that patents shall be controlled for justice sake, albeit they do concern but particular persons, and not generall ones. (1 E. 3. fo. 26.)

The King granteth to I. S. that he shall not be sued by N. T. this is void: so when it is more particular. As when the King doth grant to the Chancellor of Oxford, that he shall not be sued for debt or trespass concerning his office, is void. And when the King doth grant conusans de plee licet ipsemet fuerit pars, or generally, not naming before whom, is void for the reasons abovesaid, being contrary to the rule of justice. (8 H. 6. fo. 19. 1 H. 4. fo. 6. 44 E. 3. fo. 27. 6 H. 4. fo. 1.)

A commission is granted under the Great Seal of England to persons of credit, to take the body and goods of I. S. without indictment and due proceeding according to law. This is adjudged unlawful. (42 ass. p. 5.)

A commission is awarded to persons of credit to examine the title of Scrogges concerning the office of exigenter, and to commit him to prison, if he refused. Scrogges refused, and was committed to prison, but was delivered by the Judges of the Common Place upon a habeas **[176]** corpus, as an unlawful imprisonment, the reasons I gather to be these. (23 Eliz. fo. 175.)

The law knoweth no commandement but by writ, nor no minister to execute the commandements of the law, but the sheriff and the officers under him, for he is the only lieutenant in the time of peace, who is to be guided by the law, and to be controlled, if he follow not the course of law in the commandements of the King or of the law.

For commissions to subjects of any absolute power, which be occasions of absolute wrongs, as the law knoweth them not, so the law alloweth not such proceedings. I do not here speak of justices of peace, who have power given them by divers statutes, who if they exceed their power, are to be punished by law, nor of commissioners of bankrupts, nor of sewers, which are grounded upon particular Acts of Parliament. (13 Eliz. cap. 7. 23 H. 5. cap. 5.)

Now touching patents that tend to prejudice or to charge particular subjects, how they are to be controlled, I will put some cases.

20 acres of land are holden of the Bishop of Winchester, by I. S. I. S. granteth the same 20 acres to the King, to the intent that the King should grant them in mortmayne to a monastery; which is done accordingly. Afterwards, notwithstanding that the grant to the King were lawful, and the grant of the King to the monastery in itself is lawful; yet because it tended to take away the mean surrender of the Bishop of Winchester, upon petition it was repelled. (19 E. 3. fo. 39. 46 E. B. Pet. 19.)

The King granted to A. B. his servant the office of measuring of cloth in London, with a fee, and a writ was awarded to the Mayor and Sheriffs of London to put him in possession thereof, who refused to put him in possession, and returned that there is no such office in London. Hereupon it is excellently argued by the Judges, how far the King may charge his subjects by his patents, and agreed, that without the Parliament the King cannot grant any new office with charge to charge the subjects: and although in this case there had been a former grant of this office to an other man deceased, and that he had executed the office, and received some fees for a time, yet the Judges thought that seisin by wrong upon an unlawful patent to be of no force. (13 H. 4. fo. 15.)

It is agreed, that the King cannot grant toll to be taken in the highway, which is free, but pontage and murage may be granted; because there is quid pro quo; and no longer than the bridge is maintained for use of the subjects, nor shall continue for defence of the subject, the toll is not due to be paid for the pontage, nor for the murage. (13 H. 4. fo. 15. 50 E. 3. tit. p. 112. Brook.)

Like learning in the cases of the office of brocage, tonage, &c. and the difference between the clerk of the market and such offices. (22 H. 6. fo. 14. 21 E. 4. fo. 1.)

I. S. is indebted to R. in 20l. by contract. R. is outlawed, the Queen shall not have this debt, for the Queen shall rather lose this debt, than the subject lose the benefit of waging of law, wherein it is to be noted, how indifferent the law is for the subject. (49 E. 3. fo. 5. 50 Ass. p. 1. 16 E. 4. fo. 4.)

[177] The King shall not arrest one for suspicion of felony or treason, because if it be without cause the subject hath no remedy. By Markham. So that the King shall rather lose the liberty that a subject hath, than that the subject shall lose the benefit of his action. (4 H. 7. fo. 4. prerog. 139. Brook.)

To come near to the point of prerogative, the King did grant a protection, quia profecturus, to I. B. and sheweth it was for the service of the King, and of his realm at Rome, to continue for 3 years, & sit quietus ab omnibus actionibus sectis, &c. and it was refused by the Judges, for that it was for 3 years, and the law alloweth but for one year. And for that there was not exception of dower, quare impedit and assize, as should be in such protections. (39 H. 6. f. 39.)

A protection was granted to I. B. quia profecturus in a voyage royal with the King into Ireland, and rejected by the Judges, because it was no voyage royal into Ireland, otherwise in Scotland. Per Noyle. Note that these protections are not to

take any thing from the subject; but tend only to delay the lawful sutes of some particular subjects, and yet rejected as abovesaid. (1 E. 4. f. 29.)

NOW TOUCHING THE KINGS MERCY, HOW THAT SHALL BE CONTROULED FOR THE GOOD OF THE SUBJECTS, IT IS MEET TO SEE.

The King doth pardon I. S. the making or repairing of a bridge, which he ought to do: now for that in this bridge the subjects have a use or kind of interest, for that reason the pardon is void. 2 R. 3. Rex potest dare licentiam alicui ad deferend. literas apostolicas infra hoc regnum, ubi tantum Regem tangat, sed non ubi tangat partem. (Com. f. 48. 3 E. in Northf. ss. 445. 2 R. 13. fo. 12.)

Thus it appeareth how all the attributes given to the King, of power, justice and mercy are in him to dispose to the good of the subjects: that justice controuleth both the power and mercy in grants, commissions, protections, pardons, as for the good of the subject in the time of 1 E. 3. H. 4. H. 6 E. 4. H. 7. &c. why did the Judges withstand the Kings letters patents in this sort? And why are these things recorded and left to us, but that it may appear to the ages following what great care those reverend Judges had to leave the land and people in like liberty to the ages following as they found it, and so ought every man in conscience in his place to have the like care.

NOW TOUCHING THIS PARTICULAR PATENT.

The pretence is chiefly upon this, viz. that the Queen may restrain all card-playing, and then by consequence all making, buying and selling of cards, because for the good of the whole common-wealth, the card-maker or seller may receive particular loss in his trade.

First it is not to be confessed, that the Queen may by letters patents without Parliament restrain all card-playing, which I will prove by reason, use, and by intent of statutes.

For this is true without any contradiction, that no man can continue alwaies in labour, alwaies in reading, or alwaies in meditation, but he must have reasonable recreation, and all persons cannot take recreation **[178]** abroad, for some be sick, weak, or impotent, that need refreshing, some seasons are such, as that there is no recreation abroad, and in these times, and to these persons to make restraint is wrong.

For as Mr. Solicitor said, that the benefit of government was not that the subjects should live safely only, but tutè vivere, pacificè vivere, honestè vivere, & jucundè vivere. And the law in ages past alloweth as much: for Cicero saith, that sex est vinculum civitatis, fundamentum libertatis, & sons æquitatis; and how can it be said that freemen should according to the Statute of Magna Charta, use libertatibus & liberis consuetudinibus suis, when Mr. Darcy hath a patent to restrain cards, another to restrain tennis play, another hawking and hunting, &c. Is not this to make freemen bondmen? And if the Queen cannot to maintain her war, take from her subject 12d. but by Parliament, much lesse may she take moderate recreation from all subjects, which hath continued so long, and is so universal in every country, city, town and houshold, but to punish the abuse is necessary: for common-weals are not made for King's, but Kings for common-weals. (Mag. car. c. 29. 25 E. 3. a. 8.)

The statutes of 12 R. 11 H. 4. and 5. do shew plainly that none were restrained from playing at dice, but servants, and they not altogether restrained, but at times, and from card-playing none restrained untill 33 H. 8. and in that statute, certain persons and certain places restreined, which declareth the intents of the Parliaments to be, that it should be lawful for the rest not restrained, and for them restrained in

the times prescribed for times for them to play in. 12 R. 2. cap. 6. 11 H. 4. cap. 4. 33 H. 8. cap. 9.

And if in the times of K. R. 2. H. 4. and 5. it was thought necessary to have several Acts of Parliament to restrain the use of playing in servants, much more is it necessary to have an Act of Parliament to restrain all the subjects of the realm from the moderate use of playing, and not by letters patents only.

But allow that the Queen could restrain card-playing; yet that proveth not that this patent is good, which restraineth not the place, but rather increaseth playing at cards, and taketh away the trade of making and selling of cards from many subjects that used it well, and giveth it to another that knoweth not how to use it: for thus should the argument be to uphold this monopoly patent.

Major. All patents made for the general good of the realm may restrain some subjects in their particular trades lawfully.

Minor. But this patent is made for the general good of the realm.

Conclusio. Therefore this patent may restrain some in their particular trades lawfuly.

The minor proposition or assumption is untrue, and that I will prove so plainly as no man shall gainsay that, and so the force of these letters patents must needs fall to the ground.

[179] Before the making of these letters patents, many subjects were set on work in making of cards, as the preamble of the patent doth partly expresse, and as in truth it is, for that many carvers, painters, carpenters, card-makers and card-sellers maintained themselves, their children and families by their trade.

And now Mr. Darcy hath power to bring all from beyond the seas, contrary to the intent of the statute of 3 E. 4. cap. 6. 1 R. 3. cap. 12. and to restrain all the subjects from making and selling of the same, which is a manifest hurt to the realm, by the opinion of 2 Parliaments.

Where before this patent, men skilful in the trade, being subjects born, and brought up 7 years as apprentices in the trade, according to the statute of 5 Eliz. were imployed in this work in due order, to be seen and corrected by the wardens of the company.

Now Mr. Darcy may set to work in this trade I. a done, and his fellows, without any view search or correction: yea he may set a work only strangers if he will, which is also hurtful to the realm.

Where before cards were, and ought to be sold at reasonable prizes, or else to be punished as enhauncers of merchandize, as appeareth 27 E. 3. by the common laws of the realm.

Now Mr. Darcy by the words of this patent may sell cards for his most advantage, as he doth, viz. one grosse for 35s. where the haberdashers have offered to sell better for 20s. the grosse, and this is malum in se against the common law, that cannot be dispenced with by pat. as malum prohibitum may be.

Where before if any made naughty and false cards, one might buy of others better cards; for that there were then many makers and many sellers.

Now by this patent, be they good, be they bad, be they false, be they true, be they dear, or good cheap, you must buy all of him and his assignes in what manner pleaseth him.

Where before if any person by his industry had obtained excellent skill in his trade, he might have reaped the fruits thereof, and that hath been thought the surest thing a man could obtain, skill and knowledge, because theeves could not steal it.

Now Mr. Darcy hath devised a means to take away a mans skill from him, which was never heard of before, which if others should do the like in other trades, it would discourage men to labour to be skillful in any art, and bring in barbarism and confusion.

Where by the laws of God, the poor and the stranger were to be relieved with the gleaning of the harvest, and the latter grapes of the vintage.

Mr. Darcy by his patent may take all the harvest and vintage of this trade from the natural subjects, and give it to strangers, and not leave so much as the gleaning of the harvest or latter grapes of the vin-**[180]**-tage for natural born subjects, which is an hatefull thing:

And may not these subjects thus put from their trade, say as the steward in the Gospel said, when he was put out of service, What shall I do? digg I cannot, and to beg I am ashamed, I will use this fraud, &c. And if none will trust them to be beguiled, then will they rob and steal, and become thieves and traitors; for extreamity breedeth nothing but thefts, and then what comfort this will be to him that procured this mischief, I leave to God and his own conscience, remembring this withall, that Bracton saith, It is a good part of a King to reject no person, but to make every person profitable to the common-wealth. And Cicero saith, Qui autem parti consulunt, partemque negligunt, seditiones & discordias inducunt.

Now to prove that it is against the Law of God and Man.

The ordinance of God is, that every man should live by labour, and that he that will not labour, let him not eat. (Thess. cap. 3.)

This general ordinance of God, by the policy of the realm, and by the laws and customs of the same, is distributed into several arts, manual occupations and trades, whereby we may have the mutual help one of another, and all governed in due order by the wardens and governours of the same society and fellowship.

Now therefore it is as unlawful to prohibit a man not to live by the labour of his own trade, wherein he was brought up as an apprentice, and was lawfully used, as to prohibit him not to live by labour, which if it were by Act of Parliament, it were a void act: for an Act of Parliament against the law of God directly is void, as is expressed in the Book of Doctor and Student, much more letters patents against the law of God are void.

But Mr. Darcy will say this is no necessary trade, and therefore, &c. so others may say the like of silk lace, another of womens tyers, another of gilt rapiers and gilt daggers, and some already have added a reason for the onely making of aqua vitæ aqua composita, vinegar and allegant throughout the whole realm, whereby the several trades that now maintain many thousand good subjects may be cut off by letters patents at an instant upon bare sugestion, which ought only to be done in Parliament; where amongst the assembly of such wise men, some will consider the inconvenience, some the damage, some the profit, some the mischief; some what is meet for this place, some for that place: therefore it is well said of Plato, Except wise men be made governours, or governours made wise men, mankind shall never have quiet rest, nor vertue be able to defend it self.

Now I will put a case of the common law. I. S. is bound to A. B. in 40l. that he shall not use the trade of a dyer in the town of Dale for the space of half a year. The condition of this bond is thought to be against the law, to restrain a man from his

lawful trade, though it were but in one town, and but for half a year: much more this patent, which is to restrain men from their trade 21 years, and throughout the whole realm. The like patent whereof is not to be found in any record, or **[181]** in any book-case within this realm, since the Conquest, until within 20 or 30 years last past, which I do more confidently affirm, because Mr. Solicitor being a very learned man, and others who have argued in this cause for the plaintiff, after much search and study cannot find any such case or record. (2 H. 5. fol. 5.)

I will put other cases where the laws of God and the laws of the realm do agree, as one squared by the rule of the other, to confound this monopoly patent.

Thou shalt not take to pledge the upper or nether milstone, for it is his living. By this law none may take to pawn that which was the living of another, and so to force him to seek another trade, though constrained by need, he give his consent thereunto. (Deut. 24. 6.)

But Mr. Darcy will take from men against their wills, their living and lawful trade, and force them to seek other trades, directly contrary to the law of God.

Agreeing to this rule of God are these book-cases, viz. that none shall distrain, which is a kind of taking to pledge, the upper or nether milstone; yea though the milstone be not then upon the mil, but lieth in the house to be picked, because it is his living, where the other goods in the house are destrainable by law. (14 H. 3. fo. 25.)

In like manner the anvil in the smiths shop, the garment in the taylors shop, the horse within an inne, or at a smiths forge a shooing, are not distrainable, because it is their trades and living, although the rest of the goods in the house are distrainable. (22 E. 4. 49.)

This difference I have always thought reasonable, that because justice floweth from the Queen, as from the head or fountain of justice, that therefore she may grant or restrain the same, more liberally or more sparingly, as she thinketh good, according to the rules of law.

As to grant conusans of plea in such actions, within such precincts as she thinks good, and to save the defaults of the tenant by writ of warrantia die, giving of power to make atturneys in Court by dedimus potestatem, and such like things.

But arts and skill of manual occupations rise not from the King, but from the labour and industry of men, and by the gifts of God to them, tending to the good of the commonwealth, and of the King, the head thereof, and do meet with commutative justice by the way, to see that there be just measure and just weight in things to be measured and weighed, and that no deceipt or fraud be used therein, to the deceipt of the subjects, and for that purpose the office of the clark of the market, gager, and garbler, &c. are used; but to restrain men from any lawful trade whereunto they are inclined, is unnatural and unmeet.

By these statutes and others, as well all merchant-strangers as denizens, have liberty granted to them to bring their wares into England, and to sell the same in grosse, or by retail, notwithstanding any patent, priviledge or custom to the contrary: therefore this monopoly patent to restrain, or take away that from the subjects being merchants, which was **[182]** given unto them by Parliament, is not good in law, for it is not like the case where the King may dispense with malum prohibitum, and there it is said, that such a charter is hurtful to the King and to his people. (9 E. 3. cap. 1. 25 E. 3. cap. 2.)

And the statute of 26 H. 8. cap. 10. doth give power to the King during his life to restrain or set at liberty traffick beyond the seas for certain countries, which act had been an idle and vain act, if the King by letters patents might have done so much

without act. And the writ of ne exeas regnum, was never granted generally against all merchants, but against particular persons, for particular causes; for if partial affection by private discretion do govern publique affairs, there one mans will becometh every mans misery. (26 H. 8. cap. 10. 31 E. 3. cap. 9.)

It is a ground in law, that the King by his patent cannot do wrong, as to make discont. &c. and that his prerogative is no warrant to injure any subject. (Case de Alton woods, fo. 44.)

And sith the law is clear, that if the King grant my lands or goods, the grant is void and unlawful. I see no reason when the King cannot grant away 22d. which I have gotten by my trade, that he should grant away my trade whereby I got that 22d. and maintained my wife and children. (1 H. 4. c. 8. 21 Ass. 24. 8 H. 4. fo. 168.)

That this is a monopoly patent it appeareth by the description or definition set forth by Mr. Solicitor, which is thus. It is a monopoly cum penes vestrum potestas vendendi sit. But when there be many sellers, although they be all free of one company, as goldsmiths, clothiers, merchants, drapers, taylors, shoomakers, tanners, and such like, who have settled governments, and wardens and governours to keep them in order, they were never accounted a monopoly, which the statute of anno. 5 Eliz. in some sort proveth, because in many of these trades all persons are prohibited to use the same, but onely such as have served in the same trade seven years as an apprentice. But if they, or any other like society, should conspire together to inhaunce the prices of their wares, or of their labours, it is a thing punishable by the common laws, presentable in every Court, and to be censured severely in the Star Chamber; but in this patent the sole and whole traffick for the making, buying and selling of cards throughout the realm is given to Mr. Darcy and his assigns onely for twenty one years; which is plain monopoly patent.

Now therefore I will shew you how the Judges have heretofore allowed of monopoly patents, which is, that where any man by his own charge and industry, or by his own wit or invention doth bring any new trade into the realm, or any engine tending to the furtherance of a trade that never was used before: and that for the good of the realm: that in such cases the King may grant to him a monopoly patent for some reasonable time, until the subjects may learn the same, in consideration of the good that he doth bring by his invention to the commonwealth: otherwise not.

In the 9th Eliz. there was a patent granted to Mr. Hastings of the Court. That in consideration that he brought in the skill of making of frisadoes as they were made in Harlem and Amsterdam beyond the seas, **[183]** being not used in England: that therefore he should have the sole trade of the making and selling thereof for divers years; charging all other subjects not to make any frisadoes in England during that time, upon pain to forfeit the same frisadoes by them made, and to forfeit also 100l. the one moiety thereof to the Queen's Majestie, the other to Mr. Hastings: upon which patent Mr. Hastings about 20 years past exhibited an information in the Exchequer against certain clothiers of Coxsall for making of frisadoes, contrary to the intent of this patent. To which information, for that it was against law to have such penalties of the goods, and 100l. to be forfeited by force of a letter patent; therefore did demur upon the information, and moved the Court, and the opinion of the Court being clear against him, he never went further in his information: but exhibited his English bill in the Exchequer Chamber against them, where upon the examination of the cause it appeared that the same clothiers did make baies very like to Mr. Hastings frisadoes, and that they used to make them before Mr. Hastings patent; for which cause they were neither punished nor restrained from making their baies like to his frisadoes.

Another monopoly patent was granted to Mr. Matthey a cutler at Fleetbridge in the beginning of this Queens time, which I have here in Court to shew, by which patent it was granted unto him the sole making of knives with bone hafts and plates of lattin; because as the patent suggested, he brought the first use thereof from beyond seas; yet neverthelesse when the wardens of the company of cutlers did shew

before some of the councel, and some learned in the law, that they did use to make knives before, though not with such hafts, that such a light difference or invention should be no cause to restrain them, whereupon he could never have benefit of this patent, although he laboured very greatly therein.

Lastly the monopoly patent granted to one Humphrey of the Tower, for the sole and only use of a sive or instrument for melting of lead, supposing that it was of his own invention, and therefore prohibited all others to use the same for a time: and because others used the like instrument in Darbyshire, contrary to the intent of his patent, therefore he did sue them in the Exchequer Chamber by English bill. In which Court the question was, whether it was newly invented by him, whereby he might have the sole priviledge, or else used before at Mendiff in the west country, which if it were there before used, then the Court was of opinion he should not have the sole use thereof.

In Easter term last, in the Kings Bench Gowby brought an action of trespass against Knight for false imprisonment. Knight justified because of the Mayor and Citizens of C. have used time out of mind to nominate a town chandler within Cant. and that all the butchers within Canter. should sell there tallow to him at such a price as the mayor should appoint, or else to be committed: and that because the plaintiff was a butcher in the town, and refused to sell his tallow to the town chandler, was committed, and so justified, &c. Whereupon the Court was moved this term, that the issue concerning the custom might be tryed out of Cant. And the Court then thought that the custom was not good, but unreasonable and unlawful, because it did tend to a monopoly. Wherefore the plaintiff did demur upon the same plea.

[184] NOW TOUCHING THE ACTION OF THE CASE GROUNDED UPON THE MONOPOLY PATENT.

There is no wrong done to the plaintiff by the defendant selling of cards better cheap than the plaintiff would, though he received loss, and therefore no cause of action, like unto the case of 11 H. 4. f. 47. where there was a school of long continuance, and another had erected a new school in the same town; whereby the school-master of the ancient school gained not so much as he did before, yet he could have no action against the new school-master for the same: and Mr. Darcies case is much stronger against him: for that he newly intruding into the trade of making and selling of cards, doth bring his action against the ancient card-seller for hindring his sale: which is all one, as if the new school-master should bring his action against the old school-master for teaching so well that he cannot gain so much by teaching his scholars as he desired, which the law will not allow, being damnum absque injuria, as in this case. (11 H. 4. f. 47.)

A man hath a mill in a town of ancient continuance, and another buildeth a mill in the same town, whereby some of his customers doth forsake the ancient mill, this is no wrong though it be damage, and therefore no cause of action, and then also I compare that to this case. (22 H. 6. fo. 14.)

I. S. hath a pasture in the town of Dale, where the tenants do use sometimes to put their cattel to jost, and another person in the same town doth recover grounds overflown with water, and doth make that good pasture, where the tenants have cattel better cheap to the damage of I. S. and yet no cause of action, being neither wrong to I. S. nor hurt to the common-wealth.

The case was this, B. said unto R. that I. S. said, that if he did meet R. he would kill him, whereupon R. for fear of I. S. fled so fast that he killed his horse: this was damage to him, and yet he had no cause of action. So in our case, although the ancient cardseller do sell better cheap than Mr. Darcy, yet it is no wrong to him nor to the common-wealth, so no cause of action.

NOW TO ANSWER THE CASES AND MATTERS MATERIAL TO BE ANSWERED.

Object.

It is first objected, that it is unlawful and hurtful the playing at cards in all parts of the realms, and therefore restrainable by pat. in all parts of the realm.

Resp.

I answer, that moderate playing at cards was never thought unlawful, or prohibited generally, but for servants, and in some particular manner for some persons, which by the intent of the same laws must be thought lawful for the persons not thereby prohibited. And Mr. Darcy in his declaration saith: that he made 4000 grósse of cards for the necessary use of subjects, &c. which necessary use cannot be of a thing hurtful. (12 R. 2. c. 6. 1 H. 4. c. 9. 33 H. 8. c. 9.)

This patent is no restraint of card-playing. But rather an occasion [185] of increase of play, as I can prove plainly, as it is now used, and doth but take the trade of making and selling of cards from many persons, and giveth that trade to one, which is unlawful.

Object.

Where it is objected, that an action of case was maintainable for money won by false dice.

Resp.

This maketh rather against the plaintiff, than with him, for that if it had been won by true dice, it had been so lawfully done, that the party had had no remedy.

Object.

Where they object a writ in the register, rehearsing of a grant made to the Abbot of Westminster, that he should have a fair to continue 32 days at Westminster, and that none during that time should buy or sell any merchandise, within seven miles of the fair.

Resp.

To this I answer, that upon this writ there was never judgment or allowance given in any Court, and that it is unreasonable and absurd that none should buy or sell within seven miles, whatsoever occasion should happen: as many times men are robbed of their apparel, and then they must go seven miles to buy new, or go naked, and there be divers writs in the register which have no warrant of law, as action of waste against tenant for life, when there is a mean remainder for life between, and likewise an action of waste by the heir for waste done in the time of the father, which are against law, and it is a fit answer to vouch against this writ, the writ that Thorninge saith he hath seen in the register, precepe Domino Regi, which is as absurd as the other, though in an other degree, which writs are more meet to be concealed than vouch'd, by such as regard the credit of the law. But it was adjourned till another day.

DIXSON AGAINST WILLIAMS.

An action upon the case was brought against Chester. And he counts, how the plaintiff did certain businesses for him the defendant. And the defendant said to him, Do it, and I will repay whatsoever you lay out. And he shews that he had expended 4l. And does not shew in certain and particular circa quid. And for that cause it was held ill.

Příloha č. 2

Patentový zákon USA z roku 1790 (anglicky)

Patent Act of 1790

1 STATUTES AT LARGE, 109

An Act to promote the progress of useful Arts.

SECTION 1. *Be it enacted by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled,* That upon the petition of any person or persons to the Secretary of State, the Secretary for the Department of War, and the Attorney-General of the United States, setting forth that he, she, or they hath or have invented or discovered any useful art, manufacture, engine, machine, or device, or any improvement therein not before known or used, and praying that a patent may be granted therefor, it shall and may be lawful to and for the said Secretary of State, the Secretary for the Department of War, and the Attorney-General, or any two of them, if they shall deem the invention or discovery sufficiently useful and important, to cause letters-patent to be made out in the name of the United States, to bear teste by the President of the United States, reciting the allegations and suggestions of the said petition, and describing the said invention or discovery, clearly, truly, and fully, and thereupon granting to such petitioner or petitioners, his, her, or their heirs, administrators, or assigns, for any term not exceeding fourteen years, the sole and exclusive right and liberty of making, constructing, using, and vending to others to be used, the said invention or discovery; which letters-patent shall be delivered to the Attorney-General of the United States to be examined, who shall, within fifteen days next after the delivery to him, if he shall find the same conformable to this act, certify it to be so at the foot thereof, and present the letters-patent so certified to the President, who shall cause the seal of the United States to be thereto affixed, and the same shall be good and available to the grantee or grantees by force of this act, to all and every intent and purpose herein contained, and shall be recorded in a book to be kept for that purpose in the office of the Secretary of State, and delivered to the patentee or his agent, and the delivery thereof shall be entered on the record and indorsed on the patent by the said Secretary at the time of granting the same.

SECTION 2. *And be it further enacted,* That the grantee or grantees of each patent shall, at the time of granting the same, deliver to the Secretary of State a specification in writing, containing a description, accompanied with drafts or models, and explanations and models (if the nature of the invention or discovery will admit of a model), of the thing or things by him or them invented or discovered, and described as aforesaid, in the said patents; which specification shall be so particular, and said

models so exact, as not only to distinguish the invention or discovery from other things before known and used, but also to enable a workman or other person skilled in the art of manufacture, whereof it is a branch, or wherewith it may be nearest connected, to make, construct, or use the same, to the end that the public may have the full benefit thereof, after the expiration of the patent term; which specifications shall be filed in the office of the said Secretary, and certified copies thereof shall be competent evidence in all courts and before all jurisdictions, where any matter or thing, touching or concerning such patent, right, or privilege shall come in question.

SECTION 3. *And be it further enacted,* That upon the application of any person to the Secretary of State, for a copy of any such specification, and for permission to have similar model or models made, it shall be the duty of the Secretary to give such a copy, and to permit the person so applying for a similar model or models, to take, or make, or cause the same to be taken or made, at the expense of such applicant.

SECTION 4. *And be it further enacted,* That if any person or persons shall devise, make, construct, use, employ, or vend, within these United States, any art, manufacture, engine, machine, or device, or any invention or improvement upon, or in any art, manufacture, engine, machine, or device, the sole and exclusive right of which shall be so as aforesaid granted by patent to any person or persons, by virtue and in pursuance of this act, without the consent of the patentee or patentees, their executors, administrators, or assigns, first had and obtained in writing, every person so offending shall forfeit and pay to the said patentee or patentees, his, her, or their executors, administrators, or assigns, such damages as shall be assessed by a jury, and moreover shall forfeit to the person aggrieved, the thing or things so devised, made, constructed, used, employed, or vended, contrary to the true intent of this act, which may be recovered in an action on the case founded on this act.

SECTION 5. *And be it further enacted,* That upon oath or affirmation made before the judge of the district court where the defendant resides, that any patent which shall be issued in pursuance of this act, was obtained surreptitiously by, or upon false suggestion, and motion made to the said court, within one year after issuing the said patent, but not afterwards, it shall and may be lawful to and for the judge of the said district court, if the matter alleged shall appear to him to be sufficient, to grant a rule that the patentee or patentees, his, her, or their executors, administrators, or assigns, show cause why process should not issue against him, her, or them, to repeal such patents; and if sufficient cause shall not be shown to the contrary, the rule shall be made absolute, and thereupon the said judge shall

order process to be issued as aforesaid, against such patentee or patentees, his, her, or their executors, administrators, or assigns. And in case no sufficient cause shall be shown to the contrary, or if it shall appear that the patentee was not the first and true inventor or discoverer, judgment shall be rendered by such court for the repeal of such patent or patents; and if the party at whose complaint the process issued shall have judgment given against him, he shall pay all such costs as the defendant shall be put to in defending the suit, to be taxed by the court, and recovered in such manner as costs expended by defendants shall be recovered in due course of law.

SECTION 6. *And be it further enacted,* That in all actions to be brought by such patentee or patentees, his, her, or their executors, administrators, or assigns, for any penalty incurred by virtue of this act, the said patents or specifications shall be *prima facie* evidence that the said patentee or patentees was or were the first and true inventor or inventors, discoverer or discoverers, of the things so specified, and that the same is truly specified; but that nevertheless the defendant or defendants may plead the general issue, and give this act, and any special matter whereof notice in writing shall have been given to the plaintiff, or his attorney, thirty days before the trial, in evidence tending to prove that the specification filed by the plaintiff does not contain the whole of the truth concerning his invention or discovery; or that it contains more than is necessary to produce the effect described; and if the concealment of part, or the addition of more than is necessary, shall appear to have been intended to mislead, or shall actually mislead the public, so as the effect described cannot be produced by the means specified, then, and in such cases, the verdict and judgment shall be for the defendant.

SECTION 7. *And be it further enacted,* That such patentee as aforesaid shall, before he receives his patent, pay the following fees to the several officers employed in making out and perfecting the same, to wit: For receiving and filing the petition, fifty cents; for filing specifications, per copy-sheet containing one hundred words, ten cents; for making out patent, two dollars; for affixing great seal, one dollar; for indorsing the day of delivering the same to the patentee, including all intermediate services, twenty cents.

Approved April 10, 1790.

Příloha č. 3

Mapa členských států PCT

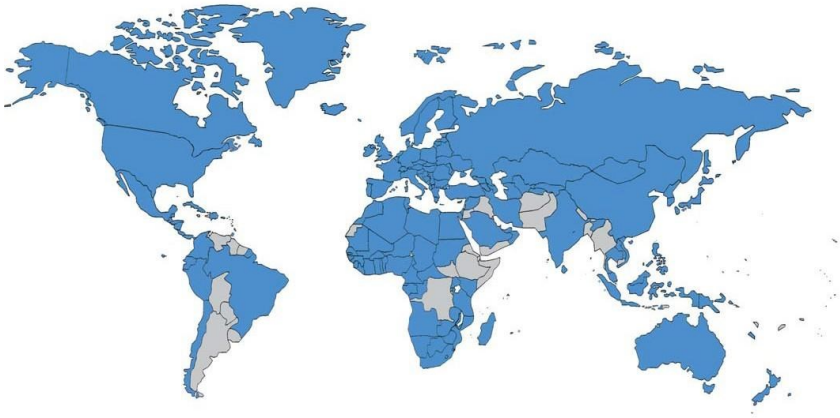

Příloha č. 4

Statistika (tabulka) počet podaných patentových přihlášek skrze EPO v letech 2003 a 2008

	Přihlášky podané skrze EPO		počet přihlášek na jeden milon osob	**přihlášky složitých technologií**		počet přihlášek na jeden milon osob	**z toho patenty udělené v USA**		počet přihlášek na jeden milon osob
	2003	2008	2008	2003	2008	2008	2003	2005	2005
ČR	112	200	19,3	12	15	1,5	41	57	5,6
Německo	21994	29557	298,7	3537	1934	23,5	13127	7766	94,1
Francie	7902	8557	133,7	1908	1145	17,9	4441	3759	44
Velká Británie	5555	4411	90,1	1399	482	7,9	4754	2195	36,5
Itálie	4378	5399	89,7	489	250	4,2	2086	1152	19,7
Nizozemí	3459	3711	226,2	1012	342	20,9	1777	1227	75,3

Příloha č. 5

Statistika (tabulka) počet podaných patentových přihlášek skrze EPO v letech 2003 a 2008

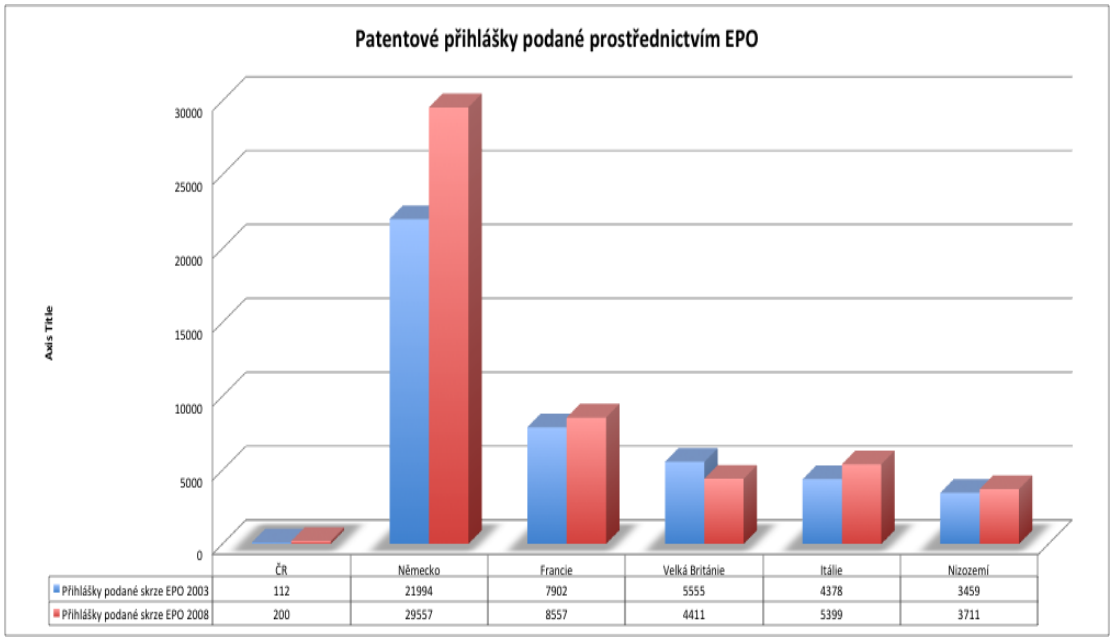

	ČR	Německo	Francie	Velká Británie	Itálie	Nizozemí
Přihlášky podané skrze EPO 2003	112	21994	7902	5555	4378	3459
Přihlášky podané skrze EPO 2008	200	29557	8557	4411	5399	3711

Příloha č. 6

Délka trvání řízení v měsících u soudl v Německu, Francii, Nizozemí a ve Velké Británii

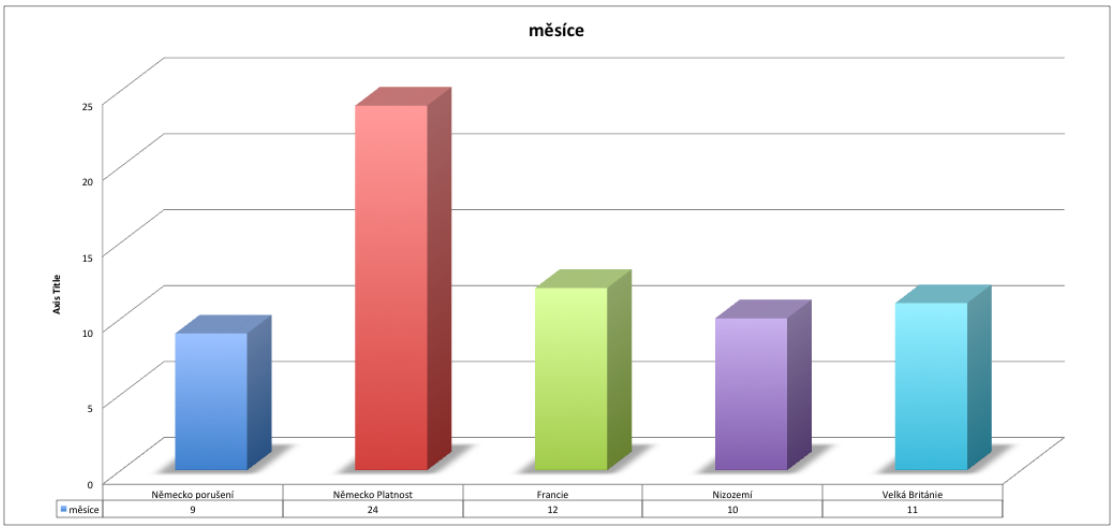

	Německo porušení	Německo Platnost	Francie	Nizozemí	Velká Británie
měsíce	9	24	12	10	11

příloha č. 7[696]

Mapa federálních soudních distriktů v USA (včetně distriktů odvolacích)

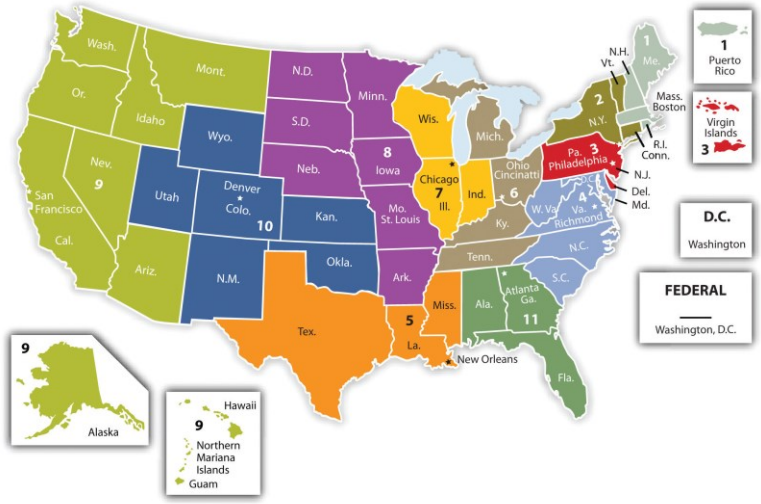

696 [cit 16. 7. 2016] http://2012books.lardbucket.org/books/legal-aspects-of-property-estate-planning-and-insurance/s06-01-the-relationship-between-state.html

příloha č. 8

Rozdělení práva duševního vlastnictví

příloha č. 9

Rozdělení průmyslových práv

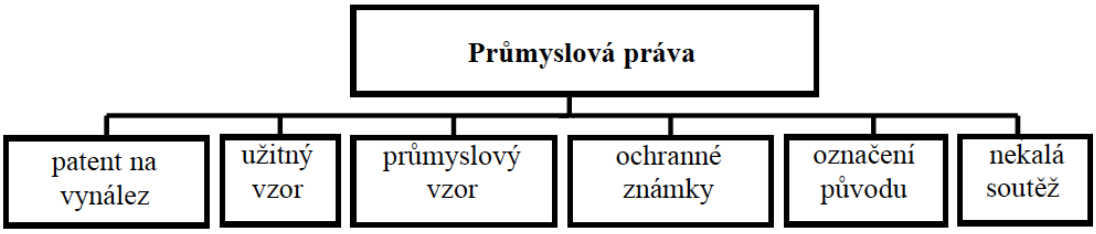

příloha č. 10

Rozdělení průmyslových práv (po úpravě)

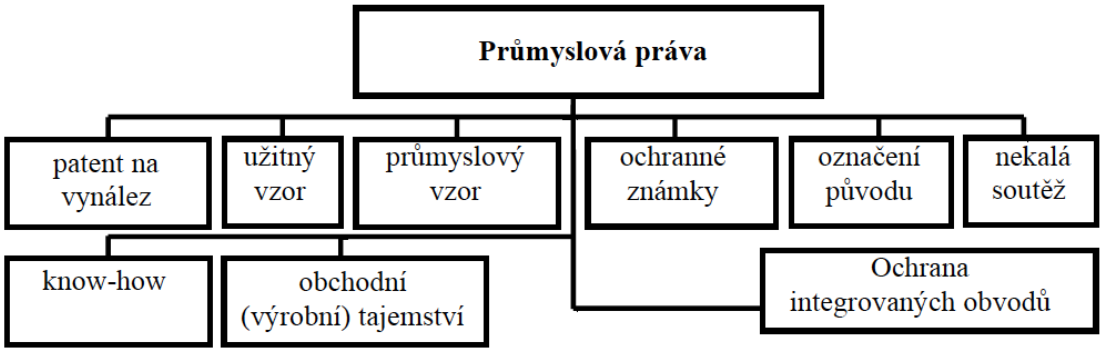

příloha č. 11

Technický výkres sporného zařízení e EPILADY case

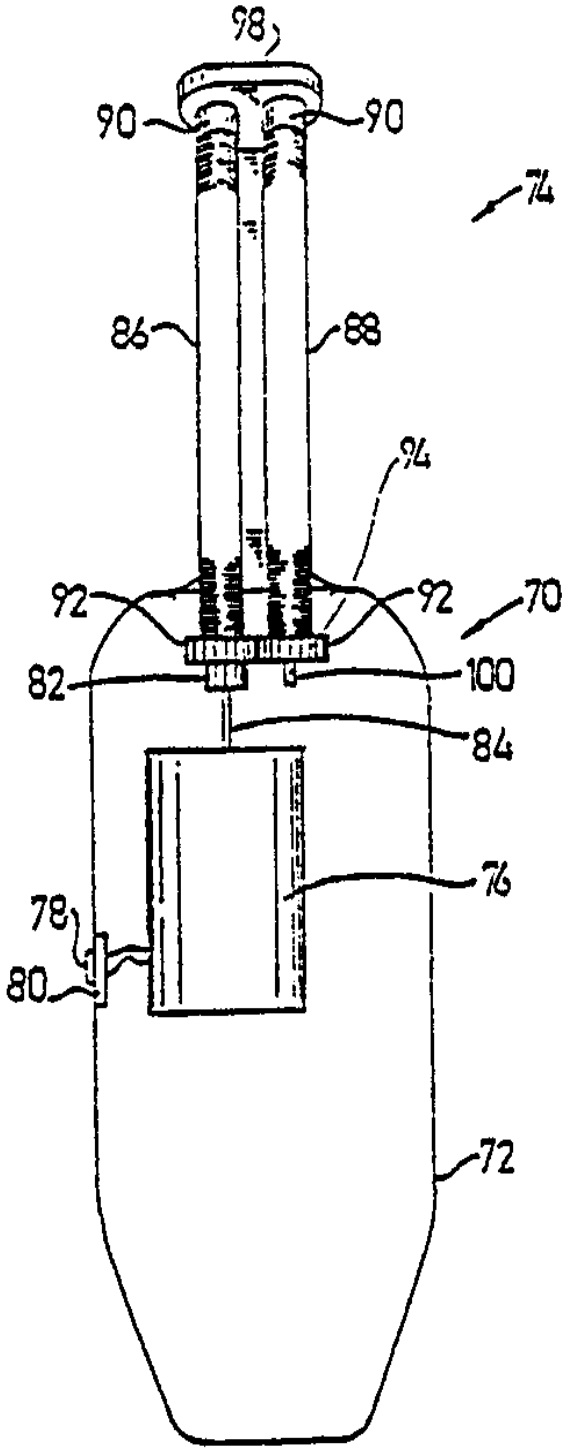

FIG. 7

příloha č. 12

Rozdělení výsledku sporu EPILADY case

	ANO	NE
Německo	X	
Holandsko	X	
Velká Británie		X
Itálie	X	
Rakousko		X
Belgie	X	
Francie		X

příloha č. 13

Chráněné zemědělské označení CHZO (seznam)

1) Olomoucké tvarůžky
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.182.01.0020.01.CES&toc=OJ:C:2007:182:TOC

2) Jihočeská Zlatá Niva
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.249.01.0031.01.CES&toc=OJ:C:2007:249:TOC

3) Jihočeská Niva
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.278.01.0013.01.CES&toc=OJ:C:2007:278:TOC

4) Černá hora
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.073.01.0045.01.CES&toc=OJ:C:2009:073:TOC

5) Březnický ležák
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.038.01.0016.01.CES&toc=OJ:C:2009:038:TOC

6) Brněnské pivo/Starobrněnské pivo
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2008.310.01.0025.01.CES&toc=OJ:C:2008:310:TOC

7) Mariánsko-lázeňské oplatky
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.107.01.0028.01.CES&toc=OJ:C:2007:107:TOC

8) Znojemské pivo
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2008.244.01.0023.01.CES&toc=OJ:C:2008:244:TOC

9) České pivo
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2008.016.01.0014.01.CES&toc=OJ:C:2008:016:TOC

10) Chodské pivo
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.184.01.0019.01.CES&toc=OJ:C:2007:184:TOC

11) Hořické trubičky
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.296.01.0011.01.CES&toc=OJ:C:2013:296:TOC

12) Pardubický perník
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.103.01.0020.01.CES&toc=OJ:C:2007:103:TOC

13) Třeboňský kapr
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.179.01.0027.01.CES&toc=OJ:C:2013:179:TOC

14) Lomnické suchary
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.318.01.0014.01.CES&toc=OJ:C:2013:318:TOC

15) Karlovarský suchar
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2015.353.01.0006.01.CES&toc=OJ:C:2015:353:TOC

16) Štramberské uši
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2006.148.01.0015.01.CES&toc=OJ:C:2006:148:TOC

17) Budějovické pivo

18) Budějovický měšťanský var

19) Českobudějovické pivo
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.134.01.0054.01.CES&toc=OJ:C:2013:134:TOC

20) Valašský frgál
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.155.01.0009.01.CES&toc=OJ:C:2013:155:TOC

21) Karlovarské trojhránky
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.206.01.0029.01.CES&toc=OJ:C:2007:206:TOC

22) Karlovarské oplatky
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2007.085.01.0006.01.CES&toc=OJ:C:2007:085:TOC

23) Chelčicko-Lohenické ovoce
[cit. 3. 4. 2019]
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2011.271.01.0022.01.CES&toc=OJ:C:2011:271:TOC

http://eagri.cz/public/web/mze/potraviny/znacky-kvality-potravin/chranena-zemepisna-oznaceni/
[cit. 3. 4. 2019]

Příloha č. 14

Struktura patentového soudnictví v České republice[697]

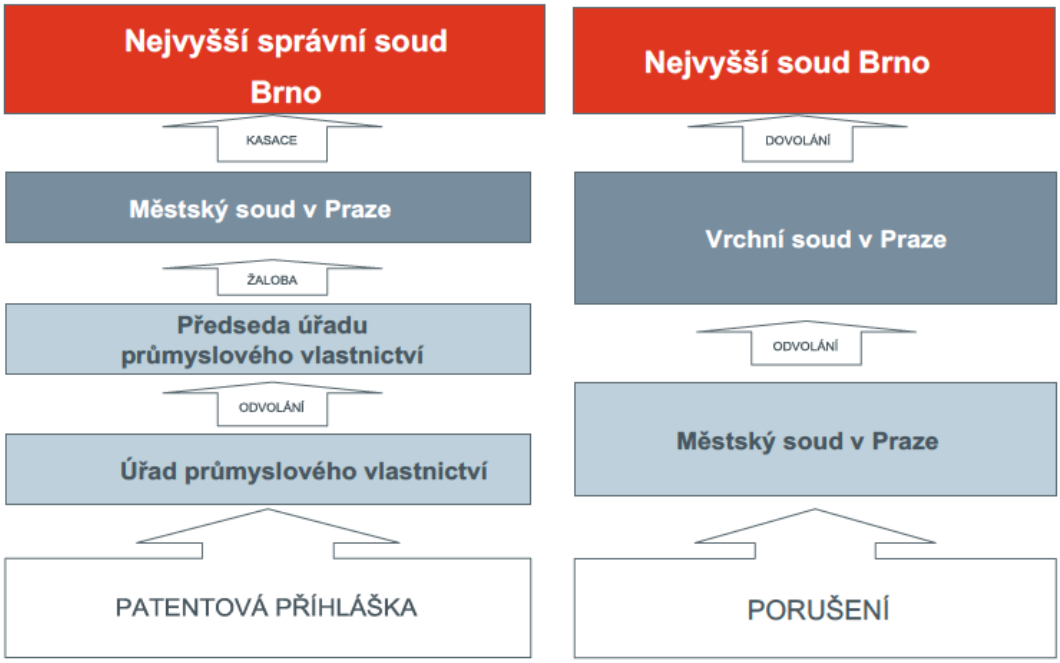

697 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str. 31

příloha č. 15

Struktura patentového soudnictví ve Spolkové republice Německo[698]

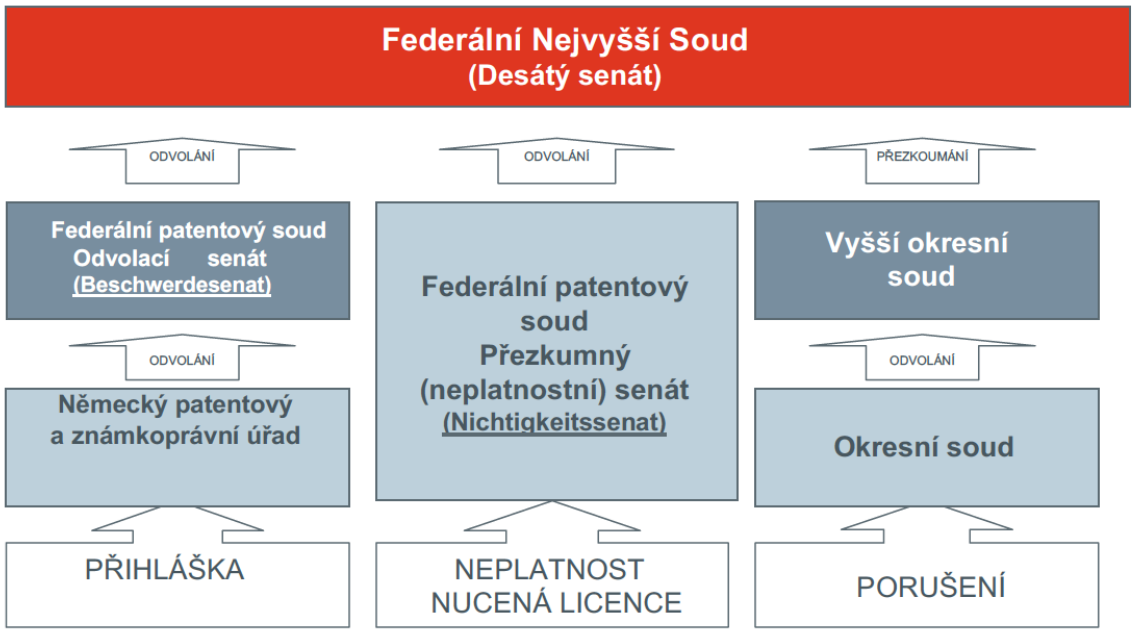

698 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str. 36

příloha č. 16

Struktura patentového soudnictví ve Francii[699]

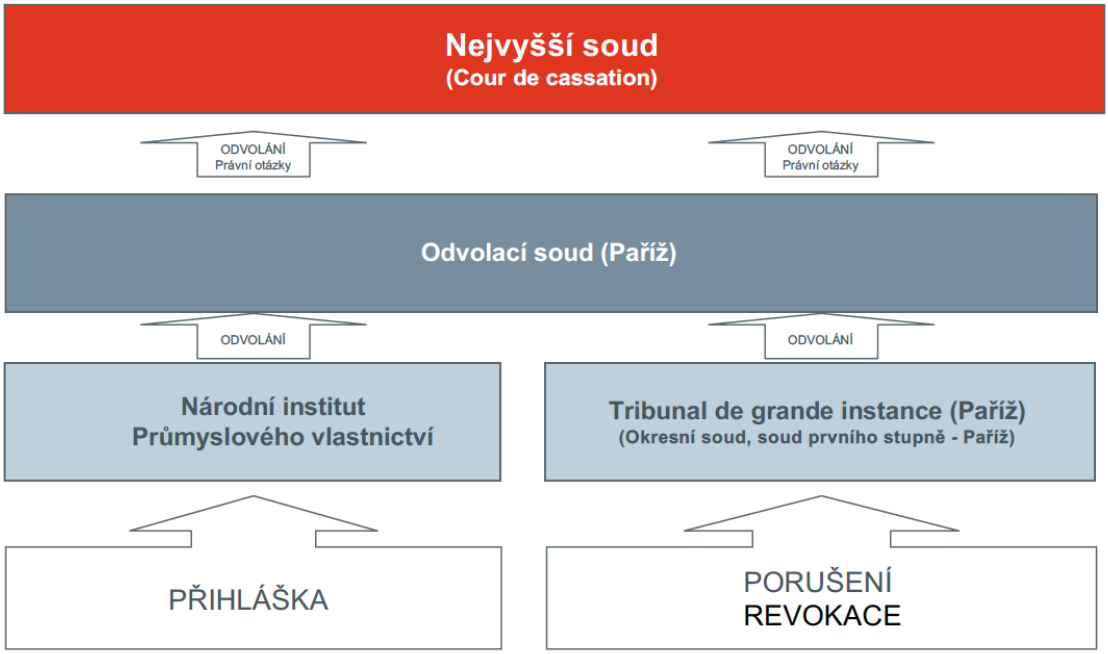

699 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str. 49

příloha č. 17

Struktura patentového soudnictví v Holandsku[700]

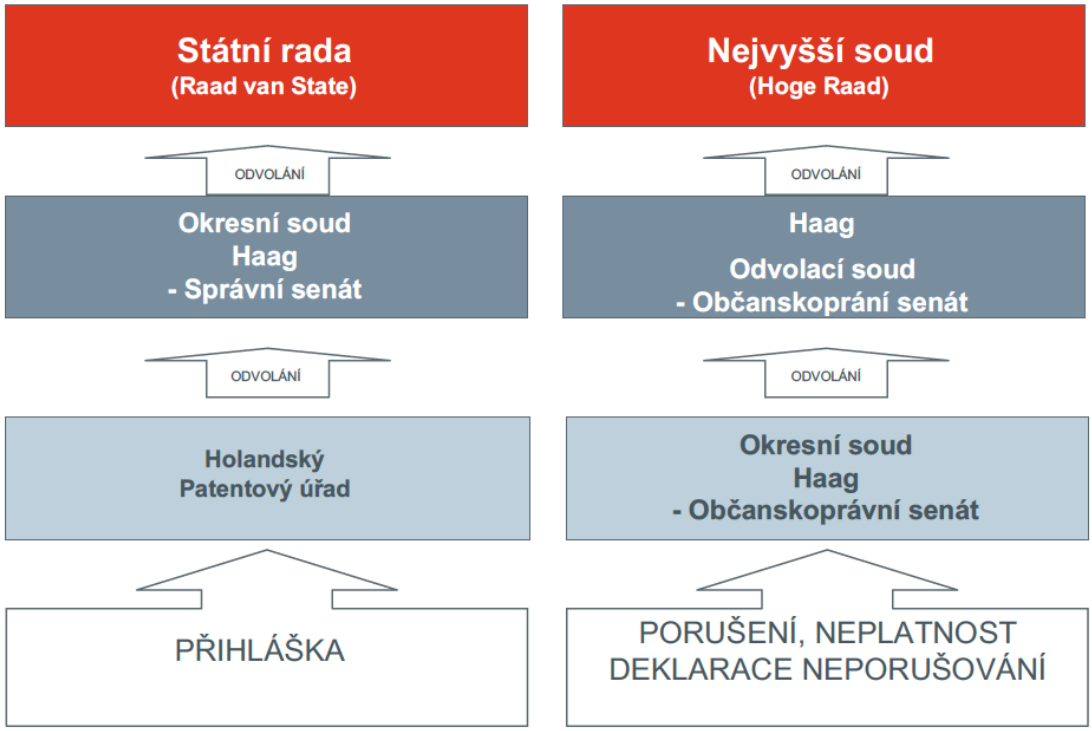

700 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str. 97

příloha č. 18

Struktura patentového soudnictví ve Velké Británii[701]

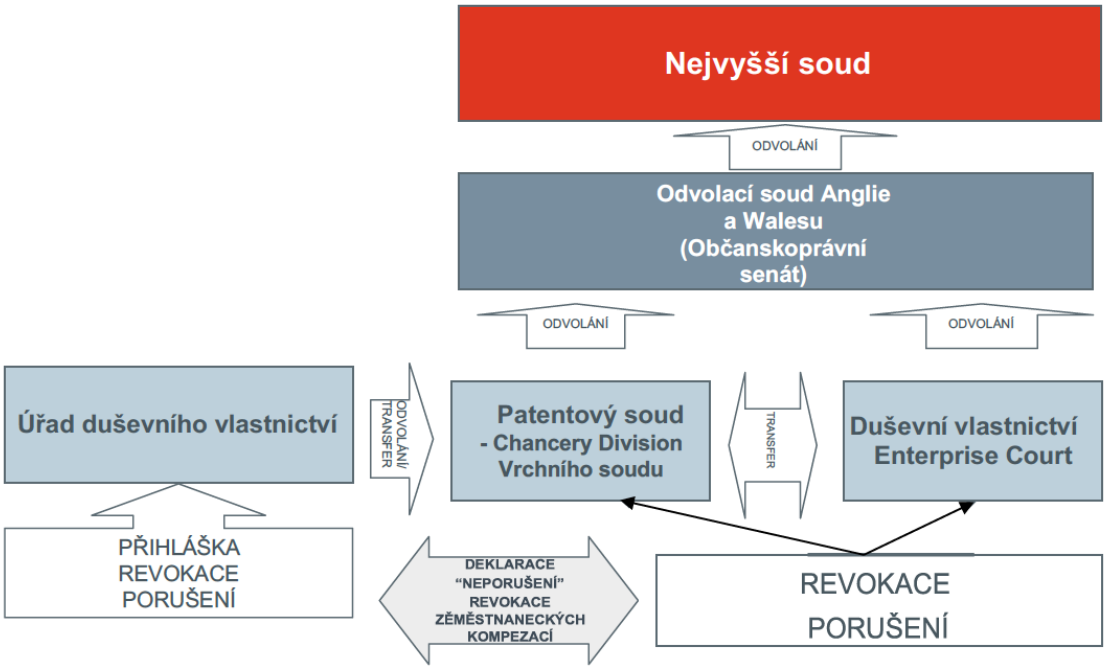

701 Patent Litigation in Europe, European Patent Academy – Judicial Training Unit, str. 54

příloha č. 19

Struktura patentového soudnictví v USA

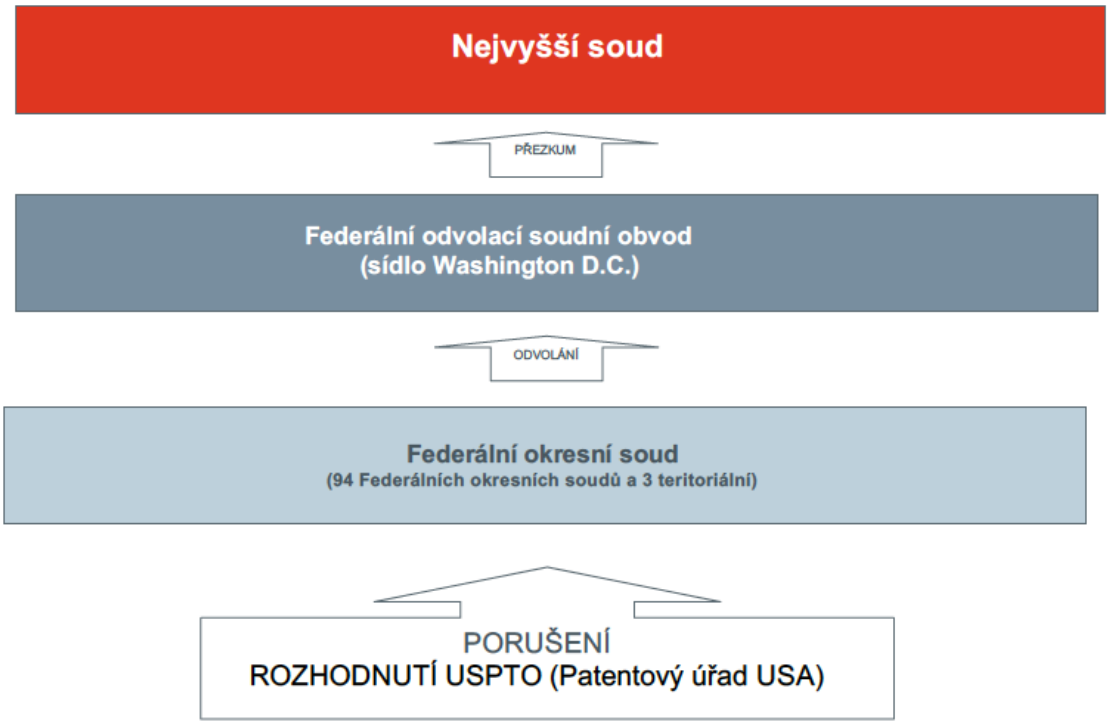

příloha č. 20

Struktura patentového soudnictví v Japonsku[702]

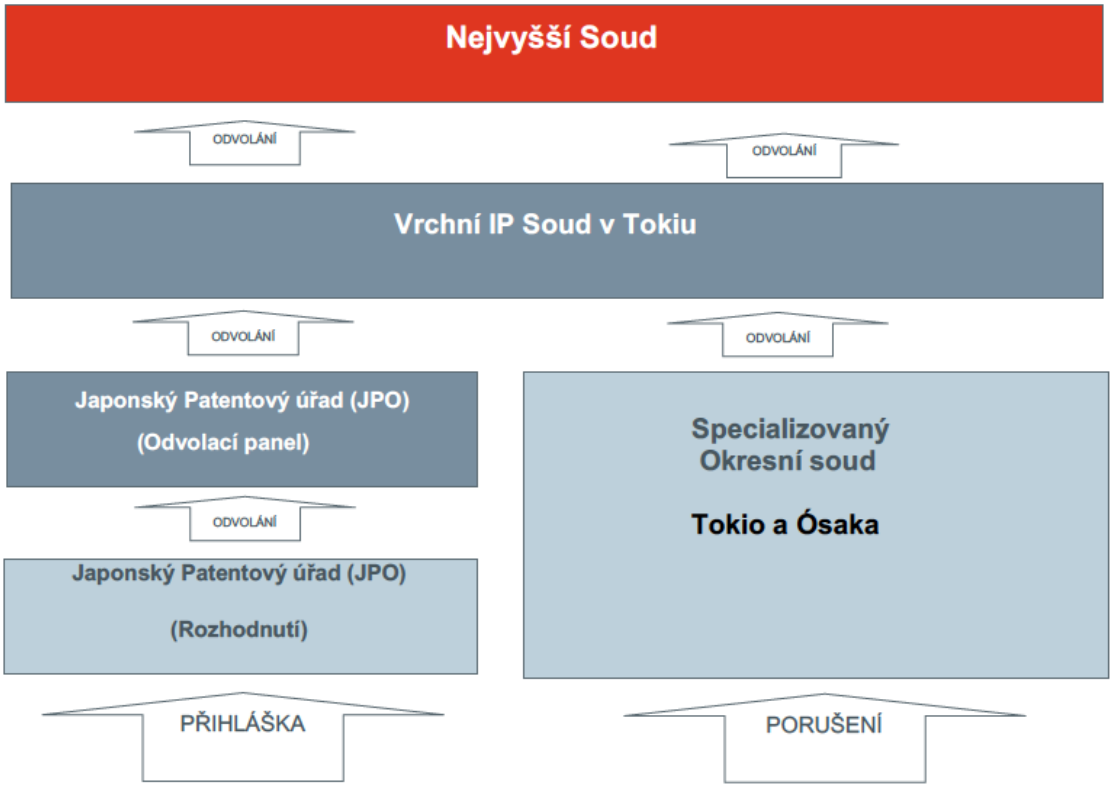

[702] KOŠÍK, P.: *The Positive Impact of Intellectual Property Harmonization on Diversity of National Regulations of International Private Law*, Institute of Intellectual Property, Tokio 2014 str. 23 (eng) a str. 18 (jap)

příloha č. 21

Struktura patentového soudnictví v Koreji

příloha č. 22

Struktura patentového soudnictví v Číně

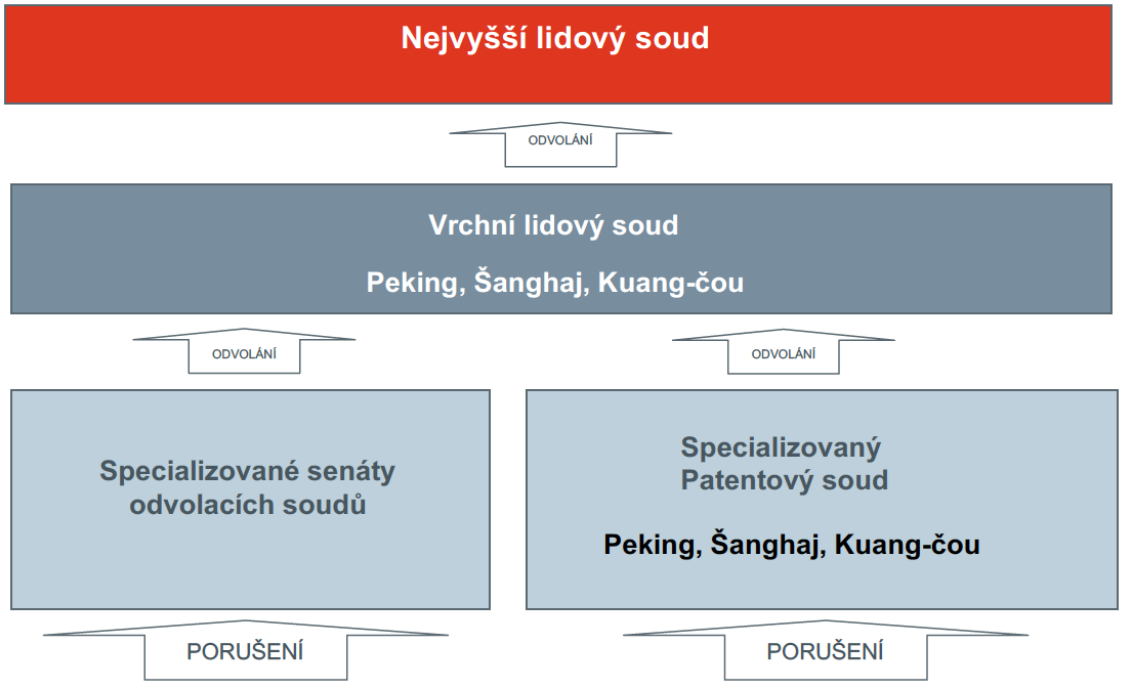

Patentové litigace s mezinárodním prvkem, abstrakt v Českém jazyce a 3 klíčová slova v českém jazyce

S vývojem společnosti se dostáváme do situací, kdy je zapotřebí chránit také to, na co si nelze sáhnout. Začínáme se tak dostávat do situace, kdy chráníme to, na co si nelze sáhnout, tedy nehmotná práva. Pokud se podíváme do minulosti, prvním druhem nehmotného práva mohlo být Boží požehnání, tak jak se o něm můžeme dozvědět v Bibli. O spoustu let později, je řešena otázka elektrického proudu, kdy je elektrický proud brán pouze jako příslušenství věci hlavní, kovového drátu, který je vodičem. V dnešním světě je však elektřina samostatnou věcí, na kterou si však není možné sáhnout, dotknout se jí, přestože je všude kolem nás a jedná se o univerzálně přeměnitelný zdroj energie. Stejná problematika nastává v oblasti ochrany práv vzešlých z duševní činnosti a realizovanou také nehmotnou formou. Ochrana nehmotného práva a jeho jedné konkrétní části - patent (patentová ochrana) představuje hlavní zájem této práce. Nehmotná práva jsou po celém světě jednotlivými státy chráněna, když velice často dochází k interakcím mezi vlastníky či porušovateli jednotlivých práv po celém světě.

Disertační práce Patentové litigace s mezinárodním prvkem se zabývá tou částí interakce mezi vlastníky a porušovateli patentem chráněných práv, která představuje soudní řízení sporné s cizím prvkem, mezi těmito subjekty. Soudní řízení sporné s cizím prvkem pak představuje zahraniční element v soudním řízení. V takovém druhu soudního řízení je velice důležité s hlediska patentové litigační strategie určit nejen soud před kterým spor z porušení patentem chráněného práva bude veden, ale zároveň určit jaký právní řád se v daném sporu použije. Některé země (například Čína) pak ani neumožňují, aby se zahraniční subjekt před jejich soudem zastupoval sám, nebo, aby jej zastupoval zástupce z jiné země, než z této země (v tomto případě z Číny). Uvedený požadavek je však ve svém rámci s ohledem na právní úpravu v jednotlivých zemích v podstatě požadavkem logickým. Dále se tato práce se také zabývá spory o registraci patentu, když v tomto druhu sporů objevující se mezinárodní prvek není nikterak relevantní. V řízení o registraci patentu, patentová autorita postupuje podle svého národní práva a případné soudní řízení také žádnou relevanci, pokud jde o skutečnost, že přihlašovatel je zahraniční osobou, žádnou relevanci nemá.

Hlavním cílem disertační práce je porovnání vybraných institutů se snahou o praktickou demonstraci, těchto institutů. Jedná se tedy o komparaci právních systémů EU, České republiky, Německa, Francie, Nizozemí, Velké Británie, USA, Japonska,

Koreje, Číny a Ruska. Tento cíl je bezezbytku splněn, když práce se zabývá jak problematikou mezinárodních smluv, kterých jsou tyto vybrané země členy, jejich národním právním řádem jak v oblasti patentování a požadavků na patentování, případného vzniku škody, tak z hlediska mezinárodního práva soukromého a civilního práva procesního.

Práce své cíle naplňuje jak v oblasti popisné, kde jsou vyhledány relevantní prameny práva ve vybraných zemích, ale také v místě, kdy tato práce srovnává patentovatelnosti v jednotlivých zemích a problematiku spojenou s vedením patentového sporu v jednotlivých zemích. Na základě prvotního výzkumu v oblasti pramenů práva tak disertační práce odpovídá na otázky spojené s vedením soudních sporů (věcnou a místní příslušnost a otázku např. pasivní legitimace). V přílohách disertační práce jsou na základě zjištěných dostupných informací přehledně zpracovány struktury patentového soudnictví ve vybraných zemích, a tyto struktury jsou postaveny vedle sebe.

Klíčová slova: **patent, litigace, cizí prvek**

Patent litigation with international element, abstrakt in English with 3 keywords in English

With the development of society, we get into situations where it is also necessary to protect what cannot be touched. We begin to get into a situation where we protect what cannot be reached, which is intangible rights. If we look into the past, the first kind of intangible right could be God's blessing as we can learn about it in the Bible. Many years later, the issue of electric current is solved, where the electric current is only taken as an accessory to the main thing, the metal wire, which is the electric conductor. In today's world, however, electricity is a separate thing, but it cannot be touched, touched even though it is all around us and it is a universally transformable source of energy. The same issue arises in the area of protection of rights arising from intellectual activity and implemented also in intangible form. The protection of intangible law and its one particular part - patent (patent protection) is the main interest of this work. Intangible rights are protected by individual states around the world when interactions between owners or violators of individual rights around the world occur very often.

The dissertation on Patent Litigation with an International Element deals with that part of the interaction between the proprietors and infringers of patent-protected rights, which is a dispute between foreign entities. The litigation with a foreign element then constitutes a foreign element in court proceedings. In this type of court proceedings, it is very important, with regard to the patent litigation strategy, to determine not only the court before which the infringement of the patent protected law will be conducted, but also to determine the law applicable to the dispute. Some countries (such as China) then do not allow a foreign entity to represent themselves in their courts, or to be represented by representatives from a country other than that country (in this case, China). However, this requirement is essentially a logical requirement in the context of national legislation. Furthermore, this paper also deals with patent litigation disputes, when the emerging international element in this kind of dispute is not relevant at all. In patent proceedings, the patent authority proceeds according to its national law and any judicial proceedings also have no relevance as to the fact that the applicant is a foreign person, has no relevance.

The main objective of the dissertation is to compare selected institutes with the aim of practical demonstration of these institutes. It is therefore a comparison of the legal systems of the EU, the Czech Republic, Germany, France, the Netherlands, Great Britain, USA, Japan, Korea, China and Russia. This goal is fully fulfilled when the thesis deals with

the issue of international treaties to which these selected countries are members, their national law in the field of patenting and the requirements for patenting, potential damage, and international private and civil procedural law.

The work fulfils its goals both in the descriptive field, where relevant sources of law are found in selected countries, but also at the point where this work compares country-patentability and patent litigation issues in individual countries. Based on initial research in the area of law sources, the dissertation answers questions related to litigation (substantive and territorial jurisdiction and the question of passive standing in litigation). In the annexes of the dissertation, the structures of patent justice in selected countries are clearly arranged based on the available information and these structures are placed side by side.

Keywords: **patent, litigation, international element**